

**DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI**

**HAFİF DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN OKUMA VE
ANLAMA BECERİLERİNİN TEKRARLI VE RENKLİ METİNLERLE
OKUMA YÖNTEMİYLE GELİŞTİRİLMESİ:
BİR EYLEM ARAŞTIRMASI**

**İsmet GEVREK
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hakan SARIÇAM**

Kütahya, 2018

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli Öğrencilerin Okuma ve Anlama Becerilerinin Tekrarlı ve Renkli Metinlerle Okuma Yöntemiyle Geliştirilmesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların “Kaynaklar” bölümünde gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2018

İsmet GEVREK

Kabul ve Onay

İsmet GEVREK' in hazırladığı “Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli Öğrencilerin Okuma ve Anlama Becerilerinin Tekrarlı ve Renkli Metinlerle Okuma Yöntemiyle Geliştirilmesi” başlıklı yüksek lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü eğitim öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oy birliği/oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

.../.../2018

Dr. Öğr. Üyesi Hakan SARIÇAM (Danışman)

Dr. Öğr. Üyesi Hilmi DEMİRAL

Dr. Öğr. Üyesi Esra KARAKUŞ TAYŞI

Doç. Dr. Baykal BİÇER

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Önsöz

Bu çalışmada hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemiyle geliştirilmesi araştırılmıştır. Okullarda uygulanan öğretim programları öğrencileri her gelişim alanında hayata hazırlamayı hedeflemektedir. Bir birey olarak kabul ettiği her öğrencinin hayatları boyunca da bağımsız yaşam becerilerini kazanmalarını istemektedir. Bu becerilerin kazanılmasını isterken de bireysel farklılıkları olan öğrencilerin de tüm öğrenciler gibi bu kazanımları elde etmesini istemiştir.

Son dönemlerde ülkemizde kaynaştırma uygulamaları hızla artmış ve eğitimin özel gereksinimli öğrencilere olan bakış açısında farklılıklar olmuştur. Özel gereksinimi olan öğrencilerin özellikle de hafif derecede zihinsel engeli bulunan öğrencilerin akranlarıyla bir arada eğitim almaları istenmektedir. En az sınırlandırılmış ortamlarda ve akranlarıyla aynı ortamlarda eğitime tabi tutulması istenen bu öğrencilerin, eğitimin hedeflediği bağımsız bireyler olarak yaşamlarını sürdürebilmeleri için öğretmenlere çok büyük sorumluluk düşmektedir. Öyle ki, öğretmenlerin özellikle de kaynaştırma eğitiminde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerle daha fazla karşılaşan sınıf öğretmenlerinin fedakârlıkları yanında bu öğrencilerinin öğretim ihtiyacına cevap verecek farklı metotlar geliştirmeleri gerekmektedir. Hafif de olsa zihin engeli bulunan öğrencilerin zihin gelişimlerinde olan bu geriliğin diğer gelişim alanlarını etkileyeceğini unutmamaları ve bireysel gelişimlerdeki ihtiyaçlarını karşılayacak yöntem ve tekniklerini planlamalarına almaları gerekmektedir. Yapılan bu çalışmada da öncelikle okuma üzerinde durulmuştur. Okumanın gereklerinden olan akıcı okuma ve okuduğunu anlama detaylandırılmıştır. Sonrasında hafif zihin engeli bulunan öğrenciler ve özellikleri tanıtılmıştır. Bu öğrencilerin akranlarına oranla eksik kaldıkları noktaların tespitleri yapılmıştır. Okuma ve anlama becerilerinin gelişimini sağlayacak olan tekrarlı okuma ve renkli metinlerle okuma yöntemi tanıtılmıştır. Araştırmamızın bulgular bölümünde ses, hece, kelime, cümle, paragraf ve okuma hızı gibi okumanın tüm ayrıntılarını göstermeyi hedefleyen bulgular verilmiştir. Son olarak da elde edilen sonuçlar açıklanmış ve alanyazın ile tartışılmıştır.

Teşekkür

Araştırmamın karar verme aşamasından sonuna kadar bana destek veren, sabır gösteren, değerli vakitlerini ayıran ve çalışmamın akademik değer kazanmasını sağlayan değerli danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Hakan SARIÇAM'a teşekkür ederim.

Araştırmamamın olgunlaşma aşamasında eleştirileri ve önerileriyle ufku açan değerli hocalarım Dr. Öğr. Üyesi Hilmi DEMİRAL ve Dr. Öğr. Üyesi Esra Karakuş TAYŞI'ye teşekkür ederim.

Araştırmamın her aşamasında bana destek veren ve yol gösteren değerli arkadaşım araştırma görevlisi Emrah AFŞAR'a teşekkür ederim.

Araştırmamın uygulama esnasında bana yardımcı olan, sınıflarını açan ve öğrenci seçiminden motivasyonlarına kadar desteklerini esirgemeyen değerli meslektaşlarım Göksel YANILMA ve İbrahim KILIÇARSLAN'a teşekkür ederim.

Büyük emeklerle hazırlamış olduğu etkinlik ve çalışmalarını benle paylaşan değerli meslektaşım, arkadaşım Engin GÜNEY'e teşekkür ederim.

Araştırmamın izin alma aşamalarında yardımcı olan, okulda çalışma ortamı için imkânlar sunan ve her türlü desteğini veren Çınıkent Özel Eğitim İlkokulu Müdürü Mustafa ÇOLAK ve Müdür yardımcısı Hasan UZUNLU'ya teşekkür ederim.

Öğrencilerimin değerlendirilmesinde yardımcı olan Ali ÇİBİR'e teşekkür ederim.

Eğitim hayatımda bana güvenen, sevgisini esirgemeyen her zaman ve her şartta desteğini gördüğüm sevgili anneme ve babama teşekkür ederim.

Son olarak araştırma esnasında beni yalnız bırakmayan, destekleyen, yardımcı olan sevgili eşim Fatma GEVREK'e ve oyun vakitlerinden fedakârlık yapan çocuklarıma teşekkür ederim.

İsmet GEVREK

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Yemin Metni	i
Kabul ve Onay.....	ii
Önsöz.....	iii
Teşekkür.....	iv
İçindekiler	v
Şekiller Dizini	ix
Tablolar Dizini	x
Özet	xi
Abstract	xii
Birinci Bölüm.....	1
Giriş.....	1
Okuma.....	4
Akıcı okuma	6
Akıcı okuma stratejileri	8
Tekrarlı okuma yöntemi.....	8
Renkli metinlerle okuma	10
Eğitim öğretimde renk kullanımı.....	12
Rengin görsel baskı ve okuma hızına etkisi	13
Renkli metinlerde zemin yazı rengi kontrastı.....	14
Zihin engelliler.....	16
Zihin engellilerde sınıflama	17
Hafif düzey zihin engellilerin özellikleri	19
Zihinsel yetersizliğin yaygınlığı.....	20
Zihin engellilerde okuma anlama.....	20
Problem Durumu	22
Problem Cümlesi	23
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	23
Araştırma Sorusu	24
Alt sorular	24
Sınırlılıklar.....	25
Tanımlar	25
İkinci Bölüm.....	27
Yöntem.....	27
Araştırma Modeli.....	27
Katılımcılar.....	30
Araştırma Ortamı.....	31
Veri Toplama Araçları.....	33
BEP (bireyselleştirilmiş eğitim planı).....	34
Yıllık plan	34
Bireysel gelişim raporu.....	35
İhtiyaç analizi formu (kaba değerlendirme formu).....	35
Kamera kaydı.....	36
Okuma becerisi ölçeği	36
Okuduğunu anlama (ses, hece, kelime, cümle, metin- paragraf) ölçeği.....	39

Ara değerlendirme sınavları.....	40
Görüşme.....	41
Gözlem.....	41
Geçerlilik Komitesi	42
Verilerin Toplanması.....	42
Uygulama Süreci	47
Verilerin Analizi.....	60
Üçüncü Bölüm	63
Bulgular.....	63
Öğrencilerin Ses Ölçeği Analiz Bulguları	78
Dördüncü Bölüm.....	96
Tartışma, Sonuç ve Öneriler	96
Tartışma.....	96
Sonuçlar.....	102
Öneriler.....	103
Öğretmenlere yönelik öneriler	103
Ailelere yönelik öneriler	103
Araştırmacılara yönelik öneriler	104
Kaynakça.....	105
Ekler	118
Ek- 1: Çalışma İzin Belgesi	118
Ek- 2: Okuma Metni	121
Ek- 3: Okuduğunu Anlama Ses Becerisi Ölçeği	122
Ek- 4: Okuduğunu Anlama Hece Ölçeği	126
Ek- 5: Okuduğunu Anlama Kelime Ölçeği	130
Ek- 6: Okuduğunu Anlama Cümle Ölçeği	134
Ek- 7: Okuduğunu Anlama Metin- Paragraf Ölçeği.....	138
Ek -8: Okuma Becerileri Ölçeği	143
Ek- 9: Öğrenci Raporları	144
Ek- 10: Veli İzin Belgeleri	146
Ek- 11: Veli Görüşleri	148
Ek- 12: Sınıf Öğretmeni Görüşü.....	150
Ek- 13: Fatma Okuma metni	151
Ek- 14: Kar Okuma Metni	152
Ek- 15: Pazar Okuma Metni	153
Ek- 16: Park Okuma Metni.....	154
Ek- 17: Pastane Okuma Metni.....	155
Ek- 18: Bayram Okuma Metni	156
Ek- 19: Gamze Okuma Metni.....	157
Ek- 20: Hasta Okuma Metni.....	158
Ek- 21: Aysel Okuma Metni.....	159
Ek- 22: Hayvanat Bahçesi Okuma Metni	160
Ek- 23: Kırmızı Araba Okuma Metni.....	161
Ek- 24: Atatürk Okuma Metni.....	162
Ek- 25: Yaz Tatili Okuma Metni.....	163
Ek- 26: Yasemin Okuma Metni.....	164
Ek- 27: Bakkal Okuma Metni.....	165

Ek- 28: Uludağ Okuma Metni	166
Ek- 29: Hülya Okuma Metni	167
Ek- 30: Dedem Okuma Metni	168
Ek- 31: Piknik Okuma Metni	169
Ek- 32: Kirpi Okuma Metni	170
Ek- 33: Doğum Günü Okuma Metni	171
Ek- 34: Akşam Yemeği Okuma Metni	172
Ek- 35: Serçe Okuma Metni	173
Ek- 36: Sinema Okuma Metni	174
Ek- 37: Birinci Ara Değerlendirme Ses Ölçeği	175
Ek- 38: Birinci Ara Değerlendirme Hece Ölçeği	179
Ek- 39: Birinci Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği	183
Ek- 40: Birinci Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği	187
Ek- 41: Salon Okuma Metni	191
Ek- 42: Salon Metni Etkinlikleri	192
Ek- 43: Banyo Metni	193
Ek- 44: Banyo Metni Etkinlikleri	194
Ek- 45: Öğle Yemeği Metni	195
Ek- 46: Öğle Yemeği Metni Etkinlikleri	196
Ek- 47: Çocuk Odası Okuma Metni	197
Ek- 48: Çocuk Odası Metni Etkinlikleri	198
Ek- 49: Park Okuma Metni	199
Ek- 50: Park Metni Etkinlikleri	200
Ek- 51: Pazar Okuma Metni	201
Ek- 52: Pazar Metni Etkinlikleri	202
Ek- 53: Kış Okuma Metni	203
Ek-54: Kış Metni Etkinlikleri	204
Ek- 55: Temizlik Okuma Metni	205
Ek- 56: Temizlik Metni Etkinlikleri	206
Ek- 57: Hayvanat Bahçesi Metni	207
Ek- 58: Hayvanat Bahçesi Metni Etkinlikleri	208
Ek- 59: Mutfak Okuma Metni	209
Ek- 60: Mutfak Metni Etkinlikleri	210
Ek- 61: Sıcak Ev Okuma Metni	211
Ek- 62: Sıcak Ev Metni Etkinlikleri	212
Ek- 63: Köy Okuma Metni	213
Ek- 64: Köy Metni Etkinlikleri	214
Ek- 65: İkinci Ara Değerlendirme Ses Ölçeği	215
Ek- 66: İkinci Ara Değerlendirme Hece Ölçeği	219
Ek- 67: İkinci Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği	223
Ek- 68: İkinci Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği	227
Ek- 69: Orhan'ın Bir Günü Okuma Metni	231
Ek-70: Gamze ile Köpeği Okuma Metni	232
Ek- 71: Uçurtma Şenliği Okuma Metni	234
Ek- 72: Kırmızı Bisiklet Okuma Metni	235
Ek- 73: Hoş Geldin Oya Okuma Metni	236
Ek- 74: Hande ile Köpeği Okuma Metni	238

Ek- 75: Boyacı Çocuk Okuma Metni	240
Ek- 76: Gamze Yeni Evinde Okuma Metni	242
Ek- 77: Beni Dinleyin Okuma Metni	243
Ek- 78: Trafik Kazası Okuma Metni	245
Ek- 79: Yasemin Bebeği Okuma Metni	246
Ek- 80: Üçüncü Ara Değerlendirme Ses Ölçeği.....	247
Ek- 81: Üçüncü Ara Değerlendirme Hece Ölçeği	251
Ek- 82: Üçüncü Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği	255
Ek- 83: Üçüncü Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği	259
Ek- 84: Metin Sonrası Etkinlik Örnekleri	263
Ek- 85: Örnek Bulmaca Etkinlikleri.....	269
Ek- 86: Dördüncü Ara Değerlendirme Ses Ölçeği	273
Ek- 87: Dördüncü Ara Değerlendirme Hece Ölçeği	277
Ek- 88: Dördüncü Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği.....	281
Ek- 89: Dördüncü Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği	285
Ek-90: Bekir Okuma Metni	289
Ek-91: Dostluk Okuma Metni	290
Ek-92: Zerdali ile Çam Ağacı Okuma Metni	291
Ek-93: Islak Halı Okuma Metni	292
Ek-94: Hasan Bey Okuma Metni	293
Ek-95: Aslanın Ağızındaki Ekmek Okuma Metni	294
Ek-96: İnatçı Fareler Okuma Metni	295
Ek-97: Bahar Gezintisi Okuma Metni.....	296
Ek-98: Dayımızın Yeni Evi Okuma Metni.....	297
Ek- 99: Araştırmacı İletişim Bilgi Formu	298
Özgeçmiş.....	299

Şekiller Dizini

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1. Eylem araştırması döngüsü.	29
Şekil 2. Kavram odası.	32
Şekil 3. Uygulama ve veri toplama süreci.	47
Şekil 4. Sarı zemin-siyah yazı örnekleri.	50
Şekil 5. Mavi zemin siyah yazı örnekleri.	52
Şekil 6. Yeşil zemin siyah yazı örnekleri.	54
Şekil 7. Pembe zemin siyah yazı örnekleri.	56
Şekil 8. Ses ölçeği grafiği.	78
Şekil 9. Hece ölçeği grafiği.	79
Şekil 10. Kelime ölçeği grafiği.	81
Şekil 11. Cümle ölçeği grafiği.	82
Şekil 12. Metin paragraf ölçeği grafiği.	83
Şekil 13. Okuma hızı grafiği.	84
Şekil 14. Okuma becerisi ölçeği grafiği.	85
Şekil 15. Bireysel öğretmeninin uyguladığı sınavların ses ölçeği bulguları.	92
Şekil 16. Bireysel öğretmeninin uyguladığı sınavların hece ölçeği bulguları.	93
Şekil 17. Bireysel öğretmeninin uyguladığı sınavların kelime ölçeği bulguları.	94
Şekil 18. Bireysel öğretmeninin uyguladığı sınavların cümle ölçeği bulguları.	95

Tablolar Dizini

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. Zeka Puanlarına Göre Yapılan Sınıflama	18
Tablo 2. Veri Toplama Aşamaları.....	33
Tablo 3. Okuma Becerisi Ölçeği Pearson Çarpım Moment Korelasyon Katsayısı Değerleri	37
Tablo 4. Madde İndeksleri	38
Tablo 5. Okuduğunu Anlama (Ses, Hece, Kelime, Cümle) Ölçekleri Kr-20 Güvenirlilik Değerleri	40
Tablo 6. Geçerlik Komitesi Eylem Planı Değerlendirme Bulguları	58
Tablo 7. Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)	63
Tablo 8. Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R).....	65
Tablo 9. Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)	68
Tablo 10. Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R).....	70
Tablo 11. Okul Müdür Yardımcısı Görüşme Formu Bulguları (S)	73
Tablo 12. Okul Müdür Yardımcısı Görüşme Formu Bulguları (R).....	74
Tablo 13. Bireysel Gelişim Raporu Formu Bulgular (S)	75
Tablo 14. Bireysel Gelişim Raporu Formu Bulgular (R).....	77
Tablo 15. Öğrencilere uygulanan ihtiyaç analizi formu bulguları (S)	87
Tablo 16. Öğrencilere uygulanan ihtiyaç analizi formu bulguları (R).....	90

Özet

Hafif Düzeyde Zihinsel Engelli Öğrencilerin Okuma ve Anlama Becerilerinin Tekrarlı ve Renkli Metinlerle Okuma Yöntemiyle Geliştirilmesi: Bir Eylem Araştırması

Bu araştırmada hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemiyle geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çalışma nitel araştırma türlerinden eylem araştırması deseninde hazırlanmış ve uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, araştırmacının çalıştığı okulda uygun örnekleme ile seçilmiş hafif düzeyde zihin engeli bulunan 2 özel eğitim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin performanslarının ölçümü için okuduğunu anlama becerisi ölçeklerini oluşturan Ses, Hece, Kelime, Cümle, Paragraf Ölçeği (Obalar, 2009) ve Okuma Becerisi Ölçeği (Obalar, 2009) kullanılmıştır. Öğrencilerin okuma hızlarının ölçümü için ise süre ölçer kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerle ve eylem çalışması ile ilgili uzman görüşü, gözlem formu, ses ve görüntü kaydı gibi toplanan nitel veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Frekans tabloları verilmiş ve grafiklerin yorumlamaları yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda tekrarlı okuma yönteminin hafif düzeyde zihin engeli olan öğrencilerin okuma becerilerini geliştirdiği, okuduğunu anlamalarını artırdığı ve okuma hızlarını artırdığı bulunmuştur. Renkli metinlerle okuma yönteminin de hafif düzeyde zihin engeli bulunan öğrencilerin okuma becerilerini geliştirdiği, okuduğunu anlamalarını artırdığı ve okuma hızlarında artış sağladığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okuma, özel eğitim, renkli metinlerle okuma, tekrarlı okuma, zihin engelliler

Abstract

Improving Mild Intellectual Disabled Students Reading and Understanding Abilities Through the Method of Reading Texts with Repetitions and Reading Colored Texts: An Action Research

The purpose of this study is to improve mild intellectual disabled students reading and understanding skills through the method reading texts with repetitions and colored texts. This study was conducted by using action research method which is one of the qualitative research methods. The participants of this research are 2 mild intellectual disabled students that were chosen using convenience sampling from the school where the researcher working. The data collection instruments for this action research are “Sound, Syllable, Word, Sentence, and Paragraph Scale” (Obalar, 2009) and Reading Ability Test (Obalar, 2009). A stopwatch was used to record the time spent by students while reading the texts. Qualitative data such as expert opinions, observation forms, voice and video records, that was collected during this research was analyzed using content analysis. Frequency tables and graphs generated from the data interpreted by the researcher. The findings suggest that the method of reading texts with repetitions help mild intellectual disabled students to improve their reading and understanding abilities and improve their reading speed. Moreover, the method of reading texts with colored texts also has the similar effects with slightly different outcomes.

Keywords: Intellectual disability or mentally retarded students, reading, special education, reading with colored texts, reading with repetitions

Birinci Bölüm

Giriş

Bilim ve teknolojide ortaya çıkan inanılmaz gelişmeler ve değişimler bilginin önemini bir kez daha ortaya koymuş, bilginin üretilmesi, değerlendirilmesi ve aktarılmasını da zorunlu kılmıştır. Bilimde ortaya çıkan hızlı gelişim aynı zamanda bilgiye ulaşmak isteyenlere farklı yollar sunmuş ve zenginlik katmıştır. Ancak bilgiyi sunanların yazılı ve görsel yolları kullanmaları değişmemiş, bilgiye ulaşmak isteyenlerin ise her türlü alternatifte rağmen okuma, kavrama ve değerlendirme çabaları süregelmiştir. Bu çabalar da gösteriyor ki, insanoğlunun yaratılışından beri bilgiye ulaşmada başvurduğu en önemli yollardan birisi okumadır ve bundan sonra da okuma insanlar için vazgeçilmez bir yol olacaktır (Temizkan, 2007).

Okuma becerisi insanların yapıları ve karakterlerinin oluşumunu etkileyecek kadar önemli bir beceridir. Birey olarak karakterli ve oturmuş bir yapıya sahip olduğunda ise bu gelişme toplumu etkileyecektir. Çünkü okuma becerisi kazanan bireyler okudukları bilgileri inceleyip değerlendirmekte bu da toplumda bireylere olan güveni oluşturmaktadır. Güvenin oluşması da toplumların sağlıklı bir yaşam sürmesini sağlamaktadır (Emre, 2014). Ayrıca bireylerin üretkenliklerini gösteren fikirler de okumanın birer sonucudur. Okuma becerisi edinmemiş bireylerin ve toplumların ise yeni fikirler üretmeleri beklenmemelidir (Keskin, 2012).

Okuma becerisinin bu kadar önemli olması ve diğer alanları da etkilemesi, eğitim sisteminin okuma üzerinde plan ve programlar yapmasını sağlamıştır. Bu kapsamda okullarda uygulanan 1-8. Sınıf Türkçe öğretim programı, öğrencilerin ömür boyu kullanacakları sözlü iletişim, okuma ve yazma gibi dil yetileri ve zihinsel yetileri elde etmelerini, bu yetileri kullanarak bireysel ve sosyal gelişmelerini kazanmalarını amaçlamaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2017).

Okulların çeşitli kademelerinde akranlarının seviyelerinde okuma yetisi kazanamamış öğrenciler vardır. Okumada geri kalan bu öğrenciler eğitim

öğretimin her aşamasında bu geri kalmışlıklarının olumsuz etkilerini yaşayacaktır. Öğretmenler bu öğrenciler için çeşitli çözümler üretmeli ve bu öğrencilere okuma becerilerini kazanmalarını sağlamalıdır (Öz, 2006).

Okuma becerisi zayıf olan öğrencilerin okuma yetersizliklerinin nedenleri şunlardır:

- Yetenekleri az olabilmektedir; öğrencilerin okumadaki sistemi çözmekte ve anlamada sorunlar yaşamasına sebep olmaktadır.
- Tıbbi rahatsızlığı olabilmektedir; devamsızlık yapmasına, odaklanma sorunlarına, etkin olarak derse katılamamasına sebep olmaktadır.
- Moral, motivasyon eksikliği olabilmektedir; isteksiz derse gelme, başarısızlık hissi ve utanma moral ve motivasyonu etkileyebilir.
- Gelişimi hazır olmayabilir; bu hazır olmayış fiziksel ve zihinsel nedenler içeriyor olabilir (Öz, 2006).

Normal gelişim gösteren öğrenciler, okulun ilk yıllarında okuma becerileriyle ilgili kazanımları kolaylıkla elde etmektedir. Fakat zihin engeli bulunan öğrenciler akranlarının kazandığı okuma yazma becerilerini istenilen düzeyde ve hızda kazanamamaktadır. Eğitim öğretimdeki planlamaların normal gelişim gösteren öğrencilere yönelik hazırlanması ve materyallerin bu doğrultuda düzenlenmesi, zihin engelli öğrencilerin akranlarından sürekli geri kalmasına veya istenen hızda öğrenmelerini engellemektedir. Zihin engelli öğrencilerin bulunduğu okullarda görev yapan öğretmenler ders kitabı, yardımcı kaynak ve materyallere ulaşmakta sıkıntı çekmektedir. Bu sebeple zihin engelli öğrencilere yönelik kullanılacak kaynaklara ve eğitim programlarına ihtiyaç bulunmaktadır (Sucuoğlu ve Bakkaloğlu, 2002).

Okuma ve anlama becerisinin zihin engeli bulunan öğrencilere etkili biçimde verilebilmesi için bu öğrencilere uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması çok önemlidir. Doğru yöntem ve teknikleri kullanan öğretmenlerin başarılı oldukları göz önüne alındığında (Güldenoğlu ve Kargın, 2012; İşçan ve Coşkun, 2016; Orçan ve Özmen Rüya, 2012), zihin engelli öğrencilerle çalışan öğretmenlere çok büyük görevler düşmektedir. Bu öğrencilerle birlikte olan öğretmenler zihin engelli öğrencilere yönelik bireysel programlar yapmalı, olabildiğince uygun yöntemlere ve tekniklere başvurmalıdır. Kullanılan yöntemlerin öğrencilerin özelliklerine göre dönüştürülebilir olması da önem

taşımaktadır. Ayrıca öğretmenin çok iyi bir model olması, öğrencilerine dönütler vermesi de bir eğitim öğretimin etkisini artıracaktır. Doğru yöntem ve tekniklerin kullanılmaması ise okuma becerilerinin gecikmesine veya kazanılamamasına sebep olacak, zihin engelli öğrencilerin tüm hayatı boyunca akademik alanda sorunlar yaşanmasına sebep olacaktır (Güldenoğlu, 2008).

Verilen açıklamalara bakıldığında milli eğitimin uzun dönem ve kısa dönem hedeflerindeki kazanımların normal gelişim gösteren öğrencilere yönelik olduğu görülmektedir. Milli eğitimin hazırlanmış olduğu programlara ve eğitim ortamlarına uyum sağlayamayan dezavantajlı öğrenciler için ise standart yöntem ve tekniklerin yeterli olmayacağı görülmektedir. Akranlarıyla bir arada veya ayrı ortamlarda eğitim gören dezavantajlı öğrencilere aynı yöntem ve tekniklerle eğitimin verilmesi (Duman ve Tekinarslan, 2007; Çolak, 2001), bu öğrencilerin gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Bu sebeple öğretmenlerin öğrencilerin bireysel gelişimlerini göz önünde bulundurmaları ve akranlarından geride kalan öğrencilere yönelik farklı yöntem ve teknikleri içeren çalışmalara yer vermeleri gerekmektedir.

Kuramsal Çerçeve

Okuma

Bilgi kaynaklarına ulaşmada önemli bir beceri olan okuma, okuyucunun gözlerinin kelimeler ve cümleler arasında atlaması ile sözcükleri ve sembolleri tanıması, bu sembol ve şekillerin anlamlarını kavrayıp sese dönüştürmesidir (Öz, 2006). Okuma ayrıca satırlarda görülenlerin tanınması ve sese dönüştürülmesi değil, metni hazırlayan ve okuyan birey arasında bir bağlantı kurulması ve anlama becerisinin oluşması olarak tanımlanabilir (Ulu ve Başaran, 2013).

Okuma becerisi için görme, tanıma, anlama, analiz, sentez ve değerlendirme gibi farklı farklı zihinsel becerilerin okuyucu tarafından kullanılması lazımdır. Çünkü karmaşık bir yapı olan okuma becerisi farklı zihinsel becerilerin bir arada olması ile meydana gelmektedir (Coşkun, 2002). Okuma becerisi ile insanlar kişisel gelişimlerine katkıda bulunur. Çünkü insanlar duygusal ve ruhsal gereksinimlerini okuma ile karşılayabilirler. Okuma becerisi edinemeyen kişiler akademik yönlerden geri kaldıkları gibi, kültürel faaliyetlerden de uzaklaşırlar, eğitilmiş kişilerle iletişim sağlamakta da başarılı olamazlar. Aynı zamanda okuma yetisi olmayan bu kişiler eksikliklerinin diğer kişiler tarafından fark edilir korkusu ile yaşarlar. İyi okuyan kişiler ise kavramları tanırlar, genelleme yapabilirler, yorum ve sonuç bulma yeteneği kazanırlar. Bu özellikler de iyi okuyan bireylerin düşünce yapılarında farklılıklar sağlar (Akyol, 2006).

Çevremizdeki bilgi kaynaklarından ihtiyaçlarımızı gözlem yaparak veya deneyimlerimizi kullanarak öğrenemeyiz. İnsanlar çevrelerinde dinlerken veya okurken zevk aldıkları dergi, kitap ve gazete gibi materyalleri okuyarak çoğu şeyi öğrenmektedir. Bu sebeple okuma becerisi bizim topluma ve hayata uyumumuzu kolaylaştırır, düşünme gücümüzü artırır ve bize zihinsel farklılıklar sağlar (Yılmaz, 2006).

Okuma becerisi duyu organlarını da içine alan karmaşık bir zihinsel yapıdır ve öğrenme kaynaklarımızın çok büyük bir alanını kapsamaktadır. Çünkü bilimsel veriler öğrendiklerimizin, % 1'ini tatma, % 1,5'ini dokunma, % 3,5'ini koklama, %11'ini işitme, %83'ünü görme duyusu ile gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Okuma becerisi ise görme ve işitme duyumuza hitap etmesi sebebiyle öğrenmelerdeki %94 gibi bir orana hitap etmektedir (Aytaş, 2005).

Okuma yazma becerileri, öğrencilerin öğrenim hayatlarının gerek birinci kademelerinde gerekse tüm öğrenim kademelerinde sadece Türkçe dersinde değil tüm derslerdeki başarılarını etkileyen bir beceridir. Okuma anlama becerisi gelişmiş ve geniş bir kelime hazinesine sahip olan bireyler tüm derslerde büyük ihtimalle başarılı olacaklardır. Çoğu derslerdeki başarısızlığın nedeni incelendiğinde Türkçe dil becerisi olan okuma anlama ve anlatım becerisindeki eksiklikler ortaya çıkacaktır (Öz, 2006). Çaycı ve Demir (2006) de okuma becerisinin öğrencilere çok gerekli bir beceri olduğunu, sadece Türkçe dersinde değil diğer tüm derslerde başarılarını belirleyen etken olduğunu ifade etmektedirler.

Okuma yaşamımıza anlam katan ve hayatımızı yönlendiren çok önemli bir beceridir. Okumayı sadece belirli kuralların ezberlenmesi olarak tanımlayamayız. Okuma sadece öğrenim hayatıyla sınırlandırılacak bir beceri de değildir. O tüm hayatımıza tesir eden bir etkinliktir. Yeme, içme, soluma gibi hayatımızın içindedir ve çok uzun süreli bir eylemdir (Güneyli, 2008).

Güneş (2007), öğrencilerin tüm derslerdeki başarısını ve diğer alanlardaki başarılarını okuma becerilerinin kazanılmasına bağlamış ve okumanın belirli amaçlarını şöyle sıralamıştır:

- Dil becerilerini geliştirme: Okumanın ilk hedefi yazılı ve sözlü dil becerilerinin gelişimini gerçekleştirmek ve bu iki dil becerisinin bütünleşmesini sağlamaktır.
- İletişim becerilerini geliştirme: Çevremizle iletişim kurmanın yolu okumaktır. Bu sebeple iletişim için okuma becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Öğrenme ve anlama becerilerini geliştirme: İnsan çevresindeki tüm olup bitenleri okuyarak anlar ve okuduklarının doğruluğunu da okuyarak kontrol eder yani öğrenme ve anlamalarını okumayla geliştirir.
- Zihinsel becerilerini geliştirme: İnsanlar anlama, sorma, problem çözme, analiz sentez gibi zihinsel kabiliyetlerini okuma ile geliştirirler. Zihinsel beceriler düşünme sorgulamayla kendini gösterir. Bu nedenle okuma zihinsel becerilerin gelişimine de katkı sağlamaktadır.
- Sosyal becerileri geliştirme: Çevremizdeki sosyal olayları öğrenmekte ve onlara anlam yüklemekteyiz. Ait olduğumuz kültürü de yaşamakta ve

gereklerini yerine getirmekteyiz. Böylece başka insanlarla sosyal ilişkiler kurmakta, çatışmalar yaşamakta ve o çatışmaları çözme ve yönetme becerileri geliştirmektedir.

- Zihinsel bağımsızlık becerileri geliştirme: Okuma kazanılan tüm beceri ve alanların yanında zihinsel bağımsızlığımızı da bize vermektedir. Bu bağımsızlık becerimizle karar vermekte, ihtiyaçlarımızı karşılamakta ve haklarımızı savunabilmekteyiz. Tüm bu becerilerin gelişimi de okuma becerisinin gelişimine bağlıdır.

Öz (2006) okumanın tanımını yaparken gözün sıçramasına dikkat çekmiş, bu sıçrama kabiliyetinin hızının ise nasıl gelişeceğini sorgulamış ve bu kabiliyetin gözün kelimeleri önceden tanınması ile olabileceğini belirtmiştir. Gözün kelimeleri önceden tanınması ve hızlı sıçraması ise öğrencilerde akıcı okumayı sağlayacaktır.

Okuma becerilerinin kazanılma süreçleri incelendiğinde okuma becerilerinin kazanılması akıcı okumanın kazanılmasıyla mümkün olmaktadır (Başaran, 2013; Baştuğ, 2012; Keskin, 2012; Sidekli, 2010). Özellikle anlama becerilerinin ve doğru okumanın kazanılabilmesi için akıcı okuma ön koşul olarak görülmekte ve akıcı okuma yapan öğrencilerden okuduğunu anlayabilmesi beklenmektedir.

Akıcı okuma

Akıcı okuma iyi okuyucu olan bireylerin en belirgin özelliklerindedir. Okumada akıcılık ise öğrencilerin okudukları metinlerden en hızlı ve en doğru bir biçimde anlam çıkarabilme yeteneğidir (Pikulski ve Chard, 2005). Akıcı okuma verilen metinleri hızlı fakat yanlışsız seslendirmek, satırlardaki cümleleri uygun sözcüklere ayırmak ve anlamlarını bilerek okumaktır (Ulusoy, Dedeoğlu ve Ertem, 2012).

Akyol (2006) ise akıcı okumayı, noktalamaya vurgu ve tonlamaya dikkat edilen, tekrar etme heceleme ve duraklama gibi okuma hatalarını içermeyen, anlam bütünlüğüne uyulan ve konuşmuş gibi yapılan okuma olarak tarif etmiştir.

İyi okuyan bireyler akıcı okuma becerileri ile tanınır. Akıcı okuma yapamayan bireyler de okuması zayıf olan bireyler olarak bilinir. Akıcı okuma becerilerindeki iyi ve kötü olma durumu sadece okuyucu özelliklerini

tanımlamayıp okuduğunu anlama eksikliklerinin fark edilmesini sağlar. Çünkü okuma becerisi zayıf olanlar kelimelere odaklanıp anlamada güçlük çekerler (Hudson, Lane ve Pullen, 2005). Akıcı okumada istenilen seviyelere ulaşamayan veya bu seviyeleri yakalamada gecikme yaşayan bireylerin öğrenim hayatları boyunca da akademik beklentilerde sorun yaşamaları beklenmektedir (Keskin, 2012).

İlkokul seviyesindeki okullarda pek çok öğrencinin okuduklarını anlamada problemleri olduğu görülmektedir (Öz, 2006; Yılmaz, 2008). Öğrenciler içerisinde verilen metinleri okuduktan sonra anlayamadıklarını söyleyen çok sayıda öğrenci ile karşılaşırız. Hatta öğrencilerin verilen anlama ödevlerini ailelerine yaptırdıkları görülmektedir (Yılmaz, 2008).

Özel eğitim sınıfında eğitim gören ve akranlarıyla aynı sınıfta eğitim gören kaynaştırma öğrencileri de okuma anlama becerilerini akranlarından yavaş kazanmaktadırlar. Bu öğrenciler okuma anlama becerilerini geç kazanmaları sebebiyle diğer kazanımları gecikmektedir. Gecikmiş olan kazanımların telafisi için öğretmenler daha fazla zaman harcamakta ve destek hizmetleri sunmak zorunda kalmaktadırlar.

Okumadaki akıcılığın öğrenim hayatının ilk yıllarında kazanılmadığı takdirde öğrencilerin ilerleyen senelerde de problemler yaşayacağı, sonrasında ise bu problemlerden kurtulabilmek için yapılacak etkinliklerin fazladan para ve zaman israfına sebep olacağı bilinmektedir (Akyol, 2014). İlkokul öğrencilerinin ise 3.sınıf bitene kadar akıcı okumayı kazanabilmeleri için öğretmenlerin akıcı okumayı ilk hedef olarak belirlemeleri gerekmektedir (Akyol, 2006).

Okumada akıcılık kazanamayan bireylerin anlama yeteneklerinin gelişmesi, okuma isteklerinin artması ve bir alışkanlık halinde okuma yapmaları düşünülemez. Okuma akıcılığında yetersizliği bulunan bireyler karşılaştıkları güçlükler ve başarısızlık duyguları nedeniyle okula karşı olumsuz duygular yaşayabilmektedirler. Hâlbuki öğrenim hayatları boyunca yapılan okul etkinlikleri o bireylerin başarılı olmaları, okuma ve diğer becerileri hedeflenen seviyede kazanabilmeleri için uygulanmaktadır (Akyol, 2014).

Okuma becerisi gelişmeyen bireylerin okuma esnasında sözcükleri hızlı okuması beklenemez. Çünkü onlar okuduklarının anlamlarını kavramak yerine

okudukları kelimelere odaklanırlar ve o kelimeleri sese çevirmekle uğraşırlar. Okuma güçlüğü çeken bu bireyler kelime tanıma problemleri sebebiyle çok fazla okuma hataları yaparlar ve metinde verilmek istenen mesaja ulaşamazlar (Yılmaz, 2008b).

Okumanın temel öğelerinden biri olan akıcı okumanın genel eğitim yöntemleriyle ve doğrudan öğretimle verilmesi doğru olmayacaktır. Özellikle de çalışılacak öğrencilerin dezavantajlı öğrenciler olması akıcı okumanın kazanılması için farklı stratejilere başvurmayı gerektirecektir. İleriki sayfalarda kullanılacak bu stratejilerle ilgili bilgiler verilecektir.

Akıcı okuma stratejileri

İyi okuyan bireyler doğru okuma için strateji kullanmayı gerekli görmekte ve okumalarını stratejik olarak yapmaktadırlar. Bu bireyler okumadaki problemlerini çözmek ve okuma aşamalarının kontrolünü sağlamak için birçok yöntem ve teknikler kullanmanın bilincindedirler (Law, 2009).

Tekrarlı okuma yöntemi

Uygulanacak olan bu yöntem, verilen metnin okumada akıcılık oluşana kadar birden fazla şekilde okunması ile gerçekleşmesidir (Samuels, 1979). Okuma becerilerinde problemleri olan okuyucuların çok fazla yararlandıkları bu yöntem, okuma esnasında karıştırılan ve tanımakta zorluk çekilen kelimeleri doğru bir şekilde kavramada da kullanılır. Rashotte ve Torgesen (1989) yaptıkları çalışmalarında tekrarlı okuma yönteminin özellikle de okuma problemi yaşayanların %50 oranında doğru okuma becerilerinde ve okuma hızında artış sağladığı bulgusuna ulaşmışlardır. Bu yöntem ayrıca okumaya ilgide olumlu kazanımlar sağlamak ve okuyuculara özgüven kazandırmaktadır. Bu yöntemin uygulanmasında itinalı olunması gereken noktalar ise, okuyucuya verilecek olan metinlerin uzun olmaması, bu yöntemi uygulayan okuyucunun gelişim aşamalarının kayıt altına alınması ve okuyucuya gelişimi hakkında geri dönütler verilmesidir (Akyol, 2006).

Tekrarlı okuma öğrencinin okuma becerisini geliştirirken aynı zamanda sözcük öğrenimi imkânı da vermektedir. “Bu yöntem, okuyucunun kelimeyi seri bir şekilde okumasına ve dikkatini kelimenin anlamı üzerinde yoğunlaştırmasına imkân sağlamaktadır” (Blum ve Koskinen, 1991, Akt: Çifçi, 2015, s. 71). Çünkü

tekrarlı okuma yapanlar farklı metinlerde karşılaştıkları kelimeleri kolayca tanımakta ve hızlıca öğrenmektedir. Ayrıca her metinde aynı kelimenin diğer anlamlarını fark edebilmekte, metnin ana fikrine ulaşmakta ayrıcalık edinmektedir (Bulut, 2016).

Öğrencilerine kolayca uygulayabildikleri için bu yöntem öğretmenler tarafından tercih edilmektedir (Lauritzen, 1982). Bu okuma yöntemi okuma akıcılığı kazanmamış bireylere uygulanabilmektedir. Bu yöntemde uygulamanın ilk seferinde okuma hızı için bir kelime sayısı belirlenmektedir. Belirlenen kelime sayısı ise son uygulamada hedeflenen kelime sayısına ulaştırılmaya çalışılır. Bu modelin uygulanması esnasında bireylerin ilk ve son uygulama arası gelişimleri kaydedilir (Kuhn ve Stahl, 2003).

Tekrarlı okuma, okuma problemi yaşayanların yetişkin denetiminde başvurmaları gereken bir yöntemdir. Metinler seviyelere göre ilk olarak basit olanlardan seçilir. Kontrollü şekilde daha sonraki uygulamalarda zorlaştırılarak devam edilir ve bu metinler tekrar tekrar okutturulur. Düzenli şekilde uygulamalara devam edildiğinde öğrencilerin okuma problemleri azalmakta, yapılan yanlışlar düzelmekte ve okumaya güdülenmektedirler. Uygulama neticesinde öğrenciler doğru okuma yeteneği kazanmaktadırlar (Yılmaz, 2006). Samuels (1979) kurucusu olduğu bu yöntemin okuma problemi olanlar öğrenciler için çok yararlı olduğunu ve çok tercih edilen bir yöntem olduğunu iddia etmektedir. Öğrenci kendisine verilen metni okurken öğretmenin yapılan yanlışları kaydetmesi ve doğru okuması için öğrenciye bir daha okutmasını, öğrenci doğru okuyamıyorsa öğretmenin doğrusunu okuması şeklinde tarif etmiş, seçilen metinlerin bir defa kullanılmasını, her uygulamada farklı metinler seçilmesini ve doğru okuma için kullanılan metinlerin 4 kereden fazla okunmaması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca bu yöntem önceden kaydedilmiş okumalarla, kendisinden iyi okuyan birisiyle veya koro halinde okuma yönteminin de dâhil edilmesiyle uygulanabilmektedir (Lock ve Welsch, 2006).

Tekrarlı okuma yöntemi okuma problemi olan öğrencilerin dışında öğrenme güçlüğü olanlar ve davranış bozukluğu olan öğrenciler için de kullanılabileceği ileri sürülmektedir (Kostewicz ve Kubina, 2010; Swain, Leader-Janssen ve Conley, 2013).

Renkli metinlerle okuma

Renkler yaşam alanlarımızın tam ortasında yer alır. Her an karşılaştığımız ve algıladığımız renklerin farkına varmasak da çoğu zaman bizleri tesiri altına alır (Koca ve Koç, 2008).

Psikologlar ve nörologlar tarafından yapılan araştırmalar, insanların renklerden etkilendiğini kesin bir şekilde ortaya koymaktadır. Gözümüz bir rengi algıladığı anda beyinde kimyasal tepkimeler meydana gelir ve duygusal bir iletişim başlar. Bu duygusal iletişim ise gördüğümüz renklere ayrıcalık tanır. Rengin bu ayrıcalığını kullanmak isteyenler ise insanların beyinlerine renkler aracılığıyla ulaşmaya çalışmaktadır (Akgül ve Güneş, 2015) . İnsanların psikolojileri üzerinde renklerin tesiri olduğu yapılan çalışmalarla kanıtlanmıştır. Bu konuda pek çok gözlem ve deneylerle bulgular elde edilmiştir. Rengin kullanılmasında psikolojik etkilerinden faydalanılırken her rengin her kişiye ve kültüre her zaman olumlu etkiler yapmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır (Özdemir, 2005).

Renklerin bu etkisi göz üzerinde algıda seçicilik olarak da görülmektedir. Çünkü göz bir zeminde ilk olarak renkleri ve şekli görür, sonrasında ise metni ve yazılarını görür. Bu sebeple okumada farkındalık sağlamak ve okumaya ilgiyi çekebilmek için renk ve ışığın elemanlarını kullanmak gerekir (Kaptan ve Kaptan, 2005).

Renk tanımlayıcılığı, ayırt ediciliği, yön göstericiliği ve vurgulayıcılığı ile görsel sayfalarının en önemli öğelerinden biridir. Okuyucuyu etkiler, ilgiyi diri tutar. Bilgi, renk sayesinde daha etkili sunulabilir. Örneğin başlığı metinden ayırmak, bir mesaja dikkat çekmek, bilgi gruplarını birbirinden ayırmak, akışı sağlamak gibi pek çok işlev renkle yerine getirilebilir (MEB, 2011).

Renklerin genel psikolojik etkileri ise;

- **Kırmızı:** Çok etkili ve en hızlı algılanan renktir (Çabuk, 2006). Coşkulu ve heyecan verici bir renktir. Aşırı enerjisinden dolayı karşısındakini hırçınlığa itebilir. Bu özelliği boğa güreşlerinde bolca görülebilir. Kırmızının tek başına etki oluşturabilme gücü vardır. Örneğin yanan cisimlerin dönüşümlerindeki kırmızı, insanda uyarıcı etki oluşturur ve tepkisel bir

hareket başlatabilir (Yılmaz, 1991). Yoğun kullanılması ise huzursuzluk verir ve şiddeti körükler (Çabuk, 2006).

- Beyaz: Masumiyeti saflığı, düzeni ve saygıyı simgeler. Beyaz renk bütün renkleri içeren bir renktir. Öyle ki gelinlik renginin beyaz olması, masumiyet ve saflığı simgelemesindedir. Hatta beyaz elbiseli insanlar saygılı ve masum insanlar olarak tanımlanır (Koca ve Koç, 2008).
- Sarı: Dikkat çekici bir renktir. Sürekli olmama, geçici olma hissi veren bir renktir. Bu özelliği nedeniyle taksilerde ve araba kiralama şirketlerinin logolarında çokça yer almaktadır (İçli ve Çopur, 2008)
- Lacivert: Otoriyeti ve bereketi simgeleyen bir renk olan lacivert, elbise olarak tercih edildiğinde karşıya karizma ve güç imajı vermektedir. Bu etkisinden de iş görüşmelerinde tercih edilen bir renktir (Koca ve Koç, 2008).
- Turuncu: Enerjik ve aktif bir renktir. Enerjik ve aktif olması insan psikolojisinde tatlı bir sıcaklık olarak kendini gösterir. Bu renkte kullanılan sarının artması hırçınlaşmaya sebep olur. Kırmızının sınırlayan etkisi ortadan kalkmaya başlar ve özgün duygular oluşmaya başlar (Yılmaz, 1991).
- Yeşil: Kendisini meydana getiren sarı ve mavinin özelliklerini taşımayan ilginç bir renktir. Sakinlik verimlilik, bilgelik gibi özellikler içerir. Dinlendirme özelliği barındırdığı için okul ve hastanelerde sıkça kullanılır. İslami inançlarda kutsal kabul edilen yeşil, Hristiyanlarda da ölümsüzlüğü ve inancı temsil eder (Çabuk, 2006).
- Siyah: Bu rengin insan üzerindeki etkisi çok yoğundur. Karanlık insanoğlunda her zaman bilinmezliğin verdiği bir korku oluşturur. Siyahta kötülük ölüm ve panik etkileri her zaman görülür. Bu nedendir ki matem ve üzüntü rengidir. Matem ve üzüntü özelliği nedeniyle ölümlerin ardından en çok giyilen renk olmuştur. Çünkü insandaki acıyı en güzel şekilde karşılar, vakar ve ciddiyet kazandırır (Yılmaz, 1991).
- Pembe: İnsanlara Güven hissi veren bir renktir. Neşe ve sevgiyi içerir. İnsanlara huzur ve dinginlik verir (Koca ve Koç, 2008).
- Gri: Olgun dikkatli ve huzurlu bir insanı çağırıştırır. Bundan dolayı hareketsizlik ve durgunluk hissi verir. Bu renkte ayrıca tarafsızlık hissi de

vardır. Bürokratların bu rengi seçmeleri de bu sebeptendir. Grinin olumsuz etkilerinden kurtulabilmek için yanında canlı renkler kullanılmalıdır (Yılmaz, 1991).

- Mavi: İnsanların sinir sistemlerine etki eden ve sakinleştirip rahatlatma hissi veren bir renktir. Koyulaştıkça olumsuz hisler uyandıran mavi renk, su ve gökyüzünün rengi olan berraklığa yaklaştıkça dinginlik etkisi yapar.

Mavi renk Anadolu kültüründe önemli yer tutmaktadır. İnsanı kötülüklerden koruyan nazar boncuğunun rengi de mavidir. Turkuaz mavisi de Türkler için tanımlanmıştır. Ayrıca mavi renk karar vermede soğukkanlılık sağlaması nedeniyle çalışma alanlarında çok fazla tercih edilen bir renktir (Batur, 2016).

İnsanların giyimlerinden yeme içmelerine hatta psikolojilerine kadar çok geniş alanlara etki eden renklerin eğitim öğretimde göz ardı edilmesi düşünülemez. Bu nedenle eğitim öğretimin asıl ögesi olan öğrencileri etkileyeceği düşünülen renklerle ilgili bilgiler ilerleyen sayfalarda verilecektir.

Eğitim öğretimde renk kullanımı

Öğrencilere hedeflenen bilginin aktarımı açısından ders kitabı vazgeçilmezdir. Çünkü ders kitapları bilgi için halen en çok kullanılan materyallerdir. Yıllık hedeflerin ve uygulanacak olan etkinlikler için kaynak olarak ders kitabının tercih edilmesi ise bu materyalleri daha da önemli kılmaktadır (Gülersoy, 2013). Bu kadar önemli olan ders kitapları görsel açıdan estetik olarak hazırlanmalıdır. Çünkü kitaplar kuru bilgi verme aracı değildir. Okumaya ilginin sağlanabilmesi için kitapların okuyucu tarafından beğenilmesi gerekmektedir (Atmaca, 2006). Okumaya ilginin çekilebilmesi için de renkli metinler kullanılabilir. Çünkü çocukların renklere olan ilgisi bilinmektedir. Rengin bu özelliği çocukların okumaya olan ilgisini de artıracaktır (Yalın, 2001; Yanpar, 2006).

Gül, Miman, Ege ve Saraç (2015) renk ergonomisi çalışmalarında Toros Üniversitesinde bahar döneminde okuyan 185 öğrencinin derslerin işlenişleriyle ilgili isteklerine bakmışlardır. Çalışma bulgularında öğrencilerin ders işlenirken en çok istedikleri şey, ders esnasında birden fazla renkli kalem kullanılması olmuştur. Diğer bulgular ise öğrencilerin; renkli kalemlerin derse olan ilgisini canlı tutacağı ve dersin anlaşılmasını kolaylaştıracağı şeklinde olmuştur.

Rengin görsel baskı ve okuma hızına etkisi

Görsel baskı: Uzun süre okuma yapanların gözlerinde meydana gelen yorgunluk ve rahatsızlık olarak tanımlanmaktadır (Hendersen, Tsokga ve Snowling, 2013).

Renkli kaplamalar: Sayfanın üzerine yerleştirilen şeffaf filmlerdir. Bu kaplamalar sayfanın okunabilirliğini bozmadan renklendirilmesini sağlamaktadır (Wilkins, 2002).

Geçmişte yapılan çalışmalar özellikle disleksili çocuklarda görsel baskı (visual stres) otaya çıktığını ve bunun tedavisi için hem çocuklarda hem de yetişkinlerde renkli kaplamaların kullanıldığını göstermektedir (Singleton ve Hendersen, 2007; Singleton ve Trotter, 2005). Normal okuma periyotlarında renkli kaplamaların kullanımı görsel baskıya fayda sağlamış fakat uzun süren okuma periyotlarında görsel baskı şikâyetinde bulunan insanlara çözümler aranmıştır. Bunun için renkli kaplamalar yerine uzun süreli okumalar için renkli lenslerin kullanılmasına karar verilmiştir (Evans ve diğ., 1999).

Genel olarak renkli kaplama uygulamalarında hangi hızın seçilmesi gerektiği, bu uygulamaların ne kadar devam ettirilmesi gerektiği hakkında ortak bir kanı yoktur. Fakat en çok üzerinde uzlaşılan konu anlık olarak %5 ten daha fazla hız artışı varsa uygulamanın devam ettirilmesi yönündedir (Wilkins, Jeanes, Pumfrey ve Laskier, 1996).

Yükleme Teorisine göre, bireyler renkli filtreler kullandıklarında daha iyi okumaktalar. Bu teoriye göre renkli filtreler motivasyonel (öğretmenin ve ailenin beklentisi) ve davranışsal (bireyin okuma probleminin tembellik ya da dikkat eksikliği değil de dışsal nedenlerden kaynaklandığını düşünüyorsa) süreçlerin etkisiyle okumayı geliştirmektedir. Bu yüzden Yüklemeye Teorisine göre renkli filtrelerin faydası bireyin davranışlarında değişikliğe neden olarak plasebo etkisiyle açıklanmaya çalışılmıştır (Dougherty ve Shanteau, 1999; Ross ve Olson, 1981).

Görsel Vurgulama (kortikal hipereksitasyon) teorisine göre ise renkli filtreler görsel korteksteki bazı nöronların aktifleşmesini sağlamaktadır (Wilkins, Huang ve Cao, 2004). Ayrıca renkli filtreler disleksi ya da görsel rahatsızlıklar

nedeniyle okuma problemi olan bireylerin yanında öğrenme güçlüğünde de tedavi olarak kullanılmaktadır (Vidal-Lopez, 2011).

Bouldoukian ve arkadaşları (2002) görsel stres semptomu olan bireylerin seçtiği renkli filtre kullanıldığında okuma hızının plasebo (sarı renkli solgun filtre) grubuna göre daha hızlı olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca bu çalışmaya göre renkli kaplamalar sadece anlık olarak faydalı değildir. Çalışmalarına göre bireyler belli bir zaman periyodunda renkli kaplamalarla okumaya devam ederse kontrol grubuna göre daha yüksek okuma hızlarına ulaşabilmektedir.

Araştırmacılara göre uygun seçilmiş bireylerde renkli kaplamalar sadece migren, baş ağrısı ve görsel stres gibi semptomları azaltmakla kalmıyor aynı zamanda okuma performansını da erken dönemde etkiliyor. Robinson ve Foreman (1999) da yaptıkları çalışmada renkli lenslerin uzun süre kullanımının okuma performansını artırdığını bulmuşlardır.

Renkli filtrenin en uygun rengi kişiden kişiye değişmektedir. Çünkü her renk herkes için faydalı değildir. Yapılan kontrollü çalışmalar renkli kaplamaların etkisinin sadece plaseboyla kısıtlı kalmadığını ve okuma hızını artırdığını göstermektedir. Yapılan bazı çalışmalar ise renkli kaplamaların okuma hızına ek olarak okumanın doğruluğunu ve okunan metnin anlama oranını da artırdığını belirtmişlerdir (Robinson ve Foreman, 1999).

Tüm bu araştırmalar bizlere renkli uygulamaların okuma becerileri için kullanılabilir bir yöntem olduğunu göstermektedir. Özellikle kişi için uygun olan rengin tespit edilmesi ile renkli uygulamalar daha da faydalı hale gelecektir. Farklı engel gruplarındaki öğrenciler için dikkat çekiciliği kullanılarak öğretmenlere pekiştirme için de bir fırsat verecektir.

Renkli metinlerde zemin yazı rengi kontrastı

Okunabilirlik noktasında zemin ve yazı arasındaki kontrast (karşıtlık) çok önemlidir. Kitaplardaki zemin ve yazı çalışmaları incelendiğinde, zemin ve yazı arasındaki kontrastın uygun olmadığı, yazılarla resimler arasında uyumsuzluklar olduğu ve font seçimlerinde koyunun ağırlıkta olduğu, yazı tercihinin ise açık renklerden olduğu görülmektedir. Bu nedenle okunabilirlik istenen metinlerde zemin ve yazı arasındaki kontrasta daha fazla dikkat edilmelidir (Sürmeli ve Kaptan, 2011). Çünkü uygun belirlenen kontrast akademik olarak gelişimi

destekleyici ve eksikliklerin giderilmesinde yardımcı bir figürdür (Kaptan ve Kaptan, 2005).

Araştırma bulguları okunabilirlik açısından açık renkli taban üzerine yazılan koyu renkli metinlerin, koyu taban üzerine yazılan açık renkli metinlere göre daha yararlı olduğunu ortaya koymaktadır. Beyaz siyah kontrastında ise zemin metin karışıklığının % 80 yakın olması okuma açısından %100 karışıklık olan uygulamalardan daha kullanışlıdır. Bu sebeple eski hamur kâğıtlarda okumanın günümüz beyaz zeminlerdeki okumaya oranla okunabilirlik açısından daha iyi olması beklenmektedir (Pektaş, 2001).

Demir (2004), İzmir’de üç ilköğretim okulunda yaptığı çalışmada 7. sınıf öğrencileri üzerinde çalışma yapmış ve eğitsel yazılım tasarımı çalışmaya katılan öğrencilerin zemin rengi olarak açık renkleri talep ettiklerini yazı rengi olarak da koyu renkleri talep ettiklerini, birbirine yakın olan zemin- yazı renklerini ise çok fazla talep etmedikleri bulgusunu elde etmiştir.

Demir (2009) 545 üniversite öğrencisi üzerinde yaptığı eğitsel yazılım ara yüz çalışmasında,

Katılımcıların arka plan rengi olarak açık mavi, açık pembe ve beyaz gibi açık renkleri tercih ettiği görülmüştür.

- Lacivert, koyu yeşil ve gri gibi soğuk renkleri arka plan rengi olarak tercih etmedikleri görülmüştür.
- Yazı rengi olarak ise siyah mavi ve lacivert gibi soğuk renkleri daha fazla tercih ettikleri görülmüştür.
- Yazı rengi ve arka plan bileşimi olarak ise, beyaz üzerine siyah, açık mavi üzerine siyah ve pembe üzerine siyah renkleri tercih etmişlerdir.
- Arka plan seçiminde rengin etkili olduğu sonucu bulunmuş
- Yazı rengi olarak ise cinsiyetin önemli olmadığı sonucuna varılmıştır.

Taşkaya (2010) 4. sınıfta okuyan ve zihinsel engeli olmamasına rağmen okuma problemi olan bir öğrenci ile çalışmıştır. Tek denekli durum çalışması olarak yapılan çalışmada, öğrenciyle tekrarlı okuma koro okuma gibi farklı çalışmalar denenmiş ve dikkat toplama noktasında renkli metinlerin daha faydalı olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin ön test çalışmalarından sonra öğrenci ile her oturum 2 saat olmak üzere 10 oturum şeklinde renkli metinlerle okuma çalışması

yapılmıştır. İlk oturumlarda öğrencinin hece-kelime atlama, telaffuz bozukluğu, ters çevirme, yanlış seslendirme gibi hataları tespit edilmiş. Çalışma sonunda öğrencinin 7 okuma hatasından 4 ünde tamamen düzelme diğerlerinde ise kısmi düzelmeler olmuştur. Ayrıca okuma düzeyinde ciddi artış olmuştur. Yazar çalışma sonunda öğretmenlere tavsiye olarak renkli metinlerle okumalar yapılmasını ve ilköğretim kitaplarının metinlerinin daha çok renklendirilmesini tavsiye etmiştir.

Batur ve Gülerer (2013) 90 tane 6. sınıf öğrencisiyle yaptığı çalışmada, öğrencilere seviyelerine uygun yüz elli kelimelik okuma parçası hazırlanmış ve hazırlanan metinler her on kişiye farklı zemin ve yazı rengi olarak verilmiştir.

- Yazı renginin siyah zemin renginin farklı olduğu gruplarda kırmızı zemin kullanılan gruptaki öğrencilerin en yüksek puanı aldıkları görülmüş ve kırmızının ilgi çekmede ve dikkati toplamada kırmızının etkisi olduğu şeklinde yorumlanmasına sebep olmuştur.
- Zemin renklerinin beyaz verildiği yazı renginin farklı verildiği gruplar içinde de yazı rengi mavi olan grup en fazla puanı almıştır.
- Zemin rengi beyaz olan öğrencilerle yapılan görüşmelerde ise, sürekli beyaz zeminlerde yapılan okumaların artık dikkatlerini çekmediklerini söylemesi dikkatleri çekmiştir.
- Zemin rengi de olsa yazı rengi de olsa beyaz ve yeşil rengin öğrencilerin okuduğunu anlamada dikkatini çekmede ve odaklanmada zayıf olduğu görülmüştür.

Yapılan bu çalışmada tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemi uygulanacak öğrenciler hafif düzeyde zihinsel engellidirler. Bu sebeple öncelikle zihin engellilerle ilgili açıklamalar verilecek sonrasında zihin engellilerin akademik gelişimleriyle ilgili açıklamalara yer verilecektir.

Zihin engelliler

Zihin engelliler, engelliler grubu içerisinde en bilindik ve geniş kitleye sahip gruplardan biridir. Genellikle okul öncesi kademedeki ve ilköğretim kademesinde vazifeli öğretmenler sınıflarında çok sayıda zihin engelli öğrencilerle karşılaşmıştır ve onlarla ilgili pek çok sorunlarını çözmeye çalışmıştır. Yine bu engelli grubu bizlerin de etkileşimde bulunduğu ortamlarda veya akrabalarımız içerisinde görebileğimiz bireylerdir (Eripek, 1996).

Doll 1940'lı yıllarda zihin engelli bireyleri tanımlamış ve tanımlama esnasında yedi özelliği temel almıştır:

- Normalin altında zihinsel olma
- Zihinsel yetersizlik nedeniyle sosyal yetersizlik,
- Gelişim sırasında kesilmeler ve duraksamalar olma,
- Doğuştan gelen ya da çocuklukta görülen zekâ geriliği
- Gecikmiş olgunlaşma
- Genetik olarak veya hastalığın neden olduğu zeka geriliği
- Kalıcı olması veya tedavi edilemez olması (MEB, 2007).

Farklı sebeplerden dolayı akademik, sosyal, fiziksel ve diğer gelişim alanlarında geri kalma sebebiyle özel eğitime ihtiyaç duyan bireyler zihin engelli tanımına girmektedir (Sarı, 2003).

Amerikan Zihin Engelli Destek Derneği'nin (AAMR) 2002 yılında zihin engelli bireyleri tanımlarken önceki tanımlarında kullandığı 'zihin engelli' bireyler ifadesindeki engelli yerine zihinsel yetersizlik ifadesini kullanmıştır. Zihinsel yetersizlik tanımını ise 18 yaşına girmeden önce zihinsel becerilerinde ve bazı uyumsuz davranışlarında açık şekilde geri kalmışlık olarak yapmıştır (Akt; Güldenoğlu ve Kargın, 2012) .

Zihin engellilerde sınıflama

Zihinsel engelli tanısı alan gruplar çok fazla alt grupları içermekte ve çok farklı özellikte olan bireyleri kapsamaktadır. Bu kadar farklı alt dalları barındıran grupların uygun eğitimleri ve özel eğitim hizmetlerini alabilmeleri için özelliklerinin çok iyi bilinmesi gerekmektedir. Bu özelliklerin bilinmesi ise planlamayı kolaylaştıracak, sınıflamanın yapılması ise kaynakların dağıtılması ve destek hizmetlerinin sağlanması için önemli olacaktır (Sucuoğlu, 2010).

Aileler ve öğretmenler öğrencilerin akademik başarılarına bakarak özel eğitime yönlendirmelerini yapmaktadırlar. Bu şekilde öğrencilerin yönlendirilmesi, hem akademik olarak hem de diğer becerileri açısından çocuğun gelişimine faydası olmamaktadır. Yapılacak olan bu yönlendirmelerde ise uzman kişilerin değerlendirmeleri dikkate alınmalıdır (Eripek, 1996).

Zihin engelli bireyleri sınıflama yaparken öğrenim becerilerine (eğitsel tanımlama) ve zihinsel yetersizliklerine (zekâ bölümlerine) göre olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır. Eğitsel sınıflamalara göre; eğitilebilir zihin engelliler, öğretilebilir zihin engelliler ve ağır derece zihin engelliler şeklinde üç kategoride tanımlanmaktadır (MEB, 2007; Özsoy, Özyürek ve Eripek, 2002; Sucuoğlu, 2010).

Eğitsel olarak yapılan tanımlamaya göre, okuldaki akademik öğrenmelerinin ne seviyede oldukları veya hedeflenenenden ne kadarına ulaşabilecekleri göz önüne alınarak yapılmaktadır. Eğitsel sınıflamada da zekâ puanları dikkate alınmakla birlikte zihinsel yetersizlik sınıflaması kadar bu puanlara bağlı kalınmamaktadır (MEB, 2007).

Zihinsel yetersizlik dikkate alındığında ise zihin engelliler, hafif düzeyde, orta düzeyde ve ağır düzeyde olmak üzere gruplandırılmaktadır. (Akçamete, 2012; Eripek, 2005; MEB, 2004).

Öğrencileri okullara yönlendirme yaparken pek çok kurum yine zekâ bölümü puanlarını ölçüt almaktadır (Eripek, 1996). Aşağıdaki tablo Eripek ve Vuran'ın Grossman 1983'ten uyarladıkları zekâ puanlarına göre yapılan sınıflamalarını göstermektedir.

Tablo 1

Zeka Puanlarına Göre Yapılan Sınıflama

Düzye	Zeka bölümü puanları
Hafif yetersizlik	50-55 ten yaklaşık 70' e kadar
Orta yetersizlik	35-40 dan 50-55' e kadar
Ağır yetersizlik	20-25 ten 35-40' a kadar
Çok ağır yetersizlik	20-25' ten aşağıya

Özel eğitim hizmetleri yönetmeliğinde zihin engelli öğrencilerin yetersizlikleri baz alınarak yapılan sınıflama şu şekildedir:

- Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik: Bireyin eğitim programı içerisinde, aldığı özel eğitim düzenlemesinin ve destek hizmetlerin sınırlı seviyede olduğu yetersizlik,
- Orta Düzeyde Zihinsel Yetersizlik: Bireyin akademik ihtiyaçlarında ve günlük yaşam becerilerinde ağır derecede özel eğitim desteğine ihtiyacı olduğu yetersizlik.

- Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik: Bireyin hayatı boyunca, yaşamının her alanında hatta öz bakım becerilerinde bile devamlı ve daha fazla özel eğitime ve destek hizmetlere ihtiyacı olduğu yetersizlik
- Çok Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik: Bireyin zihin haricinde farklı türde yetersizlikleri olması sebebiyle öz bakım ve yaşamsal becerileri kazanamamasından dolayı hayat boyu gözetim altında olduğu yetersizlik

Öğrencilerin destek almaları gereken alanlara göre;

- Aralıklı desteğe ihtiyacı olan birey: Her zaman olmayan geçiş dönemlerinde, bireyden bireye değişen desteklere ihtiyacı olan bireyler.
- Sınırlı desteğe ihtiyacı olan birey: Aralıklı olmayıp, belirli zamanlarda belirli desteklere ihtiyacı olan bireyler.
- Yoğun desteğe ihtiyacı olan birey: belirli ortamlarda fakat uzun süreli desteklere ihtiyacı olan bireyler.
- Yaygın desteğe ihtiyacı olan birey: Yaşam boyu ve her ortamda desteğe ihtiyacı olan bireyler olarak sınıflama yapılmaktadır (Sucuoğlu, 2010; Tekinarslan, 2013).

Genel olarak yapılan zihin engelli sınıflamalarının çoğu, bireylerin hangi alanlarda yetersizlikleri olduğu üzerinden yapılmış, zekâ puanlarının düşük olduğuna dikkat çekmiş ve davranış bozukluğu gibi problemleri alanlarını vurgulayarak yapılmıştır. Son dönemde yapılan tanımlamalarda ise bireylerin ne tür eksiklikleri olduğu değil, hangi destek hizmetlerinden yararlanmaları gerektiğini ön plana çıkmaktadır (Tekinarslan, 2013). Yönetmelikteki tanımlama ve sınıflamalara bakıldığında da engel gruplarının hangi alanlarda eksik olduğundan ziyade, bireylerin hangi alanlarda desteklenmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir.

Hafif düzey zihin engellilerin özellikleri

- Zihinsel olarak, öz bakım becerilerini kazanır, sağlık noktasında, giyiminde ve ufak yardımlarla ihtiyaçlarını karşılar.
- Bedensel olarak, destek görmeden şehir içi ulaşımını sağlayabilir, şehir dışı gezmeleri yardımıyla yapabilir ve bisiklet sürme gibi becerileri kendi başına yapabilir.

- İletişim becerileri, soyut kavramları kullanmadan ihtiyacı olan basit konuşmaları yapar, telefonu kullanabilir fakat yazma özellikleri basit olduğu için soyut ya da üst düzey yazmalar beklenemez.
- Sosyal olarak; insanlarla iş birliği içine girebilir, basit yarışma ve grup içi etkinliklere katılır; fakat planlama içeren üst düzey grup çalışmalarına katılması beklenmez.
- Ekonomik olarak, basit alışverişler yapmakla birlikte banka işlemleri gibi ekonomik becerileri yapamaz, para kazanacak işlerde çalışabilir fakat paranın biriktirilmesi ve tasarruf gibi konularda destek alması gerekir.
- İş; karmaşık olmayan yemekleri yapabilir, evini temiz tutabilir, üst düzey beceriler gerektirmeyen işlerde çalışabilir.
- Kendini yönetme, kısa süreli dikkat isteyen etkinliklere katılır, sorumluluk duygusu kazanabilir fakat sorumluluk gerektiren görevlerde desteklemek gerekir (Eripek, 1996).

Zihinsel yetersizliğin yaygınlığı

Zihinsel engele sebep olan faktörlerin bilinmesi, zihin engelli bireylere verilecek destek hizmetlerinin sağlanabilmesi ve verilecek eğitim hizmetlerinin planlanabilmesi adına zihin engelli olan bireylerin yaygınlığının öğrenilmesi gerekmektedir (Sucuoğlu, 2010). Genel olarak zihin engellilerin tespiti çalışmalarında zekâ puanları ölçüt alınmaktadır. Bu ölçütlere göre ise zihinsel yetersizlik oranı topluma oranla %3 oranında çıkmaktadır. Zekâ ölçütlerinin yanı sıra uyum ölçütleri dikkate alındığında ise bu oran %1'lere kadar düşmektedir (Eripek ve Vuran, 2012; MEB, 2015). Bu oranlar ise zihin engelli olan bireylerin toplumu oluşturan kitlelerin %97 sinden geride kaldıklarını göstermektedir.

Hafif düzey, orta düzey ve ağır düzey olanların kendi içindeki oranlarında ise hafif düzeyde olanların oranı %2.3' ü oluşturmakta, orta düzey olanların oranı %0.6, ağır ve çok ağır düzeyde olanlar ise %0.1 oranındadır (MEB, 2015).

Zihin engellilerde okuma anlama

Bireylerin eğitime ulaşabilme noktasında vazgeçemeyecekleri en önemli unsurlardan birisi de okuma becerisidir. Eğitim materyallerinin vazgeçilmezi olan kitaba ulaşmakta okumaktan geçmektedir. Bu sebeple kitapları okuyamayacak

bireylerin akademik olarak başarılı olmalarını güçleşmektedir (Karakuş Tayşi, 2007).

İster normal gelişim gösterebilir isterse engeli bulunsun eğitimin hedefi bireylerin toplumdan kopmalarını önlemek, bağımsız yaşam becerilerine ulaşmalarını sağlamak ve kendi kendine yeten bireyler olmalarını sağlamaktır (Cavkaytar ve Diken, 2005). Fakat her öğrenci ilköğretim sınıflarına geldiğinde aynı özelliklere sahip olmayabilir. Öğrencilerin sosyal, kültürel, ekonomik ve zihinsel engeli gibi sebeplerden dolayı oluşabilecek yapısal farklılıkları olabilmektedir. Farklılıkları olan bu öğrenciler dönemin başlarında öğretmenlerinin dikkatini çekmekte, özellikle de okuma yazma süreçlerinde öğretmenlerinin daha fazla sorunla karşılaşmasına ve yıpranmalarına neden olmaktadır (Cemaloğlu, 2001).

Zihin engelli öğrencilerin oldukları sınıflarda yapılan çalışmalara bakıldığında zihin engeli bulunan öğrencilerin okuma yazma gibi becerileri kazanmada zorlandıkları görülmektedir (Akçamete, Gürgür ve Arzu, 2003). Okuma yazma becerilerindeki zorlanmalar akademik olarak da öğrencileri sınırlamaktadır. Okuma yazmanın bilgiye ulaşmada çok önemli bir materyal olması, bu alanlarda sorun yaşayan öğrencilerin öğrenmede sorun yaşamalarına sebep olmaktadır (Güleryüz, 2004). Ayrıca bu öğrencilerde başarısızlığın getirdiği çaresizlik duygusu oluşmaktadır (Sidekli ve Yangın, 2005). Kısacası zihin engeli olan bireyler sadece akademik olarak değil iletişim becerileri, sosyal beceriler ve bilişsel beceriler gibi tüm alanlarda akranlarından geride kalmaktadırlar (Sucuoğlu ve Kargın, 2006).

Okuma becerileri zayıf olan bu öğrenciler okuma esnasında bazı hatalar yaparlar. Bu hataların da kelime tanıma becerisinin zayıf olmasından ve satırlardaki anlamı kavrayamamaktan kaynaklandığı düşünülmektedir;

- Kelime tanıma becerisi zayıf olan öğrenciler okuyuşlarında telaffuz bozuklukları, duraksama, geri dönme, tekrarlama, yanlış kelime okuma ve atlama hataları yapmaktadır.
- Anlama becerisi zayıf olan okuyucular ise tamlama hataları, cümledeki anlam bütünlüğüne zarar veren hatalar (kelime kelime okuma ve ahenksiz okuma) yapmaktadır (Öz, 2006).

Yapılan çalışmalar ışığında zihin engelli bireylerin okuma anlama becerilerinin diğer çocuklardan geride olduklarını söylemek yanlış olmayacaktır. Standartlara göre düzenlenmiş, geleneksel yöntemlerle ders yapılan ortamlarda bulunan zihin engelli öğrencilerin eksikliklerini tamamlamak için ise öğretmenlerin standart metotların dışında farklı yöntemler kullanmaları hem bu öğretmenlerin işlerini kolaylaştıracak hem de öğrenciler için ise yeni bir fırsat olacaktır.

Problem Durumu

Çocuklar belli yaşlara gelince ya da belli bir öğrenim düzeyine ulaştınca bazı açılardan birbirine benzemektedir. Örgün eğitim kurumları bu benzerlik varsayımı üzerine kurulmuştur. Yoksa herhangi bir öğrenim düzeyinde 40-50 çocuğu ‘sınıf’ diye bir araya toplayarak aynı benzer bilgi ve becerileri yaklaşık düzeyde edinmelerini istememiz mümkün olamazdı (Enç, 1975; Akt: Ataman, 2003). Eğitim sistemi bu nedenle daha çok olağan ya da ortalama yeterlik kapasitesi bulunan çocuklara göre düzenlenmiştir. Standart sınıflar, tek tip standart ders kitapları, standart öğretim yöntemleri ve stratejileri olağan çocukların gereksinimini karşılayacak biçimde desenlenmiştir. Eğer çocuk bu standartlara uymazsa ya da başka bir deyişle hazırlanmış olan standartlar çocuğun gereksinimlerini karşılayamazsa işte o zaman bu çocuk ayrıcalıkları nedeniyle bu ölçütlere uymadığı için özel gereksinimli çocuklar kümelemesi içinde yer alırlar (Kirk, 1989; Akt: Ataman, 2003).

Zihinsel engeli bulunan öğrencilerin zihinsel gelişimleri kendi içlerinde de farklılık göstermesine rağmen bazı genel özellikleri vardır. Zihinsel engeli bulunan öğrencilerin öğrenme süreçleri ise daha zor olmakta ve daha uzun süre almaktadır. Ayrıca bu öğrencilerin bazı beceri ve gelişimleri yetişkin olduklarında bile kazanamadıkları görülmektedir. Öğrenme yetisi zihin engelli bir öğrenciyi normal akranlarından ayırt eden en belirgin özelliktir. Hafif de olsa zihinsel geriliği bulunan bir öğrenci akranlarından geri kalmamak için özel eğitim desteği almak durumundadır. Çünkü zihin engeli bulunan öğrencilerin diğer gelişim alanları zihindeki geri kalmışlıktan etkilenmektedir (MEB, 2015).

Okumada güçlük yaşayan öğrencilerin ise akıcı okuma becerilerini kazanmaları için diğer öğrencilere uygulanan programlardan daha uzun süre çalışma yapılması gerekmektedir. Bunun için okumada problem yaşayan

öğrencilerin okuma hızları, o öğrencilere hangi yöntemin yararlı olacağı belirlenmeli ve eğitim planlamaları ona göre yapılmalıdır (Özmen Güzel, Bilgi Doğanay, 2013).

Problem Cümlesi

Hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemi nasıl geliştirmiştir?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yönteminin hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini nasıl geliştirebileceğinin ortaya koyulması amaçlanmıştır.

Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bireylerin okuma yazma becerilerinde eksiklikleri bulunmaktadır. Okuma becerilerindeki asıl eksikliği de okuduklarını anlamaları oluşturmaktadır. Bu eksikliklerinin giderilmesi için de öğrencilerin okumaya karşı motivasyonları sağlanmalıdır. Gerekli olan öğretim tekniklerinin uygulanması ile bu öğrencilerin okuma becerilerini kazanmaları sağlanacaktır (MEB, 2001).

Hoogeveen ve arkadaşları (1989) zihin engelli öğrencilerin okuma anlama ve daha üst bilişsel öğrenmelerde yaşanan problemlerin sebebini yanlış uygulanan yöntemlere bağlamışlar, doğru yöntemler kullanıldığı zaman zihin engelli öğrencilerin başarılı olacaklarını iddia etmişlerdir (Akt: Akçamete, Gürgür, Arzu ve 2003). Fakat yapılan araştırmalar zihin engellilerin eğitiminde özellikle de eksikliklerinin bulunduğu okuma anlama için yapılan çalışmalarda uygulanan yöntemlerin diğer öğrencilerle aynı olduğunu, öğretmenlerin sınıflarında standart metotları uyguladıklarını göstermektedir (Duman ve Tekinarslan, 2007).

Çolak (2001) araştırmasında zihin engelli öğrencilerle çalışan öğretmenlerin bu öğrencilerle çalışırken kullandıkları yöntemleri ve karşılaştıkları güçlükleri sorgulamıştır. Araştırmada zihin engelli öğrencilerin okuma yazma becerilerinde geri kaldıkları, öğretmenlerinde bu konuda başarısız oldukları belirtilmiştir. Bu başarısızlık sebepleri içinde ise ailelerin yardımcı olmaması, materyallere ulaşamama ve zihin engellilere yönelik programların eksiklikleri bulunmaktadır. Öğretmenler bütün bu başarısızlık sebeplerine rağmen zihin engellilere ders

yaparken geleneksel yöntemleri kullanmışlar, farklı yöntem ve stratejiler kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Tüm bu açıklamalar zihin engelli öğrencilerin okuma güçlüklerinin giderilebilmesi için normal sınıflarda uygulanan uygulamaların ve metotların dışında farklı stratejilere ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Yetersizliği olan öğrencilere uygulanacak farklı okuma stratejilerinin bu öğrencilere eksikliklerini gidermede daha etkili olacağı görülmektedir. (Kırcaali İftar ve Uysal, 1999) yaptıkları çalışmalarında, sınıfında zihin engelli öğrenci olan ilkökul öğretmenlerine özel eğitim danışmanlığı eğitimi vermişler ve öğrencilerin verilen bu özel eğitim hizmetinden çok büyük yararlar elde ettiklerini tespit etmişlerdir.

Bu noktada bu çalışma hafif düzey zihin engeli bulunan, özellikle de kaynaştırma öğrencisi olarak normal gelişim gösteren arkadaşlarıyla bir arada aynı eğitime tabi tutulan dezavantajlı öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın okuma ve anlama becerilerinin artırılması noktasında müdahale tekniklerinden hangilerinin daha faydalı olacağını belirlenmesinde alana katkısı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın bir diğer önemi ise ülkemizde zihin engeli bulunan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerine katkısı olacak yöntemlerin belirlenmesinde tekrarlı okuma ve renkli metinlerle okuma yönteminin kullanıldığı bir çalışmaya rastlanmamış olmasıdır. Bu yönüyle de çalışmanın alana ve zihin engelli öğrencilerin okuma anlama becerilerine katkısının olacağı beklenmektedir.

Araştırma Sorusu

Hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin okuma anlama becerileri tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemiyle nasıl geliştirecektir?

Alt sorular

1. Tekrarlı okuma yöntemi hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencinin ses becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

2. Tekrarlı okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin hece becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

3. Tekrarlı okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin kelime becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır.

4. Tekrarlı okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin cümle becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

5. Tekrarlı okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin paragraf becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

6. Tekrarlı okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin okuma hızının artmasını nasıl sağlayacaktır?

7. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin ses becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

8. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin hece becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

9. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin kelime becerinin artmasını sağlayacaktır?

10. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin cümle becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

11. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin paragraf becerinin artmasını nasıl sağlayacaktır?

12. Renkli metinlerle okuma yöntemi zihin engelli öğrencinin okuma hızının artmasını nasıl sağlayacaktır?

Sınırlılıklar

- Bu araştırma Kütahya Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı Çinikent Özel Eğitim İlkokulu 3. Sınıfta eğitim gören 2 öğrenci ile,
- Bu araştırma tekrarlı okuma ve renkli metinler ile okuma ile,
- İki öğrenci de hafif düzey zihin engelli olduğu için değerlendirmeler esnetilmesi ile,
- Öğrencilerin erkek öğrenci olmaları ile,
- 2016/2017 eğitim öğretim yılının ikinci dönemi ile sınırlıdır.

Tanımlar

- Okuma: Okuma, okuyucunun gözlerinin kelimeler ve cümleler arasında atlaması ile sözcükleri ve sembolleri tanınması ve bu sembol ve şekillerin anlamlarını kavrayıp sese dönüştürmesidir.

- Akıcı okuma: Akıcı okuma verilen metinleri hızlı fakat yanlışsız seslendirmek, satırlardaki cümleleri uygun sözcüklere ayırmak ve anlamlarını bilerek okumaktır.
- Zihin engelliler: Farklı sebeplerden dolayı akademik, sosyal, fiziksel ve diğer gelişim alanlarında geri kalma sebebiyle özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerdir.
- Tekrarlı okuma: Uygulanacak olan bu yöntem, verilen metnin okumada akıcılık oluşana kadar birden fazla şekilde okunması ile gerçekleşmesidir.
- Renkli metinlerle okuma: Bu renklendirmeler sayfanın okunabilirliğini bozmadan zeminin veya yazı renginin renklendirilmesini sağlamaktadır.

İkinci Bölüm

Yöntem

Araştırma Modeli

Hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin tekrarlı okuma ve renkli metinlerle okuma yöntemiyle geliştirilmesini amaçlayan bu araştırmada nitel ve nicel verileri içeren eylem araştırması kullanılmıştır.

Eylem araştırması, öğretmen yönetici veya uzmanların kendilerinin uygulayıcı olarak buldukları veya bir araştırmacı ile birlikte uygulamayı yürüttükleri çalışmada ortaya çıkabilecek sorunları bulmaya veya zaten var olan sorunları ortadan kaldırmaya yönelik sistemli olarak verilerin toplandığı ve bu verilerin analiz edildiği araştırma türüdür. Eylem araştırması araştırmacının süreci yakından takip etmesi ve elde edilen verilere yakın olması bakımından çok önemlidir. Nitel araştırmalarda istenen araştırmacının katılımcılığı eylem araştırmasında kendini göstermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Eylem araştırmasını oluşturan kelimeler çok önemli kavramları içermektedir. Eylem kavramı mevcut durumu değiştirmeyi veya geliştirmeyi ifade edip, çalışmayı yapacak olan kişilerin hangi davranışlarda bulunacağını önceden belirlemesidir. Araştırma ise yöntemi olan bilimsel bir çalışmadır. Yani çalışmacı aynı zamanda araştırmacıdır. Bu kavramların bileşiminde ise eylem araştırması kullanan öğretmen araştırmacı öğretmen olarak ortaya çıkmaktadır (Özpınar ve Yenmez, 2014).

Eylem araştırmasını yapılan diğer araştırmalardan ayıran bazı özellikler bulunmaktadır. Birincisi, eylem araştırması kuramsal bilgi üretmeyi değil, uygulamayı geliştirmeyi amaçlamaktadır. İkincisi, araştırmayı gerçekleştiren kişilerin uygulamaya aktif katılımları ile öğrenmeyi ilk elden sağlamak ve bu katılımı gerçekleştiren kişilerin gönüllü olmalarını sağlamaktır. Üçüncüsü, yapılan araştırmalar gerçek ortamlarda yapıldığı için ortaya çıkan problemleri doğrudan çözmeyi hedeflemektedir. Dördüncüsü, uygulamanın içinde doğrudan yer aldığı için güçlenen, sosyal ve işbirliği içinde olan bireyleri oluşturmasını sağlamaktır. Beşinci olarak da, doğrudan katılımı problemlerin çözümünde elde edilen

bulguları uygulamaya aktarırken karşılaşılabilecek engelleri ortadan kaldırmaktır (Aksoy, 2003).

Bu çalışmada araştırmacı ilk olarak öğrencilerinin hafif düzey zihinsel engelli öğrenci olması sebebiyle tek denekli araştırma modellerinden birini kullanmak istemiştir.

- Denek sayısının 3'ten az olması,
- Tek yöntemin aynı deneklere kullanılması
- Farklı yöntemin aynı deneklere kullanılması
- Okuma ve anlama becerilerinin öğrenildikten (geliştikten) sonra tekrar başlangıç seviyesine dönmemesi
- Deneklerden birinin istenen ölçüte ulaştıktan sonra, diğer deneye uygulamanın başlatılması ve ölçüt değerlendirmelerinin alınması,
- Deneklerin karşılaştırma beklentisinin olmaması

Yapılan literatür taramasında (Kırcaali İftar, 2015), yukarıda verilen tek denekli araştırmanın uygulamasındaki farklılıklar ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan farklılıklardan dolayı tek denekli araştırma yöntemlerinin kullanılmasının yöntem noktasında yanlışlıklara sebep olacağı fikrine varılmıştır. Tek denekli araştırmaların kullanılmamasına karar verilmesinden sonra literatür taraması tekrar yapılmıştır.

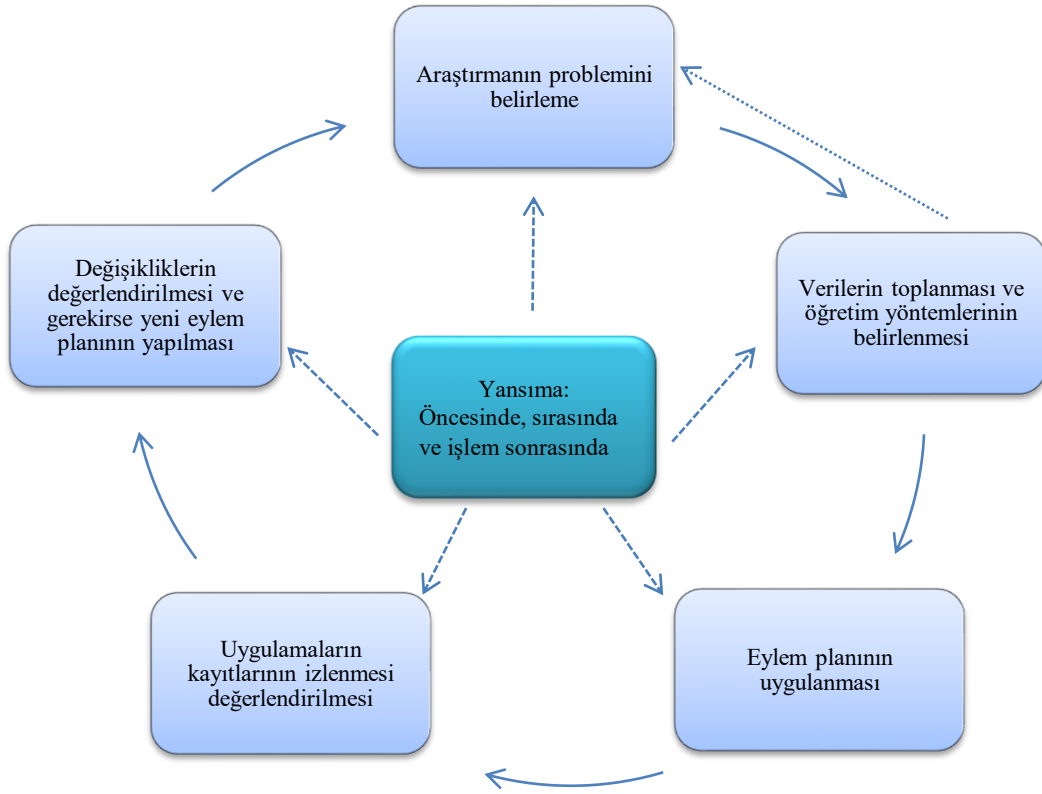
Eylem araştırması, araştırılan durumun içinde olan, bu durumla doğrudan ilgili olan kişiler tarafından yapılır (Büyüköztürk, 2013). Literatürdeki diğer tanımlar ve eylem araştırmasının yukarıdaki verilen amaçları göz önünde bulundurulmuştur ve eylem araştırması kullanılmasına karar verilmiştir.

Araştırmacı Pamukkale Üniversitesi sınıf öğretmenliği lisans mezunudur. 2006 yılında lisansını 3. yılında tamamlamıştır. 2006-2012 yılları arasında sınıf öğretmeni olarak çeşitli illerde ve köylerde çalışmıştır. Çalıştığı okullarda sınıfında sürekli kaynaştırma öğrencilerinin olması nedeniyle özel eğitim öğrencilerine yönelik farkındalığı oluşmuştur. 2012 yılında 120 saatlik özel eğitim sertifikası alarak alan değişikliği yapmış ve özel eğitim okulunda çalışmaya başlamıştır. 2014 yılında ise yönetmelikte yer alan 540 saatlik özel eğitim sertifikasını alarak özel eğitimde çalışmaya devam etmiştir. Araştırmacı halen

Kütahya merkez Çinikent Özel Eğitim Ortaokulu'nda özel eğitim öğretmeni olarak görevini sürdürmektedir.

Araştırmacının özel eğitim alanının içinde yer alması ve hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerle çalışması eylem araştırmasının tanımlarında yer alan “araştırılan durumun içinde yer alan, bu durumla doğrudan ilgili olanlar” noktasında kendini göstermektedir.

Örnek bir eylem araştırması döngüsünden (Sidekli, 2010) uyarlanarak aşağıda verilmiştir.

Şekil 1. Eylem araştırması döngüsü.

Bu çalışmada da araştırmacı uygulama sürecine doğrudan katılmaktadır. Uygulama öncesi, uygulama süreci ve uygulama sonrasındaki tüm aşamalarda araştırmacı doğrudan görev almıştır. Problem tespiti, problemin çözümüne yönelik eylem planı ve uygulama sürecinde araştırmacının rolü ayrıntılı olarak açıklanacaktır.

Katılımcılar

Bu araştırmada, katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden “ölçüt örnekleme” yöntemi kullanılmıştır.

Ölçüt örnekleme kullanılan çalışmalarda önceden karar verilen ölçütleri kendisinde bulunduran durumlar çalışılır. Belirlenen ölçütlerin önceden hazırlanması ya da araştırmacının belirlediği ölçütlerin kullanılması da söz konusu olabilir. Devamsızlık sınırı 10 gün olan bir okulda, 10 günü aşan devamsızlığı olan öğrencilerle ayrıntılı çalışılmak istenilebilir. Bu durumda çalışmanın örneklemini 10 günden fazla devamsızlık yapan öğrenciler oluşturabilir. Ya da üniversiteyi normal süresinde bitiremeyen öğrenciler incelenebilir. Bu çalışmada ise üniversiteyi 5 yılda bitiren öğrenciler çalışmanın örneklemini oluşturmuş olur (Şimşek ve Yıldırım, 2016).

Bu araştırmada ise öğrenciler belirlenirken şu ölçütler dikkate alınmıştır:

- Hafif düzeyde zihinsel engeli bulunmasına ve RAM raporunun olmasına,
- Öğrencilerin okumaya geçmiş olmasına,
- Okuma ve anlamada sorunları olmasına
- İşitme engeli olmamasına
- Otizm ve dil-konuşma gibi ilave engelleri bulunmamasına

Yukarıdaki ölçütlere uyan öğrencilerin tespiti için okul idaresiyle ve sınıf öğretmenleriyle görüşülmüş ve 4 öğrenci tespit edilmiştir. Öğrencilerden birisinin hiperaktif olması, sürekli devamsız olması sebebiyle, bir öğrencinin de atipik otizm ve hiperaktivitesi sebebiyle iki öğrenciyle devam edilmesine karar verilmiştir.

Öğrencilerden isimlerinin baş harfi olan R ve S ile kodlanmıştır. İki öğrenci de ilkokul 2. Sınıfa kadar normal okullara kaydedilmiştir. Okullarında uyum problemi yaşamaları ve akademik olarak geri kalmaları sebebiyle sınıf öğretmenleri tarafından RAM’a yönlendirilmiştir. Hafif düzey zihin engeli bulunan öğrenciler daha sonra Kütahya Merkez Çinikent Özel Eğitim İlkokuluna gönderilmiştir.

Öğrenciler geldikleri okullarda okumaya geçmelerine rağmen okuma problemi yaşamaktadırlar. Özellikle de okuduğunu anlamada büyük problemler yaşamışlardır. Okuduğunu anlamada yaşanan problemler öğrencilerin diğer

derslerde sürekli geri kalmalarına neden olmuştur. R öğrencisinin annesinin ikinci evliliği olduğu için izin alma aşamalarında da üvey baba ile çalışılmıştır. Ayrıca R öğrencisinin ablası da özel eğitim okulunun ortaokul kısmında eğitimine devam etmektedir.

S öğrencisi ise fiziki olarak gelişim zayıflığı göstermektedir. Normal okulda okumaya geçmesine rağmen anlama, yazma ve diğer becerilerinde zayıflıklar bulunmaktadır. Öğrenci şehrin sosyokültürel ve ekonomik olarak zayıf olan mahallesinde ikamet etmektedir.

Araştırma Ortamı

Araştırmanın yapıldığı okul Kütahya merkezde hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin eğitim gördüğü 3 katlı bir özel eğitim okuludur. Okulda 60 adet ortaokul öğrencisi, 33 adet ilkokul öğrencisi ve 5 adet anaokulu öğrencisi bulunmaktadır. Okulun öğrencileri aynı binada bulunmalarına rağmen ilkokul ve ortaokul öğrencileri ayrı katlarda eğitim görmektedir.

Araştırmanın katılımcılarını oluşturan öğrencilerin dezavantajlı öğrenciler olması sebebiyle kendilerine özgü bir ortamın oluşturulması gerekmiştir. Okul idaresi ve öğretmenleriyle yapılan görüşmelerde öğrencilerin bireysel eğitimlerini aldıkları kavram odasının kullanılması kararlaştırılmıştır. Uzman görüşü de alınarak kavram odasıyla ilgili planlamalara geçilmiştir.

Okulun eğitim uygulamalarında her sınıfa iki öğretmen girmektedir. Bir öğretmen sınıf öğretmeni olarak görev yapmakta diğer öğretmen bireysel öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Bireysel öğretmeni planlamasında bulunan öğrenci ile kavram odasında ders yapmaktadır.

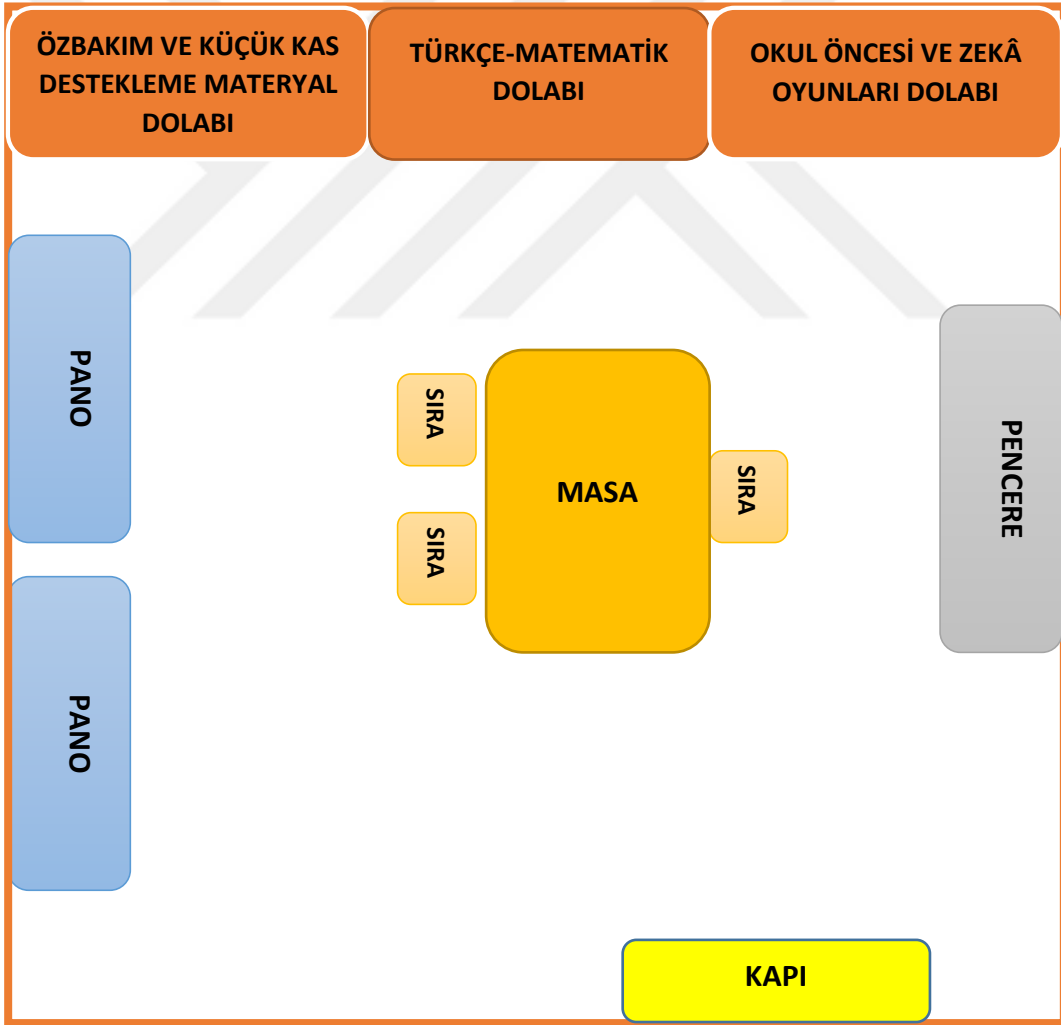
Kavram odasının kullanıldığı saatlerin haftalık planları okul idaresinden alınmıştır. Kavram odasında dersin olmadığı zamanlarda öğrencilerle çalışılmasına karar verilmiştir. Kavram odasında çalışmanın olduğu saatlerde ise kavram odasını kullanan sınıfta veya atölye ve zekâ oyunları dersi dolayısıyla boş olan sınıflarda çalışma yapılması kararlaştırılmıştır.

Kavram odası okulun öğrencilerinin bireysel olarak desteklendiği bir odadır. Bu odada öğrencilerin zayıf olduğu alanlarda gelişimlerini desteklemek için kavram kartları bulunmaktadır. Öz bakım ve küçük kas becerilerinin desteklenmesine yardımcı materyaller, okuma öncesi ve okuma öğrenme

sürecinde kullanılacak materyaller ve diğer gelişim alanlarını destekleyici materyaller bulunmaktadır.

Kavram odasında bulunan tüm materyaller ve gelişimi destekleyici oyunlar öğrencilerin dikkatini dağıtmaması için duvardan duvara kapalı dolaplara konulmuştur. Duvarlardaki gelişim alanlarına yönelik panolar dolaplardaki kendi bölümlerine kaldırılarak, olumsuzluklar ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

Okulun zekâ oyunları atölyesinin geniş olması ve oyuncakların kapalı dolaplarda bulunmaması da kavram odasının seçilmesinde etkili olmuştur. Ayrıca öğrencilerin bireysel eğitimlerinde kavram odasını kullanmaları öğrencilerin uygulama esnasında ve ölçümlerde aynı ciddiyetle katılımcı olmasını destekleyeceği düşünülmüştür. Kavram odasının krokisi Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Kavram odası.

Veri Toplama Araçları

Hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin nasıl geliştirileceğinin cevabının arandığı bu araştırmada eylem araştırmasının veri toplama araçlarından olan nitel ve nicel veri toplama araçları kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016; Uzuner, 2005).

Bu araştırmadaki veri toplama araçları; uygulama öncesi, uygulama aşaması ve uygulama sonrası olarak üç aşamada toplanmıştır. Toplanan verilerin aşamaları Tablo 2’de özetlenmiştir.

Tablo 2

Veri Toplama Aşamaları

Veri Toplama Aşamaları	Veri Toplama Teknikleri
Eylem planı öncesi mevcut durum	BEP ve Yıllık plan kontrolleri Sınıf içi gözlemler Ders öğretmeni ile görüşme Bireysel öğretmeni ve idare ile görüşme Bireysel gelişim raporu İhtiyaç analizi formu ilk uygulama Türkçe dersi gözlemleri İdare ile görüşmeler
Tespit edilen probleme yönelik ilk iki haftalık eylem planı döngüsü	1.ölçüm -Performans tespiti (kamera kaydı) Tekrarlı ve renkli metinler için metin belirleme 1. Ara değerlendirme ve bireysel öğretmenin sınıf içi uygulaması(görüşme) Renkli metinlerle çalışma için sarı üzeri siyah yazılı metinler 2.ölçüm(Kamera kaydı)
Probleme yönelik ikinci iki haftalık eylem planı döngüsü	Tekrarlı ve renkli metinler için metin belirleme 2.Ara değerlendirme ve bireysel öğretmenin sınıf içi uygulaması(görüşme) Renkli metinlerle çalışma için mavi üzeri siyah yazılı metinler 3.ölçüm(Kamera kaydı)
Probleme yönelik üçüncü iki haftalık eylem planı döngüsü	Tekrarlı ve renkli metinler için metin belirleme 3.Ara değerlendirme ve bireysel öğretmenin sınıf içi uygulaması(görüşme) Renkli metinlerle çalışma için yeşil üzeri siyah yazılı metinler 4.ölçüm(Kamera kaydı)
Probleme yönelik dördüncü iki haftalık eylem planı döngüsü	Tekrarlı ve renkli metinler için metin belirleme 4.Ara değerlendirme ve bireysel öğretmenin sınıf içi uygulaması(görüşme) Renkli metinlerle çalışma için pembe üzeri siyah yazılı metinler 5.ölçüm(Kamera kaydı)
Uygulama sonrası	İhtiyaç analizi formu son uygulama Bireysel gelişim raporu R’nin veli raporu S’nin veli raporu Sınıf öğretmeni raporu Araştırmacı yansıtma görüşmeleri ve raporlaştırma.

Tablo 2’de özetle verilen nitel ve nicel ölçeme araçları uygulama öncesi, uygulama aşaması ve uygulama sonrası olmak üzere sırasıyla aşağıda tanıtılmıştır.

BEP (bireyselleştirilmiş eğitim planı)

Özel eğitimin normal eğitimden en önemli farkı belki de özel eğitimde uygulanan öğretimin bireysel olarak planlanmasıdır. Özel eğitim sınıflarında ve dezavantajlı öğrencilerin öğretiminde kullanılan BEP’ler de her şeyden önce bize bu imkânı vermektedir (Eripek, 2007).

BEP, özel gereksinimli öğrencilerin zihinsel ve diğer gelişim alanlarında hazırbulunmuşlukları göz önünde bulundurularak, kazandırılmak istenen davranışların neler olduğu, bu davranışların kimler tarafından nerede, nasıl ve hangi sürelerde verileceğini ifade eden, gerekli destek eğitim hizmetlerini içeren, ailenin de içinde bulunduğu bir ekip tarafından yazılı olarak hazırlanan bir programdır (Kargın, 2013).

Ülkemizde 1997 yılında kabul edilen 573 sayılı kanun hükmündeki kararnamede BEP’ler zorunlu hale getirilmiş ve yetersizlikten etkilenen tüm öğrenciler için de BEP’in hazırlanmasını şart koşmuştur. Bu kararname aynı zamanda yetersizlikten etkilenen öğrencilerin normalleşmelerini öngörmekte, ailelerin eğitime katılmalarına imkân sağlamakta ve ailelere bu noktada sorumluluklar yüklemektedir (Özyürek, 2010).

2006 yılında yürürlüğü giren Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği de özel gereksinimli çocuklara yönelik hazırlanacak olan BEP’i Sekizinci Kısım, Birinci Bölüm, Madde 69 da açıklamıştır (MEB, 2006).

Yıllık plan

Özel eğitim öğrencileri için bireysel olarak hazırlanan BEP, eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve öğrencinin takip ettiği eğitim programı göz önünde bulundurularak hazırlanır (MEB, 2006). Yönetmelikte belirtilen madde gereği öğretmenler öğrencileri için bir yıl boyunca takip ettikleri yıllık planlarını hazırlarlar.

Eğitilebilir (hafif) zihinsel, görme ve işitme engelliler okullarında normal ilköğretim programları kullanılır (Özyürek, 2010). Hafif derecede zihinsel engelli öğrenciler için hazırlanan programların normal öğrenciler için hazırlanan

programlardan farklı olmaması yönündeki tartışmalar önemli olmakla birlikte hafif derecede engelli birçok çocuk normal eğitim programından yararlanabilmektedir. Destek hizmetlerinden yararlanmaları halinde özel eğitim programlarına ihtiyaçları olmamaktadır (Sucuoğlu, 2010).

573 sayılı KHK'nın 15. maddesi "özel eğitim okul ve sınıflarında normal okullarda uygulanan programlar uygulanır, ancak öğrencilerin özellikleri ve öğrenme yeterlilikleri dikkate alınarak, söz konusu programlarda denkliği bozmayacak şekilde düzenlemeler yapılır. Özel eğitim okul ve sınıf programları, öğrencileri, eğitimlerini normal okullarda akranlarıyla birlikte sürdürecektir yeterliliklere ulaşmayı amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanır." ibaresiyle özel eğitimin normal öğrencilerle arasındaki farkı en aza indirmeyi hedeflediğini göstermektedir.

Verilen yönetmelik maddeleri ve açıklamalar ışığında hafif düzeyde zihinsel engelli öğrenciler için hazırlanacak yıllık planlar ve uzun dönemli kazanımlar normal eğitim programından alınarak yapılmaktadır.

Bireysel gelişim raporu

Öğrencinin bireysel gelişiminin takibinde kullanılan rapordur. Bu form öğrencinin sınıf öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni tarafından BEP geliştirme biriminden ve destek eğitimine giren öğretmenlerden gerekli bilgileri alınarak doldurulur (MEB, 2017). (Araştırmacı okulun BEP biriminde görev almaktadır)

İhtiyaç analizi formu (kaba değerlendirme formu)

Araştırmacı tarafından 1-4 Türkçe öğretim programı kazanımlarından 70 maddenin seçilerek öğrencinin mevcut probleminin tespitine yönelik hazırlanmıştır. Bu kazanımlar özel eğitim okulunda öğrencilerin sene başındaki mevcut durumlarının tespiti için kullanılmaktadır. Kaba değerlendirme formları özel eğitim okulunda tüm derslerden öğrencinin mevcut durumlarının tespiti için kullanılır. Öğrencilerin akademik becerileri (Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, görsel Sanatlar, Beden Eğitimi...), öz bakım becerileri, dil konuşma becerileri ve toplumsal uyum becerilerindeki kazanımlarını içerir. Araştırmacı öğrencilerin Türkçe dersindeki problemlerine odaklandığı için tüm kazanımlar içinden sadece 70 kazanımı kullanmıştır. Bu form öğrencilerin aileleriyle birlikte BEP oluşturmadan mevcut durumu tespit eder. Öğrencinin eksiklerinin tespit

edilmesiyle sınıf öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni, rehber öğretmen, BEP birimi ailenin de katılımıyla öğrencinin uzun dönemli ve kısa dönemli amaçlarını belirleyerek öğrenciye yönelik planlamalarını yaparlar. Bu form Türkçe kazanımlarından öğrencinin bunlardan hangisini bilip bilmediğine ya da yapıp yapamadığına göre Evet/Hayır olarak işaretlenmesiyle kullanılacaktır.

Kamera kaydı

Okuma becerileri ölçeği, okuduğunu anlama (ses, hece, kelime, cümle, paragraf) ölçekleri kullanımında ve okuma hızı ölçümlerinde kamera kaydı kullanılmıştır. Eylem araştırmalarında kamera kayıtlarının tekrar tekrar izlenebilir olması, sürecin ayrıntılı olarak izlenebilmesine imkân vermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmada ölçeklerin uygulanması sürecinde kamera kayıtları kullanılarak veri kaybı önlenmeye çalışılmıştır.

Okuma becerisi ölçeği

Bu ölçek öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişimlerini değerlendirme amacıyla Obalar (2009) tarafından geliştirilmiştir (Ek 8). Obalar ölçeği oluştururken 2005 yılı ilköğretim programı içerisindeki ilkokul birinci sınıf kazanımları göz önünde bulundurulmuştur. Ölçek içerisinde 18 madde kullanılmış ve beşli likert puanlama şeklinde hazırlanmıştır. Ölçekteki maddelerin değerlendirilmesinde puanı yüksek olan öğrencinin okuma becerisinden alacağı puanda yükselmektedir. Ölçeğin uygulanması aşamasında iki metinden yararlanılmıştır. Ölçek 2007-2008 eğitim öğretim yılı başında dört ayrı sınıfta eğitim gören 141 tane 2. sınıf öğrencisine uygulanmış ve güvenilirlik çalışması için şu aşamalardan geçmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin okuma becerilerini değerlendirmede tarafsızlığın korunması için ders öğretmenleri kullanılmamış, ilkokul birinci sınıfları okutmuş biri araştırmacı diğeri deneyimli iki öğretmen belirlenmiştir. Belirlenen öğretmenlerden birisi dört sınıfa da aynı okuma metnini uygulamış, her öğrencinin ayrı ayrı değerlendirmesini tamamlamıştır. Diğer araştırmacı ise dört sınıftan ikisine ilk araştırmacının kullandığı metni diğeri iki sınıfa ise farklı bir metin uygulamış her öğrenciyi ayrı ayrı değerlendirmiştir. Bu şekilde dört sınıftan ikisi aynı metin ile diğeri iki sınıfta iki farklı metinle iki kere uygulamacılar tarafından değerlendirmeye alınmıştır. Alttaki tabloda iki öğretmen tarafından iki sınıfa aynı metin ile yapılan diğeri iki sınıfa ise iki ayrı metin ile

yapılan uygulama sonuçlarının ve bu ikisinin toplamı farklı metin uygulamaları arasında oluşan uyumu gösteren pearson korelasyon katsayısı göstergeleri verilmiştir.

Tablo 3

Okuma Becerisi Ölçeği Pearson Çarpım Moment Korelasyon Katsayısı Değerleri

		x	n	ss	t	sd	p	r	p
Aynı Metin	I. Değerlendirici	62,98	72	13,57	2,938	71	,004	,737	,000
	II. Değerlendirici	59,09	72	16,48					
Farklı Metin	I. Değerlendirici	67,46	69	12,25	-2,530	68	,014	,830	,000
	II. Değerlendirici	70,08	69	15,42					
Genel Top.	I. Değerlendirici	65,17	141	13,09	,793	140	,429	,781	,000
		II. Değerlendirici	64,47	141					

Aynı metnin kullanıldığı ve iki öğretmen tarafından yapılan uygulamaların arasında korelasyon .73 tür. Anlamlılık düzeyi ise .001 dir. İki ayrı metnin uygulanması ile ortaya çıkan korelasyon değeri .83 tür ve anlamlılık düzeyi ise .001 dir. t testi de bu iki uygulama için anlamlı çıkmıştır. 141 öğrenciye toplu yapılan değerlendirmelerde ise iki öğretmenin ölçümleri arasındaki korelasyonları .781 çıkmıştır. Anlamlılık düzeyleri de .001 düzeyinde bulunmuştur. T testi sonuçları da anlamlı çıkmamıştır. Tekin (2000), eğitim ve psikolojideki çalışmalarda güvenilirlik katsayısının 0.00 ile +1,00 arasında olduğunu; eğitim ve psikolojideki çalışmalarda güvenilirlik katsayısının +1,00 olduğu çalışmaların neredeyse imkansız olduğunu açıklamıştır. Büyüköztürk (2013) da korelasyon katsayısının -1.00 ile +1.00 arasında farklı değerler olabileceğini, -1.00'ın mükemmel bir negatif ilişkiyi +1.00'ın mükemmel bir pozitif ilişkiyi ortaya koyduğunu açıklamıştır. 0.70 ile 0.99 arasındaki değişen değerlerin yüksek, 0.30 ile 0.69 arasının orta, 0.01 ile 0.29 arasının ise düşük olduğunu söylemiştir. Bu ifadelerden hareketle kullanılan ölçeğin iki farklı ölçümde fark olmadığını olumlu olarak anlamlı bir ilişki içerdiğini göstermektedir.

Güvenirlilik katsayı değerleri ise dört sınıfın tamamına uygulanan değerlendirmelerden çıkan sonuçlara göre ayrı ayrı bakılmıştır. İlk öğretmenin uyguladığı ölçümler üzerinden bakılan Cronbach Alfa değeri .953 bulunmuştur. Diğer öğretmenin ölçümleri üzerinden bakılan Cronbach Alfa değeri ise .968 bulunmuştur. Alanyazında Cronbach alfa değerinin minimum olarak .70 olması

gerektiği (Özdamar, 2013), fakat ölçek çok spesifik bir özelliği ölçüyorsa .70 den düşük bir değer alabileceği belirtilmiştir (Kline, 1979). Bu ifadelerden hareketle ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlik katsayılarının çok yüksek olduğu söylenebilir. Bu ölçekten elde edilen sonuçların ölçeğin güvenirliğini gösterdiği ifade edilmiştir.

Tablo 4

Madde İndeksleri

Madde No	Madde Kalan		Madde Toplam		Madde Ayırtedicilik		
	r	P	r	t	sd	p	
1	,613	p<.001	,662	p<.001	8,014	74	p<.001
2	,386	p<.001	,495	p<.001	5,913	74	p<.001
3	,510	p<.001	,563	p<.001	4,225	74	p<.001
4	,736	p<.001	,767	p<.001	6,395	74	p<.001
5	,773	p<.001	,800	p<.001	6,692	74	p<.001
6	,772	p<.001	,801	p<.001	13,924	74	p<.001
7	,736	p<.001	,768	p<.001	12,113	74	p<.001
8	,734	p<.001	,769	p<.001	7,445	74	p<.001
9	,804	p<.001	,829	p<.001	11,538	74	p<.001
10	,882	p<.001	,897	p<.001	11,973	74	p<.001
11	,858	p<.001	,875	p<.001	11,538	74	p<.001
12	,888	p<.001	,902	p<.001	12,278	74	p<.001
13	,826	p<.001	,850	p<.001	13,190	74	p<.001
14	,810	p<.001	,830	p<.001	9,958	74	p<.001
15	,760	p<.001	,788	p<.001	9,713	74	p<.001
16	,768	p<.001	,792	p<.001	10,542	74	p<.001
17	,746	p<.001	,771	p<.001	12,362	74	p<.001
18	,822	p<.001	,844	p<.001	15,168	74	p<.001

Yine ölçeği oluşturan maddelerin madde-kalan değerleri .386 ile .888 arası, madde-toplam değerleri de .495 ile .902 arası farklılaşmaktadır. Maddelerin tümü ise .001 düzeyinde anlamlıdır. Ölçeğin madde ayırt edicilik değerleri ise maddelerin tamamı için .001 düzeyinde anlamlıdır. Şeker ve Gençdoğan'ın (2006) önerisine göre madde kalan ve madde toplam korelasyon değerleri .20 ile .40 arasında değerler kabul edilebilir. Erkuş'a (2012) göre madde toplam korelasyon değerinin .40 üstü olması gerekmektedir. Ayrıca madde ayırt edicilik katsayılarının p<.01 önem düzeyinde anlamlı olması madde ayırt ediciliğinin sağlandığını göstermektedir (Şeker ve Gençdoğan, 2006).

Tüm bu sonuçlar ölçeğin maddelerinin ayırt ediciliğinin ve iç tutarlılığının yüksekliğini göstermektedir.

Obalar (2009) okuma becerisi ölçeği ve okuma anlama (ses, hece, kelime, cümle, metin-paragraf) ölçeklerini normal eğitimde okuyan öğrencilere kullanmıştır. Bu çalışmada ölçekler hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrenciler için kullanılacaktır. Hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrencilerin okuma ve anlama becerilerine yönelik eğitim programları oluşturulurken normal öğrencilerin devam ettiği program takip edilmektedir (Özyürek, 2010).

Hafif derecede zihinsel engelli öğrenciler için hazırlanan programların normal öğrenciler için hazırlanan programlardan farklı olmaması yönündeki tartışmalar önemli olmakla birlikte hafif derecede engelli birçok çocuk normal eğitim programından yararlanabilmektedir. Destek hizmetlerinden yararlanmaları halinde özel eğitim programlarına ihtiyaçları olmamaktadır (Sucuoğlu, 2010).

573 sayılı KHK'nın 15. maddesi "özel eğitim okul ve sınıflarında normal okullarda uygulanan programlar uygulanır, ancak öğrencilerin özellikleri ve öğrenme yeterlilikleri dikkate alınarak, söz konusu programlarda denkliği bozmayacak şekilde düzenlemeler yapılır. Özel eğitim okul ve sınıf programları, öğrencileri, eğitimlerini normal okullarda akranlarıyla birlikte sürdüreceği yeterliliklere ulaşmayı amaçlayan bir yaklaşımla hazırlanır." ibaresiyle özel eğitimin normal öğrencilerle arasındaki farkı en aza indirmeyi hedeflediğini göstermektedir.

Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı eğitim programlarına bakıldığında,

Orta ve ağır düzeyde zihinsel, işitme, görme engelliler ve otistik öğrenciler için öğretim programlarının hazırlandığı görülmektedir. Yönetmelik ve uzman görüşlerinde belirtildiği üzere hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan ilkökul öğrencileri normal öğrencilerin programlarını kullanmaktadır ve araştırmanın katılımcılarının eğitim gördüğü özel eğitim okulunda da tüm planlamalar ve uygulamalar bu şekilde sürdürülmektedir (MEB, 2017).

Okuduğunu anlama (ses, hece, kelime, cümle, metin- paragraf) ölçeği

Araştırmacı tarafından öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini ölçmeyi amaçlayan ses becerisi, hece becerisi, kelime becerisi, cümle becerisi, paragraf

becerilerini ölçmek için ölçekler oluşturulmuştur. Ortaya çıkan ölçeklerin güvenilirliklerinin tespiti için ise 140 öğrencinin olduğu 4 ayrı 2. sınıfa bu ölçekler uygulanmış, uygulama sonuçları ise KR-20 (Kuder Richardson-20) formülü kullanılarak güvenilirliği ortaya konulmuştur.

Tablo 5

Okuduğunu Anlama (Ses, Hece, Kelime, Cümle) Ölçekleri Kr-20 Güvenirlik Değerleri

Ölçekler	K	Σpq	s^2	KR-20 Güvenirlik
Okuduğunu Anlama (Ses) Ölçeği	20	3.529501	17.632	0.841
Okuduğunu Anlama (Hece) Ölçeği	20	3.425816	17.185	0.842
Okuduğunu Anlama (Kelime) Ölçeği	20	2.834133	15.233	0.856
Okuduğunu Anlama (Cümle) Ölçeği	17	2.920918	10.788	0.765

Okuduğunu anlama için hazırlanan ölçekler 20 sorudan oluşmaktadır. Sadece cümle ölçeği 17 sorudan oluşmaktadır. Hazırlanan ölçeklerin güvenilirlik değerleri ise .765 ile .856 arasındadır. Şeker ve Gençdoğan'a (2006) göre güvenilirlik katsayı değerlerinin .70 üzeri olması gerekmektedir. Uygulanan KR-20 ye göre ortaya çıkan bu sonuçlar ise ölçeklerin güvenilirliğini ortaya koymaktadır.

Ara değerlendirme sınavları

Araştırmacı tarafından hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilere yönelik ölçeklerin soru sayısı ve kapsamı bozulmadan uzman görüşüne başvurulmuş ve hazırlanmıştır. Katılımcı öğrencilerin bir haftalık (6 saat) uygulamalardan sonra kendi özel eğitim ve sınıf öğretmeni gözetiminde yapmaları amacıyla hazırlanmıştır. Ara değerlendirme ölçeklerinin katılımcıların okuduğunu anlama (ses, hece, kelime ve cümle) becerilerinin haftalık gelişimini takip etmeye yardımcı olması düşünülmüştür.

Görüşme

Görüşme nitel çalışmalarda en temel veri toplama araçlarından biridir. İnsanların gerçek olan şeylerle ilgili algı ve tanımlamalarına ve gerçeği oluşturmalarına vakıf olmanın en güzel yoludur. Ayrıca başka kişileri tanımak için en güçlü yollardan birisidir (Punch, 2005).

Görüşme basit olarak soru sorma ve cevaplama işidir, fakat söz konusu nitel çalışma olduğunda çok fazla şey ifade eder (Punch, 2005). Görüşme esnasında basitçe söylenen sözlerin derin anlamlarını çıkarabilme ve yapmacık yapılan açıklamaların ayıklanabilme imkanı vardır. Araştırmacı anlık soruları ile karanlık kalan noktaları aydınlatabilir (Arslantürk, 2004).

Görüşme, çok geniş uygulama alanlarına sahip bir veri toplama aracıdır. Doktor için hasta ile, avukat için müvekkili ile, savcı için suçlu ile, öğretmen için öğrencisiyle görüşme gibi. Üst düzey yöneticilerden, çocuklardan ve özellikle de okuma yazma bilmeyenlerden veri toplamak için oldukça ideal bir araçtır (Arslantürk, 2004).

Gözlem

Bütün bilimlerin başlangıcı gözlemle olur. Gerçekte metotların tamamı gözlemin çeşitleridir. Bilimin elde ettiği verilerin geçerliliği için gözlem yine başvurulan yoldur. Araştırma soruları dikkatli yapılan bir gözlemle çözüme ulaşabilir (Karasar, 2009). İnsanla ilgili çalışmaların pek çoğunda gözlem bulunmaktadır (Büyüköztürk, 2013).

Gözlem yapılanların doğal ortamlarında olmaları bu tekniğin en önemli özelliğidir. Davranışların çoğunun nesnel olarak tespit edilebilmesi bu şekilde mümkündür. Özellikle insanların veri toplama esnasında görünmek istedikleri gibi davranma çabaları bilinmektedir. Bu noktada bazı durumlar hakkında veri toplamak ancak gözlem ile sağlanabilir (Karasar, 2009).

Nitel çalışmalarda, genellikle yapılandırılmış ve çok ayrıntılandırılmış, önceden belirlenmiş gözlem planları kullanma yaklaşımı vardır. Nitel çalışmalarda ise, daha az yapılandırılmış gözlem kullanılır. Önceden belirlenmiş ve planlanmış sınıflamalar kullanılmaz; daha doğal, açık uçlu bir gözlem yapılır. Kayıt yöntemi nasıl yapılırsa yapılsın, davranışlar doğal akışında gözlenir. Nitel çalışmalardaki mantık, gözlenen verilerin çözümleme ve betimlenme için gerekli kavramların baştan verilere ve araştırmaya dayatılmasından çok, doğal

ortamlarında araştırma yapılırken ortaya çıkmasına müsaade etmektir (Punch, 2005).

Geçerlilik Komitesi

Araştırmacı özel eğitim alanında aktif olarak görev yapan özel eğitim öğretmenidir. Lisans eğitimi zamanında seçmeli olarak özel eğitim dersi almıştır. Ayrıca zihin engelli öğrencilerin eğitimi için 540 saat hizmet içi eğitim semineri almıştır. İşitme engelli öğrencilerin eğitimi için 120 saatlik sertifikası bulunmaktadır. Görme engelli öğrencilerin eğitimi için ayrıca 30 saatlik hizmet içi eğitim almıştır.

Araştırmacının okulunda görev yapan müdür yardımcısı özel eğitim alan öğretmenidir. Alanda 20. Yılıni çalışmaktadır. Ayrıca 6 yıl otistik çocuklar eğitim merkezi müdürlüğü yapmıştır. İki yıldır zihin engelli çocukların olduğu okulda idarecilik görevine devam etmektedir.

Lisans, yüksek lisans, doktorasını rehberlik ve psikolojik danışmanlık, ikinci doktorasını özel eğitim alanında yapmış olan ve halen Dumlupınar Üniversitesinde aktif olarak görev yapan bir Dr. Öğr. Üyesi komitede aktif olarak görev almıştır.

Yine lisans, yüksek lisans ve doktorasını çocuk gelişiminde yapmış ve halen özel gereksinimli çocuklarla çalışan bir profesör de araştırmamızın geçerlilik komitesinde yer almıştır.

Verilerin Toplanması

Uygulamanın yapılabilmesi için öncelikle üniversite enstitüsü tarafından gerekli izinler alınmıştır (Ek 1). Milli Eğitim Müdürlüğünün izin ve uygulama yazısından sonra (Ek 1) uygulama yapılacak Kütahya Merkez Çinikent Özel Eğitim İlkokulu Müdürlüğü ile görüşülmüştür. Okul idaresiyle uygulama öğrencileriyle görüşmek, aileleri ile irtibata geçmek ve uygulama yapılacak yerlerin belirlenmesi konusunda görüşmeler yapılmıştır. Tüm izinlerden sonra sınıf öğretmenlerinden ailelerin irtibat numaraları alınmıştır. Ailelerle görüşülmüş, çocuklarına uygulamanın birebir olacağı, derslerine katkısının olacağı açıklanmıştır. Öğrencilerin devam eden derslerinin aksatılmayacağı öğretmenlerin programın akışına uygun olduğu saatlerde haftada altışar saat olmak üzere 8 haftalık bir çalışma yapılacağı açıklanmıştır. Ailelerin çocuklarıyla

birebir çalışma yapılmaktan memnun olacaklarını ifade etmelerinden sonra gerekli izinler yazılı olarak ailelerinden alınmıştır.

Tüm izinlerin tamamlanmasından sonra okul idaresi ve ders öğretmenleri ile çalışma ortamı için görüşmeler yapılmıştır. Bu konuda öğretmenler ve okul idaresi ile görüşmelere çok önem verilmiştir. Öğrencilerin ders öğretmeni ve bireysel öğretmeni hem alan öğretmenleri olmaları, hem de öğrencilerin okula geldikleri 2015-2016 eğitim öğretim yılından itibaren 2 yıl boyunca okutmaları sebebiyle öğrencileri çok iyi tanımaktadırlar. Özellikle bireysel öğretmenin haftalık bireysel ders uygulamasında haftada 5-6 saat gibi birebir derse girmesi öğrencilerin hem akademik hem de diğer gelişim alanlarında çok fazla bilgi sahibi olması bu noktada çok önemlidir. Ayrıca okul müdürü özel eğitim alanında öğretmen olarak uzun yıllar çalışmış BİLSEM de müdür yardımcılığı yapmıştır. Özel eğitim okulunda da 2014 yılından beri idareci olarak çalışmaktadır. Müdür yardımcıları da alanda uzun yıllar çalışmış ve idarecilik yapmışlardır. İdari görevlerde özellikle de iki müdür yardımcısı da Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi'nde müdür olarak görev yapmışlardır. Müdür yardımcılarının da özel eğitimde uzun süre var olmaları ve eğitimden görevli idareci olarak çalışmalarından dolayı öğrencileri çok yakından tanımaktadırlar. Öğrencilerin velileri ile sürekli irtibat halinde olmaları, rehberlik raporlarının düzenlenmesinde aktif rol almaları, BEP'lerinin oluşturulmasındaki yetkileri ve özel eğitim öğrencilerinin tüm sorunlarıyla yakından ilgilenme gibi sorumluluklarından dolayı öğrencilerle çok yakın ilişki içerisindeyler. Öğrencilerin tüm akademik toplantı ve planlarında aktif bulunmaları ve yönetmelikteki planlamaları takip etme görevlerinden dolayı da her iki öğrencinin notlarından, gelişim raporlarına kadar ayrıntılı bilgilere sahiptirler.

Araştırmacının da okulun BEP biriminde görev alması ve özel eğitim alanının içinde görev yapmasından dolayı okulun sınıfları, atölyeleri ve diğer sosyal alanlarla ilgili bilgisi bulunmaktadır.

Okul idaresi, teknoloji tasarım atölyesi, müzik atölyesi ve zeka oyunları gibi atölye sınıflarının belirli günler kullanılması nedeniyle müsait olduğunu belirtmiştir. Araştırmacı ve sınıf öğretmeni ise ilköğretim sınıfındaki öğrencilerin atölyeleri kullanmadıklarını belirtmiştir. Atölyelerin büyük olması ve dikkatlerini dağıtacak çok fazla materyal olması nedeniyle öğrencilerin farklı bir ortamda çalışmalarını daha uygun bulmuştur. Bireysel öğretmenin kavram odası fikrini

sunması ile bu noktada fikir birliği sağlanmıştır. Kavram odasının bireysel derslerde de kullanılması ve ortamın öğrenci kontrolüne daha uygun olması bu fikrin alınmasında etkili olmuştur. Çalışma ortamı olarak seçilen kavram odasıyla ilgili uzman görüşüne başvurulması ve uzman onayının da alınmasından sonra uygulama aşamaları için hazırlıklara başlanmıştır.

Uygulama öncesinde öğrencilerin araştırmacı ile olan iletişimi artırmak için çalışmalar yapılmıştır. Öğrencilerin özel eğitim öğrencileri olmasından dolayı gönüllü olmalarını sağlamak ve denek kaybını önlemek için idare ve öğretmenlerle görüşülmüştür.

Uzman görüşü de alınarak öğrencilerin sınıflarına girilmesi kararlaştırılmıştır. Öğrencilerin ders yaptıkları zamanlarda öğretmenlerinin izniyle derslere girilmiş özellikle spor ve fiziki etkinlik içeren derslerde oyunlara eşlik edilmiş, öğrencilerle kaynaşma sağlanmıştır.

Araştırmacı öğrencilerin mevcut performanslarını tespit etmek için ilk olarak Türkçe derslerinde gözlem yapmıştır. Öğrencilerin sesli okuma yaparken yaptığı hatalar, okuma hızları ve okuduklarını anlamaya yönelik etkinliklerdeki performanslarına yönelik gözlemler yapılmış ve bu gözlemlere yönelik veri olması açısından küçük notlar alınmıştır. Bireysel uygulamalardaki 5N1K etkinliklerinde öğrencilerin katılımları tespit edilmeye çalışılmış, öğrencilerin derslerde kullanılan metinlerin uzunluklarının performanslarına etkisine dikkat edilmiştir.

Gözlemler esnasında öğrencilerin kullandıkları etkinliklerin nasıl temin edildiğine, yardımcı kaynak kullanılıp kullanılmadığına ve öğrencilerin gelişim hızlarına yönelik fikir sahibi olmaya çalışılmıştır.

Gözlem aşamasından sonra öğrencilerin öğretmenleri ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler yarı yapılandırılmış görüşmeler şeklinde gerçekleşmiştir (Cemaloğlu, 2011). Öğretmenlere rahat bir şekilde cevap verebileceği açık uçlu sorular yöneltilerek yönlendirme yapılmamıştır. Sorular öğretmenlerin rahatça anlayabileceği, yakından tanınması nedeniyle hakim olduğu öğrencileri üzerinden sorulmuş, amacın dışında sohbetlere sebep olmayacak odaklı (spesifik) sorular geliştirilmiştir. Öğretmenlere görüşmeye temel oluşturmak amacıyla sorulan sorular uzman görüşü alınarak son halini almıştır. Uzman görüşü alınarak hazırlanan soruların öğretmenler tarafından anlaşılması veya farklı yorumlanması durumunda yine uzman görüşü alınarak araştırmacının

alternatif sorularla görüşmeye yardımcı olması ve esnek davranması kararlaştırılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Görüşmeler için öğretmenlere yönelik öğrencilerin mevcut durumlarının tespit edilmesi, gelişim hızlarının tespit edilmesi, mevcut planlamalara uygun gelişim gösterip göstermedikleri ile ilgili sorular yöneltilmiştir.

Öğretmenlerle öğrencilere yönelik görüşmelerin tamamlanmasından sonra okulun eğitim-öğretimiyle görevli müdür yardımcısı ile öğrencilerin mevcut durumuna ilişkin görüşme gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlere yönelik hazırlanan görüşme formundaki şartlara dikkat edilerek benzer konularda özellikle de öğrencilerin mevcut durumlarının tespiti yapabilmek için okul müdür yardımcısı ile görüşmeler yapılmıştır.

Gözlem ve görüşmelerden elde edilen verilere ek olarak öğrencilerin bireysel gelişim raporlarının da mevcut verilere ek olarak kullanılması için öğretmenlerinden izin alınmıştır. Yine öğrencilerin yıllık plan ve BEP'lerinin uygulama öncesinde incelenmesi ile öğrencilere yönelik gözlemler desteklenmiştir.

Eylem planı öncesi öğrencilerin ortamlarına dair toplanan verilerin yanında mevcut problemin tespiti için uzman talebiyle araştırmacı tarafından ihtiyaç analizi formu oluşturulmuştur.

Öğrencilerin okuma ve anlama becerilerindeki problemin tespiti için oluşturulan ihtiyaç analizi formu ilkökul 1-4. sınıf kazanımlarını içeren bir formdur ve 70 maddeden oluşmaktadır. Bu form öğrencilerin okuma ve anlamadaki problemlerini tespit etmede veri sağlamak amacıyla kullanılmıştır. 70 madde içerisinde öğrencilerin ses, hece, kelime ve okuma anlama becerilerine yönelik ayrıntılı maddeler bulunmaktadır. Özellikleri belirtilen ihtiyaç analizi formu araştırmacı, öğrencinin bireysel öğretmeni ve okulun müdür yardımcısı ile doldurulmuştur. Formun uygulanması aşamasında öğrencilerin kazanımlardan hangilerini ne seviyede bildikleri değil, kazanımların mevcut durumda hangilerinin var veya yok olduğunun tespiti amaçlanmıştır. Öğrencilerin kazanımlardan eksik olanları hayır, edindikleri kazanımları ise evet şeklinde doldurulmuştur. Her kazanım için ise giriş aşamasında veya gelişme aşamasında ise, yanındaki açıklamalar kısmına not düşülmesi ile formun doldurulması sağlanmıştır.

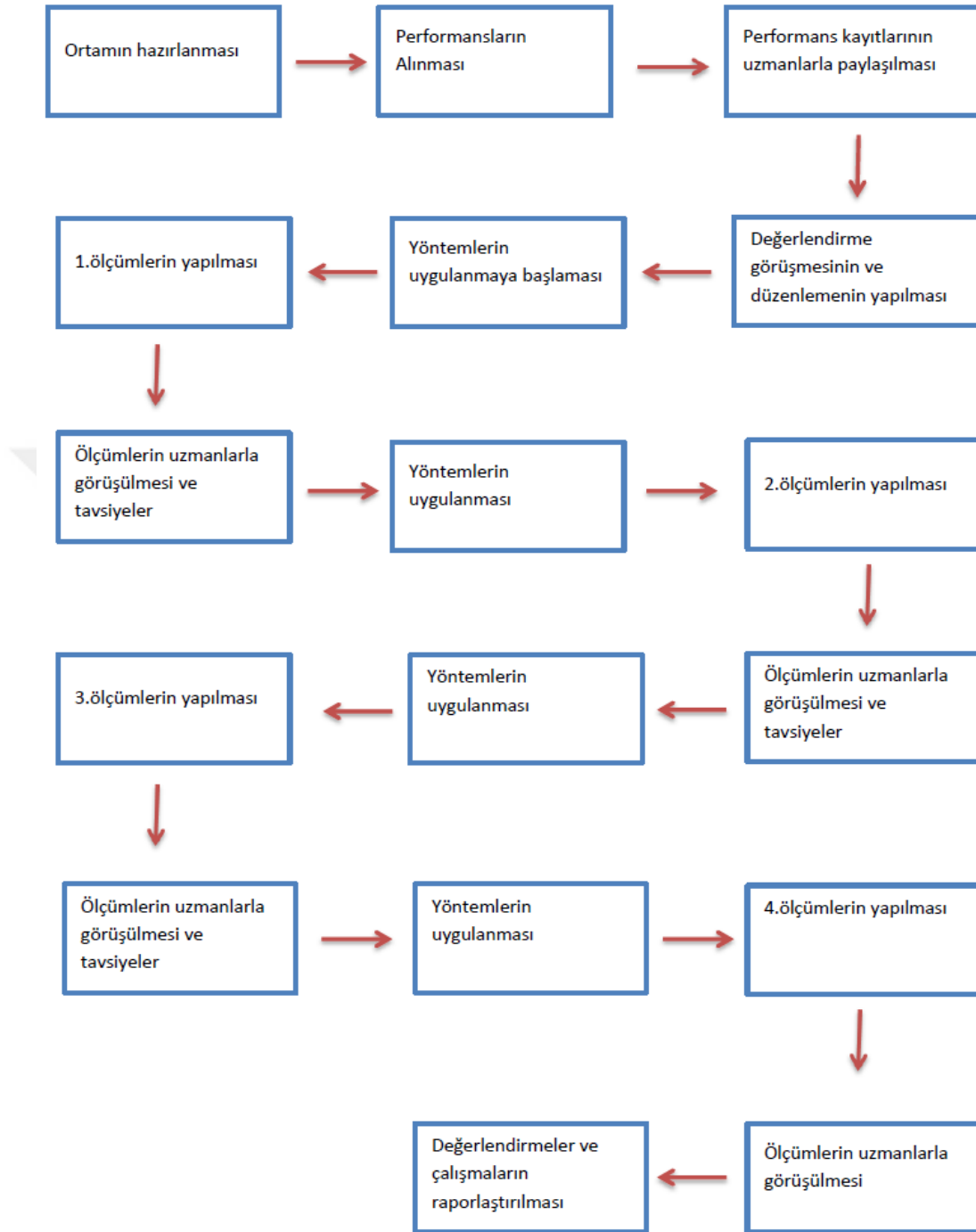
Yukarıda hazırlık aşamaları ve süreçleri açıklanan nitel verilerin toplanmasından sonra araştırmanın verilerinin desteklenmesi ve nicel veri sağlaması amacıyla öğrencilere ölçeklerin birinci uygulaması araştırmacı tarafından yapılmıştır.

Bu uygulama yapılmadan önce öğrencilere yönelik tekrarlı ve renkli metinlerle okumaya yönelik hiçbir çalışma yapılmamıştır. Ölçeklerin ilk uygulaması öğrencilerin nicel olarak uygulama öncesindeki seviyesinin tespit edilmesi, ikinci ve diğer uygulamalardan sonraki gelişimlerine nicel veri açısından destek sağlamasına yöneliktir.

Uygulama esnasında öğrencilere özel eğitim öğrencileri olmaları sebebiyle esnek davranılmıştır. Okuma hızının tespit edildiği metnin okunması, okuma becerileri ölçeği ve okuduğunu anlama ölçeklerinin uygulanması aşamasında ölçeklerin tamamının tek seferde uygulanması için baskı yapılmamıştır. Teneffüs aşamasında öğrencilerin dışarı çıkması engellenmemiştir. Renkli metinlerle okuma yöntemi kullanılacak R'nin (öğrencinin ismi "R" olarak kodlanmıştır) ilk uygulamasında uzman görüşü alınarak ölçekler siyah beyaz olarak kullanılmıştır. Yöntemlerin uygulanmasından sonra ise literatürdeki çalışmalar ve uzman görüşü de ölçüt alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Uygulama öncesi nitel ve nicel veri toplama sürecinin tamamlanmasından sonra ise Şekil 2'de verilen uygulama sürecine geçilmiştir.

Uygulama Süreci

Şekil 3. Uygulama ve veri toplama süreci.

Öğrencinin performansının alındığı birinci uygulama kaydı bittikten sonra tüm veriler geçerlilik komitesince incelenmiştir. Kamera kaydı tekrar gözden geçirilmiş ve uygulanan ölçeklerinin verileri birinci ölçüm olarak sayısal verilere dökülmüştür. Kamera kaydına katılımlarda güçlük çıkarmaması ve gönüllülük

esasına göre katılımlarının sağlanması için öğrencilere pekiştireç olarak küçük hediyelerin alınması geçerlilik komitesi tarafından talep edildi. Hediye alımı için öğrencilerin kendi isteklerinin olumsuz şeyler olmadığı sürece alınması uygun bulundu. Bu sebeple performans tespitinin yapıldığı ilk ölçüme katılan öğrencilere kendi istekleri doğrultusunda stres çarkı alınmıştır.

Ölçeklerin uygulanmasıyla birlikte 1. eylem planı geçerlilik komitesince hazırlanmıştır. Birinci eylem planına göre tekrarlı ve renkli metinlerle okuma yöntemine yönelik olarak alınan kararlar şunlardır:

- Tekrarlı ve renkli metinlerle okumaya yönelik kullanılacak metinlerin önce kolay olmaları sonraki haftalarda kademeli olarak zorlaştırılmasına karar verildi (Yılmaz, 2006).
- İlk gün (2 saat) uygulamalar için özel eğitim okulu öğrencileri için eklerde verilen Fatma, Kar, Pazar ve Park metinlerinin kullanılmasına karar verildi.
- Öğrencilerin seviyelerine uygun olarak belirlenmesine rağmen, okuma hatalarındaki fazlalık, öğrencide isteksizlik veya farklı olumsuz durumlarda metinlerin gözden geçirilmesine karar verildi.
- Metinlerin kullanılabilir olması durumunda ise geriye kalan iki gün (4 saat) için Pastane, Bayram, Gamze, Hasta, Aysel, Hayvanat Bahçesi, Kırmızı Araba ve Atatürk metinlerinin Kullanılmasına karar verildi.
- Tekrarlı okuma için metinlerin ilk önce öğrenci tarafından sessiz okunmasına, sonra sesli olarak okunmasına ve okuma hatalarının öğretmen tarafından düzeltilmesine, okuma hataları düzeltilen öğrencinin metni tekrar okuması ile 3 kere tekrarın sağlanmasına karar verildi.
- Öğrencilerin özel eğitim öğrencisi olması nedeniyle sıkıldıklarında 3 kere okumak için zorlanmamasına ve esnek davranılmasına karar verildi.
- Renkli metinlerle okuma yöntemi uygulanan R için uygulama metinlerinin renklendirilmesine karar verildi. Alanyazında (Demir, 2004; Kınık, 2017; Tyrrell vd., 1995) sarı rengin zemin rengi olarak kullanılmasına yönelik pozitif sonuçların olması ve dikkat çekici bir renk olması nedeniyle renklendirme için metinlerin zemin renginin sarı olmasına karar verildi.

Araştırmacının uygulama yaptığı birinci gün öğrencilerin metinlerdeki hatalarının az olması ve okumada isteksizlik göstermemelerinden dolayı planlanan metinlerle uygulamalara devam edilmiştir.

Birinci haftanın uygulama süreci sonunda araştırmacı tarafından ek (37-38-39-40) te verilen birinci ara değerlendirme soruları hazırlanmıştır. Geçerlilik komitesinin son halini verdiği ara değerlendirme sınavı Obalar (2009)'ın okuduğunu anlama becerilerindeki sorularının sayısına ve içeriğine uygun olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan birinci ara değerlendirme sınavı öğrencilerin bireysel öğretmeninin gözetiminde öğrencilere yaptırılmıştır.

Birinci hafta uygulama ve ara değerlendirme sınavı neticesinde ikinci hafta için şu kararlar alınmıştır.

- Uygulamanın ilk haftada yapıldığı şekilde ikinci haftada devam ettirilmesine karar verilmiştir.
- İkinci hafta uygulamalar için farklı metinler belirlenmiştir. Geçerlilik komitesinin de onayıyla ikinci haftanın ilk gün uygulaması için kullanılmak üzere Yaz Tatili, Yasemin, Bakkal ve Uludağ metinlerinin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- İlk haftanın ilk uygulamasındaki gibi metinlerin öğrenciler tarafından uygulamasında ortaya çıkacak olumsuzlukların takip edilmesi gerekirse değiştirilmesi, olumsuzluk olmaması durumunda Hülya, Dedem, Piknik, Kirpi, Doğum Günü, Akşam Yemeği, Serçe ve Sinema metinlerinin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- İkinci ölçümlerden sonra öğrencilerin fikirlerine de başvurularak pantolon alınması kararlaştırılmıştır.

İki haftalık uygulamaların tamamlanmasından sonra iki öğrencinin de gelişim düzeyinin tespiti için Okuma Becerisi Ölçeği ve Okuduğunu Anlama ölçekleri renkli metinlerle okuma çalışılan R için araştırmacı tarafından, ikinci kez uygulanmıştır. Tekrarlı okuma yöntemi uygulanan S'ye ölçeklerin uygulanması geçerlilik komitesinin talebi doğrultusunda ders öğretmeni tarafından yapılması ve araştırmacının da öğretmenle birlikte bulunması kararlaştırılmıştır.

İkinci ölçüm için renklendirilmiş ölçüklere örnekler:

<p>OKUDUĞUNU ANLAMA (SES ÖLÇÜSÜ)</p> <ol style="list-style-type: none"> "Atatürk. kelimesi kaç seslen (harften) oluşmaktadır. a) 7 b) 6 c) 8 "Kalebek. kelimesinde kaç tane " e " sesi vardır? a) 2 b) 3 c) 4 "Öğretme. kelimesinde başlağa aşağıdaki harflerden hangisi getirilirse bir mesleğin adı olur? a) k b) n c) m "Ba. hesesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse taltı bir yiyecek olur? a) k b) l c) ş "De. hesesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse bir sayı olur? a) l b) n c) ş "Bu. y. di. yandıym. Cümlesinde baş bırakılan yerlere aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir? a) e b) i c) u 	<p>OKUDUĞUNU ANLAMA (BİRİCİ ÖLÇÜSÜ)</p> <ol style="list-style-type: none"> "Cumhuriyet. kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır? a) Cum-hur-i-yet b) cum-hur-i-yet c) cum-hur-i-yet "Kırma sığta duralıyız. Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır? a) 8 b) 10 c) 9 "Sırfıma temiz tula. " cümlesindeki başlağa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir? a) um b) im c) im "Gül. hesesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirilerek oluşan kelime isim olmaz? a) len b) mek c) sen "Sev. hesesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirilerek oluşan kelime anlamsız olur? a) mek b) gi c) za "Televizyon. kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır? a) Te-le-viz-yon b) Te-le-viz-yon c) Te-le-viz-yon 	<p>OKUDUĞUNU ANLAMA (SÖZLEME ÖLÇÜSÜ)</p> <ol style="list-style-type: none"> "Yemektin sonra dişlerini fırçalam. cümlesi kaç kelimeden oluşmaktadır? a) 4 b) 3 c) 5 "Çok çikolata yersen olur. Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) dlan b) dişlerin c) dudakların "Erken erken uyan. Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) gel b) kalk c) uyu "A. L. M. E. seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamazsın? a) Ela b) Ali c) Elma "Ahmet okula gitmek istemiyor ödenevi yapmasın. Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) ama b) fakat c) çünkü "Arkadaşım sözünü kesmeden diletim. Cümlesinde kaç tane kelime var? a) 4 b) 3 c) 5
<p>OKUDUĞUNU ANLAMA (CÜMLE ÖLÇÜSÜ)</p> <ol style="list-style-type: none"> Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir? a) Ela, dişlerini fırçaladı. b) Ela, dişlerini c) Ela, dişlerini Ben dişlerimin yapraklarını hiç kopartmam. Dişlerimi temiz kullananım. Benim gözümde ağaçların kesilmesi istemem. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur? a) 2 b) 3 c) 4 "23 Nisan ulusal öğretim ve Başlağa aşağıdakilerden hangisi tamamlar? a) Bayramdır. b) Büyük bayramdır. c) Çoook bayramdır. "Masalları bize çok faydası vardır. Masal okuyan insanların konuşması güzel olur. " Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatabiz? a) Masal okumak faydalıdır. b) Masal okuyan insanlar güzel konuşur. c) Masallarda hayvanlar konuşabilir. 	<p>OKUDUĞUNU ANLAMA (METİN PARAGRAF) ÖLÇÜSÜ</p> <p>İYİLEŞİVER KARGALAR</p> <p>İki üç yıldır evimizin balkonunda bir erkek bir dişi karga besliyoruz. Bu kargalar bize işe olurlar. Her gün bizim balkonla gelip yemek beşiyorlar. Vermezsek de "Çoook" diye bağıyorlar.</p> <p>Bir gün yine geldiler. Ancak erkek karganın gagasında bir tas vardı. Tası kaldırıp babama gösterdi ve mermere koydu. Bu sıranı sınırla böyle devam etti. Babam da en sonunda gelip tas aldı. Bu çok güzel partek ve sıcak tıstı. Meğer kargalar sevdiğimiz ve hoşlandıklarına renkli taslar ve kağıtlar getirirler. Sanırım kargalar bize bu şekilde teşekkür ederler.</p> <p>Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.</p> <ol style="list-style-type: none"> Kargaları nerede besliyoruz? a) salonda b) balkonda c) mutfakta Kas. tas. karga besliyoruz? a) 1 b) 2 c) 2 Kargalar yemek vermesincede nasıl ses çıkarıyorlar? a) Çoook! b) Baak! c) Yemek! 	<p>SALİKLİ BESLENME</p> <p>Çocukların yaşamını sürdürmesi için beslenmeye ihtiyaçları vardır. Beslenmek, karın doyurmak değildir. Sağlıklı olmak için dengeli ve yeterli beslenmeliyiz.</p> <p>Dengeli ve yeterli beslenmek için her besin grubundan yeterince tüketmeliyiz. Gün içerisinde üç ana, iki ara öğün ile besleniriz. Sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemekleri ana öğünlerdir. Ara öğünlerin biri "kuşluk", diğeri "ikindi"dır. Kuşluk, kahvaltı ile öğle arasındır. Bu öğünler aynı saatlere denk getirilmelidir.</p> <p>Günün en önemli öğünü sabah kahvaltısıdır. Çünkü bütün gece aç kalırız. Kahvaltı, bizi güne hazırlar ve kendimizi iyi hissetmemizi sağlar. Bilgileri çabuk öğrenmemizi kolaylaştırır. Kahvaltı yapan öğrenciler daha başarılı olur. Bu nedenle hergün kahvaltı yapmalıyız.</p> <p>Hazırlayan Prof. Dr. N. Karaoğlu (Kuşlukta)</p>

Şekil 4. Sarı zemin-siyah yazı örnekleri.

Performansın tespit edildiği birinci ölçümde ve ikinci ölçümde elde edilen veriler kamera kayıtlarından kontrol edilip raporlaştırılmıştır. Kayıtların geçerlilik komitesi tarafından kontrol edilmesinden sonra üçüncü haftanın eylem planı hazırlanmıştır.

Üçüncü hafta uygulamaları için geçerlilik komitesi tarafından alınan kararlar şunlardır:

- Uygulanacak olan metinlerin değiştirilmesi ve öğrenciye uygunluğunun ilk gün uygulamasında kontrol edilip tekrar değerlendirilmesi kararlaştırılmıştır.
- İlk gün için Salon, Banyo metinlerinin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- Metinlerin uygulanmasından sonra her metnin ekinde bulunan cümle tamamlama etkinliklerinin de ilave olarak yapılması kararlaştırılmıştır.

- Metin ve cümle tamamlama etkinliklerinde olumsuzluk olmaması durumunda sonraki iki gün için Öğle Yemeği, Çocuk Odası, Park ve Pazar metinlerinin kullanılması ve her metnin ilave cümle tamamlama etkinliklerinin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- Renkli metinler uygulanacak öğrenci için (Demir, 2009; Kriss ve Evans, 2005)'in çalışmasında mavi zemin rengine yönelik olumlu sonuçlarından ve mavi rengin sinir sistemine etki edip rahatlama hissi vermesinden dolayı metinlerin zemin renginin mavi olması kararlaştırılmıştır.

İlk gün uygulanan metinlerde ve cümle tamamlama etkinliklerinde olumsuzluk olmaması nedeniyle sonraki iki gün belirlenen metinler uygulamaya alınmıştır.

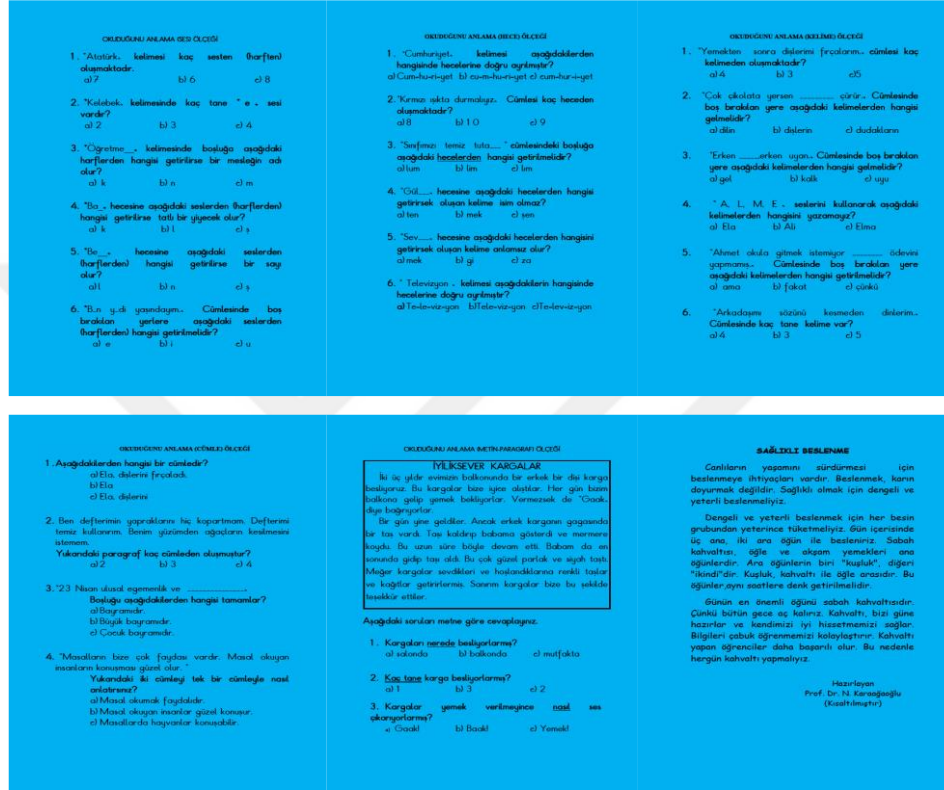
Üçüncü haftalık uygulamaların tamamlanmasından sonra araştırmacı tarafından ikinci kez ara değerlendirme sınavı hazırlanmıştır. Bu sınavın hazırlanmasında yine Obalar'ın okuduğunu anlama ölçekleri temel alınmıştır. Hazırlanan ikinci ara değerlendirme sınavı bireysel öğretmenin gözetiminde iki öğrenci içinde yaptırılmıştır.

Üçüncü hafta uygulama ve ikinci ara değerlendirme sınavı neticesinde şu kararlar alınmıştır:

- Uygulamanın üçüncü haftada yapıldığı şekilde dördüncü haftada da devam ettirilmesine karar verilmiştir.
- Dördüncü hafta uygulamalar için farklı metinler belirlenmiştir. Geçerlilik komitesinin de onayıyla dördüncü haftanın ilk gün uygulaması için Kış ve Temizlik metinleri ve bu metinlerin cümle tamamlama etkinliklerinin kullanılması kararlaştırıldı.
- Metinlerde ve cümle tamamlama etkinliklerinde herhangi bir olumsuzluk olmaması durumunda Hayvanat Bahçesi, Mutfak, Sıcak Ev ve Köy metinlerinin cümle tamamlama etkinlikleri ile birlikte sonraki iki gün kullanılmasına karar verildi.
- Ayrıca öğrencilere üçüncü ölçümlerden sonra istekleri doğrultusunda okul kantininden yiyecek alınması kararlaştırılmıştır.

Dördüncü hafta uygulamalarının tamamlanmasından sonra ölçümler üçüncü kez kamera önünde alınmıştır. Tekrarlı okuma yöntemi uygulanan S'nin ölçümleri yine geçerlilik komitesi talebiyle sınıf öğretmeni tarafından alınmış ve araştırmacı ölçümler esnasında öğretmenin yanında bulunmuştur. Renkli metinlerle okuma yöntemi uygulanan R'nin ise ölçümlerini araştırmacı kamera önünde almıştır.

Üçüncü ölçüm için yapılacak renkli ölçeklere örnekler:

Şekil 5. Mavi zemin siyah yazı örnekleri.

Dördüncü haftanın ölçümlerinin de tamamlanmasıyla beşinci haftanın eylem planı hazırlanmıştır. Geçerlilik komitesinin de onay verdiği planlamaya göre alınan kararlar şunlardır:

- Kullanılacak metinlerin ve 5n1k çalışma sorularının biraz daha uzun olması, metin sonlarında cümle tamamlama etkinliklerinin yapılması, öğrencilerin okuma anlama becerilerinde ses ve kelime becerilerini destekleyecek kelime bulma, kelime oluşturma etkinliklerinin kullanılması, öğrencinin okumalarındaki gelişimler göz önüne alınarak kalan vakitlerinde kullanılmak üzere kelime bulmaca etkinliklerinin ilave edilmesi kararlaştırıldı.

- Uygulama yapılacak öğrenciler için ilk gün (2 saat) Orhan'ın Bir Günü ve Gamze ile Köpeği metinlerinin kullanılması kararlaştırıldı.
- Metinlerin uzunluğunun kontrol edilmesi, cümle tamamlama ve kelime üretme etkinliklerinde olumsuzluk yaşanmaması durumunda sonraki iki gün (4 saat) Uçurtma şenliği, Kırmızı Bisiklet, Hoş Geldin Oya ve Hande ile Köpeği metinlerinin kullanılması, cümle tamamlama metinlerinin kullanılması ve kelime üretme etkinliklerine devam edilmesi kararlaştırıldı.
- Renkli metinler uygulaması için literatürde (Batur ve Gülerer, 2013; Henderson ve diğ., 2013)'un yeşil renge yönelik olumlu sonuçların olması, dinlendirici özelliğinden dolayı okul ve hastanelerde sık kullanılması (Çabuk, 2006) dolayısı ile zemin renginin yeşil kullanılması kararlaştırıldı.

Beşinci haftanın uygulamasında metinler ve ilave etkinliklerin kullanımında olumsuzluk yaşanmaması sebebiyle belirlenen metin ve etkinliklerin kullanımına devam edilmiştir. Uygulamaların bitiminde araştırmacı tarafından Obalar (2009)'ın okuduğunu anlama ölçeklerine uygun özelliklerde 3.ara değerlendirme sınavı hazırlanmıştır. Geçerlilik komitesinin son halini verdiği sınav bireysel öğretmenin gözetiminde öğrencilere uygulanmıştır.

Beşinci hafta uygulamalarının ve üçüncü ara değerlendirme sınavının uygulanmasından sonra altıncı hafta için alınan kararlar şunlardır:

- Altıncı haftanın ilk günü için Boyacı Çocuk metninin kullanılması, cümle tamamlama etkinliklerinin yapılması ve kelime üretme çalışmalarının yapılması kararlaştırıldı.
- Metin ve uygulamalarda olumsuzluk yaşanmaması durumunda sonraki iki gün Gamze Yeni Evinde, Beni Dinleyin, Trafik Kazası ve Yasemin'in Bebeği metinlerinin kullanılması, cümle tamamlama etkinliklerinin ve kelime üretme etkinliklerinin kullanılması kararlaştırıldı.
- Renkli metinler uygulamasının yeşil zeminde devam ettirilmesi kararlaştırıldı.
- Öğrencilere dördüncü ölçümlerden sonra kendi istekleri de göz önünde bulundurularak, pantolon üzerine giyebilecek elbiseler alınmıştır.

Altıncı hafta uygulamalarında belirlenen metin ve etkinlikler kullanılmıştır. Uygulamaların bitiminde dördüncü ölçüm kamera önünde alınmıştır. Tekrarlı

okuma uygulanan S'nin ölçümünü yine geçerlilik komitesinin talebiyle denek kaybını önlemek için ders öğretmeni almıştır. Araştırmacı bu ölçümde öğretmenin yanında yer almıştır. Renkli metinle uygulanan R'nin ölçümünü araştırmacı kendisi almıştır.

Dördüncü ölçüm için kullanılacak ölçümlere örnekler:

<p>OKUDUĞU ANLAMA SESİ ÖLÇÜĞÜ</p> <p>1. "Atalark... kelimesi kaç seslen (harften) oluşmaktadır? a) 7 b) 6 c) 8</p> <p>2. "Katabek... kelimesinde kaç tane " e " sesi vardır? a) 2 b) 3 c) 4</p> <p>3. "Çiyetme... kelimesinde başlağa aşağıdaki harflerden hangisi getirilirse bir mesleğin adı olur? a) k b) n c) m</p> <p>4. "Ba... hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse tabii bir yiyecek olur? a) k b) l c) ş</p> <p>5. "Ba... hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse bir soy adı olur? a) l b) n c) ş</p> <p>6. "B... n... y... di... yazdığım... Cümleimde boş bırakılan yerlere aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir? a) e b) i c) u</p>	<p>OKUDUĞU ANLAMA DÜĞÜ ÖLÇÜĞÜ</p> <p>1. "Cumhuriyet... kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hatalarına doğru ayrılmıştır? a) Cum-huri-yet b) cum-huriyet c) cum-hur-yet</p> <p>2. "Yerim akla durmaz. Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır? a) 8 b) 10 c) 9</p> <p>3. "Sırfına temiz kula... " cümlesindeki başlağa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir? a) lum b) lim c) lım</p> <p>4. "Gül... hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirilerek oluşan kelime isim olmaz? a) len b) mek c) yen</p> <p>5. "Sev... hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirilerek oluşan kelime isim olmaz? a) mek b) gi c) za</p> <p>6. "Telenizyon... kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hatalarına doğru ayrılmıştır? a) Tele-viz-yon b) Tele-viz-yon c) Tele-viz-yon</p>	<p>OKUDUĞU ANLAMA KELİME ÖLÇÜĞÜ</p> <p>1. "Tanıtılan soru değeri (Fıcılarm... cümlesi kaç kelimeden oluşmaktadır? a) 4 b) 3 c) 5</p> <p>2. "Çok okolata yerim... cümle... Cümleimde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) din b) dilerim c) dükolaram</p> <p>3. "Erken... erken uyan... Cümleimde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) get b) kalk c) uya</p> <p>4. "A. L. M. E. ... seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamaz? a) Ela b) Ali c) Elma</p> <p>5. "Ahmet okula gitmek istiyor... ödevini yapmam... Cümleimde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir? a) ama b) fakat c) çünkü</p> <p>6. "Arkadaşım sözünü kesmeden derdim... Cümleimde kaç tane kelime var? a) 4 b) 3 c) 5</p>
<p>OKUDUĞU ANLAMA VEFALE ÖLÇÜĞÜ</p> <p>1. Aşağıdakilerden hangisi bir cümlede? a) Ela, dilerim fırcıladı. b) Ela. c) Ela, dilerim</p> <p>2. Beni defterimin yapraklarına hep koparıyorum. Defterimi temiz kullanırım. Benim gözümün ağaçların kalmaması istemem. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur? a) 2 b) 3 c) 4</p> <p>3. "23 Nisan ulusal egemenlik ve... Başlağa aşağıdakilerden hangisi tamamlar? a) Bayramdır. b) Büyük bayramdır. c) Çocuk bayramdır.</p> <p>4. "Masalları bize çok faydası vardır. Masal okuyan insanların konuşması güzel olur." Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatabırız? a) Masal okumak faydalıdır. b) Masal okuyan insanlar güzel konuşur. c) Masallarda hayvanlar konuşabilir.</p>	<p>OKUDUĞU ANLAMA METNİ PARAGRAF ÖLÇÜĞÜ</p> <p>YILKISER KARGALAR</p> <p>İki üç yıldır emmen bakımında bir erkek bir dişi karga besliyor. Bu kargalar baze ayen olurlar. Her gün bazon baklına gelip yemek bekliyorlar. Vermezsek de "Çook... diye bağıyorlar.</p> <p>Bir gün yine geldiler. Ancak erkek karganın göğüsünde bir tane vardı. Tane kolduğu babama gösterdi ve mermere koydu. Bu uzun süre bilgi okumam etti. Babam da em sonunda gelip tane aldı. Bu çok güzel parık ve ağız tane. Meğer kargalar sevdiği ve hoşlandıklarına rakı tadılar ve kolları getirtirler. Sanırım kargalar baze bu şekilde besliyor ettiler.</p> <p>Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.</p> <p>1. Kargalar nerede besliyorlar? a) sonda b) bakıda c) mutfakta</p> <p>2. Kaç tane karga besliyorlar? a) 1 b) 3 c) 2</p> <p>3. Kargalar yemek verilmeyince nasıl ses çıkarıyorlar? a) Çook b) Baak c) Yemek</p>	<p>SABİTLİK BELENME</p> <p>Çocukların yapmasını sürdürmesi için beslenmeye ihtiyaçları vardır. Beslenmek, karnı doyurmak değildir. Sağlıklı olmak için dengeli ve yeterli beslenmeliyiz.</p> <p>Dengeli ve yeterli beslenmek için her besin grubundan yeterince tüketmeliyiz. Gün içerisinde üç ana iki ana öğün ile besleniriz. Sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemekleri ana öğünlere dir. Ara öğünlerin biri "kuşluk", diğeri "ikindi"dir. Kuşluk, kahvaltılı ile öğle arasında. Bu öğünler aynı saatlere denk getirilmelidir.</p> <p>Günün en önemli öğünü sabah kahvaltısıdır. Çünkü bütün gece aç kalırız. Kahvaltılı, bizi güne hazırlar ve kendimizi iyi hissetmemizi sağlar. Bilgileri cabuk öğrenmemizi kolaylaştırır. Kahvaltılı yapan öğrenciler daha başarılı olur. Bu nedenle hergün kahvaltılı yapmalıyız.</p> <p>Hazırlayan Prof. Dr. N. Karagöçlü (Eğilimci)</p>

Şekil 6. Yeşil zemin siyah yazı örnekleri.

Dördüncü ölçümün tamamlanmasıyla birlikte yedinci haftanın eylem planına geçilmiş, geçerlilik komitesinin de onayıyla şu kararlar alınmıştır:

- Uygulamalarda kullanılması için Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi kitaplarındaki metinlerden yararlanılması kararlaştırılmıştır.
- İlk gün uygulamada kullanılması için Bekir metninin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- İlk gün uygulamada olumsuzluk yaşanmaması durumunda diğer iki gün için Dostluk ve Zerdali ile Çam Ağacı metninin kullanılması kararlaştırılmıştır.
- Metinlerden sonra cümlede noktalı yerleri doldurma, sözcük cümle ve metin oluşturma etkinliklerinin kullanılması kararlaştırılmıştır.

- Renkli metinler uygulaması için literatürde (Demir, 2004; Batur ve Gülerer, 2013; Kriss ve Evans, 2005) kırmızı renge yönelik olumlu sonuçların olması nedeniyle zemin renginin kırmızı olması düşünülmüştür, fakat kırmızı rengin hırçınlığa sebep olması (Yılmaz, 1991), insanda tepkisel hareketlere sebep olması (Yılmaz, 1991), fazla kullanımının huzursuzluğu tetikleme (Çabuk, 2006) sebeplerinden dolayı kırmızı rengin özel eğitim öğrencilerine kullanılmaması, pembe rengin huzur verici, sakinleştirici etkisinden dolayı zemin renginin pembe olması kararlaştırılmıştır.

İlk gün uygulamalarda olumsuzluk olmaması sebebiyle diğer günler için kararlaştırılan çalışmalar devam ettirilmiştir.

Yedinci haftanın uygulamalarının bitmesi ile araştırmacı tarafından Obalar'ın okuduğunu anlama ölçeklerine uygun dördüncü ara değerlendirme sınavı hazırlanmıştır. Geçerlilik komitesinin onayı ile hazırlanan sınav bireysel öğretmenin gözetiminde öğrencilere uygulanmıştır.

Uygulamaların bitmesi ve dördüncü ara değerlendirme sınavının yapılmasından sonra sekizinci ve son haftanın eylem planı hazırlanmıştır. Son haftanın uygulamaları için şu kararlar alınmıştır:

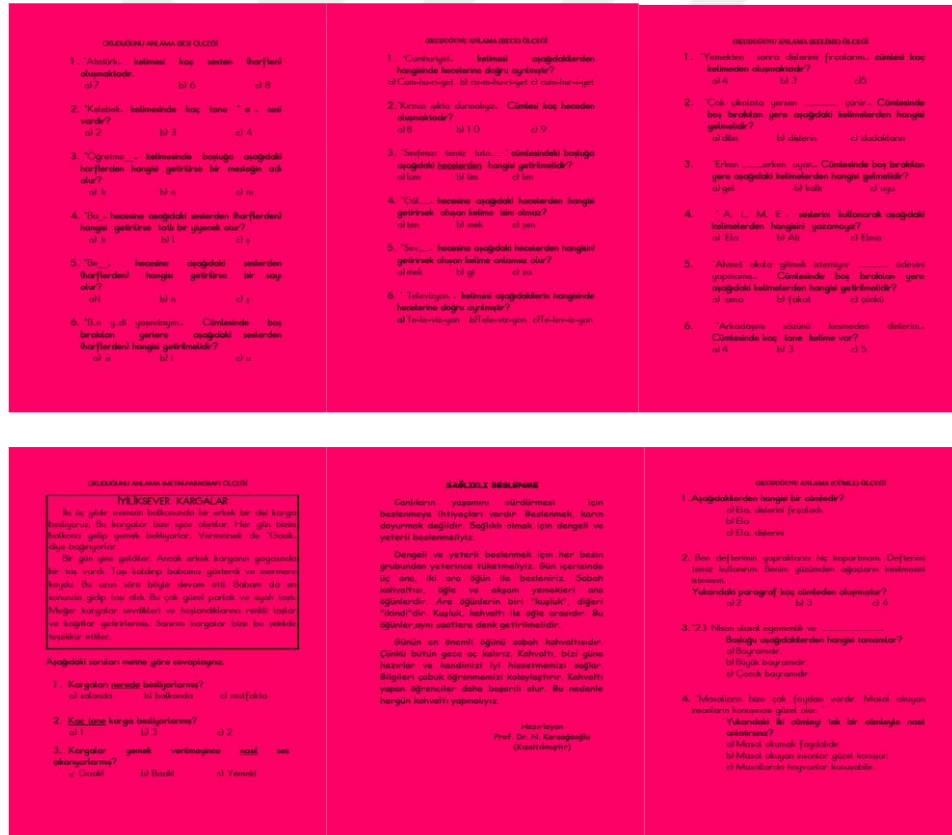
- Son hafta için yine Milli Eğitim Bakanlığının Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi için hazırlanmış olduğu metinlerden yararlanılması kararlaştırılmıştır.
- İlk gün uygulaması için Islak Halı ve Hasan Bey metinlerinin kullanılması ve kelime bulmaca etkinliklerinin biraz daha zorlaştırılması kararlaştırılmıştır.
- İlk gün uygulanan metin ve zorlaştırılan kelime bulmacalarında olumsuzluk yaşanmaması durumunda Mesleki Eğitim Merkezi kitaplarındaki Aslanın Ağzındaki Ekmek, İnatçı Fareler, Bahar Gezintisi ve Dayımızın Yeni Evi metinlerinin kullanılması kararlaştırılmıştır. Zorlaştırılan kelime bulmacası etkinliklerinde problem yaşanmaması durumunda ilk günkü kelime bulmaca etkinliklerinin zorluğundaki etkinliklere devam edilmesi kararlaştırılmıştır.
- Renkli metinler uygulaması için sekizinci hafta da pembe rengin kullanımının devam ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

- Renkli metinler uygulaması için ilave olarak özel bir yayın evinin hazırlamış olduğu okuma anlama ve cümle tamamlama etkinliklerinin de kullanılması kararlaştırılmıştır.
- Öğrencilere son ölçümlerden sonra kendi istekleri de göz önünde bulundurularak ışıklı renkli stres çarkları alınması kararlaştırılmıştır.

Etkinlik ve metinlerin kullanımında olumsuzluk yaşanmaması sebebiyle kararlaştırılan çalışmalar yapılmaya devam ettirilmiştir.

Sekizinci ve son hafta uygulamalarının bitmesi ile beşinci ölçümler kamera önünde son kez alınmıştır. Araştırmacı geçerlilik komitesinin talebiyle renkli metinler uygulanan öğrencinin ölçümünü almıştır. Tekrarlı okuma uygulanan öğrencinin ölçümleri sınıf öğretmeni tarafından alınmıştır ve araştırmacı da ölçümlerde bulunmuştur.

Beşinci ölçüm için hazırlanan renkli ölçeklere örnekler:

Şekil 7. Pembe zemin siyah yazı örnekleri.

Beşinci ölçümden sonra geçerlilik komitesiyle birlikte tüm ölçüm sonuçları ve kamera kayıtları da kontrol edilmiştir. İki öğrencinin de verileri yazılı olarak hazırlanmış ve raporlaştırılmıştır.

Öğrencilere yapılan uygulamalar ve ölçümlerden sonra gelişimlerine yönelik veri toplama süreci devam edilmiştir.

- Öğrencileri iki yıldır okutan ve yakından tanıyan sınıf öğretmeni ile öğrencilerin gelişimi için görüşülmüştür. Kendisinden öğrencilere uygulanan yöntemlerin öğrencilerin gelişimlerine yönelik görüşlerini yazması rica edilmiştir. Sınıf öğretmeni araştırmacının uygulamalarına yönelik görüşlerini yazılı olarak sunmuştur.
- Öğrencilerin bireysel derslerini takip eden öğretmeninden de uygulamalara yönelik görüşleri rica edilmiştir. Bireysel öğretmenin de görüşlerini yazılı olarak belirtmesi ile öğretmenin görüşleri veriler arasına alınmıştır.
- Bireysel öğretmeniyle araştırmacı tarafından hazırlanan ve her hafta uygulamalar sonunda uyguladığı sınavlar hakkındaki görüşlerini de yazması rica edilmiştir. Yazılı olarak verilen bu bilgiler de veriler arasına alınmıştır.
- Öğrencilerin aileleri ile irtibata geçilerek uygulamalar ile ilgili gözlemleri yazılı olarak alınmıştır.
- Okulun eğitim öğretimden sorumlu müdür yardımcısı ile öğrencilere yönelik uygulamalar hakkında bilgi talep edilmiştir. Okul idaresinin uygulamalar öncesi kendilerine gelen planlamalar ve uygulamalar sonrasındaki planlamalar arasındaki görüşleri alınmıştır. Ayrıca öğrencilerin ailelerinden dönütler varsa paylaşımları talep edilmiştir. Sınıf denetimlerindeki veya öğrencilerin dönem içerisindeki gelişimlerine dair gözlemleri de kendilerinden talep edilmiştir.
- Uygulamalar bitiminde öğrencilerin öğretmenlerinden bireysel gelişim raporları talep edilmiştir. Bu talep ile uygulama öncesi ve uygulama sonrası bireysel gelişim raporları karşılaştırılarak öğrencilere yönelik uygulamalar için bilgi edinilmeye çalışılmıştır.

Tablo 6

Geçerlik Komitesi Eylem Planı Değerlendirme Bulguları

Eylem Planı	Eylem Planı Kararları
1. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Performans ölçümü (1. Ölçüm) yap”</p> <p>“Çalışma düzeneğini değiştir, öğrenci ile tek çalış”</p> <p>“Pekiştireç kullan, 1. Ölçümden sonra öğrencilere ödül al”</p> <p>“Metinlerin zorluk derecesini kademeli olarak arttır”</p> <p>“Çocuğun yanlışlarını anında düzelt”</p> <p>“İlk uygulamada Fatma, Kar, Pazar ve Park metinlerini kullan”</p> <p>“Olumsuzluk yoksa Pastane, Bayram, Gamze, Hasta, Aysel, Hayvanat Bahçesi, Kırmızı Araba ve Atatürk metinleri kullan”</p> <p>“Önce sessiz okuma, sonra sesli okuma, düzeltme sonrası tekrar okuma şeklinde 3 kere tekrarı sağla”</p> <p>“Renkli metin uygulamaları için sarı zeminde çalış”</p> <p>“Haftalık uygulama sonucunda bireysel öğretmenine 1. Ara değerlendirmeyi yaptır”</p>
2. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Sınıfı havalandır”</p> <p>“Metinleri değiştir”</p> <p>“Aynı zemin renginde çalışmaya devam et”</p> <p>“İlk uygulamada Yaz Tatili, Yasemin, Bakkal ve Uludağ metinlerini kullan”</p> <p>“Sonraki iki gün Hülya, Dedem, Piknik, Kirpi, Doğum Günü, Akşam Yemeği, Serçe ve Sinema metinlerini kullan”</p> <p>“Uygulama sonunda 2. Ölçümü yap”</p> <p>“Ölçüm sonrasında öğrencilere ödül al”</p> <p>“S'nin ölçümlerini ders öğretmeni alsın, araştırmacı yanında bulunsun”</p>
3. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Metinleri uzun olanlardan seç”</p> <p>“İlk gün için Salon, Banyo metinlerini kullan”</p> <p>“Metinlere ilave Cümle tamamlama etkinlikleri kullan”</p> <p>“Sonraki iki gün Öğle Yemeği, Çocuk Odası, Park ve Pazar metinlerini kullan”</p> <p>“Renkli metin uygulamaları için mavi zeminde çalış”</p> <p>Haftalık uygulama sonucunda bireysel öğretmenine 2. Ara değerlendirme sınavını yaptır”</p>
4. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Mavi zeminde çalışmaya devam et”</p> <p>“İlk gün uygulama için Kış ve Temizlik metinlerini kullan”</p> <p>“Metinlere ilave cümle tamamlama etkinliklerini kullan”</p> <p>“Olumsuzluk olmaması durumunda Hayvanat Bahçesi, Mutfak, Sıcak Ev ve Köy metinlerinin kullan”</p> <p>“Haftalık uygulama sonunda 3. Ölçümü uygula”</p> <p>“S'nin ölçümlerini ders öğretmeni alsın, araştırmacı yanında bulunsun”</p> <p>“ölçüm sonrası pekiştireç için ödül al”</p>

Tablo 6 (devam)

Geçerlik Komitesi Eylem Planı Değerlendirme Bulguları

Eylem Planı	Eylem Planı Kararları
5. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Metinlerdeki 5n1k çalışmalarının artırılсын”</p> <p>“Cümle tamamlama etkinliklerine ilave kelime bulma ve kelime oluşturma etkinlikleri kullan”</p> <p>“Uygulamalardan sonra bulmaca etkinlikleri kullan”</p> <p>“İlk gün uygulama için Orhan’ın Bir Günü ve Gamze ile Köpeği metinlerini kullan”</p> <p>“Renkli metinler için yeşil zemin kullan”</p> <p>Son iki gün uygulamaları için Uçurtma şenliği, Kırmızı Bisiklet, Hoş Geldin Oya ve Hande ile Köpeği metinlerini kullan”</p> <p>“Haftalık uygulama sonunda bireysel öğretmenine 3. Ara değerlendirme sınavı yaptır”</p>
6. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Metinleri değiştir”</p> <p>“Yeşil zeminde uygulamaya devam et”</p> <p>“İlk gün uygulamaları için Boyacı Çocuk metnini kullan”</p> <p>“Metne ilave olarak cümle tamamlama ve kelime üretme etkinlikleri yap”</p> <p>“Sonraki iki gün için Gamze Yeni Evinde, Beni Dinleyin, Trafik Kazası ve Yasemin’in Bebeği metinlerini kullan”</p> <p>“Haftalık uygulama sonunda 4. Ölçümü yap”</p> <p>“S’nin ölçümünü öğretmeni alsın, araştırması yanında bulunsun”</p> <p>“Öğrencilere ölçümler sonunda istekleri doğrultusunda pekiştireç olarak ödül al”</p>
7. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Metinleri Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi kitaplarından seç”</p> <p>“İlk gün uygulama için Bekir metnini kullan”</p> <p>“Olumsuzluk yaşanmaması durumunda diğer iki gün için Dostluk ve Zerdali ile Çam Ağacı metinlerini kullan”</p> <p>“Metinlerden sonra cümlede noktalı yerleri doldurma, sözcük cümle ve metin oluşturma etkinliklerinin kullan”</p> <p>“Renkli metinler uygulaması için pembe zemin kullan”</p> <p>“Haftalık uygulama sonunda bireysel öğretmenine 4. Ara değerlendirme sınavını yaptır”</p>
8. Eylem Planı Döngüsü	<p>“Metinleri değiştir”</p> <p>“Pembe zemin uygulamaya devam et”</p> <p>İlk gün uygulaması için Islak Halı ve Hasan Bey metinlerini kullan”</p> <p>“Metinlere ilave kullanılacak bulmaca etkinliklerini zor olanlardan seç”</p> <p>“Sonraki iki gün Aslanın Ağzındaki Ekmek, İnatçı Fareler, Bahar Gezintisi ve Dayımızın Yeni Evi metinlerini kullan”</p> <p>“Renkli metin uygulamaları için özel bir yayın evinin hazırlamış olduğu okuma anlama ve cümle tamamlama etkinliklerini de kullan”</p> <p>“Haftalık uygulama sonunda 5. Ölçümü yap”</p> <p>S’nin ölçümlerini ders öğretmeni yapsın, araştırmacı yanında bulunsun”</p>

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan nitel veriler araştırmaların analiz yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde asıl amaç, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla içerik analizinde veriler derin işlemlere tabi tutulur.

İçerik analizinde veriler tanımlanmaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekler ortaya çıkarılmaya çalışılır. İçerik analizi yapılırken genelde yapılan işlem birbirine benzeyen veriler belli kavram ve temalar çerçevesinde organize edilerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bu araştırmada da veriler eylem planı öncesinde tespit edilen problemlerin çözümüne yönelik yapılan kavramlar ve temalar çerçevesinde toplanmıştır. İki öğrencinin okuma ve anlamalarına yönelik mevcut durumları uygulama öncesi ve uygulama sonrası olarak verilmiştir. Öğrencilerin gelişimlerine yönelik karşılaştırma imkânı verilmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin mevcut durumlarının tespitine yönelik ilk olarak öğrenci yıllık planları, BEP'leri, uygulama öncesi ihtiyaç analizi formu ve bireysel gelişim raporları incelenmiştir. Bu verilere destek olarak araştırmacının uygulama öncesi gözlemleri ile öğrencilerin ders öğretmeni, bireysel öğretmeni ve eğitimden sorumlu müdür yardımcısı ile uygulama öncesi durum tespiti için yapılan görüşmeler incelenmiştir.

Nitel verilere destek olarak ihtiyaç analizi formundaki veriler frekans değerleri verilerek uygulama öncesi ve uygulama sonrası gelişimleri gösterilmeye çalışılmıştır.

Uygulama sürecinde iki haftalık ölçümler ve ara değerlendirme sınavları sayısal sonuçları grafikler kullanılarak verilmiş ve değerlendirilmiştir. Grafiklerde öğrenciler ayrı ayrı gösterilmemiş, her iki öğrencinin gelişimleri ve buna karşılık gelen değerler aynı grafik üzerinde gösterilmiştir. X ekseninde öğrencinin performans alımı ve 2 haftada bir gerçekleştirilen ölçümler yerleştirilmiştir. Y ekseninde ise ölçümlere karşılık gelen veriler yerleştirilmiştir. Araştırma verilerinde iki öğrenciye ortak çıkarılan grafiklerde;

İlk grafikte x eksenine ölçümler, y eksenine ise her ölçümde iki öğrencinin ses ölçüğünden doğru yaptıkları sayılar yerleştirilmiştir. İkinci grafiğimizde, x eksenine ölçümler y eksenine ise hece ölçüğünden öğrencilerin yaptıkları doğrular yerleştirilmiştir. Üçüncü grafiğimizde ise x eksenine ölçümler, y eksenine ise kelime ölçüğünden iki öğrencilerin yaptıkları doğru sayıları yerleştirilmiştir. Dördüncü grafikte ise x eksenine ölçümler y eksenine ise öğrencilerin cümle ölçüğünden doğru yaptıkları sayılar yerleştirilmiştir. Beşinci grafikte ise x eksenine ölçümler, y eksenine paragraf ölçüğünden doğru sayıları yerleştirilmiştir. Altıncı grafikte ise x eksenine ölçümler, y eksenine ise iki öğrencinin genel okuma becerilerindeki aldıkları puanlar yerleştirilmiştir. Yedinci grafikte ise x eksenine ölçümler, y eksenine ise iki öğrencinin 1 dakikada okudukları kelimeler yerleştirilmiştir. Tüm bu x ve y ekseninin yerleştirmelerinden sonra veri noktalarının birleştirilmesiyle öğrencilerin gelişimlerinin gösterilmesi sağlanmıştır.

Verileri yerleştirilen araştırmanın grafiğinde görsel okuma yapılmıştır. Grafiklerde ortaya çıkan verilerin eğimlerine ve yüksekliklerine bakılmıştır. Araştırmanın grafiklerinde;

1. grafikte ses ölçümüne karşılık gelen doğru cevap sayısı yüksek olan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

2. grafikte hece ölçümüne karşılık gelen doğru cevap sayısı yüksek olan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

3. grafikte kelime ölçümüne karşılık gelen doğru cevap sayısı yüksek olan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

4. grafikte cümle ölçümüne karşılık gelen doğru cevap sayısı yüksek olan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

5. grafikte paragraf ölçümüne karşılık gelen doğru cevap sayısı yüksek olan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

6. grafikte okuma becerisi ölçümüne karşılık alınan yüksek puan veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

7. grafikte okuma hızı ölçümüne karşılık gelen fazla okunan kelime sayısı veya grafikteki yükselen veriler uygulanan okuma yönteminin başarılı olduğu şeklinde yorumlanmıştır.

Üçüncü Bölüm

Bulgular

Bu araştırmanın amacı, tekrarlı okuma ve renkli metinlerini kullanarak hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerinin nasıl geliştirileceğinin yollarını bulmaktır. Araştırmanın bulguları geçerlilik komitesinin 8 haftalık eylem planı döngüsüne yönelik değerlendirmeleri çerçevesinde verilmiştir. Bulgular verilirken öncelikle nitel bulgular verilmiş, sonrasında desteklemek üzere nicel veriler verilmiştir.

Tablo 7

Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)

Temalar	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	“Okuma hızını ölçmedim ama bazı zayıf okuyan birinci sınıf öğrencileri gibi.”	“Belirgin ilerleme oldu. Okuma hataları azalınca hızı arttı.”
Okuma Hataları	“Genelde yanlış okuma yapıyor, harf biliyor fakat okurken uyduruyor. Nefesi kontrol edemediği için ses ve tonlama bozuk. Kelime okumaya odaklanmasından dolayı satır sonu atlama var ve parmakla takip ediyor.”	“Okuma hataları belirgin azaldı fakat hızlı okumak için bazen atlıyor ikazla oda düzeliyor.”
Akıcı Okuma	“Çok fazla hata yaptığı için akıcı okumadan bahsedemeyiz hocam. Duraklama yapıyor, noktalamaya dikkat etmiyor yani akıcı okuması mümkün değil.”	“Hızının artması hataların azalması ve noktalamaya biraz daha dikkat etmesi, önceki halini bilen biri için akıcı okuması gözle görülür ilerleme kaydettiğini gösteriyor.”
Ses Becerisi	“Harflerin hepsinin tek tek sorsanız bilir. Yalnız okuma esnasında harf uyduruyor. Kalıp diyecek, kapı diyor. Kasa diyecek kasap diyor. Cümle uzadıkça harf hataları artıyor.”	“Harfleri zaten bilirdi, okumada harfleri yanlış okuyacağım kaygısı gitmiş. Yani harf uydurmuyor. Anlama üzerinde fark etmiş. Cümle üzerindeki harf etkinliklerinde soruyu okuyup, harflerle ilgili soruları cevaplıyor.”

Tablo 7 (devam)

Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)

Temalar	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Hece Becerisi	“Heceleme kazanımlarını verdik hocam aslında ama heceleme yapamıyor. Şu an, kaç hece var dersiniz hece sayısını bulamaz.”	“En çok gözüme çarpan noktalardan birisi bu. Anlamanın ilerlemesi ile test verdiğimde okuyor ve hece yerleştirme, heceleme yönelik soruları yapıyor. Uzun kelimeler olmazsa hece bilgisi öğrenilmiş diyebilirim.”
Kelime Becerisi	“Kelime daha kolay öğrenilecek gibi. Kelime sayısı söyleyemez ama ipucu ile boşluk dikkate alarak dönüt alırsınız. Kelime oluşturma hece üzerinden giderseniz sonuç alabilirsiniz ama test ya da sınav gibi oldu mu anlama kaynaklı galiba, sonuç alamazsınız.”	“Kelime bilgisi hallolmuş hocam. Sözcükleri say diyorum, boşluklara göre yapıyor. Artık 6-7 kelime ile ilgili yerleştirme yapıyor. Kelimeler arasından istenileni bulma ve yeni kelime türetme yapıyor. “
Cümle Becerisi	“Aynen kelime gibi hocam, sınav ya da test olursa bilmiyor dersiniz.2-3 kelime içerisinde cümle etkinliği ihtimali artar. 5-6 kelime verirseniz bocalar. Sorularda ise bazen model olursanız dönüt alabilirsiniz.”	“Kelimelerden yeni cümleler oluşturabiliyor. Noktaya göre cümle sayıyor. Karmaşık noktalama işaretleri bazen şaşırtabilir. Bu da normal zaten. Test vb. sorularda eşleme, uygun olanı yerleştirme yapıyor. Görsellere göre cümle soruları çok iyileşmiş.”
Metin- Paragraf	Okuma hızından ve anlamadaki sorunlardan dolayı metinlerde çalışmak güç biraz. Kısa ve az cümlelerden oluşmuş bir paragraf ise, 5n1k gibi kısa sorulara yanıt alırsınız. Ayrıntı isteyemezsiniz hocam. Baştan sona anlat diyemezsiniz veya metin oluştur diyemezsiniz. Konu ana fikir gibi falan bilemez.	Metin sınıfın zorlandığı bir konu. Biz S ile başlangıç seviyesinde sorulara cevap arardık. Benim için en değerli şey; soruyu sorardım metinden o cümleyle ilgili ipucu verirdim. Şu an S, belirli uzunluklardaki metinleri kendi okuyor. Cevapları buluyor.”

Tablo 7’deki ders öğretmenin ifadelerinde görüldüğü üzere S’nin okuma hızında eylem çalışması öncesi ve sonrasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Uygulama öncesine göre S’nin okuma hızı belirgin şekilde artmış ve okuma hatalarında azalmalar olmuştur. Okuma hatalarında azalmalar ile birlikte akıcı okuması gelişmiştir. Cümle içerisinde harf etkinliklerini yapar hale gelmiştir. Özellikle de hece becerisi gelişmiştir. Kelime becerisinin gelişmesi ile kelime

sayma, yerleştirme ve türetme etkinlikleri yapabilir hale gelmiştir. Cümle oluşturma ve görsel okuma becerisi gelişmiş, uygulama öncesinde en çok zorlandığı metin-paragraf sorularını bağımsız yapar hale gelmiştir.

Bir başka ifadeyle öğrencinin okuduğunu anlama becerileri içerisinde yer alan ses, hece, kelime, cümle ve metin-paragraf bilgilerinde de olumlu anlamda ilerlemeler olduğu söylenebilir.

Tablo 8

Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

Temalar	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	“R’nin okuma hızı hem çok yavaştır hem de çok zayıftır hocam. Akranlarına göre bakıldığında çok geridedir.”	“Uygulamanızın faydasını bu noktada gördük hocam. Harf hatalarının azalması ve kendi özgüveninin artması ile gözle görülür ilerleme var. En azından okuma hızları ile ilgili pekiştireç verecek, uygulamalar yapabilecek seviyeye geldik.”
Okuma Hataları	“Yapamadığı çok şey var hocam. R okurken yanlış okumamak için kelimeye o kadar odaklanır ki üstünde uzunca durur. Harfi tekrar okur, düzeltmek için kelimeyi tekrar okur. İçinden okur sonra size okur. Harfin yerini değiştirir, harf ekler, atlar. Yani fazla hata yapar.”	Okurken hataları düzelmiş. Harfleri yanlış okumadan, içinden önce tekrar etmeden okuma yapmaya başladı. Özellikle noktadan önce ve sonraki kelimenin farkına varması güzel. Sesli okumada nefes kontrolü ve ses tonunun düzeldiğini fark ediyoruz. Artık okumaya kelime kelime değil bütün olarak bakıyor.
Akıcı Okuma	“Şu an okuması başlangıç aşamasında olduğu için akıcı okuma kazanmasına çok var hocam.”	“Önceki seviyesini bir ölçü kabul edersek, arada pozitif ilerleme var. R akıcı okur diyemem ama önceki nokta ile sizin uygulamanızdan sonra iki farklı okuma görüyorum. Hataların azalıp hızın artması önceki seviyesini bilen biri için akıcı okuma yapıyor artık hissi oluşturuyor.”

Tablo 8 (devam)

Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

Temalar	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Ses Becerisi	Harfleri verdik biliyor ama birbirine yakın olanları maalesef karıştırıyor. S-ş, o,ö, b-d, m-n gibi harfleri okurken karıştırıyor. Harf grupları bitti tekrar da ettik ama tam yerleşmiyor. Okurken harf hatası çok yapıyor özellikle yakın harfler oldu mu harf hatası çok belli oluyor.”	Harflerle ilgili problemleri bitmiş diyebilirim çünkü harflerin çoğunu doğru okuyor. Yine yanlışları oluyor ama o da zamanla kaybolacaktır. En azından şunu söyleyebilirim, harflere odaklanıp kelime ve cümleyi bırakmıyor. En güzeli de harfi yanlış okuduğu zaman, hatasını fark ediyor, kelime ve cümlenin anlamını kendisi fark ediyor.”
Hece Becerisi	“Hece bilgisi yok denebilir. Kelimeyi bütün bir şekilde okuyamadığı için hece hece model oluyoruz. Hece kesme etkinlikleri yapıyoruz ama yakında öğrenecek gibi durmuyor. Harf hataları bitince hızlı okumaya başlayınca tekrar döneceğiz.	“R için en çok dikkat çeken gelişme. Yaptığınız çalışmadaki heceleri renklendirme bence R için çok anlamlı olmuş. Çünkü sizin çalışmanız devam ederken renkli hecelere alışmış, hece hece kelime okuyordu. Yani zaten heceleme yapıyordu. Hızı artınca bu azalıyor. İnanıyorum ki farklı bir okuma seviyesinde olacaktır.
Kelime Becerisi	“Kelime bilgisi biz model olursak, şu şekilde dersek gösterir, yok doğrudan cümle üzerinde kaç hece-kelime dersek karman çorman oluyor. Bizde kavramları öteliyoruz. “	“Kelime işini çözmüş hocam. 5-6 kelimelik cümle veriyorum hocam. İki eliyle kelimenin başını sonunu kapatıp sayıyor. Böyle yapması benim ilk zamanlardaki model olmamı hatırlatıyor. Anlama ile artık kelime oluşturma ve kelimeye gelecek ekleri bulma vb. çalışmalarını kendi yapar hale geldi.”
Cümle Becerisi	“Cümle çalışması da çok zayıf hocam. Kelime okumayı tam beceremediği için kelimeye odaklanıyor. Çok değil 3 kelime veriyoruz sırala diyoruz, kelimeyi yanlış ve yavaş okuduğu için çok zorlanıyor. Zaten test ve sınav gibi çalışmıyoruz, şunu yap bunu yap diyoruz. Kendisi okuduğunu tam anlayamıyor.”	“Cümleleri sayıyor hocam. Bundan da önemlisi cümlede noktalı yerlere ne gelir kendisi okuyup yapmaya çalışıyor. Her cümle için benim okuyup şunu istiyor diye ipucu vermeme gerek kalmıyor. Bu da onun bağımsız çalışmasını artırıyor , bizi mutlu ediyor.”

Tablo 8 (devam)

Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

Temalar	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Metin-Paragraf	“Metin çalışması bizim kontrolümüzde hocam. Metni okuturuz, soruyu sorarız o cevap vermeye çalışır. Bilemediği zaman ben okurum, bireyselde öğretmeni okur, o dinler. Tekrar sorarız. Dinleyince daha iyi metin çalışması yapar. Çünkü metni okuması çok yavaş. Onun için R ye şu metni oku şu soruları yap, cümlelerden metin oluştur gibi çalışmalar yakın zamanda zor hocam.”	“Belirli uzunluklardaki metinleri artık kendisi anlıyor hocam. Biz önceki uygulamalarımızda metni sadece düzgün okumasına odaklanırdık. Yanlışsız okusun, okuması ilerlesin diye biz de ona odaklanırdık. Metni anlamamasını dikkate almazdık. Şu an kendisi okuyor, çok karmaşık olmazsa metnin sorusunu okuyup cevabı bulmaya çalışıyor çoğu zamanda artık buluyor. Sizin uygulamalarınızdan sonra R ve S'nin grup derslerine katılımı çok arttı.”

Tablo 8'teki ders öğretmenin ifadelerinde görüldüğü üzere R'nin okuma hızında eylem çalışması öncesi ve sonrasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Uygulama öncesinde çok zayıf olan okuma hızı ilerlemiştir. Yok denecek seviyede olan hece becerisi renkli uygulamalardan sonra kazanılmıştır. R öğretmenlerinin model olması ile ancak yapabildiği kelime becerisini renkli metinler uygulaması sonrasında bağımsız olarak yapabilmektedir. Sınırlı seviyede olan cümle bilgisi uygulama sonrasında ilerlemiştir. Öğretmenlerinin ipuçları ile yapabildiği cümle etkinliklerini bağımsız yapabilir hale gelmiştir. Çok yavaş okuduğu için öğretmenlerinin yönlendirmesi ile anlayabildiği metinleri uygulama sonrasında bağımsız yapabilecek seviyelere gelmiş ve grup derslerine katılımı artmıştır.

Tablo 9

Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	“S’nin okuması yavaştır. Ben bireyselde okuma hızı ölçmüyorum ama okumadaki yanlışlıklarından dolayı şu an yavaş okuyor.”	“S’nin hızında ilerleme oldu. Özellikle de okumaya karşı motivasyonu arttı. Doğru okuyunca da daha istekli oluyor. Ölçme yapsak 10-20 kelime arası ilerleme olmuştur diyebilirim.”
Okuma Hataları	Var tabi. İkaz etmezseniz harfleri öğütür(yuvarlar). İkaz etmezseniz kısık sesle, yüksek sesle, kesik kesik, sıra atlar, yanlış satıra geçer. Bir kere çok isteksizdir. Davranış problemleri olduğu için bilerek bazen yanlış okur.”	“Bazı okuma hataları var hala. Mesela ‘gelecek’ ile biten kelime geldi, geldiler diye söylüyor. Ama bunlar azaldı. Satır sonlarında atlamalar çok azaldı. Parmakla takip etmiyor artık. Uydurmaları atmaları daha az. Başa sona eklemeler kalmadı diyebiliriz.”
Akıcı Okuma	“Bir kere ses tonu çok dengesizdir. Dinleyen birisi bazen farklı kültür(doğulu) birisinin okuması gibi okur zanneder. Alakasız ses yükseltme-düşürme yapar. Bu yüzden akıcı okuması zayıftır diyebilirim.”	“Ses tonu nefesi düzeldiği ve istekli okuyuşu arttığı için okuması da düzeldi. Homurtulu isteksiz okuma yerine dikkatli okuyunca doğal olarak dinleyen için daha güzel bir okuma geldi yerine.”
Ses Becerisi	“Harfleri bilir sorun yok o konuda. Okurken de isteksiz olduğundan, hızlı bitsin diye, okuma hızı yavaş olduğundan harfleri yanlış okuduğu attığı olur.”	Harflerle ilgili sorun yok. Okurken ki harf hataları da normal seviyede. En önemlisi okuma hızını ve anlamasını engellemiyor. Bu çok önemli. Önceden hatalı okurken cümlelerin anlaşılmasına engel oluyordu şimdi yanlış da okusa cümleyi genel olarak anlıyor.”
Hece Becerisi	“Heceleme okurken yapıyor çoğu zaman ama hece hece oku desen yapamaz. Bilinçli değil. Kaç hece desen zorlanır. 5 tane sorsan 3-4 yanlış çıkar.”	“bireyselde hece sayma çalışmıyorum. Ders öğretmeni daha çok bu konuyu veriyor. Şunu diyebilirim ama artık etkinliklerdeki hece getirme, uygun hece boyama, hecelerden istenilene ulaşma tarzı soruları kendisi buluyor, yapıyor.”

Tablo 9 (devam)

Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (S)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Kelime Becerisi	“S’nin akademik olarak isteksizliği çok fazladır. Yaşadığı ortamdan dolayı olabilir. S’ye baksanız sözcük saymayı çok kolay yapar sanırsınız ama öyle olmaz. O kadar farklı şeyler söyler ki inanamazsınız. Harfleri sayar kendince hece sayar. Bazen de sözcük sayar. Motive olmadığından olsa gerek seviyesinin çok altında akademik beceri sergiler.”	“Anlamadaki ilerleme bu tarz etkinliklerde kendini belli ediyor. Sözcüklerle ilgili sorular artık bulunuyor. Sürekli nereye ne yazacağım nereyi okuyacağım hangisi gibi sorular azaldı.”
Cümle Becerisi	“Aynı problem cümle içinde geçerlidir. Cümle cümle sayarken farklı şeyler sayar. Cümle oluşturma anlamada ise siz ipucu verirsiniz. Size sürekli sorar: Şunu mu yapsam bunu mu yapsam? Bu da anlama kavrama olmadığından.”	“okuma anlama üzerindeki etkinliklerde bunlar yerleşti artık hocam. Hani baştan ikinci kelime hangisi olur gibi cümle oluşturmaları yapıyor. Küçük ipucu oluyor ama artık cümle sayıyor. En güzeli bir kere soruyu kendi okuyor, bu zaten cümle etkinliğinin asıl önemlisi bence.”
Metin- Paragraf	“Önceleri bireysele daha çok alırdım. Okumaya geçtiği için diğerlerinden önde görünür. Onu değil diğerlerini almam lazım aslında fakat uygulamada öyle değil. Bir metni en iyi o yapar diyorsun fakat okuduğunu anlamıyor. Metin içi soruları cevaplayamıyor. Onun için çoktan seçmeli testleri azalttım çünkü cevapları atıyor. Yazılı soru-cevap çalışıyorum. Metinde cevabı olan soruyu ipucu olsun diye okutuyorum. Konusunu bulamıyor, başlık bulamıyor, anlamasının gelişmesi lazım.”	Metin okuma anlama gelişti. Hatta artık hikaye kitabı okuyoruz. 16 sayfalık hikaye kitaplarını anlatıyor. Yarım sayfalık metinlerde yaptığımız çalışmalarını artık S hikaye kitaplarında yapıyor. Hikayede kimler var, olay neymiş, nerede geçmiş....gibi soruları cevaplıyor. Bu gelişim için teşekkür ederim.”

Tablo 9’daki bireysel öğretmenin ifadelerinde görüldüğü üzere S’nin okuma hızında eylem çalışması öncesi ve sonrasında pozitif anlamda gelişmeler olmuştur. Okuma hızının artması S’nin okuma isteğini artırmıştır. Rahatsız edici ve kulak tırmalayıcı okuma hataları ve tonlamaları ortadan kalkmıştır. Akıcı okuması gelişmiş ve hece becerisi gelişmiştir. Hece kelime gibi kavramları

kariştiran ve etkinliklerini yapamayan S, tekrarlı okuma çalışmalarından sonra hece-kelime etkinliklerini yapar ve hece-kelime sayar hale gelmiştir. Cümle oluşturma ve sayma becerilerinde sürekli ipucu isteyen S, uygulamalardan sonra bağımsız cümle etkinliklerini yapabilmektedir. Metinleri anlayamadığı için cevap veremeyen, cevaplar ve etkinlikler için sürekli ipucu bekleyen S bu noktada da gelişme göstermiştir. Tekrarlı okuma uygulamalarından sonra 5n1k etkinliklerini yapabilmektedir ve kısıtlı ipucu alarak bağımsız test çözebilmektedir.

Tablo 10

Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	“R ile konuştuğunuzda seviyesinin bu olduğuna inanamazsınız. Öz bakım, tuvalet vb. akranlarına göre çok düzenlidir. İletişim başlatması devam ettirmesi iyidir. Bunlara rağmen okuma hızı çok yavaştır o kadar da yanlış okur.”	“Öncelikle tebrik ederim hocam. R’nin iki ayda kat ettiği mesafe için. Okuması dikkat çekecek kadar hızlandı. Belki son durumu çok ilerde olmayabilir ama siz ders çalışmadan önceki durumuna göre şahsen benim dikkatimi çekecek kadar ilerledi.”
Okuma Hataları	“Yapamadığı o kadar çok ki. Çok yanlış yapınca çok uyarıyorum. Bu nedenle yanlış okumayayım diye içinden okuyor sonra size okuyor. Yanlış okudum korkusuyla kelimeyi tekrar okuyor. Okurken yanlış hecelemeli okuyor, son hece bitiyor kelimeyi bütün halde tekrar okuyor. Kelime içinde bazen o kadar yanlış oluyor ki cümleyi bırakıp kelimeyi soruyorum. Anlamak için tekrar okuyor.”	Yapabildikleri arttı. Okuma için artık harflere odaklanmayı bırakıp, kelimelere odaklanıyor. Kelimenin anlamını kavırıyor. Cümleyi anlamlandırıyor. Yaptığı yanlışları azaldı. Bir cümlede 5-6 tane yanlış yapıyordu şimdi 1-2 tane. Yanlış harf, tekrar etme ve ses tonu bozukluğunda düzelme var. Artık küçük ikazlarla ve ipuçları ile bu durumu kontrol altına alıyorum. ”
Akıcı Okuma	“Akıcı okuması çok kötü. Diğer olumsuzluklardan sonra akıcı okuması çok kötü. “	“akıcı okuyor artık R değil ama, gelişim sürecine bakılınca okuma hızı ve doğru okumaları olumlu yönde. Süreci yakından takip eden biri olarak akıcı okuma yönünde R 1 iken 5-6’lara geldi. 10 üzerinden düşünürseniz. Bu sürede bu gelişim benim için çok tatmin edici.”

Tablo 10 (devam)

Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Ses Becerisi	“R harfleri biliyor fakat önceki sorularda da söylediğim gibi okurken çok fazla harf hatası yapıyor. Soruları yaparken harflerle ilgili etkinlikleri zaten anlayamıyor. Sorunun özünü biz kendisine açıklıyoruz. O anlamaya çalışıyor.”	“R bir yılda planladığım harf ve anlamayı kısa sürede aldı diyebilirim. Siz gelmeseydiniz ders öğretmeni ile harflere yönelik anamaya yönelik planlama yapacaktık. Bu gelişim sürecinden sonra bireysel çalışmalarında anlamının da gelişimi ile metin içi çalışmalar ve bazı dilbilgisi konularını ilave çalışmak isterim.”
Hece Becerisi	“Harflerde hatası çok olduğundan okurken bile yanlış heceliyor zaten. Bu seviyede olunca hece kavramını beklemek güç. Konuşarak yapılan çalışmalarda biraz daha hece yapıyoruz. Soru içinde anlayıp hece sayamaz. Uygun hece sorularını bizim yardımımızla yapabilir.”	“Sizin çalışmalarınızı R de gördüm hocam. Şöyle ki iki renk halinde heceler olduğu renkli çalışmalar gelişimine katkı sağlayan asıl etken diyebilirim. İki renkli yayınlar ve etkinlikleriniz hece problemini neredeyse bitirmiş. Sayma artık yapar. Hatta bu tarz problemi olan diğer çocuklara sizin kullandığınız renkli hece çalışmalarınızı ve renklendirmeyi kullanmayı düşünüyorum.”
Kelime Becerisi	“Sözcük sayma heceye göre ona daha kolay geliyor. Boşluklara göre sayıyor. Bazen hece mi sözcük mü olduğunu ikaz ediyoruz. Hecelerden sözcük oluşturma, sözcükle ilgili etkinliklerde biz soruyu okuyup açıklarsak aşama gösterir. Yoksa kendisi aşırı yavaş olduğu için yapamaz.”	“R bilinçli bir çocuk olduğu için bu problem daha kolay çözülmüş diye düşünüyorum. Yalnız sınav ve test üzerinde sözcük yerleştirme, farkına varma, sözcükleri bulma gibi etkinlikleri daha kolay yapıyor. Bu da anlamının gelişmesi ve bunun artmasına bağlı olduğunu düşünüyor.”
Cümle Becerisi	“Dediğim gibi hocam kelimeleri yavaş okuyup zor anlayan R bunlarla ilgili cümle oluşturamaz. Biz anlatıp şu şekilde diye model olursak bazen yapar. Cümle saymayı sözel ipuçları ile yapar. Tekrar söylüyorum önüne test ver, etkinlik ver kendin yap dersiniz olmaz. Sizin kontrolünüzde sizin ipuçlarınız ile. Benim görevimde okulda bu zaten, bireysel eğitim.”	“Sözcükleri anlaması ve hızlı okuması artık cümleyi anlamasını da kolaylaştırmış. Cümle etkinliklerinde cümleye uygun sözcük bulma, cümle oluşturma, görsellere uygun cümle eşleme gibi etkinlikleri artık bağımsız olarak yapabiliyor. Çok küçük ikazlarla cümle sayısı bulabiliyor.”

Tablo 10 (devam)

Bireysel Ders Öğretmeni Görüşme Formu Bulguları (R)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Metin-Paragraf	<p>“Aynı şeyler geçerli hocam. Metni okur. Yanlışları okuma esnasında düzeltiriz. Genelde metni anlayamaz. Aklında kalan şeyi direk söyler (yorum yapar). Babası ne zaman tatile götürecektir diye soru olsa, yaz tatili der. Halbuki metinde hafta sonu, başarılı olursa... gibidir. R metni yavaş okuduğundan aklında kalmadığı için, kaldığı kadarıyla kafasında yorum yapar. Metnin konusunu direk sormayız. Metni yardımıyla özetlemeye çalışırız. Sonra sorarım ne olmuş, ne yapardın gibi. .Çünkü anlayamaz.”</p>	<p>“Metni kavraması çok ilerlemiş hocam. Bizim bireyselde hedeflediğimiz kazanım sizin elinizde kısa sürede kazanılmış oldu. Bireyselde ben R ye kısa metin verirdim ve anladı mı diye metin içi soru sorardım. Bu soruları okutmaz sözel sorardım. Cevaplama esnasında da sözel çalışırdım. Şimdi bu dediklerim R tarafından bağımsız yapılıyor. Özellikle farklı sebeplerden dolayı da geri kalan R’ye katkıların için teşekkür ederim.”</p>

Tablo 10’daki ders öğretmenin ifadelerinde görüldüğü üzere R’nin okuma hızında eylem çalışması öncesi ve sonrasında gelişmeler gözlenmiştir. R’nin okuma hızında dikkat çekecek seviyede artış olmuştur. Okuma hataları çok fazla olan ve harflere odaklanan R’nin uygulamalardan sonra akıcı okuması ilerlemiş okuma hatalarında belirgin azalmalar olmuştur. Sorular öğretmenin okuması ve açıklaması ile yapılır iken küçük ikazlarla kelime ve cümle etkinlikleri R tarafından artık yapılmaktadır. Metin ve paragraf etkinliklerinde R çok fazla öğretmen desteğine ihtiyaç duyarken uygulamalar sonrasında öğretmen desteği bitmiş bağımsız cevaplamalar yapabilir duruma gelmiştir.

Tablo 11

Okul Müdür Yardımcısı Görüşme Formu Bulguları (S)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Genel akademik durumu (Okuma ve anlama becerileri, derse katılımı)	<p>“Bendeki verileri (planları, raporları, toplantı tutanakları, sınıf denetimleri, Ram görüşmelerim, rehabilitasyon ziyaretleri, sene başı sene sonu BEP kurulu görüşmelerim ve tarafıma gelen veli ve diğer katılımcı dönütleri..) bir arada değerlendirdiğim zaman S aslında çok iyi görünmüştü. Sınıfta belki en iyi o okuyordu. Yani okuduğu anlaşılıyordu en azından. Öğretmenlerin aldığı kaba değerlendirmelere bakıldığında veya planlamalar baktığımda S beni şaşırttı. Anlamaya yönelik etkinliklerde çok yetersiz olduğunu gördüm. Cümleleri okuyan fakat ya hatalı olduğu için ya da okuma hızı yetersiz olduğu anlayamıyordu. Basit cümlelerde metinlerde biraz daha hızlı okuduğu için ben ilk gördüğümde çok daha iyi cevaplar sanıyordum. Fakat sözcükte ve cümlede anlam çalışmalarında çok yetersiz olduğunu gördüm. Zaten öğretmenlerin dönütleri (plan ve kaba değerlendirmeleri) de beni doğruluyor. Derse katılımı biraz zayıftır. Şu anki verilerin neticesinde özet olarak diyebilirim ki, S'nin okurken hataları var. Hızı yavaş olduğundan okuduğunu anlayamıyor. Hece-sözcük çalışmalarının anlamayla gelişeceğini düşünüyorum.”</p>	<p>“geçen görüşmeden bu yana S güzel bir gelişme göstermiş. Okuma için söyleyecek olursak öncelikle hızlanmış. Öğretmenleri ölçüyordur ama ben dinleyen biri olarak kesinlikle okuma hızı artmış. Anlamayı güçleştiren okuma hataları azalmış. S'nin ses tonunda da düzelme var. Okurken dinleyiciyi rahatsız eden yüksek ses ya da ses düşmesi azalmış. Önceleri okurken kulak tırmalayan bir tınısı vardı. Şimdi daha düzenli okuyor. Grup derslerinde sınıfta baktığım zaman katılımı artmış. Öğretmenlerin sınıfta yazdığı metni okuyup cevap vermek için parmak kaldırıyor. Metin içi sorulara cevap veriyor. Öğretmeni de zaten anlamasının arttığını söylüyor. Ben aynı dönütleri velilerden ve zümrelerinden de aldım. Bireysel öğretmeni de buna işaret ediyor. Şunu da söyleyebilirim bazen ders yapmak istemiyor gibi isteksizliklerinin de azaldığını söylüyorlar. Ama şunu da söyleyeyim bunda sizin pekiştirme çalışmalarınızın de katkısı var. Bu motivasyon ileri doğru nasıl olur gözlemek lazım.”</p>

Tablo 11'e bakıldığında okul müdür yardımcısının görüşleri S'nin genel akademik becerilerinde olumlu anlamda gelişmeler olduğunu göstermektedir. Müdür yardımcısının ayrıntılı olarak tespitler yapmamasına rağmen S'nin okuma becerilerinin ilerlediği belirtilmektedir. Ayrıca anlamının gelişmesi ile S'nin derslere katılımı artmıştır. Öğrencinin okurken yaptığı ses ve tonlama gibi okuma hatalarının azalması ile genel olarak okuma becerilerinde gelişme olduğu görülmektedir.

Tablo 12

Okul Müdür Yardımcısı Görüşme Formu Bulguları (R)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Genel akademik durumu (Okuma ve anlama becerileri, derse katılımı)	<p>“Bendeki dönütlere baktığımda, R’nin okumaya geçtiği fakat okumasını pekiştirmek için çalışmalar yapıldığı ortaya çıkıyor. Yani ses grupları bitmiş fakat okurken zayıf ve çok hata yapıyor. Derslere katılan ilgili bir çocuktur. Velilerin toplantıdaki talepleri de okumasının pekiştirilmesi. Ben sınıf gözlemlerimde de aynı şeylere rastladım. Biz sene başında müdür beyle sınıfları gezeriz. Özellikle kaba değerlendirmeleri takip ederiz. Çünkü gelen planları buna göre imzalarız. Özellikle kaba değerlendirme çok önemlidir. Çünkü dönem başı mevcut durumu doğru bir şekilde tespit edildi mi tüm planlamalar isabetli oluyor. Müfettişlerin sınıflara girmemesi nedeniyle bu görevi biz yerine getirmeye çalışıyoruz. İşte bu gözlem ve kaba değerlendirmelere baktığımda R’nin okuması yavaş ve geliştirilecek. Okuduklarını anlaması için çalışmalar yapılacak. R için sözcükte anlam ve cümlede anlam başlığı altında sürekli kelime ve cümle içerisinde okumayı anlamayı geliştirecek planlamalar ve etkinlikler görüyorum. Özetle hocam R okumaya geçmiş, okuma hızı, okurken doğru okuması, ister kelime ister cümle, ister metin olsun okuduğunu anlaması geliştirilmeye çalışılıyor. Akıcı okuma isteniyor.</p>	<p>İsmet hocam çalışmanızı yakından takip ediyorum. Öğrencilerle yapılan çalışmanız hakikaten faydalı olmuş. Dönem sonu olduğu için öğretmenlerle de tekrar görüştüm. R’nin okuma hızının arttığını, sözcük ve cümlede anlam çalışmalarının bağımsız yapıldığını söylediler. Dersleri gözlemleyince ben de gördüm. Okurken çok fazla takılıyordu. Şimdi bakıyorum artık her kelimenin üzerinde çok fazla oyalanmıyor. Önceden ben R’yi gözlemlediğimde okurken kelime üzerinde duraksardı. Bu mesela düzelmiş. Hocaların yaptığı çalışmalarda kısa metinler olurdu, soruları cevaplamasını öğretmenler yönlendirirdi hatta bireysel de okuyarak değil dinleyerek sözel cevaplar verirdi. Şimdi baktığımda metni kendisinin okuduğunu ve cevapladığını görüyorum. R’nin bir kere okuma anlama çalışmalarından keyif aldığını gördüm. Bu da onun artık özgüveninin olduğunu gösteriyor. Biliyorsunuz öğrencilerimiz dezavantajlı öğrenciler. Onlara bazı kazanımları vermemiz aylarca hatta yıllarca sürebilir. Hele ki bu kazanımlar anlama üzerine ise. Böyle önemli bir kazanımda öğrencilerimiz adına yararlı çalışmalarınız için teşekkür ederim.”</p>

Tablo 12' e bakıldığında R'nin genel anlamda okuma becerilerinde ilerleme olduğu görülmektedir. Özellikle anlama noktasında R'nin gelişimi dikkat çekmektedir. Gelişme aşamasındaki okuma becerileri ilerlemiş okuma hataları azalmıştır. R ile ilgili planlamalar yapılırken okuduğunu anlama zayıf olduğu için kelime ve cümle etkinlikleri planlanırken, uygulamalar sonrasında kısa vadede anlama noktasında ilerlemeler sayesinde planlamalar da kapsamlı hale gelmiştir. Öğrencinin bağımsız çalışma becerilerini kazanması ile öğretmenlerin desteği de azalmıştır.

Tablo 13

Bireysel Gelişim Raporu Formu Bulgular (S)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	Okuma hızı yavaştır. Birinci sınıf seviyesindedir. Kelimeleri yanlış okumaktadır (harf).	Okuma hızında belirgin derecede ilerleme vardır.
Okuma Hataları	Okuma hatalar yapmaktadır. Özellikle kelimeleri fazla yanlış okumaktadır. Vurgu ve tonlamaya dikkat etmemektedir.	Okuma hataları belirgin şekilde azalmıştır. Özellikle duraklamaları, atlamaları ve yanlış okumaları çok azalmıştır. satır başlarına geçişlerdeki atlamalar ve parmakla takip gibi olumsuzluklar ortadan kalkmıştır.
Akıcı Okuma	Vurgu ve tonlamaya dikkat etmemektedir.	Akıcılığında belirgin şekilde ilerleme vardır. Vurgu ve tonlamada okuma hızının artması, okuma hatalarının azalması ile olumlu ilerleme vardır.
Ses Becerisi	Harfleri tanımakta ve yazmaktadır.	Harfleri tanımakta ve harflerle ilgili anlama etkinlikleri yapmaktadır.
Hece Becerisi	Hece bilgisi kazanmamıştır.	Hece bilgisi kazanmıştır. Heceleri ayırt etmekte ve hecelerine göre okuyabilmektedir. Hecelerle ilgili soruları cevaplamaktadır. Hecelerine ayırmada öğretmen desteği azalmıştır. hecelerle ilgili dilbilgisi sorularında çok küçük sözel ipuçları ile soruları yapmaktadır.

Tablo 13 (devam)

Bireysel Gelişim Raporu Formu Bulgular (S)

	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Kelime Becerisi	Hece bilgisi gelişmediği için sözcük ayırt etmede sorunlar yaşamaktadır. Sözcük sayma gibi ayrıntılar öğrenilmemiştir.	Kelime sayma ve kelimelerine ayırma etkinlikleri yapmaktadır.
Cümle Becerisi	Hece bilgisi gelişmediği için cümle ayırt etmede sorunlar yaşamaktadır. Cümle sayma gibi ayrıntılar öğrenilmemiştir.	Başlangıç düzeyindeki cümle anlama etkinlikleri ilerlemiştir. Cümle oluşturma, cümle boşlukları tamamlama ve cümle içi sorular yapmaktadır. Sınıf akranlarına göre iyi seviyede uzun cümleleri anlayabilmektedir. Özellikle yeni cümle oluşturma ve cümlede eksikleri tamamlama etkinliklerini yapabilmektedir.
Metin- Paragraf	Cümleleri 3-4 kelime olduğunda anlayabilmektedir. Cümle içinde bağlaç ve edatları anlayamamaktadır. Kısa metinler üzerine okuma anlama yapılabilir. Kısa 5N1K çalışmaları yapılmaktadır. Metinle ilgili kısa sorulara cevap verebilmektedir. Okuma anlama çalışmaları başlangıç seviyesindedir. Kendi başına okuma anlama yaptırılmamaktadır.	Metin ve paragraf sorularında ilerleme göstermektedir. Akranlarının kısa metinlerde zorlandığı hatta yapamadığı çalışmaları yapar hale gelmiştir. 5N1K başlangıç seviyesinde iken hikâye ve metin içi sorular yapılabilir hale gelmiştir. Metin oluşturma ve metin içi genel sorular ipucuna gerek olmadan yapılmaktadır.

Tablo 13'e bakıldığında eylem araştırması öncesi ve sonrası bireysel gelişim raporları S'nin okuma hızında artış olduğunu göstermektedir. Raporlar S'nin okuma hatalarının artık az yapıldığını, akıcı okuma için olumlu gelişmeler olduğunu göstermektedir. Ayrıca anlama becerilerinin de belirgin şekilde ilerlediği görülmektedir. Metinler kısa olduğu zaman okuma anlama yapılabilen S, uygulama sonrasında akranlarının zorlandığı metin çalışmalarını ipucu gerektirmeden yapabilmektedir.

Tablo 14

Bireysel Gelişim Raporu Formu Bulgular (R)

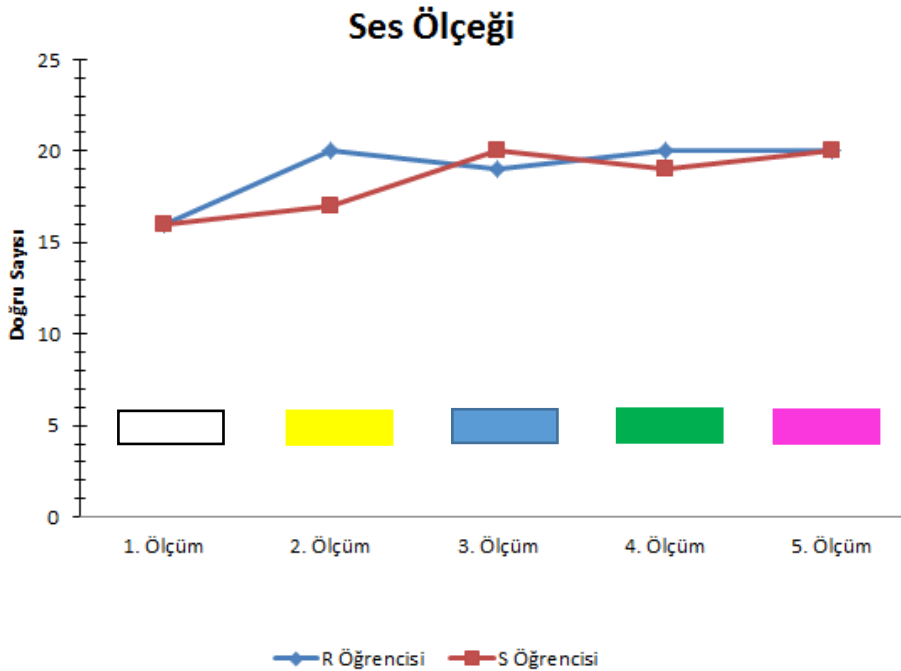
	Uygulama Öncesi	Uygulama Sonrası
Okuma Hızı	Okuma hızı düşüktür.	Okuma hızı artmıştır.
Okuma Hataları	Tek tek harfleri tanımasına rağmen harf değiştirme yapmaktadır. Yavaş okumadan dolayı kelime okurken duraklama yapmaktadır. Kelime okurken yanlış okumamak için içinden okuma, tekrar yapmaktadır. Ayrıca zorlandığı kelimedede parmakla takip yapmaktadır. Satır başı ve sonlarında öğretmen düzeltmelere gitmektedir.	İçinden okuma, yanlış okuma, tekrar etme, başa dönme, ekleme-çıkarma gözle görülür şekilde azalmıştır.
Akıcı Okuma	Yavaş ve hatalı okuma akıcılığını etkilemektedir.	Okuma hatalarındaki azalış ve hızının artması ile okumada akıcılık da kazanılmıştır.
Ses Becerisi	Harfleri öğrenmiştir. Okuma yaparken kelimenin harflerinde çok fazla yanlış yapmaktadır	Kelime okurken harf karıştırması ortadan kalkmıştır.
Hece Becerisi	Heceleri ayıramamaktadır. Hece sayısı ile ilgili sözel ipucu ile de cevap verememektedir.	Heceleme ve hece sayma gibi kazanımlar edinilmiştir. Küçük sözel ipuçları ile kelimeleri hecelerine ayırmakta, hecelemeye yönelik soruları yapmaktadır.
Kelime Becerisi	Öğretmen kelime bilgisinde model olmaktadır.	Kelime sayma ve oluşturma etkinlikleri yapar hale gelmiştir.
Cümle Becerisi	R' ye verilen etkinliklerde cümleler kısa olanlardan seçilmektedir. Okuma anlamının yavaş olması cümleleri anlamasını zorlaştırmaktadır. Cümlede boşluk doldurma ve cümle oluşturma kendi başına yapamamaktadır. Sözel ipucu almaktadır.	Cümle okuma ve anlamaya yönelik sorularda öğretmen ipuçları haricinde devreden çıkmıştır. Cümleye yönelik soruları yapar hale gelmiştir.
Metin- Paragraf	Metin ve paragraf çalışmalarında çok küçük paragraflar seçilmektedir. Başlangıç seviyesinde 5N1K soruları yapabilmektedir. Metnin ayrıntılı sorularına cevap verememektedir.	Başlangıç seviyesindeki 5N1K sorularına ilave olarak metin içi sorulara ve genel okuma anlama paragraflarına yönelik iyileşmeler olmuştur.

Tablo 14'e bakıldığında eylem araştırması öncesi ve sonrası gelişim raporu R'nin okuma ve anlama becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Okuma hatalarında azalmaların olduğu ve akıcı okumasının ilerlediği görülmektedir. Hece ve kelime becerisi edinmemiş olan R, uygulama sonrasında bu becerileri kazanmıştır. Yine okuduğunu anlama becerilerin ilerlediği, başlangıç seviyesindeki kazanımların daha kapsamlı hale geldiği görülmektedir.

Yukarıdaki tüm nitel veriler iki öğrencinin de okuma ve anlama becerilerinde gelişmeler olduğunu göstermektedir. Uygulanan eylem planının öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini geliştirdiği söylenebilir. Verilen nitel bulguları desteklemek amacı ile aşağıda nicel bulgular verilmiştir.

Öğrencilerin Ses Ölçeği Analiz Bulguları

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrencilerin ses ölçeği bulguları Şekil 8'de gösterilmiştir.

Şekil 8. Ses ölçeği grafiği.

R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

Ses ölçeği grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde ses becerisi ölçeğinde 16 soruya doğru cevap vermiştir. Sarı zeminde yapılan 2. ölçümlerde 20 soruya doğru cevap vermiştir. Mavi zeminde yapılan 3. ölçümlerde 19 soruya doğru cevap vermiştir. Yeşil zeminde yapılan 4. ölçümlerde 20 soruya doğru cevap vermiştir. Pembe zeminde yapılan son ölçümlerde 20 soruya doğru cevap vermiştir.

S (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 16 soruya doğru cevap vermiştir. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 20 soruya doğru cevap vermiştir. İki hafta sonraki 4. ölçümde 19 doğru cevap veren S, son ölçüm olan 5. ölçümde 20 soruya doğru cevap vermiştir.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulan öğrencilerin hece ölçeği bulguları Şekil 9'da gösterilmiştir.

Şekil 9. Hece ölçeği grafiği.

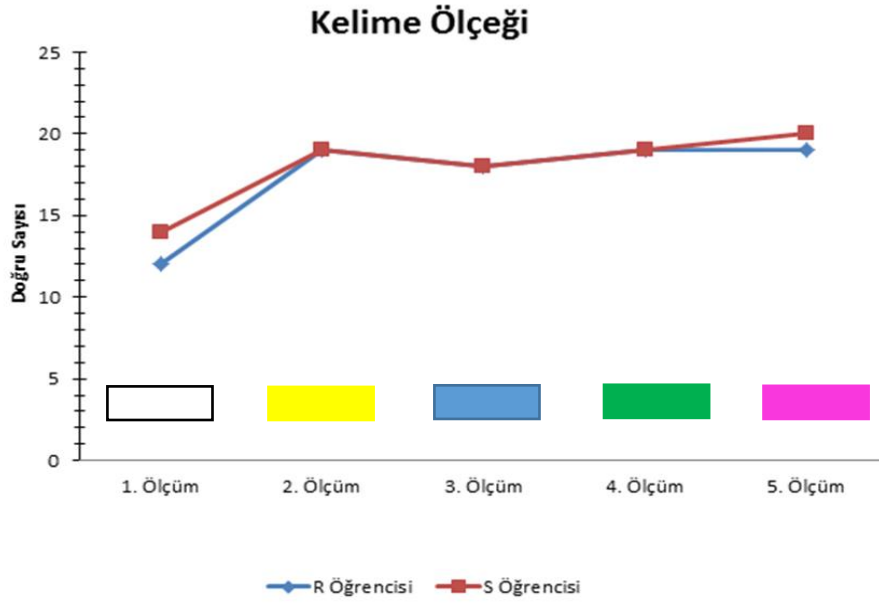
R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

Hece ölçeği grafiğinde 1. ölüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde hece becerisi ölçeğinde 9 soruya doğru cevap vermiştir. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümlerde sarı zeminde yapılan ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir. Yeşil zeminde devam eden uygulamalardaki 4. ölçümde 20 soruya doğru cevap vermiştir. Pembe zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan ölçümde 20 soruya doğru cevap vermiştir.

S öğrencisi (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 9 soruya doğru cevap vermiştir. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 14 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 16 soruya doğru cevap vermiştir. İki hafta sonraki 4. ölçümde 20 doğru cevap veren S son ölçüm olan 5. ölçümde 20 soruya doğru cevap vermiştir.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulan öğrencilerin kelime ölçeği bulguları Şekil 10'da gösterilmiştir

Şekil 10. Kelime ölçeği grafiği.

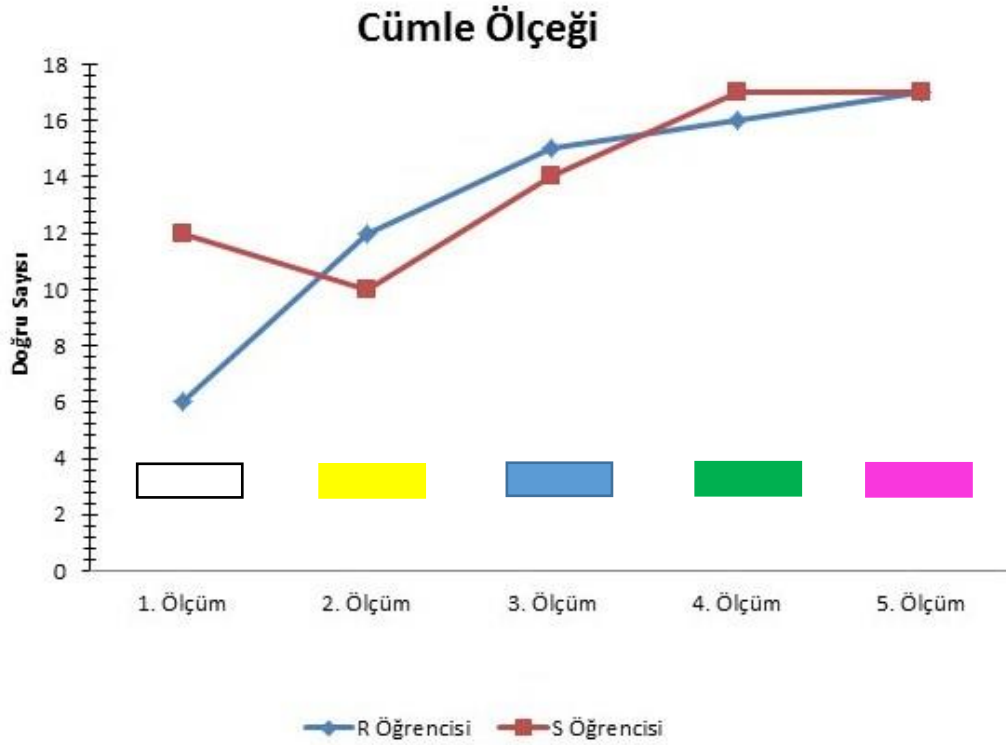
R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

Kelime ölçeği grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde kelime becerisi ölçeğinde 12 soruya doğru cevap vermiştir. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümlerde sarı zeminde yapılan ölçümde 19 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümde 18 soruya doğru cevap vermiştir. Yeşil zeminde devam eden uygulamalardaki 4. ölçümde 19 soruya doğru cevap vermiştir. Pembe zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan ölçümde 19 soruya doğru cevap vermiştir.

S öğrencisi (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 14 soruya doğru cevap vermiştir. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 19 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 18 soruya doğru cevap vermiştir. İki hafta sonraki 4. ölçümde 19 doğru cevap veren S son ölçüm olan 5. ölçümde 20 soruya doğru cevap vermiştir.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrencilerin cümle ölçeği bulguları Şekil 11’de gösterilmiştir.

Şekil 11. Cümle ölçeği grafiği.

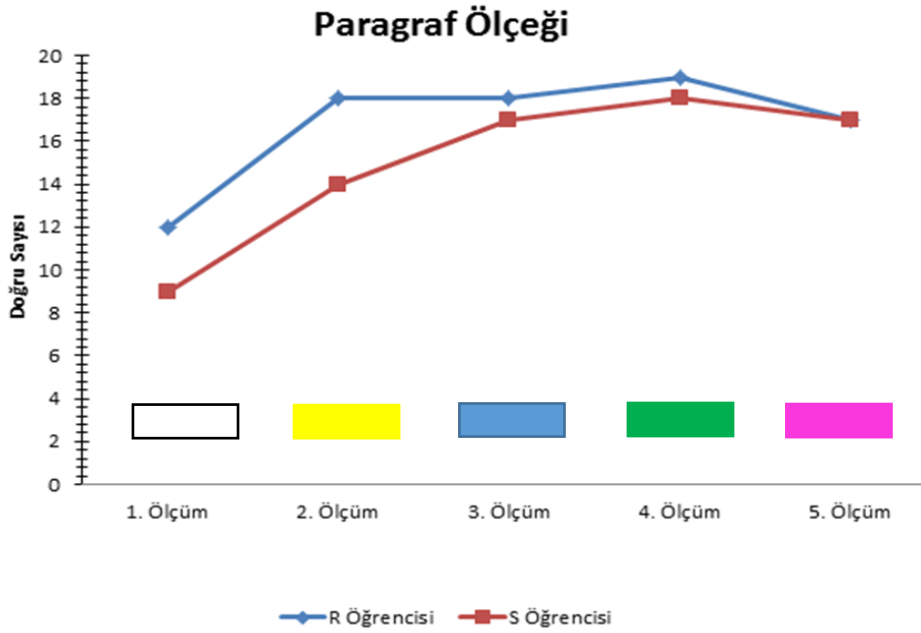
R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

Cümle ölçeği grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde cümle becerisi ölçeğinde 6 soruya doğru cevap vermiştir. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümlerde sarı zeminde yapılan ölçümde 12 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümde 15 soruya doğru cevap vermiştir. Yeşil zeminde devam eden uygulamalardaki 4. ölçümde 16 soruya doğru cevap vermiştir. Pembe zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir.

S öğrencisi (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 12 soruya doğru cevap vermiştir. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 10 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 14 soruya doğru cevap vermiştir. İki hafta sonraki 4. ölçümde 17 doğru cevap veren S, son ölçüm olan 5. ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulan öğrencilerin paragraf ölçeği bulguları Şekil 12'de gösterilmiştir.

Şekil 12. Metin paragraf ölçeği grafiği.

R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

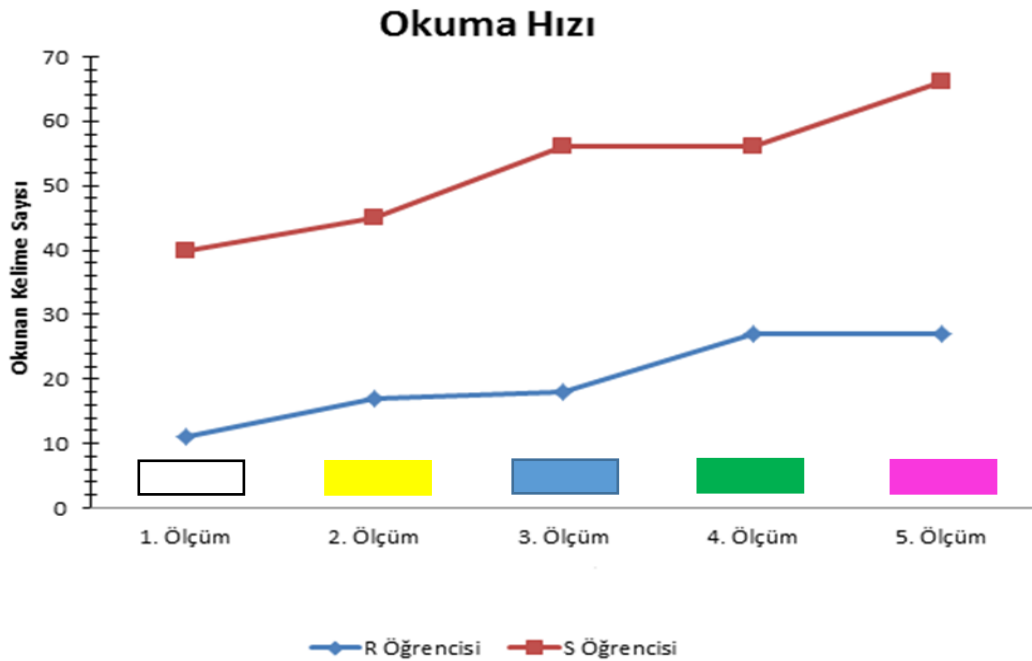
Paragraf ölçeği grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde cümle becerisi ölçeğinde 12 soruya doğru cevap vermiştir. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümlerde sarı zeminde yapılan ölçümde 18 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümde 18 soruya doğru cevap vermiştir. Yeşil zeminde devam eden uygulamalardaki 4. ölçümde 19 soruya doğru cevap vermiştir. Pembe

zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir.

S (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 9 soruya doğru cevap vermiştir. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 14 soruya doğru cevap vermiştir. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 17 soruya doğru cevap vermiştir. İki hafta sonraki 4. ölçümde 18 doğru cevap veren S son ölçüm olan 5. ölçümde 17 soruya doğru cevap vermiştir.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrencilerin okuma hızı bulguları Şekil 13'de gösterilmiştir.

Şekil 13. Okuma hızı grafiği.

R (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

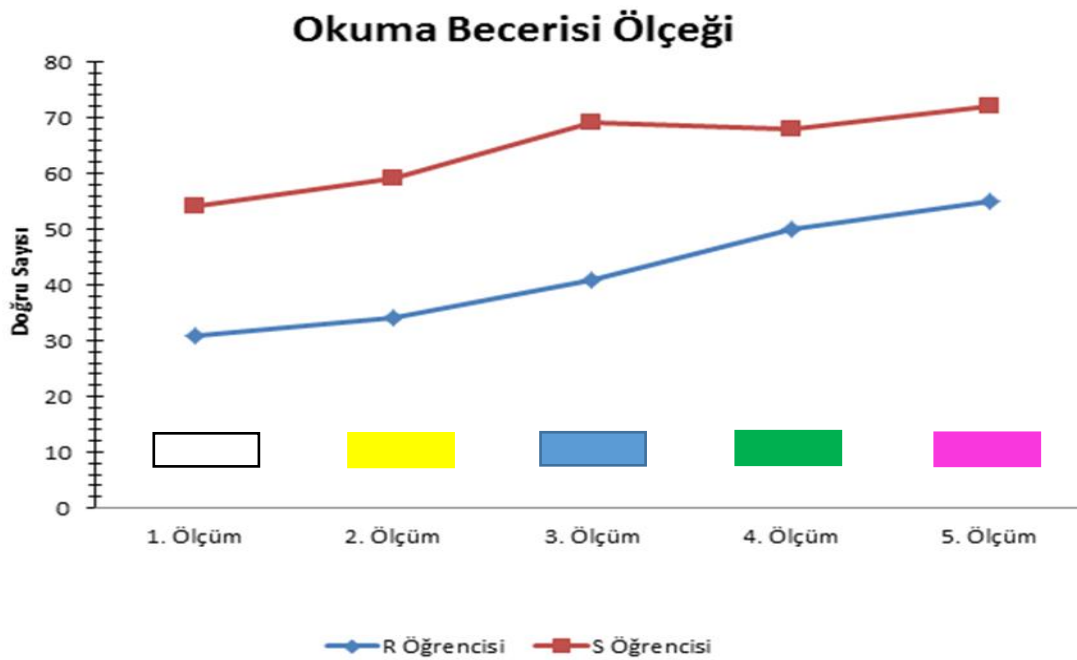
Okuma hızı grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R, uygulama öncesinde yapılan ölçümde okuma hızı ölçümünde 11 kelime doğru okumuştur. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümlerde sarı zeminde yapılan ölçümde 17 kelime doğru okumuştur. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümde 18 kelime doğru okumuştur. Yeşil zeminde devam eden

uygulamalardaki 4. ölçümde 27 kelime doğru okumuştur. Pembe zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan 5. ölçümde 27 kelime doğru okumuştur.

S öğrencisi (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 40 kelime doğru okumuştur. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 45 kelime doğru okumuştur. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 56 kelime doğru okumuştur. İki hafta sonraki 4. ölçümde 56 kelime doğru okuyan S, son ölçüm olan 5. ölçümde 66 kelime doğru okumuştur.

Renkli metinler ile okuma yöntemi ve tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrencilerin okuma becerisi bulguları Şekil 14'de gösterilmiştir.

Şekil 14. Okuma becerisi ölçeği grafiği.

R öğrencisi (Renkli metinler ile okuma çalışması yapılan öğrenci);

Okuma becerileri grafiğinde 1. ölçüm olarak gösterilen veriler öğrencinin uygulama yapılmadan önceki verileridir. R uygulama öncesinde yapılan ölçümde okuma becerileri ölçümünden 31 puan almıştır. Uygulama yapıldıktan iki hafta sonra yapılan 2. ölçümde sarı zeminde yapılan ölçümden 34 puan almıştır. Devam eden uygulamalardan iki hafta sonra yapılan mavi zemindeki 3. ölçümden 41 puan

almıştır. Yeşil zeminde devam eden uygulamalardaki 4. ölçümden 50 puan almıştır. Pembe zeminde devam eden uygulamalardan sonraki son yapılan ölçümden 55 puan almıştır.

S öğrencisi (Tekrarlı okuma yöntemi kullanılan öğrenci);

S'nin alınan ilk ölçümü de uygulama yapılmadan önceki ölçümdür. Uygulama yapılmadan önceki alınan 1. ölçümde S, 54 kelime doğru okumuştur. Tekrarlı okuma yöntemi uygulandıktan sonra iki hafta sonra tekrar ölçüm yapılmış ve 2. ölçümde 59 kelime doğru okumuştur. Devam eden tekrarlı okumalardan sonra yapılan 3. ölçümde S, 69 kelime doğru okumuştur. İki hafta sonraki 4. ölçümde 68 kelime doğru okuyan S, son ölçüm olan 5. ölçümde 72 kelime doğru okumuştur.

Tablo 15

Öğrencilere uygulanan ihtiyaç analizi formu bulguları (S)

Kazanımlar	Uygulama Öncesi (f)	Uygulama Sonrası(f)
Harf okuma-yazma	4/4 (%100)	4/4 (%100)
Tümce okuma çalışması	2/3 (%66)	3/3 (%100)
Tümce yazma çalışması	8/9 (%88.9)	9/9 (%100)
Metin kavrama	3/6 (%50)	5/6 (%83.33)
Sözcüklere ayırma	0/3 (%0)	3/3 (%100)
Sözcük okuma	3/3 (%100)	3/3 (%100)
Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama	2/6 (%33)	4/6 (%66)
Sözcüğü hecelerine ayırma	0/3 (%0)	2/3 (%66)
Hece okuma- heceleme	0/3 (%0)	3/3 (%100)
Farklı hece ayırt etme	5/6 (%83.33)	6/6 (%100)
Heceleden sözcük-metin oluşturma/kavrama	3/6 (%50)	4/6 (%66)
Etkili okuma kuralları	0/11 (%0)	6/11 (%54.54)
Dinlediği/okuduğu metni kavrama	1/7 (%14.28)	3/7 (%42.85)

Tablo 15 S'nin eylem araştırması uygulamasından önceki ve sonraki ihtiyaç analizi formundaki frekans bulgularını göstermektedir. İhtiyaç analizinde uygulama öncesi ve sonrasında değerlendirilen kazanımlardan kaç tanesinin kazanıldığı o kazanımın evet olması ile belirlenmiştir. Tabloda öğrencinin okumaya yönelik olarak verilmiş olan kazanımlarda frekans yüzdelerinin arttığı görülmektedir. Tümce okuma çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%66) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Tümce yazma çalışması için uygulama öncesi 8 kazanıma (%88.9) sahip iken uygulama

sonrası 9 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Metin kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 5 kazanıma (%83.33) ulaşılmıştır. Sözcüklere ayırma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 4 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Sözcüğü hecelerine ayırma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 2 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Hece okuma-heceleme çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Farklı hece ayırt etme çalışması amacı için uygulama öncesi 5 kazanıma (%83.33) sahip iken uygulama sonrası 6 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Hecelerden sözcük-metin oluşturma/kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 3 kazanıma (%50) sahip iken uygulama sonrası 4 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Etkili okuma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 6 kazanıma (%54.54) ulaşılmıştır. Dinlediğini/okuduğunu anlama çalışması amacı için uygulama öncesi 1 kazanıma (%14.28) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%42.85) ulaşılmıştır.

Bu veriler S'nin eylem araştırması uygulaması ile okuma ve anlamaya yönelik kazanımlarda (temalarda) olumlu artışlar olduğunu göstermektedir. Öğretmenler ihtiyaç analizini doldururken kendilerine geliştirilmeli seçeneğinin sunulmaması sebebiyle emin olamadıkları noktalarda açıklamalar yazmışlardır. Bu açıklamalar kazanım sırası ile aşağıda verilmiştir.

İhtiyaç analizinin ilk uygulamasında tümce okuma temasının alt kazanımlarında “sıra atlama yapıyor” diye yapılan açıklama ikinci uygulamada evet olarak cevaplanmıştır.

Metni kavrama temasının alt kazanımlarında “anlamada zorluk çekiyor, yardım alıyor.” Açıklaması ikinci açıklamada “belirgin düzelme var” şeklinde olmuştur. “Bildiği isimleri buluyor, bazı hataları oluyor.” Açıklaması ise ikinci uygulamada “anlamanın düzelmesiyle bilinçli bulma var” şeklinde olmuştur.

Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama temasının alt kazanımlarında “kurallı olmuyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “belirli sayılardaki

sözcükleri artık yapıyor” şeklinde olmuştur. “Yardımla buluyor” açıklaması ise ikinci uygulamadan sonra “sözcük takibi oluşmuş” şeklinde olmuştur.

Hecelerden sözcük-metin oluşturma temasının alt kazanımlarında “kısmen” olan açıklama ikinci uygulamada ”evet” şeklinde olmuştur.

Etkili okuma temasının alt kazanımlarında “sözel ikaz” olan açıklama ikinci uygulamada “evet” olmuştur. “fiziksel yardımla” olan açıklamalar ikinci uygulamadan sonra “sözel ipucu” şeklinde olmuştur. ”Bazen atlamalar yapıyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “evet” şeklinde olmuştur. “Sessiz okumada 5N1K çok zayıf oluyor” açıklamaları ikinci uygulamadan sonra “evet” şeklinde olmuştur.

Dinlediği okuduğu metni kavrama temasının alt kazanımlarında “basit seviyede” olan ilk açıklama ikinci uygulamada “belirgin ilerleme var” şeklinde olmuştur. “Hayır” olan iki kazanım ise ikinci uygulamadan sonra “sözel ipucu ile yapar” şeklinde olmuştur.

Evet, cevaplarının başarılı olarak değerlendirildiği ihtiyaç analizi formunun frekans değerlerine bakıldığında eylem araştırması uygulamasından sonra evetlerin arttığı görülmektedir. Bu artışlar S’nin okuma ve anlama becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Öğretmenlerin yaptığı açıklamalar dikkate alındığında da cevapların ikinci uygulamadan sonra (eylem araştırması) olumlu yönde açıklamalara dönüştüğü görülmektedir. İhtiyaç analizi formunun frekans değerleri ve öğretmenlerin açıklamaları bütün olarak değerlendirildiğinde S’nin okuma ve anlama becerilerinde gelişme gösterdiği görülmektedir.

Tablo 16

Öğrencilere uygulanan ihtiyaç analizi formu bulguları (R)

Kazanımlar	Uygulama Öncesi (f)	Uygulama Sonrası (f)
Harf okuma-yazma	4/4 (%100)	4/4 (%100)
Tümce okuma çalışması	1/3 (%33)	3/3 (%100)
Tümce yazma çalışması	8/9 (%88.9)	9/9 (%100)
Metin kavrama	2/6 (%33)	5/6 (%83.33)
Sözcüklere ayırma	0/3 (%0)	3/3 (%100)
Sözcük okuma	3/3 (%100)	3/3 (%100)
Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama	2/6 (%33)	5/6 (%83.33)
Sözcüğü hecelerine ayırma	0/3 (%0)	2/3 (%66)
Hece okuma- heceleme	0/3 (%0)	2/3 (%66)
Farklı hece ayırt etme	3/6 (%50)	5/6 (%83.33)
Hecelelerden sözcük-metin oluşturma/kavrama	2/6 (%33)	4/6 (%66)
Etkili okuma kuralları	0/11 (%0)	6/11 (%54.54)
Dinlediği/okuduğu metni kavrama	0/7 (%0)	2/7 (%28.57)

Tablo 16 R'nin eylem araştırması uygulamasından önceki ve sonraki ihtiyaç analizi formundaki frekans bulgularını göstermektedir. İhtiyaç analizinde uygulama öncesi ve sonrasında değerlendirilen kazanımlardan kaç tanesinin kazanıldığı o kazanımın evet olması ile belirlenmiştir. Tabloda öğrencinin okumaya yönelik olarak verilmiş olan kazanımlarda frekans yüzdelerinin arttığı görülmektedir. Tümce okuma çalışması amacı için uygulama öncesi 1 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Tümce

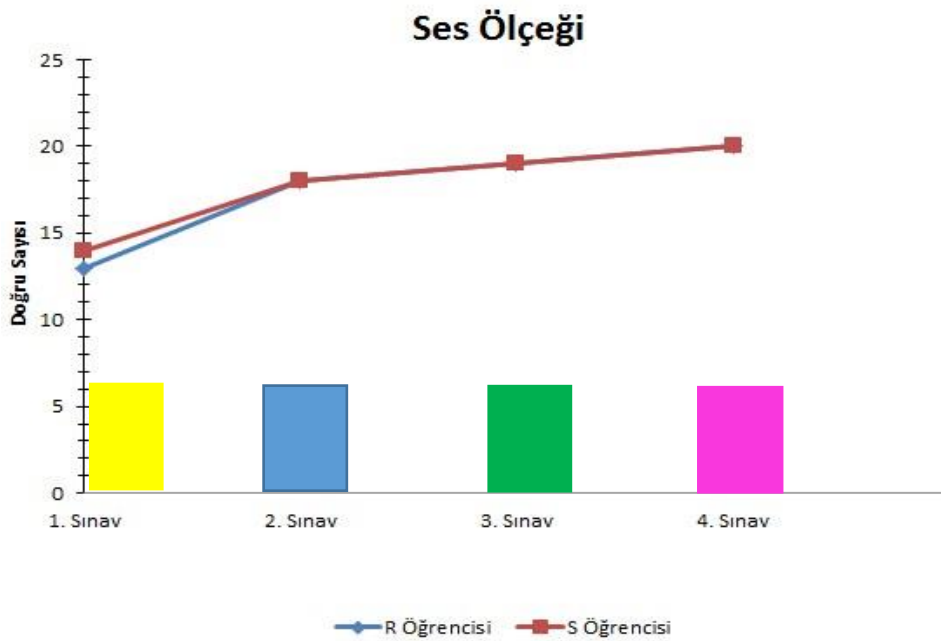
yazma çalışması için uygulama öncesi 8 kazanıma (%88.9) sahip iken uygulama sonrası 9 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Metin kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 5 kazanıma (%83.33) ulaşılmıştır. Sözcüklere ayırma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 3 kazanıma (%100) ulaşılmıştır. Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 5 kazanıma (%83.33) ulaşılmıştır. Sözcüğü hecelerine ayırma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 2 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Hece okuma-heceleme çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 2 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Farklı hece ayırt etme çalışması amacı için uygulama öncesi 3 kazanıma (%50) sahip iken uygulama sonrası 5 kazanıma (%83.33) ulaşılmıştır. Hecelerden sözcük-metin oluşturma/kavrama çalışması amacı için uygulama öncesi 2 kazanıma (%33) sahip iken uygulama sonrası 4 kazanıma (%66) ulaşılmıştır. Etkili okuma çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 6 kazanıma (%54.54) ulaşılmıştır. Dinlediğini/okuduğunu anlama çalışması amacı için uygulama öncesi 0 kazanıma (%0) sahip iken uygulama sonrası 2 kazanıma (%28.57) ulaşılmıştır.

Bu veriler R'nin eylem araştırması uygulaması ile okuma ve anlamaya yönelik kazanımlarda (temalarda) olumlu artışlar olduğunu göstermektedir. Öğretmenler ihtiyaç analizini doldururken kendilerine geliştirilmeli seçeneğinin sunulmaması sebebiyle emin olamadıkları noktalarda açıklamalar yazmışlardır. Bu açıklamalar kazanım sırası ile aşağıda verilmiştir.

İhtiyaç analizinin ilk uygulamasında tümce okuma temasının alt kazanımlarında “ zor metinlerde daha fazla hata yapıyor” ve “cümle metin içindeyse atlama yapıyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “ evet” şeklinde olmuştur. Metni kavrama temasının alt kazanımlarında “yardımla yapıyor” açıklaması ikinci uygulamada “sadece sıralama için sözel ipucu alıyor” şeklinde , “kısmen yapıyor” şeklindeki açıklama “5N1K belirgin gelişme var” şeklinde olmuştur. Sözcüklerden metin oluşturma/kavrama temasının alt kazanımlarında “kısmen yapıyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “evet” şeklinde olmuştur. Hece okuma temasının alt kazanımlarında “sınıfın(öğretmenin) yardımıyla

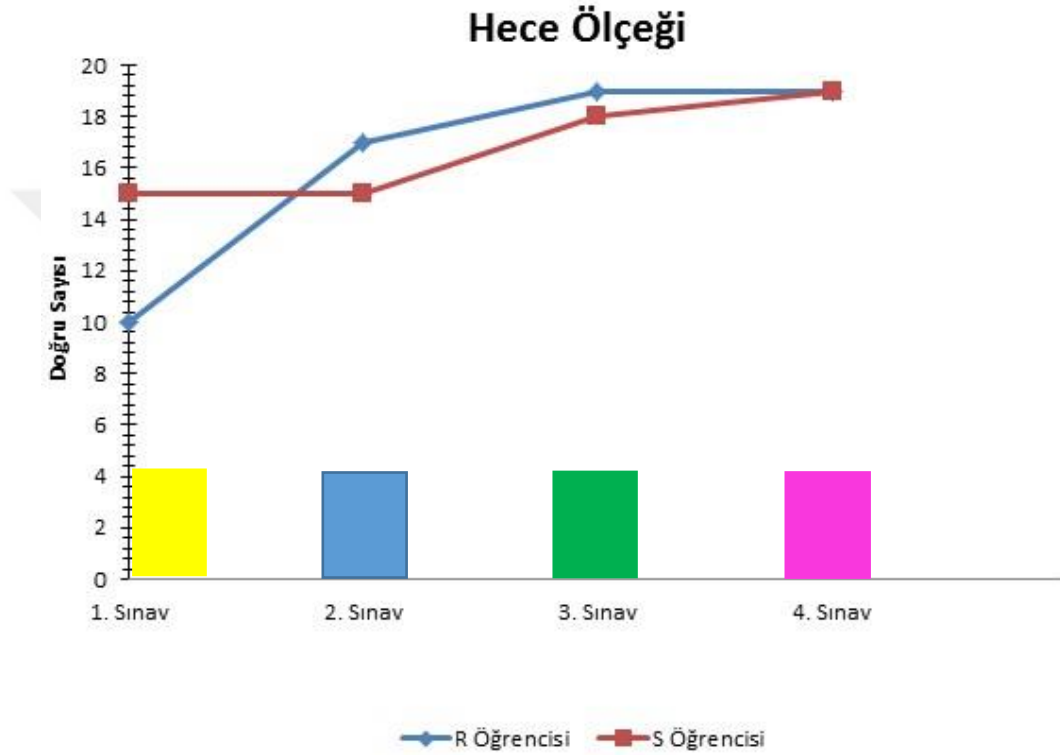
yapıyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “evet” şeklinde olmuştur. Hecelerine ayırma temasının alt kazanımlarında “Kısmen yapıyor” açıklaması ikinci uygulamadan sonra “evet” şeklinde olmuştur. “bazı harf hatalarıyla” olan açıklama ikinci uygulamadan “evet” şeklinde olmuştur. Etkili okuma temasının alt kazanımlarında ilk uygulamada “sözel ipucu ile yapıyor”, “bazen atlama yapıyor”, “bazen homurtular çıkarıyor” açıklamaları ikinci uygulamada “evet” şeklinde olmuştur. Dinlediği/okuduğu metni kavrama temasının alt kazanımlarında “kısa ve basit cümleli ise yapar” açıklaması ikinci uygulamada “evet” şeklinde olmuştur.

Evet, cevaplarının başarılı olarak değerlendirildiği ihtiyaç analizi formunun frekans değerlerine bakıldığında eylem araştırması uygulamasından sonra evetlerin arttığı görülmektedir. Bu artışlar R’nin okuma ve anlama becerilerinin geliştiğini göstermektedir. Öğretmenlerin yaptığı açıklamalar dikkate alındığında da cevapların ikinci uygulamadan sonra (eylem araştırması) olumlu yönde açıklamalara dönüştüğü görülmektedir. İhtiyaç analizi formunun frekans değerleri ve öğretmenlerin açıklamaları bütün olarak değerlendirildiğinde R’nin okuma ve anlama becerilerinde gelişme gösterdiği görülmektedir.

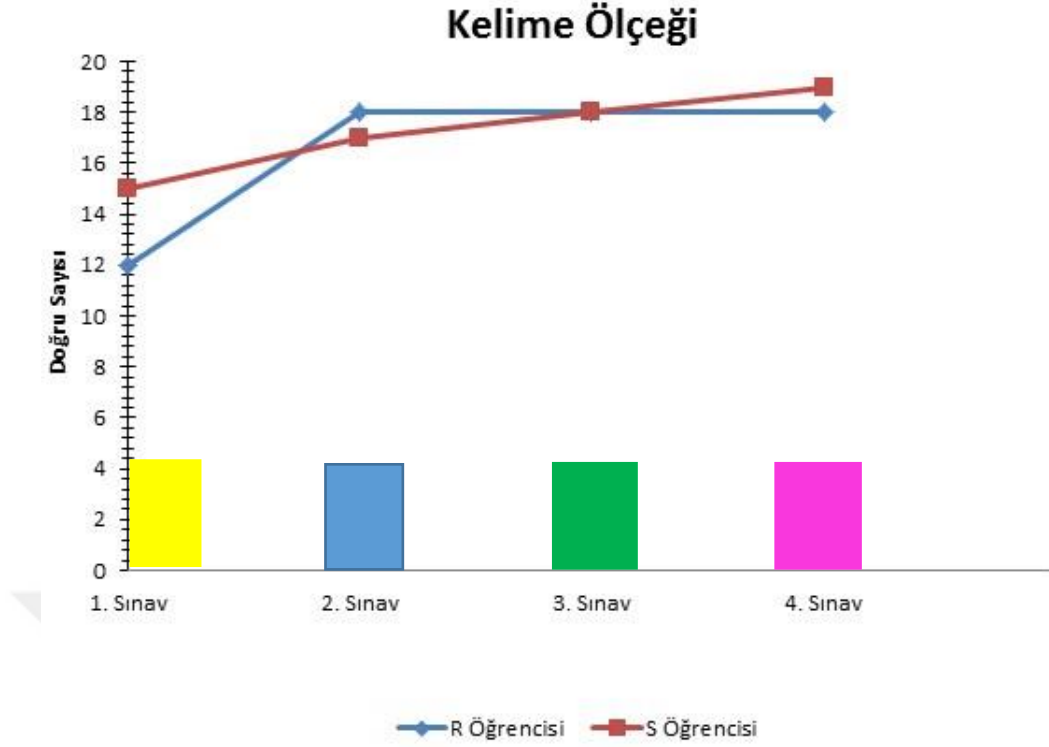
Şekil 15. Bireysel öğretmenin uyguladığı sınavların ses ölçeği bulguları

Bireysel öğretmenin uyguladığı sınavlar öğrencilerin bir haftalık eğitimleri (6 saat) sonucunda uygulanmıştır. Öğrencilere ölçeklerin uygulandığı haftalar ara değerlendirme sınavları uygulanmamıştır. Uygulanan sınavların birincisinde S, 14 soruyu; R, 13 soruyu doğru yapmıştır. İki hafta sonra uygulanan ikinci sınavda S ve R 18 doğru yapmışlardır. Uygulanan üçüncü sınavlarda her iki öğrenci 19 doğru yapmıştır. Uygulanan dördüncü ve son ara sınavda ise öğrenciler 20 tane soruya doğru yanıt vermişlerdir.

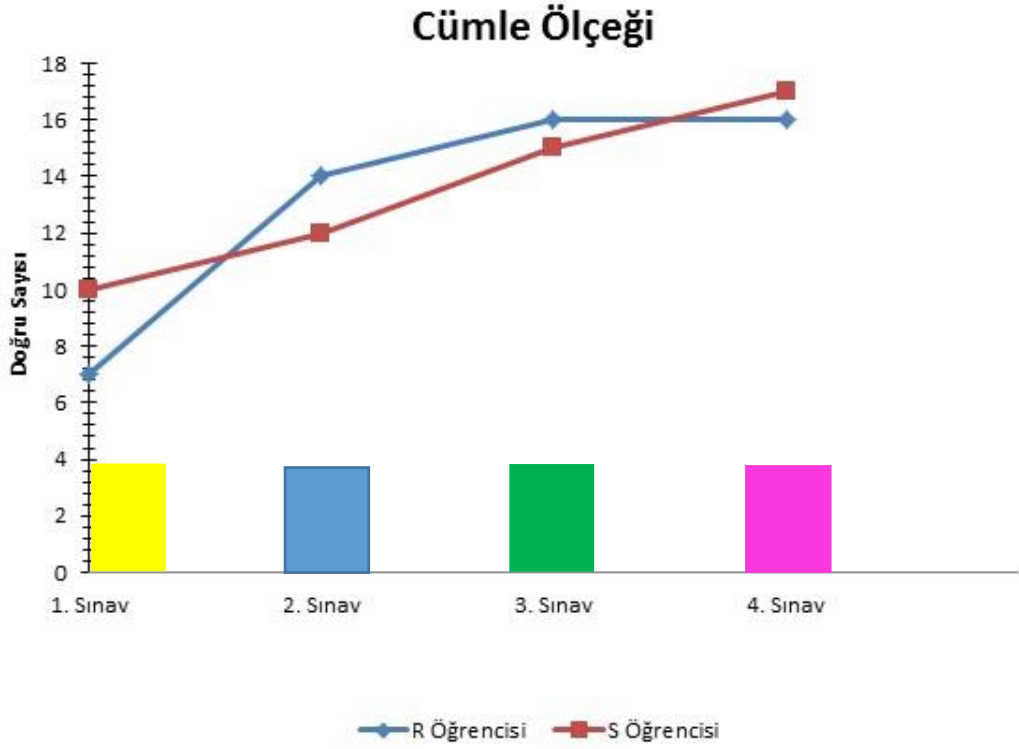
Şekil 16. Bireysel öğretmenin uyguladığı sınavların hece ölçeği bulguları

Bireysel öğretmenin uyguladığı ara değerlendirme sınavı öğrencilere dört defa uygulanmıştır. Birinci sınavda hece ölçeğinde S, 15 soruya; R, 10 soruya doğru cevap vermiştir. İkinci sınavda S 15 soruya; R, 17 soruya doğru cevap vermiştir. Üçüncü sınavda S, 18 soruya R, 19 soruya doğru cevap vermiştir. Son sınavda her iki öğrenci de 19 soruya doğru cevap vermiştir.

Şekil 17. Bireysel öğretmenin uyguladığı sınavların kelime ölçeği bulguları

Kelime ölçeğinin uygulandığı ara değerlendirme sınavlarının ilkinde S, 15 soruya R, 12 soruya doğru cevap vermiştir. İkinci sınavda S, 17 soruya; R, 18 soruya doğru cevap vermiştir. Üçüncü ara değerlendirmede S ve R, 18 soruya doğru cevap vermiştir. Uygulanan son sınavda ise S, 19 soruya; R, 18 soruya doğru cevap vermiştir.

Şekil 18. Bireysel öğretmenin uyguladığı sınavların cümle ölçeği bulguları

Uygulanan cümle ölçeği sınavları da bireysel öğretmenin kontrolünde yapılmıştır. Ölçeğin ilk uygulamasında S, 10 soruya; R, 7 soruya doğru cevap vermiştir. İkinci sınavlarda S, 12 soruya doğru cevap verirken R, 14 soruya doğru cevap vermiştir. Üçüncü cümle ölçeği sınavında S, 15 soruya; R, 16 soruya doğru cevap vermiştir. Bireysel öğretmenin yaptığı son sınavda S, 17 soruya; R, 16 soruya doğru cevap vermiştir.

Dördüncü Bölüm

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma

Yapılan bu araştırmanın tekrarlı okuma yöntemi uygulanan öğrenciye yönelik araştırma sorularından birisi öğrencinin okuduğunu anlama beceri ölçekleri olan ses ölçeği, hece ölçeği, kelime ölçeği, cümle ölçeği ve paragraf ölçeklerinden nasıl gelişme göstereceğidir. Diğer alt sorularımız, öğrencinin genel okuma becerilerinin ve okuduğu kelime sayısının (okuma hızının) nasıl artacağıdır.

S'nin performansının alındığı ilk haftadaki puanlarına bakıldığında ve uygulamanın yapıldıktan sonraki alınan puanlarına bakıldığında bir ilerleme görülmektedir. Yani öğrenci beş ölçeğin tamamında da gelişme göstermiştir. Okuduğunu anlamayı detaylı olarak ölçmeyi hedeflediğimiz bu ölçeklere bakarak öğrencinin gösterdiği gelişim araştırma sorularımızı desteklemektedir. Diğer bulgularımızda da öğrencimizin genel okuma becerileri ölçeklerinden aldığı puan ilk haftadan itibaren ilerleme göstermiştir. Ayrıca öğrencimizin bir dakikada okuduğu kelime sayısı düzenli olarak artmış ve okumadaki akıcılığı da ilerlemiştir.

S'nin öğretmenlerinin ve müdür yardımcısının görüşleri de okuma ve anlama becerilerinde gelişim gösterdiğini desteklemektedir. Araştırmacının S'ye yönelik yaptığı gözlemler, elde ettiği bulgularla örtüşmekte ve öğrencinin okuma ve anlama becerilerindeki olumlu gelişmesini doğrulamaktadır.

Sezgin ve Akyol (2015), Aktepe (2015), Dünder (2014), Özkara (2010), Karasu (2011), ve Uzunkol (2013)'un okuma güçlüğü çeken 2.sınıf 3.sınıf ve 4.sınıf öğrencilerle yaptığı çalışmalarda da tekrarlı okuma yöntemine ilave programlar uygulanmış ve öğrencilerin anlama düzeyi endişe düzeyinden öğrenim seviyesine yükselmiştir.

Yılmaz (2006), okumada güçlük çeken 4 öğrenciye tekrarlı okuma yöntemini uygulamış ve öğrencilerin anlama düzeyleri yine endişe düzeyinden öğrenim seviyesine çıkmıştır.

Therrien (2004) ve Rasinski (2003) de tekrarlı okuma yöntemini okuma güçlüğü çeken ve çekmeyen öğrencilerde uygulamışlardır. Tekrarlı okuma uygulanan öğrencilerin akıcı okuma ve anlama düzeylerinin arttıklarını bulmuşlardır.

Turpie ve Paratore (1995), okuma güçlüğü olan 4 tane 1.sınıf öğrencisinde tekrarlı okuma yönteminin etkisini incelemiştir. Araştırmada 4 öğrencinin kelimeyi doğru okumada, akıcı okumada ve okuduklarını anlamada iyileşme gösterdiklerini bulmuşlardır.

Türkiye’de okul çağında okuma güçlüğü çeken öğrencilerin %10 gibi oranlara ulaşması (Sezgin ve Akyol, 2015) okuma güçlüğüne ne kadar önemli olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Öğretmenlerin okuma güçlüğü çeken öğrenciler için de ayrı planlamalar yapması ihtiyaç haline gelmektedir. Bu araştırmada kullanılan tekrarlı okuma yönteminin okuma güçlüğüne olan faydası göz önüne alındığında öğretmenlerin öğrencileri ile yaptıkları çalışmalarına tekrarlı okumayı da almaları, öğrencilerin gelişimlerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca öğrencilerin okumada problem yaşamaları onların okuma isteklerini de düşürecektir. Okuma problemlerinin tekrarlı okuma ile düzelmesi öğrencilerin okumaya yönelik ilgilerini de artıracaktır.

İşcan ve Coşkun (2016) tekrarlı okumayı hafif düzeyde zihinsel engelli bir öğrencide kullanmış ve okuduğunu anlama becerisinin endişe düzeyinden öğrenim seviyesine çıktığını bulmuştur.

Fidan (2011) hafif düzeyde zihinsel öğrenme güçlüğü olan bir öğrenciyi tekrarlı okumaya ilave programlar uygulamış ve okuduğunu anlama becerisinin endişe düzeyinden serbest düzeye yükseldiğini bulmuştur.

Singh ve Singh (1988), orta düzeyde zihinsel engelli 3 öğrenciyi tekrarlı okuma (düzeltme) ve ses analizi yöntemlerini uygulamıştır. Araştırmada her iki tekniğin de sesli okuma becerilerine katkısının olduğu fakat ses analizi yönteminin daha faydalı olduğu bulunmuştur.

Rashotte ve Torgesen (1985) ve Strickland, Boon, ve Spencer (2013), tekrarlı okumayı öğrenme güçlüğü olan öğrencilerde uygulamışlardır. Yapılan çalışmalarda tekrarlı okumanın öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerde okumanın ve anlamının gelişmesinde etkili olduğu belirtilmiştir. Chafouleas, Martens, Dobson, Weinstein ve Garner (2004) de öğrenme güçlüğü olan 3 öğrenci ile tekrarlı okumayı çalışmışlar ve akıcı okumalarında düzelmeye başladıkları, okuma hatalarında da

azalma olduğunu bulmuşlardır. Hitchcock ve diğerleri (2004), de kırsal bölgelerdeki okuma güçlüğü çeken 4 öğrenci ile tekrarlı okuma, birlikte okuma ve bağımsız okuma yöntemlerini çalışmışlardır. Öğrencilerden 2 tanesinde özel öğrenme güçlüğü vardır. Çalışma sonunda öğrencilerin hem akıcı okumalarında gelişme hem de okuduğunu anlamada gelişme görülmüştür.

Rokicki (1990), orta düzeyde öğrenme güçlüğü yaşayan 5 öğrenciye tekrarlı okuma yöntemini uygulamıştır. Tekrarlı okuma yönteminin akıcı okuma, okuduğunu anlama ve kelime tanıma becerilerinde iyileşme olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Akt: Yılmaz, 2006).

Nelson, Alber ve Gordy (2004), özel eğitim öğrencisi 4 öğrenci ile tekrarlı okumayı çalışmışlardır. Çalışmalarında 2. sınıfta okuyan 4 özel eğitim öğrencisinin sistematik olarak yapılan okuma hatalarını düzeltmede tekrarlı okumanın etkisi incelenmiştir. Öğrencilerde dikkat eksikliği, hiperaktivitesi ve öğrenme güçlükleri vardır. Yapılan bu çalışmada tekrarlı okumanın sistematik olarak yapılan okuma hatalarında azalmalar olmuştur.

Heller, Pattillo ve Smith (2004), görme engelli ve okuma problemi olan öğrencilerle tekrarlı okumayı çalışmıştır. Çalışmalarında öğrencilerin okuma oranları ve okumaya ilgileri bakılmıştır. 5 öğrencinin hepsinin okuma oranlarına artış olmuş, 4 öğrencinin de okumaya ilgisinde artış olmuştur.

Orçan ve Özmen (2011) hafif düzeyde zihinsel engelli 2 öğrenci ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin okuma hızlarını artıran sağaltım paketlerinden hangisinin etkili olduğuna bakmışlardır. Çalışmanın sonunda bir öğrencide Tekrarlı okuma-performans dönütü, bir öğrencide de Tekrarlı okumanın etkili olduğu bulunmuştur. Güzel Özmen ve Çevik (2005) de 4 zihinsel yetersizliği olan öğrenciye sağaltım paketlerini uygulamıştır. Yapılan çalışmada bir öğrencide beceri temelli sağaltım paketi, bir öğrencide “Model Okuma - Tekrarlı Okuma - Performans Dönütü – Ödül” yararlı olmuştur. Diğer iki öğrenci de ise beceri temelli sağaltım paketi ve “Model Okuma - Tekrarlı Okuma - Performans Dönütü -Ödül” yararlı olmuştur.

İlgili çalışmalara bakıldığında tekrarlı okumanın anlama becerilerine olan katkısının belirtildiği çalışmalar bizim ayrıntılarına indiğimiz anlama çalışmalarımızı desteklemektedir. Okuma hatalarının azlığı, doğru okuma, akıcı okuma becerilerini inceleyen çalışmalar da bizim okuma becerileri ölçeğimizden

aldığımız sonuçları desteklemektedir. Ayrıca çalışmalarda okuma hızının arttığını belirten çalışma sonuçları araştırma sonuçlarımızla örtüşmektedir.

Yine Schirmer, Therrien, Schaffer ve Schirmer (2012) işitme engelli öğrencilerle yaptıkları çalışmada tekrarlı okuma yöntemini kullanmış, öğrencilerin okuma hızlarında akıcı okumalarında artış sağlanmıştır. Bu çalışmada da öğrencilerin okuduklarını anlamada anlamlı bir sonuç elde edilememiştir. Bu çalışmada da anlamadaki olumsuz sonuç, işitme engeline bağlanabilir. İşitme engelli öğrencinin günlük bazı kelimeleri de tanıyamamaları da buna sebep olmuş olabilir. Ayrıca tekrarlı okumaların anlamaya katkı sağlamadığı öğrenciler için ilave programlarla birlikte uygulanması bu olumsuz sorunu ortadan kaldırabilir.

Yukarıda verilen çalışmalara dikkat edildiğinde sadece özel eğitim sınıflarında eğitim gören dezavantajlı öğrencilere yönelik çalışmalar olmadığı görülmektedir. Normal sınıflarda kaynaştırma eğitimi alan veya raporu olmayıp özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler içinde bu noktada çareler aranmaktadır. İlkokulun ilk yıllarında tedavi edilmeyen okuma güçlükleri ilerleyen sınıflarda diğer derslerde problemler yaşamaya sebep olacaktır. Öğrenme güçlüğü çeken özellikle de Türkçe dersinde okuma ve anlama becerilerinde geri kalmış öğrenciler için de farklı uygulamalara ve yöntemlere ihtiyaç vardır. Yapılan çalışmalar sadece tekrarlı okumanın bile farklı yöntemlerle birleştirildiğini, farklı engel gruplarına uygulandığını hatta paket uygulamalarla denendiğini göstermektedir. Yapılacak olan çalışmaların sadece yöntemlerin uygulamalarıyla kalmaması hatta hangi gruplara hangi yöntemlerin faydalı olacağı, hangi yöntemin hangi paket uygulamalarda daha faydalı olacağına yönelik yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Özel eğitim öğrencilerinin, kaynaştırma öğrencilerinin ve akademik anlamda geri kalmış grupların özel bireyler olduğu dikkate alındığında ise bu dezavantajlı öğrencilerin eksikliklerinin giderilmesi için daha ilk yıllarda çalışmalar yapılması gerekmektedir. Kendilerine yönelik bireysel planlamalar ve öğretim yöntemlerinin öğretmenler tarafından fedakârlıkla hazırlanması çok zordur veya insiyatife kalması farklı sorunları ortaya çıkarabilmektedir. Bu sebeple özel ilgiye muhtaç öğrenciler resmi makamlarca eğitimin ilk aylarında tespit edilmeli ve onlara yönelik planlamalar yöneticiler tarafından titizlikle takip edilmelidir.

Araştırmanın renkli metinlerle okuma yönteminin hipotezleri de uygulama sonucunda okuduğunu anlama becerilerine katkısının olacağı, okuma becerilerinin gelişeceği ve okunan kelime sayısında artış olacağıdır.

R öğrencisinin uygulama yapılmadan önceki verileri ve uygulamanın yapıldıktan sonraki izleme ve değerlendirme sonuçları karşılaştırıldığında düzenli bir artış görülmektedir. Okuduğunu anlama becerilerinin detaylı incelemesi olan ses, hece, kelime, cümle ve paragraf ölçeklerinde düzenli bir artış görülmektedir. Okuma becerileri ölçeği ve okuduğu kelime sayısında da R öğrencisinin düzenli bir ilerlemesi söz konusudur. Elde edilen bu bulgular renkli metinlerle okuma yönteminin araştırma sorularını doğruladığı görülmektedir.

Alanyazın tarandığında ülkemizde renkli metinlerle okumaya yönelik çalışmaların çok kısıtlı olduğu söylenebilir.

Taşkaya (2010) okumada güçlüğü yaşayan bir 4. sınıf öğrencisiyle renkli metinlerle okuma yöntemini çalışmıştır. Öğrencinin okuma yanlışlarında önemli düzelmeler olmuş, seslendirme ve ortam ölçeklerinden aldığı puanlarda anlamlı yükselmeler olmuştur.

Batur ve Gülerer (2013) çalışmalarında rengin etkisini görmek için farklı zemin ve yazı renklerinde okuma metinleri kullanmışlardır. Bu metinlerden hangi zemin yazı kontrastının etkili olduğunu araştırmışlardır. Tüm yazıların siyah zemin renginin farklı olduğu çalışmalar içerisinde, zemin renginin kırmızı yazının siyah olduğu öğrencilerin okuduklarını anlama puanları daha yüksek bulunmuştur. Zeminin beyaz yazı renginin farklı olduğu çalışmada ise öğrencilerden en çok puan alınan karşıtlık ise beyaz zemin üzerine yeşil yazı olmuştur. Bu çalışmadaki diğer önemli nokta ise öğrencilerin beyaz zemin ile sürekli karşılaşmaktan sıkıldıklarını söylemeleri ve motive olmadıklarını söylemeleridir.

Demir (2004) ekran tasarımı üzerine 7. Sınıf öğrencileri ile çalışma yapmıştır. Çalışmasında öğrenciler arka plan olarak sarı, mavi, kırmızı ve turuncu renkleri tercih etmiş, birbirine yakın zıtlıkta olan renklerin kombinasyonunu ise tercih etmemişlerdir. Ayrıca erkek öğrencilerin renk seçiminde pembeden uzak durdukları bulunmuştur.

Gül ve diğerleri (2015) yükseköğretimdeki öğrencilerle yaptıkları çalışmalarda elde ettiği sonuçlardan birisi de öğrencilerin eğitim esnasında daha fazla renkte kalem kullanmayı talep etmeleri olmuştur. Demir (2009) eğitsel yazılım arayüz çalışmasında renklerin kişilik üzerinde etkisi olduğunu ve renk

seçimin önemli olduğunu vurgulamıştır. Cinsiyet farklılığının renk seçiminde farklılaştığını arka plan seçimlerinde cinsiyete göre değişiklikler olduğunu tespit etmiştir. Kınık (2017) tipografik tasarımda rengin okunurluğa olan etkisini incelediği araştırmada, sarı ve turuncu gibi sıcak renklerin dikkat çekiciliği artırdığını fakat kullanılan zemin renginin de etkiyi artırmada çok önemli olduğu bulgusuna ulaşmıştır.

Wilkins ve diğ. (1996) okuma güçlüğü olan öğrencilerde renkli kaplamaları uygulamış, okuma hızlarına ve kelime tanıma becerilerine olan etkisine bakmıştır. 77 çocuktan %49'unun kelime tanıma becerisi artmış ve %7.2 oranında okuma hızlarında artış olmuştur. Renkli kaplama uygulamasını isteğe bağlı yapmıştır. Renkli kaplama uygulamasını seçmeyen öğrencilerde okuma hızında artış olmamıştır.

Kriss ve Evans (2005) ise disleksili öğrenciler ile yaptığı çalışmada Meares-Irlen Sendromu ile disleksili öğrencilerin ilişkilerini incelemiştir. Araştırmada renkli kaplamalar için öğrencilere istedikleri renkleri seçebilecekleri söylenmiş ve 8 renk tercihi sunulmuştur. Disleksili grupta okuma hızının anlamlı bir şekilde arttığı fakat kontrol grubunda okuma hızında artış olmadığı bulunmuştur. Renkli kaplama tercihlerinde disleksili grup yeşil rengi tercih etmiştir. En az tercih edilen renk ise gri olmuştur.

Henderson, Tsogka ve Snowling (2013) disleksili olan ve olmayan lisans öğrencileriyle çalışmıştır. Kontrollerde disleksili olmayan öğrencilerin %58'i %5 ten fazla, %48'i %8 den fazla okuma hızında artış sağlarken, disleksili olan öğrencilerde bu oran %75'inde %5 ten fazla, , %63'ünde %8'den fazla, %44'ünde %10'dan fazla olmuştur.

Ludlow, Wilkins, Heaton (2006) otizmlili çocuklarda ve normal gelişim gösteren çocuklarda renkli kaplamaları uygulamışlardır. Otizmlili çocukların %79 gibi bir bölümünde normal gelişim gösteren çocukların ise %16'sında en az %5'lik bir okuma hızında artış bulmuştur.

Vidal-Lopez (2011) renkli kaplamaların okuma hızına etkisini incelediği araştırmasında, Meares-Irlen tanısı konmuş 27 ortaokul öğrencisiyle çalışmıştır. Araştırma bulgularında renkli kaplamaların pozitif etkilerini gördüğünü fakat çalışmaların daha çok geliştirilmesi gerektiğini söylemiştir.

Ritchie, Della Sala ve McIntosh (2011) ise renkli kaplamaların okuma güçlüğü çeken çocuklarda faydasının olmadığını belirtmiştir. Bu olumsuzluğun

nedeni ise okumada güçlük yaşayan öğrencilere en uygun renk seçiminin sağlanamadığı olabilir. Ayrıca renkli metinlerle okuma çalışmalarında çalışmaların devamı için anlık faydaların da kontrollerinin sağlanması gerekmektedir. Özellikle de okumada güçlük çeken veya farklı engel grubunda bulunan öğrencilerin renk seçiminde kendi tercihlerine bırakma veya hiperaktivitesi olan öğrencilerin kırmızıya hassaslığı gibi konularda duyarlı davranılması gerekmektedir.

İlgili çalışmalara bakıldığında renkli metinlerle okuma yönteminin okuduğunu anlama, okuma hızı ve okuma becerilerine olumlu katkı yaptığı görülmektedir. Çalışmamızın bulguları da ilgili çalışmaların büyük bir bölümü ile örtüşmektedir.

Sonuç

Tekrarlı okuma yöntemi uygulanan zihinsel engelli öğrencinin ses becerileri bulguları incelendiğinde olumlu anlamda gelişmeler olmuştur. Öğrencinin iki haftalık ölçümlerinden elde edilen sonuçları düzenli gelişme göstermiştir. Bireysel öğretmenin yaptığı ölçümler, ihtiyaç analizi bulguları, öğretmen ve müdür yardımcısının görüşlerinden ortaya çıkan nitel veriler de öğrencinin ses becerilerinde gelişme olduğunu göstermektedir. Tüm veriler dikkate alındığında tekrarlı okuma yöntemi öğrencinin ses becerisinin gelişmesini sağlamıştır.

Bir başka ifadeyle bu araştırmada tekrarlı okuma yönteminin okuduğunu anlama becerilerine olumlu katkısının ortaya çıktığı söylenebilir. Öğrencinin hece, kelime, cümle ve metin-paragraf ölçeklerinden elde edilen sonuçları da düzenli olarak gelişme göstermiştir. Okuma hızının artması ve genel okuma becerileri ölçeklerinden alınan sonuçların da gelişme göstermesi, tekrarlı okuma yönteminin zihin engelli öğrencinin okuma ve anlama becerilerinde yararlı olduğu sonucunu göstermektedir.

Renkli metinlerle okuma yöntemi uygulanan zihin engelli öğrencinin de ses becerisinin ve diğer okuduğunu anlama becerilerinin (hece, kelime, cümle, metin-paragraf) geliştiği görülmektedir. Ayrıca öğrencinin okuma hızında düzenli bir artış görülmekte ve genel okuma becerilerinden aldığı sonuçlarda da gelişme görülmektedir. Elde edilen nicel ve nitel verilere bakıldığında renkli metinlerle okuma yönteminin hafif düzeyde zihin engelli öğrencinin okuma ve anlama becerilerinde olumlu katkısının olduğu söylenebilir. Tekrarlı ve renkli metinlerle

okuma yönteminin hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerine etkisinin incelendiği bu çalışmanın problem cümlesi ve alt problemleri de elde edilen sonuçlarla doğrulanmıştır. Bundan önce yapılan çalışmalar da bu iki yöntemin hafif düzeyde zihin engelli öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini geliştirdiğini göstermektedir.

Öneriler

Öğretmenlere yönelik öneriler

Tekrarlı okuma yöntemi hafif düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler için Türkçe dersinde kullanılmalıdır.

Sınıfında zihinsel engelli öğrencisi bulunan öğretmenler tekrarlı okuma yöntemini iyi bir okuyucu öğrenci ile kaynaştırma öğrencileri için kullanabilirler.

Tekrarlı okuma yöntemi farklı engel gruplarında dinleme-okuma yolu ile veya grupla okuma-tekrar okuma yolu ile denenebilir.

Öğrencilerin okudukları metinler özellikle de okumada güçlük çektikleri kelimeler renklendirilebilir.

Öğrencinin karıştırdığı birbirine yakın olan “b-d, m-n” gibi harfler öğretim aşamasında renklendirilerek hatırlanması kolaylaştırılabilir

Öğrencilerin ana kaynağı olan kitaplar, küçük yaş gruplarının oldukları sınıflarda ise daha renkli ve dikkat çekici hazırlanabilir.

Renkli metinlerle uygulama yapılırken öğrencilerin kendi tercih ettiği renkler kullanılarak pekiştirici olarak kullanılabilir.

Özellikle farklı engel gruplarında öğrencilerin derse motivesi için istediği ve hoşlandığı renklerde çalışmalar hazırlanabilir.

Zihin engelli gruplarda da görülen dil konuşmaya yönelik çalışmalarda ses çalışmaları için renklendirmeler kullanılabilir.

Ailelere yönelik öneriler

Aileler çocukları için alternatif olacak farklı okuma yöntemleri öğretmenleri ile iletişime geçerek öğrenebilirler.

Aileler tekrarlı okuma yöntemini okuldaki metinleri ve etkinlikleri evde tekrar okumaları ile çocuklarının gelişimini destekleyebilirler.

Aileler çocuklarının hangi renkleri daha çok tercih ettiklerini gözlemleyerek ona yönelik öğretmenlerinden talepte bulunabilirler.

Çift engeli veya çoklu engeli olan çocuklara sahip aileler renklere karşı duyarlılığı olan çocukları için öğretmenleri ile iletişime geçmelidirler.

Düşük eğitim seviyesindeki aileler özellikle hece renklendirmesi konusunda öğretmenlerinden bu konuda eğitim alabilirler.

Araştırmacılara yönelik öneriler

Tekrarlı okuma yöntemi diğer engel gruplarında ve daha kalabalık sınıflarda uygulanabilir.

Tekrarlı okuma yöntemi koro okuma ve diğer okuma yöntemi bir arada kullanılarak araştırılabilir.

Renkli metinlere yönelik yapılacak araştırmalarda, zemin ve yazı renginden hangisinin daha yararlı olacağının belirlenmesi için renklerin kendi arasındaki etkililiği çalışılabilir.

Renkli metinlerle okuma yöntemi daha fazla sayıda yapılabilir ve karşılaştırma dikkate alınabilir.

Renkli metinlere yönelik çalışmalarda anlık faydaya yönelik çalışmalar yapılabilir.

Renkli metinlere yönelik çalışmalarda renk uygulamasının tamamlanmasından sonra devam eden süreçteki gelişim izlenebilir.

Kişisel fayda sağlayan renklerin tespit edilmesi durumunda renkli gözlükler veya lenslerle renkli metinlerle okuma yöntemi araştırılabilir.

Renkli metinlerle okuma yöntemi farklı engel grupları bir arada alınarak çalışılabilir.

Kaynakça

- Akçamete, G., Gürgür, H. ve Arzu, K. (2003). Kaynaştırma programlarına yerleştirilen özel gereksinimli öğrencilerin okuma yazma becerilerine ilişkin öğretmen görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 4 (2), 39-53.
- Akgül, D. ve Güneş, V. (2015). Renkler, anlamları ve marka bilinirliği üzerindeki etkisi. İçinde H. Karadal (Ed) *14. Ulusal İşletmecilik Kongresi Bildirileri Kitabı* (s. 95-102). Aksaray: Eğitim Yayınevi.
- Aksoy, N. (2003). Eğitimsel uygulamaları iyileştirme ve değiştirmede kullanılacak bir yöntem: Eylem araştırması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 9 (4), 474-489.
- Aktepe, V. (2015). Okuma güçlüğü ve giderilmesi: Tek örneklemlili bir durum çalışması. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 6 (19), 111-126.
- Akyol, H. (2006). *Türkçe öğretim yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Akyol, M. (2014). *Yapılandırılmış akıcı okuma yönteminin üçüncü sınıf öğrencilerinin akıcı okuma ile okuduğunu anlama becerilerine etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Aslantürk, Z. (2004). *Sosyal bilimler için araştırma metot ve yöntemleri*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Ataman, A. (2003). *Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitime giriş*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Atmaca, A. E. (2006). İlköğretim ders kitaplarında görsel tasarım ve resimleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 171 (35), 318-328.
- Aytaş, G. (2005). Okuma eğitimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (4), 461-470.
- Balcı, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler*. Ankara: Pegem Akademi.

- Başaran, M. (2013). Okuduğunu anlamının bir göstergesi olarak akıcı okuma. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 13 (4), 2277-2290.
- Baştuğ, M. (2012). *İlköğretim I. kademe öğrencilerinin akıcı okuma becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Batur, M. (2016). Huzurun rengi mavi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 6 (13), 279-292.
- Batur, Z. ve Gülerer, S. (2013). Rengin sosyokültürel yansımaları ve okuduğunu anlamaya etkisi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6 (7), 205-215.
- Bouldoukian, J., Wilkins, A. J., & Evans, B. J. (2002). Randomised controlled trial of the effect of coloured overlays on the rate of reading of people with specific learning difficulties. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 22 (1), 55-60.
- Bulut, S. (2016). *Tekrarlı okuma çalışmalarının ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin sesli ve sessiz okuma akıcılığını geliştirmeye etkisi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cavkaytar, A. ve Diken, İ. H. (2005). *Özel eğitime giriş*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Cemaloğlu, N. (2001). *İlkokuma yazma öğretimi: Eğitim fakültesi öğrencileri ve sınıf öğretmenleri için*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Cemaloğlu, N. (2011). Veri toplama teknikleri: Nicel-nitel. İçinde A. Tanrıöğen (Ed.) *Bilimsel araştırma yöntemleri* (s. 133-164). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chafouleas, S. M., Martens, B. K., Dobson, R. L., Weinstein, K. S., & Gardner, K. B. (2004). Fluent reading as the improvement of stimulus control: Additive effects of performance-based interventions to repeated reading on students' reading and error rates. *Journal of Behavioral Education*, 13 (2), 67-81.
- Coşkun, E. (2002). Okumanın hayatımızdaki yeri ve okuma sürecinin oluşumu. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 11 (11), 231-244.

- Çabuk, G. (2006). *İlköğretim binalarının renk açısından değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Çaycı, B. ve Demir, M. K. (2006). Okuma ve anlama sorunu olan öğrenciler üzerine karşılaştırmalı bir çalışma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4 (4), 437-456.
- Çolak, A. (2001). *Zihin özürlü çocuklar ilköğretim okulu ve mesleki eğitim merkezindeki özel eğitim öğretmenlerinin zihin özürlü çocukların okuma-yazma öğrenmeleri hakkındaki görüş ve önerileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir
- Demir, Ü. (2004). *İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin eğitsel yazılım ekran tasarım seçimlerinin ve ekran tasarımında dikkat ettikleri noktaların değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Demir, Ü. (2009). *Üniversite öğrencilerinin eğitsel yazılım ekran tasarımı seçiminde kişiliğin etkisi* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Dougherty, M. R., & Shanteau, J. (1999). Averaging expectancies and perceptual experiences in the assessment of quality. *Acta Psychologica*, 101 (1), 49-67.
- Duman, N. ve Tekinarslan, İ. Ç. (2007). Hikaye haritası yönteminin hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 8 (1), 33-55.
- Dündar, H. ve Akyol, H. (2014). Okuma ve anlama problemlerinin tespiti ve giderilmesine ilişkin örnek olay çalışması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 39 (171), 361-377.
- Emre, Y. (2014). *Farklı akademik seviyedeki 4. sınıf öğrencilerinin okuma stratejilerini kullanma durumları* (Doktora tezi). Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Eripek, S. (1996). *Zihinsel engelli çocuklar*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- Eripek, S. (2007). *İlköğretimde kaynaştırma*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Eripek, S. ve Vuran, S. (2012). Zihinsel yetersizliği olan çocukların eğitimi. İçinde A. G. Akçamete (Ed.) *Genel eğitim okullarında özel gereksinimi olan öğrenciler ve özel eğitim* (s. 243-282). Ankara: Kök yayıncılık.
- Erkuş, E. (2012). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Evans, B. J., & Joseph, F. (2002). The effect of coloured filters on the rate of reading in an adult student population. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 22 (6), 535-545.
- Evans, B. J., Patel, R., Wilkins, A. J., Lightstone, A., Eperjesi, F., Speedwell, L., & Duffy, J. (1999). A review of the management of 323 consecutive patients seen in a specific learning difficulties clinic. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 19 (6), 454-466.
- Fidan, N. K. ve Akyol, H. (2011). Hafif düzeyde zihinsel öğrenme güçlüğü olan bir öğrencinin okuma ve anlama becerilerini geliştirmeye yönelik nitel bir çalışma. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 4 (2), 16-29.
- Guzel Ozmen, R., & Cevik, G. (2005). *The effectiveness of antecedent and consequence interventions using combined and separated formats in oral reading fluency*. In G. Shiel, I. Stričević and D. Sabolović Krajina (Eds), *14th European conference on reading*, (pp. 243-249). Zagreb: Croatian Reading Association.
- Gül, Y., Miman, M., Ege, F. ve Saraç, S. (2015). Eğitimde renk ergonomisi üzerine bir çalışma: Toros Üniversitesi örneği. *Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi*, 3 (3), 419-424.
- Güldenoğlu, B. (2008). Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerde okuduğunu anlama becerilerinin desteklenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 9 (2), 51-63.
- Güldenoğlu, B. ve Kargın, T. (2012). Karşılıklı öğretim tekniğinin hafif derecede zihinsel engelli öğrencilerin okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkililiğinin incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 13 (1), 17-34.

- Gülersoy, A. E. (2013). İdeal ders kitabı arayışında sosyal bilgiler ders kitaplarının bazı özellikler açısından incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts Sports and Science Education*, 2 (1), 8-26.
- Güteryüz, H. (2004). *Türkçe ilk okuma yazma öğretimi: Kuram ve uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. İstanbul: Nobel Yayın Dağıtım.
- Güneyli, A. (2008). Metin türlerine göre okuduğunu anlama becerisinin sınanması. *Milli Eğitim Dergisi*, 82 (37), 82-92.
- Güzel Özmen, R. ve Doğanay Bilgi, A. (2013). Okuma öğretimi. İçinde İ. H. Diken (Ed.). *İlköğretimde Kaynaştırma* (s. 362-397). Ankara: Pegem Akademi.
- Heller, K., Pattillo, S., & Smith, M. (2004). The impact of a modified repeated-reading strategy paired with optical character recognition on the reading rates of students with visual impairments. *Journal of Visual Impairment & Blindness*, 98 (1), 1-39.
- Henderson, L. M., Tsogka, N., & Snowling, M. J. (2013). Questioning the benefits that coloured overlays can have for reading in students with and without dyslexia. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 13 (1), 57-65.
- Hitchcock, C. H., Prater, M. A., & Dowrick, P. W. (2004). Reading comprehension and fluency: Examining the effects of tutoring and video self-modeling on first-grade students with reading difficulties. *Learning Disability Quarterly*, 27 (2), 89-103.
- Hudson, R. F., Lane, H. B., & Pullen, P. C. (2005). Reading fluency assessment and instruction: What, why, and how? *The Reading Teacher*, 58 (8), 702-714.
- İçli, G. E. ve Çopur, M. E. (2008). Pazarlama iletişimde renklerin rolü. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10 (1), 22-33.
- İftar, G. K. ve Uysal, A. (1999). Zihin özürlü öğrencilere özel eğitim danışmanlığı aracılığıyla uygulanan resimli fişlerle okuma-yazma öğretiminin etkililiği.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 2 (3), 3-13.

İşcan, G. Ç. ve Coşkun, İ. (2016). Okuma stratejilerinin hafif derecedeki zihinsel yetersizliği olan bir öğrencinin akıcı okumasına ve anlama düzeyine etkisi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11 (3), 821-846.

Kaptan, A. Y. ve Kaptan, S. (2005). Ders kitaplarındaki tasarım sorunları ve öğrencilerin öğrenme düzeyine etkisi. *İçinde 19 Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 59-66.

Karakuş Tayşi, E. (2007). *İlköğretim 5. ve 8. sınıf öğrencilerinin hikâye ve deneme türü metinlerindeki okuduğunu anlama becerilerinin karşılaştırılması (Kütahya ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Karasar, N. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Akara: Nobel Yayınları.

Karasu, M. (2011). *Akıcı okumayı sağlamaya yönelik uygulanan yöntemlerin etkililiği*. <http://www.eab.org.tr/eab/oc/egtconf/pdfkitap/pdf/300.pdf>. pdf. (Erişim Tarihi: 20 Nisan 2017)

Kargın, T. Bireyselleştirilmiş eğitim programı: Hazırlama ve öğretimin bireyselleştirilmesi. *İçinde İ. H. Diken (Ed.) Özel eğitim* (s. 59-88). Ankara: Pegem Akademi.

Keskin, H. K. (2012). *Akıcı okuma yöntemlerinin okuma becerileri üzerindeki etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kınık, M. ve Öztürk, M. S. (2017). Tipografik tasarımda rengin okunurluğa etkisi konusunda öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 37, 327-335.

Kline, P. (1979). *Psychometrics and psychology*. London: Academic Press.

Koca, E. ve Koç, F. (2008). Çalışan kadınların giysi seçimleri ve renk tercihleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (24), 71-200.

- Kostewicz, D. E., & Kubina Jr, R. M. (2010). A comparison of two reading fluency methods: Repeated readings to a fluency criterion and interval sprinting. *Reading Improvement*, 47 (1), 43-64.
- Kriss, I. &, Evans, B. J. (2005). The relationship between dyslexia and Meares-Irlen Syndrome. *Journal of Research in Reading*, 28 (3), 350-364.
- Kuhn, M. R., & Stahl, S. A. (2003). Fluency: A review of developmental and remedial practices. *Journal of Educational Psychology*, 95 (1), 3-21.
- Lauritzen, C. (1982). A modification of repeated readings for group instruction. *The Reading Teacher*, 35 (4), 456-458.
- Law, Y. K. (2009). The role of attribution beliefs, motivation and strategy use in Chinese fifth-graders' reading comprehension. *Educational research*, 51 (1), 77-95.
- Lock, R. H., & Welsch, R. G. (2006). Increase oral reading fluency. *Intervention in School and Clinic*, 41 (3), 180-183.
- Ludlow, A. K., Wilkins, A. J., & Heaton, P. (2006). The effect of coloured overlays on reading ability in children with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 36 (4), 507-516.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2000). *573 sayılı özel eğitim hakkında kanun hükmünde kararname ve özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2001). *İlköğretim okulu orta düzeyde öğrenme yetersizliği (eğitilebilir) olan çocuklar eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2004). *Özel eğitim hizmetleri yönetmeliği*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği*. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/10111226_ozel_egitim_hizmetleri_yonetmeligi_son.pdf (Erişim Tarihi: 10 Nisan 2017).

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *Mesleki eğitim ve öğretim sisteminin güçlendirilmesi projesi: Çocuk gelişimi ve zihin engelliler*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). *Grafik ve Fotoğraf: Yazı düzenlemeleri*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2015). *Çocuk gelişimi: Zihin engelliler*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). Bireysel gelişim raporu yönergesi. https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_08/07230245_BYREYSEL_GELYYYM_RAPORU.pdf (Erişim Tarihi: 10 Nisan 2017).
- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı. (2017). *İlköğretim Türkçe öğretim programı ve kılavuzu (1-8)*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Nelson, J. S., Alber, S. R., & Gordy, A. (2004). Effects of systematic error correction and repeated readings on the reading accuracy and proficiency of second graders with disabilities. *Education and Treatment of Children*, 27 (3), 186-198.
- Obalar, S. (2009). *İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma becerileri ile sosyal duygusal uyum ve zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Orçan, M., ve Özmen, E. R. (2012). Zihinsel yetersizlikten etkilenmiş öğrencilerin okuma hızının artırılmasında sağaltım paketlerinden etkili olanın belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 13 (1), 41-54.
- Öz, F. (2006). *Uygulamalı Türkçe öğretimi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özdamar, K. (2013). *Paket programları ile istatistiksel veri analizi*. Ankara: Nisan Kitabevi.
- Özdemir, T. (2005). Tasarımda renk seçimini etkileyen kriterler. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14 (2), 391-402.

- Özkara, Y. (2010). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5, 109-119.
- Özpınar, İ. ve Yenmez, A. Ö. (2014). Eylem araştırması. İçinde M. Metin (Ed.) *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (s. 441-467). Ankara: Pegem Akademi.
- Özsoy, Y., Özyürek, M. ve Eripek, S. (2002). *Özel eğitime muhtaç çocuklar*. Ankara: Karatepe Yayınları.
- Özyürek, M. (2010). *Bireyselleştirilmiş eğitim programını geliştirme ve temelleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Pektaş, H. (2001). Ders kitaplarında tipografi ve tasarım sorunları. *Güzel Sanatlar Fakültesi 7. Sanat Yazıları*. Ankara. <http://www.hasippektas.com/ders.kit.html> (Erişim Tarihi: 25 Nisan 2017).
- Pikulski, J. J., & Chard, D. J. (2005). Fluency: Bridge between decoding and reading comprehension. *The Reading Teacher*, 58 (6), 510-519.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş: Nitel ve nicel yaklaşımlar*. (Çev. D. Bayrak, H. B. Arslan ve Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Rashotte, C. A., & Torgesen, J. K. (1985). Repeated reading and reading fluency in learning disabled children. *Reading Research Quarterly*, 20 (2), 180-188.
- Rasinski, T. V. (2003). *The fluent reader: Oral reading strategies for building word recognition, fluency, and comprehension*. New York: Scholastic Professional Books.
- Ritchie, S. J., Della Sala, S., & McIntosh, R. D. (2011). Irlen colored overlays do not alleviate reading difficulties. *Pediatrics*, 128 (4), 932-938.
- Robinson, G., & Foreman, P. (1999). Scotopic sensitivity/Irlen syndrome and the use of coloured filters: A long-term placebo controlled and masked study of reading achievement and perception of ability. *Perceptual and Motor Skills*, 89 (1), 83-113.
- Ross, M., & Olson, J. M. (1981). An expectancy-attribution model of the effects of placebos. *Psychological Review*, 88 (5), 408-437.

- Samuels, S. J. (1979). The method of repeated readings. *The Reading Teacher*, 32 (4), 403-408.
- Sarı, H. (2003). *Özel eğitime muhtaç öğrencilerin eğitimleriyle ilgili çağdaş öneriler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Schirmer, B. R., Schaffer, L., Therrien, W. J., & Schirmer, T. N. (2012). Reread-adapt and answer-comprehend intervention with deaf and hard of hearing readers: Effect on fluency and reading achievement. *American Annals of the Deaf*, 156 (5), 469-475.
- Sezgin, Z. Ç. ve Akyol, H. (2015). Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Journal of Education*, 4 (2), 4-16.
- Sidekli, S. (2010). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuma ve anlama becerilerini geliştirme: Eylem araştırması* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sidekli, S. ve Yangın, S. (2005). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 393-413.
- Singh, N. N., & Singh, J. (1988). Increasing oral reading proficiency through overcorrection and phonic analysis. *American Journal on Mental Retardation*, 93 (3), 312-319.
- Singleton, C., & Henderson, L. M. (2007). Computerised screening for visual stress in reading. *Journal of Research in Reading*, 30 (3), 316-331.
- Singleton, C., & Trotter, S. (2005). Visual stress in adults with and without dyslexia. *Journal of Research in Reading*, 28 (3), 365-378.
- Strickland, W. D., Boon, R. T., & Spencer, V. G. (2013). The effects of repeated reading on the fluency and comprehension skills of elementary-age students with learning disabilities, 2001-2011: A review of research and practice. *Learning Disabilities. A Contemporary Journal*, 11 (1), 1-33.
- Sucuoğlu, B. (2010). *Zihin engelliler ve eğitimleri*. İstanbul: Kök Yayıncılık.

- Sucuoğlu, B. ve Bakkaloğlu, H. (2002). *Daha kolay okuyalım öğretmen kitabı*. İstanbul: Kök Yayıncılık.
- Sucuoğlu, B. ve Kargın, T. (2006). *İlköğretimde kaynaştırma uygulamaları*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Sürmeli, K. ve Kaptan, A. (2011). Çocuk dergilerinin grafik tasarımı. İçinde S. Sever (Ed.) 3. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri*. (s. 577-584). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Swain, K., Leader Janssen, E., & Conley, P. (2013). Effects of repeated reading and listening passage preview on oral reading fluency. *Reading Improvement, 50* (1), 12-18.
- Şeker, H. ve Gençdoğan, B. (2006). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Taşkaya, S. M. (2010). Okuma problemlerinin giderilmesinde renkli metinlerin etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29* (2), 21-36.
- Tekin İftar, E., Kırcaali İftar, G., Erbaş, D. ve Kurt, O. (2012). *Eğitim ve davranış bilimlerinde tek denekli araştırmalar*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Tekin, E. (2000). Karşılaştırmalı tek-denekli araştırma modelleri. *Özel Eğitim Dergisi, 2* (4) 1-12.
- Tekinarslan, İ. Ç., (2013). Zihin Engelliler. İçinde İ. H. Diken (Ed.) *Özel eğitime gereksinimi olan öğrenciler ve özel eğitim* (s.137-156). Ankara: Pegem Akademi.
- Temizkan, M. (2007). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde okuma stratejilerinin okuduğunu anlama üzerindeki etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Therrien, W. J. (2004). Fluency and comprehension gains as a result of repeated reading: A meta analysis. *Remedial and special education, 25* (4), 252-261.

- Turpie, J. J. & Paratore, J. R. (1995). Using Repeated reading to promote success in a heterogeneously grouped first grade. In C. Kinzer, K. A. Hinchman & D. L. Leu (Eds.), *Perspectives on literacy research and practice* (pp. 255-263). Chicago: National Reading Conference.
- Tyrrell, R., Holland, K., Dennis, D., & Wilkins, A. (1995). Coloured overlays, visual discomfort, visual search and classroom reading. *Journal of Research in Reading*, 18 (1), 10-23.
- Ulu, M. ve Başaran, M. (2013). Video öz değerlendirme tekniğinin akıcı okuma becerisinin gelişimine etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 38, 1-10.
- Ulusoy, M., Dedeoğlu, H. ve Ertem, İ. S. (2012). Öğretmen adaylarının akıcı okumanın öğretimi ve değerlendirilmesi ile ilgili algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 40 (40), 46-58.
- Uzuner, Y. (2005). Özel eğitimden örneklerle eylem araştırmaları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 6 (2), 1-12.
- Uzunkol, E. (2013). Akıcı okuma sürecinde karşılaşılan sorunların tespiti ve giderilmesine yönelik bir durum çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (1), 70-83.
- Vidal López, J. (2011). The role of attributional bias and visual stress on the improvement of reading speed using colored filters. *Perceptual and Motor Skills*, 112 (3), 770-782.
- Wilkins, A. J. (2002). Coloured overlays and their effects on reading speed: A review. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 22 (5), 448-454.
- Wilkins, A. J., Huang, J., & Cao, Y. (2004). Visual stress theory and its application to reading and reading tests. *Journal of Research in Reading*, 27 (2), 152-162.
- Wilkins, A. J., Jeanes, R., Pumfrey, P. & Laskier, M. (1996). Rate of Reading Test: its reliability, and its validity in the assessment of the effects of coloured overlays. *Ophthalmic and Physiological Optics*, 16 (6), 491-497.
- Yalın, H. İ. (2001). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. İstanbul: Nobel Yayıncılık.

- Yanpar, T. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. İstanbul: Anı Yayınları.
- Yılmaz, M. (2006). *İlköğretim 3. sınıf öğrencilerinin sesli okuma hatalarını düzeltmede ve okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede tekrarlı okuma yönteminin etkisi*. (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, M. (2008a). Türkçede okuduğunu anlama becerilerini geliştirme yolları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (9), 132-139.
- Yılmaz, M. (2008b). Kelime tekrar tekniğinin akıcı okuma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 323-350.
- Yılmaz, Ü. (1991). *Renklerin psikolojisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Yılmaz, Z. A. (2006). *İlk okuma yazma öğretimi uygulama örnekleriyle*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ekler

Ek- 1: Çalışma İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 16/05/2017-E.23290

T. C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 45295868-300-
Konu : Anket Çalışması (İsmet GEVREK)

EGİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 05/05/2017 tarihli ve 64000098 sayılı yazı.

Enstitünüz Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi 201281301345 numaralı İsmet GEVREK 'in, "Tekrarlı Okuma ve Renkli Metinlerle Okuma Yönteminin Hafif Zihin Engelli öğrencilerinin Okuma ve Anlama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi" konulu anket çalışması ile ilgili uygulama ve ölçekleri Kütahya Çimkent Özel Eğitim İlkokulu 3. Sınıf Öğrencilerine uygulama talebinin uygun görüldüğünü ve yapılan çalışma sonucunun İl Millî Eğitim Müdürlüğü'ne de gönderilmesi gerektiğinin bildirildiği ilgi yazı sureti ve ekleri yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-İmza
Mikdat BEKTAŞ
Daire Başkanı

EK :
İlgi yazı sureti ve ekleri (2 Sayfa)

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 53490996-44-E.6400098
Konu : İsmet GEVREK'in
Anket İzni

05.05.2017

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a)19/04/2017 tarihli ve 3707 sayılı yazınız.
b)04/05/2017 tarihli ve 6291155 sayılı onay.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi İsmet GEVREK'in "Tekrarlı Okuma ve Renkli Metinlerle Okuma Yönteminin Hafif Zihin Engelli Öğrencilerinin Okuma ve Anlama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi" konulu anket çalışması ile ilgili uygulama ve ölçekleri için Valilik Makamından alınan ilgi (b) onay ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Sabahattin DÜLGER
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek: İlgi (b) onay (1 sayfa)

M. K. K. G. MİR
V.M.K.L.

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 53490996-44-E.6291155
Konu : Anket İzni

04/05/2017

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi : a) MEB. Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2012/13 nolu Genelgesi.
b) Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğünün 19/04/2017 tarihli ve 3707 sayılı yazısı.

Bakanlığımızın ilgi (a) Genelgesi doğrultusunda, Dumlupınar Üniversitesi Rektörlüğünün ilgi (b) yazısında; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi İsmet GEVREK'in "Tekrarlı Okuma ve Renkli Metinlerle Okuma Yönteminin Hafif Zihin Engelli Öğrencilerinin Okuma ve Anlama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi" konulu anket çalışması ile ilgili uygulama ve ölçeklerini İlimiz Çinikent Özel Eğitim İlkokulu 3. sınıf öğrencilerine uygulamak istediği belirtilmektedir.

İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Hamdi SARIOZ'un başkanlığında toplanan değerlendirme komisyonu yapmış olduğu inceleme sonucunda söz konusu anket çalışması ile ilgili uygulama ve ölçeklerinin adı geçen okulda uygulanabilir olduğuna karar vermiş olup, eğitim- öğretime aksatmadan, konunun dışına çıkmamaları, bütün sorumluluğun ilgililere ve okul müdürlüğüne ait olmak üzere yukarıda belirtilen anket çalışmasının tamamlandıktan sonra bir örneğinin Müdürlüğümüze verilmek üzere yapılmasını;

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Sabahattin DÜLGER
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
04/05/2017

Arif YALÇIN
Vali a.
Vali Yardımcısı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü-KÜTAHYA
Elektronik Adres: ktahya.meb.gov.tr
e-posta: stratejigelistirme43@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: Filiz ÖRNEK- VHKİ
Tel: (0 274) 2236241/159
Faks: (0 274) 2236254

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evnaksorgu.meb.gov.tr> adresinden 77c1-e725-32fd-aa9d-687f kodu ile teyit edilebilir.

SAĞLIKLI BESLENME

Canlıların yaşamını sürdürmesi için beslenmeye ihtiyaçları vardır. Beslenmek, karın doyurmak değildir. Sağlıklı olmak için dengeli ve yeterli beslenmeliyiz.

Dengeli ve yeterli beslenmek için her besin grubundan yeterince tüketmeliyiz. Gün içerisinde üç ana, iki ara öğün ile besleniriz. Sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemekleri ana öğünlerdir. Ara öğünlerin biri "kuşluk", diğeri "ikindi"dir. Kuşluk, kahvaltı ile öğle arasındadır. Bu öğünler, aynı saatlere denk getirilmelidir.

Günün en önemli öğünü sabah kahvaltısıdır. Çünkü bütün gece aç kalırız. Kahvaltı, bizi güne hazırlar ve kendimizi iyi hissetmemizi sağlar. Bilgileri çabuk öğrenmemizi kolaylaştırır. Kahvaltı yapan öğrenciler daha başarılı olur. Bu nedenle hergün kahvaltı yapmalıyız.

Hazırlayan
Prof. Dr. N. Karaağaoğlu
(Kısaltılmıştır)

Ek- 3: Okuduğunu Anlama Ses Becerisi Ölçeği

OKUDUĞUNU ANLAMA (SES) ÖLÇEĞİ

1. "Atatürk" kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır.
a) 7 b) 6 c) 8
2. "Kelebek" kelimesinde kaç tane "e" sesi vardır?
a) 2 b) 3 c) 4
3. "Öğretme__" kelimesinde boşluğa aşağıdaki harflerden hangisi getirilirse bir mesleğin adı olur?
a) k b) n c) m
4. "Ba_" hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse tatlı bir yiyecek olur?
a) k b) l c) ş
5. "Be__" hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse bir sayı olur?
a) l b) n c) ş
6. "B_n y_di yaşındayım." Cümlesinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) e b) i c) u

7. *Bo_ hecesine aşağıdaki seslerden hangisini getirirsek oluşan iki hece de anlamlı olur?

a) v,c

b) ş,p

c) l,y

8. *_sker_ kelimesinde boşluğa aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?

a) E

b) A

c) İ

9. *Kitap_ kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır?

a) 5

b) 6

c) 4

10. *Bir yıld_ dört mevs_m vardır._ Cümlesinde boşluklara aşağıdaki seslerden (harflerden) hangileri getirilmelidir?

a) a,i

b) i,e

c) e,a

11. *Sabah oy_n akşam oy_n. Biz çoc_klar oy_na hiç doymayız._ Cümlesinde boş bırakılan ses (harf) aşağıdakilerden hangisidir?

a) a

b) u

c) i

12. Balo_
Salo_

Yukarıdaki kelimelerde boş bırakılan ses (harf) hangisidir?

a) t

b) m

c) n

13. *Arkadaşlarımı çok seviyorum.* Cümlesinde kaç “ o ” sesi (harfi) vardır.

a) 4

b) 2

c) 3

14. *Masalların bize çok faydası vardır.* Cümlesinde * i * sesinin (harfinin) geçtiği kelime aşağıdakilerden hangisidir?

a) Çok

b) bize

c) vardır

15. Haydi gelin çocuklar!
Binelim teknemize.
Türküler söyleyelim,
Açılalım denize.

Yukarıdaki şiirde kaç tane * ü * sesi (harfi) vardır?

a) 2

b) 4

c) 3

16. Annele_
Babala_
Çocukla_

Yukarıdaki kelimelerin sonuna aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?

a) n

b) r

c) k

17. " g_lmek " kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) o

b) u

c) ü

18. " Ka_ne " kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) r

b) ğ

c) ı

19. Da__
Ya__

Yukarıdaki hecelerin sonuna aşağıdaki seslerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı bir kelime olur?

a) k

b) p

c) ğ

20. "Köyümüze jandarma geldi." Cümlesinde sadece bir defa kullanılan ses(harf) hangisidir?

a) ü

b) j

c) a

Ek- 4: Okuduğunu Anlama Hece Ölçeği

OKUDUĞUNU ANLAMA (HECE) ÖLÇEĞİ

1. "Cumhuriyet" kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Cum-hu-ri-yet b) cu-m-hu-ri-yet c) cum-hur-i-yet
2. "Kırmızı ışıkta durmalıyız." Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır?
a) 8 b) 10 c) 9
3. "Sınıfımızı temiz tuta___" cümlesindeki boşluğa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?
a) lum b) lim c) lım
4. "Gül___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirirsek oluşan kelime isim olmaz?
a) ten b) mek c) şen
5. "Sev___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime anlamsız olur?
a) mek b) gi c) za
6. "Televizyon" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Te-le-viz-yon b) Tele-viz-yon c) Te-lev-iz-yon

7. "Okulumu çok sevdim." cümlesinde hangi sözcük tek (bir) hecelidir?

- a) Okulumu b) sevdim c) çok

8. "Sonbahar mevsiminde ağaç--- yapraklarını döker." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) ler b) lar c) lır

9. "Yağmurdan korunmak için ----siye kullanılır." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) Şem b) Şen c) Şan

10. "Ma---" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek kesici bir araç adı olur?

- a) kas b) vi c) sa

11. "Ye----" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime bir renk adı olur?

- a) mek b) şil c) ni

12. "Ya---" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek doğru söylemeyen kimse anlamına gelir?

- a) mak b) lar c) cı

13. "Geleceğim için çevremi koruyorum." Cümlesi kaç heceden oluşmuştur?

a) 11

b) 12

c) 13

14. "___dalına" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisi gelirse bir meyve adı olur?

a) San

b) Man

c) Muz

15. As___

Kap___

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelimeler iki hayvan adı olur?

a) lan

b) lı

c) tım

16. Aşağıdaki cümle hangi şıkta hecelerine doğru ayrılmıştır?

a) O-ya ki-tap ok-u-du.

b) O-ya ki-tap o-ku-du.

c) O-ya kit-ap o-ku-du.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

a) A-li süt iç-ti.

b) Cey-da pey-nir ye-di.

c) Ö-mer yum-u-r-ta ye-di.

18. ___mur
___lı

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı birer kelime olur?

- a) Yağ b) Yak c) Yok

19. "Tuvalete teneffüslerde gitmeliyiz." Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

- a) Tuvalete b) gitmeliyiz c) teneffüslerde

20. "öğretmenizi çok dikkatli dinlemeliyiz ." cümlesinde hece sayısı en az olan kelime hangisidir?

- a) çok b) dikkatli c) dinlemeliyiz

Ek- 5: Okuduğunu Anlama Kelime Ölçeği

OKUDUĞUNU ANLAMA (KELİME) ÖLÇEĞİ

1. "Yemekten sonra dişlerimi fırçalarım." cümlesi kaç kelimedenden oluşmaktadır?
a) 4 b) 3 c) 5
2. "Çok çikolata yersen _____ çürür." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) dilin b) dişlerin c) dudakların
3. "Erken _____erken uyan." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) gel b) kalk c) uyu
4. " A, L, M, E " seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamayız?
a) Ela b) Ali c) Elma
5. "Ahmet okula gitmek istemiyor _____ ödevini yapmamış." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) ama b) fakat c) çünkü
6. "Arkadaşımı sözünü kesmeden dinlerim." Cümlesinde kaç tane kelime var?
a) 4 b) 3 c) 5

7. * Güz. kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek anlamlı bir kelime olur ?
a) ci b) mek c) lük
8. * Burnumuzla ----- alırsınız. cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) tat b) koku c) ses
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayı bildiren bir kelime vardır?
a) Sınıfa iki öğrenci geldi.
b) Babam bisiklet aldı
c) Annem masal anlattı.
10. *Tuvaletlerde boşa akan muslukları kapatalım.. Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?
a) Tuvaletlerde b) muslukları c) akan
11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde dört tane kelime vardır?
a) Yere çöp atmıyorum
b) Yolda hep kaldırımdan yürüyorum.
c) Sabah kahvaltımı yapıyorum.
-

16. "En sevdiğim.....makarnadır. "
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) hayvan b) yemek c) kitap
17. "eldiven" kelimesinin geçtiği cümle aşağıdakilerde hangisidir?
a) Yemekten önce ellerimi yıkadım.
b) Elbiseme süt döktüm.
c) Annem eldiven almayı unutmuş.
18. "Aynur okuduğu kitabı arkadaşlarına anlattı."
Cümlesinde kaç tane kelime vardır?
a) 5 b) 6 c) 4
19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir kuş adı geçmektedir?
a) Gökyüzünde ay parlıyordu.
b) Gökyüzünü bulutlar kaplamıştı.
c) Gökyüzünde martılar uçuyordu.
20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir spor adı geçmektedir?
a) Arkadaşlarımla oyun oynadık.
b) Arkadaşlarımla futbol oynadık.
c) Arkadaşlarımla kitap okuduk.

Ek- 6: Okuduğunu Anlama Cümle Ölçeği

OKUDUĞUNU ANLAMA (CÜMLE) ÖLÇEĞİ

1 .Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir?

- a) Ela, dişlerini fırçaladı.
- b) Ela
- c) Ela, dişlerini

2. Ben defterimin yapraklarını hiç kopartmam. Defterimi temiz kullanırım. Benim yüzümden ağaçların kesilmesini istemem.

Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur?

- a) 2
- b) 3
- c) 4

3. "23 Nisan ulusal egemenlik ve _____"

Boşluğu aşağıdakilerden hangisi tamamlar?

- a) Bayramıdır.
- b) Büyük bayramıdır.
- c) Çocuk bayramıdır.

4. "Masalların bize çok faydası vardır. Masal okuyan insanların konuşması güzel olur. "

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatırsınız?

- a) Masal okumak faydalıdır.
- b) Masal okuyan insanlar güzel konuşur.
- c) Masallarda hayvanlar konuşabilir.

5. "Doktor – olacağım - ben. "
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle aşağıdakilerde hangisidir?
a) Doktor olacağım ben.
b) Olacağım doktor ben.
c) Ben doktor olacağım.
6. "yedi – gündür – hafta – bir. " Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle aşağıdakilerden hangisidir?
a) Bir hafta yedi gündür.
b) Yedi hafta bir gündür.
c) Hafta bir yedi gündür.
7. "Annem bana çok kızdı çünkü _____
Noktalı yere aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilmelidir?
a) Ödevimi yaptım.
b) Anneme hediye aldım.
c) Annemin en sevdiği vazoyu kırdım.
8. "Hastalıklardan korunmak için _____
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
a) Televizyon izleyelim.
b) Aşı olalım.
c) Ders çalışalım.

Oyun oynarken kurallara uymalıyız. Arkadaşlarımıza zarar vermemeliyiz. Oyunumuz bitince ellerimizi ve yüzümüzü yıkamalıyız. Terli terli soğuk su içmemeliyiz.

9. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşuyor?

a) 4

b) 5

c) 6

10. Yukarıdaki paragrafın ikinci cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

a) Arkadaşlarımıza zarar vermemeliyiz.

b) Terli terli soğuk su içmemeliyiz.

c) Oyun oynarken kurallara uymalıyız.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Pınar'ın üzüldüğünü anlatıyor?

a) Pınar, kitap okuyordu.

b) Pınar, ağlayarak kaybolan kitabını arıyordu.

c) Öğretmeni "aferin" deyince Pınar, çok mutlu oldu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Pınar'ın sevindiğini anlatıyor?

a) Pınar, kitap okuyordu.

b) Pınar, ağlayarak kaybolan kitabını arıyordu.

c) Öğretmeni "aferin" deyince Pınar, çok mutlu oldu.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir mevsim anlatılıyor?

a) Kırmızı ışıkta durmalıyız.

b) Trafik kurallarına uymalıyız.

c) Yazın hava çok sıcak olur.

14. Aşağıdakilerden hangisinde derste yapmamız gereken bir davranış anlatılıyor?

- a) Ev işlerinde annemize yardımcı olmalıyız.
- b) Öğretmenimizi dikkatlice dinlemeliyiz.
- c) Boş zamanlarımızda kitap okumalıyız.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir trafik kuralı anlatılıyor?

- a) Yeşil ışık yanınca geçmeliyiz.
- b) Arkadaşlarımıza yardımcı olmalıyız.
- c) Odamızı kendimiz toplamalıyız.

16. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir masal kahramanından söz ediliyor?

- a) Hava çok güzeldi.
- b) Kırmızı başlıklı kız ormanda yürüyordu.
- c) Etrafta rengarenk çiçekler vardı.

17. Annem kek yaptı.

Annem kurabiye yaptı.

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümlede nasıl söyleriz?

- a) Annem kurabiye yaptı.
- b) Annem kek yaptı.
- c) Annem kek ve kurabiye yaptı.

Ek- 7: Okuduğunu Anlama Metin- Paragraf Ölçeği

OKUDUĞUNU ANLAMA (METİN-PARAGRAF) ÖLÇEĞİ

İYİLİKSEVER KARGALAR

İki üç yıldır evimizin balkonunda bir erkek bir dişi karga besliyoruz. Bu kargalar bize iyice alıştılar. Her gün bizim balkona gelip yemek bekliyorlar. Vermezsek de "Gaak, diye bağıyorlar.

Bir gün yine geldiler. Ancak erkek karganın gagasında bir taş vardı. Taşı kaldırıp babama gösterdi ve mermere koydu. Bu uzun süre böyle devam etti. Babam da en sonunda gidip taşı aldı. Bu çok güzel parlak ve siyah taşı. Meğer kargalar sevdikleri ve hoşlandıklarına renkli taşlar ve kağıtlar getirirlermiş. Sanırım kargalar bize bu şekilde teşekkür ettiler.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1. Kargaları nerede besliyorlarmış?
a) salonda b) balkonda c) mutfakta
2. Kaç tane karga besliyorlarmış?
a) 1 b) 3 c) 2
3. Kargalar yemek verilmeyince nasıl ses çıkarıyorlarmış?
a) Gaakl b) Baakl c) Yemekl

4. Karganın getirdiği taşı kim aldı?

- a) Çocuk b) Anne c) Baba

5. Karganın getirdiği taş ne renkti?

- a) Mavi b) siyah c) kahverengi

6. Karga neden taş getirmiş?

- a) Teşekkür etmek için
b) Camı kırmak için
c) Oyun oynamak için

İnsanlar çok değişik nedenlerle hasta olur. Hastalıkların çoğuna mikroplar yol açar. Vücudumuz genellikle mikroplara karşı kendisini korur. Ancak bazen mikroplar savaşı kazanır ve hasta oluruz.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

7. Hastalıkların çoğuna ne yol açar?

- a) vücudumuz b) mikroplar c) İnsanlar

8. Mikroplar savaşı kazanına ne oluruz?

- a) Hiçbir şey olmaz.
b) Sağlıklı oluruz.
c) Hasta oluruz.

Aşı olduğunuzda vücudunuza çok az miktarda mikrop verilir. Verilen miktar sizi hasta etmeyecek kadar azdır. Vücudunuz bu mikrobu tanıyarak gelecekte sizi bu mikroptan korur.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

9. Niçin aşı olmalıyız?

- a) Hastalıklardan korunmak için
- b) Büyüklerimiz istediği için
- c) Hasta olmak için

10. Aşının içinde neden mikrop vardır?

- a) Vücudumuzu hasta etmek için.
- b) Vücudumuzun mikrobu tanıması için.
- c) Vücudumuzu rahatlatmak için.

İyileşmenize yardımcı olmak için doktorlar bazen ilaç yazması gerekir. İlaçlar doktorların söylediği gibi kullanılmalıdır. Yoksa bir işe yaramazlar, hatta tehlikeli olabilirler.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

11. İlaçları kim yazar?

- a) Doktorlar
- b) Öğretmenler
- c) Hemşireler

1 2. İlaçlar nasıl kullanılmalıdır?

- a) Doktorların söylediği gibi.
- b) Arkadaşlarımızın söylediği gibi.
- c) Canımızın istediği gibi.

Tolga her cumartesi dedesinin evine giderdi. Evden içeri girer girmez koşarak çatıya çıkardı. Orada dedesinin beslediği güvercinleri seyrederdi. Dedesi Tolga' ya güvercinlerin bakımıyla ilgili bilgiler anlatırdı.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1 3. Tolga her cumartesi nereye giderdi?

- a) Teyzesine
- b) Dedesine
- c) Amcasına

1 4. Tolganın dedesi ne besliyordu?

- a) Papağan
- b) Kanarya
- c) Güvercin

1 5. Tolganın dedesi güvercinleri nerede besliyordu?

- a) Çatıda
- b) Bahçede
- c) Balkonda

1 6. Tolga güvercinlerin bakımıyla ilgili bilgileri kimden dinlerdi?

- a) Babasından
- b) Amcasından
- c) Dedesinden

Şirin' dir benim adım.
Sevimli bir kediyim.
Yüzmeyi sevmem
Ama denizi çok severim.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.

17. Şirin kimdir?

- a) Sevimli bir kuş.
- b) Sevimli bir kedi.
- c) Sevimli bir köpek.

18. Şirin neyi sevmez?

- a) Balıkları
- b) denizi
- c) yüzmeyi

19. Şirin neyi çok sever?

- a) Balıkları
- b) denizi
- c) yüzmeyi

Bir insan yemek yemeden bir hafta yaşayabilir. Fakat su içmeden sadece birkaç gün yaşayabilir.

Aşağıdaki soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız

20. Bir insan su içmeden kaç gün yaşayabilir?

- a) Birkaç gün
- b) Birkaç hafta
- c) Birkaç ay

Ek -8: Okuma Becerileri Ölçeği

Okul Adı :

Öğrencinin Adı Soyadı :

Sınıf - Şube :

Kazanımlar	1	2	3	4	5
1. Materyali uygun uzaklıkta tutarak okur.					
2. Parmakla yada herhangi bir şeyle izlemeden okur.					
3. Vücudunu (el, kol, baş, ayak ... gibi) sallamadan okur.					
4. Harf, hece, kelime, satır atlamadan okur.					
5. Harf, hece, kelime, satır eklemeyen okur.					
6. Harf, hece, kelime, satır tekrarlamadan okur.					
7. Harf, hece ve kelimeleri duraksamadan okur.					
8. Harf, hece ve kelimeleri uydurmadan okur.					
9. Harfleri, eksiksiz ve doğru telafuz ederek okur.					
10. Heceleri, eksiksiz ve doğru telafuz ederek okur.					
11. Kelimeleri, eksiksiz ve doğru telafuz ederek okur.					
12. Cümleleri, eksiksiz ve doğru telafuz ederek okur.					
13. Normal bir hızda (ne çok yavaş, ne çok hızlı) okur.					
14. Normal bir ses tonuyla (ne yüksek, ne alçak ne de düzensiz) okur.					
15. Mırıltı çıkarmadan, düzensiz nefes alıp vermeden okur.					
16. Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.					
17. Vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okur.					
18. Akıcı okur.					

1- Çok Kötü 2- Kötü 3- Orta 4- İyi 5- Çok iyi

Ek- 9: Öğrenci Raporları

T.C. KÜTAHYA VALİLİĞİ

Kütahya Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu

T.C. Kimlik No	Baba Adı	EMİR	Doğum Tarihi	20/05/2007	
Adı Soyadı	Anne Adı	ÖMÜR	Doğum Yeri	KÜTAHYA	
Adres	ALPASA PAHL. ORG. AŞEH GÜREZ ÇAD. ÇUKURU APARTMANI SİTESİ NO: 17 3. KATI NO: 3 HİTİTİCİ ALPASA PAHL. ORG. AŞEH GÜREZ ÇAD. ÇUKURU APARTMANI SİTESİ NO: 17 3. KATI NO: 3 KÜTAHYA			Telefon	3051312959
Okulu	Abdurrahman Paşa İlkokulu			Telefon	3051312959
Dosya No	İnceleme No	Karar Tarihi	Karar Sayısı		
2630	1	23/02/2016	9632		
Rapor Kayıt No	2704342	Rapor Başlangıç Tarihi	23/02/2016	Rapor Bitiş Tarihi	--

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANI

Kalf Düzeyde Zihinsel Yetersizlik

ÖNERİLEN ÖZEL EĞİTİM HİZMETİ

Yapılan eğitimsel değerlendirme ve tanılama sonucuna g öne: Özel Eğitim Bolekuluna devam

KARAR

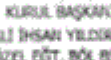
Yukarıda kimlik bilgileri belirtilen bireyin; ekteki öğrenim planında yer alan ihtiyaçları doğrultusunda Özel Eğitim İhtekulu (Kalf düzey zihinsel yetersizlik) nden yararlanmasına nıyiririyile / aygırlılıyla karar verilmiştir.

ERİM ŞEHEROĞLU
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT.

İSMAİL İŞBİLİR
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT.

SEVGİ ÇANKIR ÖZÖREN
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

ERDİÑÇ BAKIR
FİZİYOTERAPİST

ALİ İHSAN YILDİRİM
ÖZEL EĞT. BÖL. BŞK.

ZEYNEP TOPRAK (İZ)
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRT.

SEVİL ALTINDAĞ
ANABİLİM MÜDÜRÜ

VELİ

NOT : Bu rapor; bizzat resmi tedbir karar doğurmak üzere veya öğrencinin öğreniminden istifade etmesi veya tedfretiminde etkileşimine geçişine kadar geçerlidir.

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
Kütahya Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğü
Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu

T.C. Kimlik No	Baba Adı	YERİ	Doğum Tarihi
Adı Soyadı	Anne Adı	İL/İLÇE	Doğum Yeri
Konu	Okulu	İl/İlçe	Telefon
Değerlendirme No	İnceleme No	Karar Tarihi	Karar Sayısı
Rapor Kayıt No	Rapor Başlangıç Tarihi	Rapor Bitiş Tarihi	
EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANI			
Hafta Düzeyde Zihinsel Yetersizlik			
ÖNERİLEN ÖZEL EĞİTİM HİZMETİ			
Yapılan eğitimsel değerlendirme ve tavsiye sonucuna göre Özel Eğitim Okuluna devam.			
KARAR			
Yukarıda kimlik bilgileri belirtilen öğrencinin, mevcut eğitim planında yer alan ihtiyacına doğrultusunda Özel Eğitim Okuluna (Hafta düzey zihinsel yetersizlik) nden yararlanmasına elverişli / uygunluğuna karar verilmiştir.			

EBRU BERBEROĞLU
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETİM

ÜYE
ESMAİL İSBEK
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETİM

ÜYE
SEVİNÇ ÖZGEN
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

ÜYE
ZEHRA KAYNAK
ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETİM

KURUL BAŞKANI
ALİ İBRAHİM YILDIZ
ÖZEL EĞİTİM BÖL. BŞK.

ÜYE
ZEHRA YETİM
ANADOLU LİSESİ

ÜYE

VELİ

NOT : Bu rapor, bireyin resmi belge olarak değerlendirilmez. Sadece bilgilendirme ve yönlendirme amaçlıdır. Raporun geçerliliği için ilgili kurumların onayına tabidir.

Ek- 10: Veli İzin Belgeleri

Veli İzin Belgesi

Sayın Veli;

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde, "Tekrarlı Okuma Ve Renkli Metinlerle Okuma Yönteminin Hafif Düzey Zihin Engelli Öğrencilerin Okuma Ve Anlama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi" adlı tezimde okuma anlama becerilerinin gelişimini takip etmek için tek denekli araştırma modeli kullanılacaktır. Bu tezimden uygulama aşamasında oğlunuz Serdar GEZEİN ile çalışmak istiyorum.

İsmet GEVREK
Özel Eğitim Öğretmeni

Çalışma aşamasında oğlumun ders program akışının aksatılmaması, kayıtların kimseye paylaşılmaması şartıyla bireysel eğitim sınıflarında oğlumla çalışma yapmanıza;

- İzin veriyorum.
 İzin vermiyorum.

Veli
Adı soyadı Yunus Geçgin
İmza

Veli İzin Belgesi

Sayın Veli;

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde, "Tekrarlı Okuma Ve Renkli Metinlerle Okuma Yönteminin Hafif Düzey Zihin Engelli Öğrencilerin Okuma Ve Anlama Becerilerine Etkisinin İncelenmesi" adlı tezinde okuma anlama becerilerinin gelişimini takip etmek için tek denekli araştırma modeli kullanılacaktır. Bu tezinin uygulama aşamasında oğlunuz Resul GAYDAR ile çalışmak istiyorum.

İsmet GEVREK
Özel Eğitim Öğretmeni

Çalışma aşamasında oğlumun ders program akışının aksatılmaması, kayıtların kimseye paylaşılması şartıyla bireysel eğitim sınıflarında oğlumla çalışma yapmanıza:

- İzin veriyorum.
 İzin vermiyorum.

Veli
Adı soyadı
İmza
Emine Öztürk

Ek- 11: Veli Görüşleri

Oğlum bireysel ders yaptırmanız onun derslere karşı olan ilgisini artırdı. Okumasında ve yazmasında ilerlemeler oldu. Önceden kitap ve hikâye okurken çabucak sıkılıyordu.

Bireysel derslerden sonra Serdar'ın okuma süresi arttı. Sıkılmadan daha fazla süre okuyor. Önceden daha fazla yardım ediyorduk. Şimdi anlamasının da ilerlemesiyle artık kendi kendine soru cevaplamaları yapıyor. Eğitim esnasında aldığınız hediyelere de teşekkür ederiz. Hediyelerimizin derse istekli olmasında faydası olduğunu düşünüyorum. Ayrıca Serdar'ın yazmasında düzeltilmeler oldu. Serdar'da ilerleme olduğunu diğer öğretmenler de söylüyorlar. Okuması hızlanınca diğer derslerin de de ilerleme olacaktır.

Herşey için teşekkür ederim.

Yunus BEZGİN

Rasül ders yapmayı seven ilgili bir cocuktur. Fakat önceki okulundan okuma yapmayı tam olarak öğrenemediği için onu biraz zorladı. Sizin birjele yaptığınız uygulamadan sonra ise okumasını ve anlamasını ilerletti. İki dersler olan ilgili biraz daha arttı. Rasül okuması dışında ders yaparken ve okuma yaparken daha eğlenerek ders yapmaya başladı. 20- okuduğu zamanlar derslerde ve özellikle de okuma anında sorularından sıkılıyordu. Şimdi ise kendisi anlayabildiği için sorun yapıyor. Sizin onun sınıftan alıp birer ders yapmasını çok seviyor. Hatta uygulama kitaplarından sonra fikir yapmak istediğini söyledi. Ona ders kitaplarından sonra hediyeler almışsınız. Hediyelerinin onun çok mutlu ettiğinden. Önceki hediyeler için yapıyor - zannediyordum. Fakat onun sorularını size ayrı - ayrıca ders yapmayı çok isteyecek yaptı. Arkadaşlarında farklı olarak ona renkli kağıtlarla ders yapmışsınız. Bu renkli kağıtlarla olan dersleri yaparken kendisine özel olduğunu hissettiğinden. Her şey için çok teşekkür ederim.

Muammer TEKİR (FANUL GAZDAR)

Ek- 12: Sınıf Öğretmeni Görüşü

Gelişim Raporu

Serdar ve Resul çalışmalarına başladığında ; harfleri tanıtır , birleştirir ve okur seviyesinde idi. Ancak tüm bu beceriler giriş seviyede idi. Uygun hızda okuma ve okuduğunu anlama üzerine çalışmalara başlamıştık. İsmet öğretmenimizin çalışmalara başlaması ile öğrencilerde gelişim hızı arttı.

İlk olarak öğrencilerin harfleri tanıma becerisi gelişti. "b-d" , "s-ş" "o-ö" gibi karıştırdıkları harfler, iyice hafızalarında yer edindi. İsmet öğretmeninden önce yeni yeni başladığımız seri okuma çalışmaları , bu program ile desteklendi.

Cümle ve paragraf okurken , okuma hızları makul seviyelere geldi . Okuduklarını anlamaya başladıkça , nefes kontrolleri istenilen şekilde olmaya başladı.

Biz daha çok kısa cümle ve paragraflarla çalışırken , bu program ile daha uzun paragrafları okumaya başladılar. Paragraf okudukları sürede de dikkatlerini korumayı , dikkat sürelerini artırmayı öğrendiler. Bu dikkatlerini 5n 1k soruları ile test ettiğimizde ise gayet başarılı oldular ve doğru cevaplar verdiler.

Teknik yönlere geldiğimizde ise öğrencilerde ilk fark ettiğim gelişim , nefeslerini kontrol etmeye başlamaları oldu. Kitap ile aralarındaki mesafeye dikkat etmeye başladılar. Çalışmanın ilk günlerinde dahi olan , satır atlama problemleri sona erdi.

İsmet öğretmenin onlara verdiği cesaret ile , elle ve kalemle takip etmeyi günden güne azalttılar ve son olarak bıraktılar.

Tüm bu gelişimlerde , İsmet Öğretmenimizin çocuklarla iyi anlaşması , onların isteklerini göz önünde bulunduruşu , hazır bulunuşluklarına önem vermesi ve çeşitli pekiştiricilerle onları çalışmalara heveslendirmesi büyük rol oynadı.

Çocuklara çok faydalı olan ; okuma ve anlama becerilerini kısa zamanda, böylesine pozitif yönde etkileyen çalışmalarından ötürü İsmet Öğretmenimize teşekkürü borç biliriz.

Göksel YANILMA
Özel Eğitim Öğretmeni

Ek- 13: Fatma Okuma metni

Fatma sabah saat 7 de uyandı.
Kahvaltıda peynir, zeytin, yumurta yedi. Fatma banyoda elini yüzünü yıkadı. Fatma okula gitti.

Kim uyandı?

.....

Fatma kahvaltıda neler yedi?

.....

Fatma nereye gitti?

.....

Fatma saat kaçta uyandı ?

.....

Fatma nerede elini yıkadı ?

.....

Ek- 14: Kar Okuma Metni

Cumartesi günü çok kar yağdı. Hasan kalın mont giydi. Hande bere giydi. Hasan ve Hande bahçede kartopu oynadı. Hasan bahçede kardan adam yaptı.

Kimler kartopu oynadı?

.....

Ne zaman kar yağdı ?

.....

Hasan bahçede ne yaptı ?

.....

Hasan nerede kardan adam yaptı?

.....

Hasan nasıl mont giydi ?

.....

Ek- 15: Pazar Okuma Metni

Ayşe salı günü pazara gitti.
Ayşe pazardan siyah üzüm ve
armut aldı. Ayşe eve geldi,
armutları yıkadı. Ayşe iki tane
armut yedi.

Kim pazara gitti ?

.....

Ayşe nereye gitti ?

.....

Ayşe pazardan ne renk üzüm aldı ?

.....

Ayşe ne zaman pazara gitti ?

.....

Ayşe ne yedi ?

.....

Ek- 16: Park Okuma Metni

Ömer pazar günü parka gitti.
Parkta salıncak, kaydırak
vardı. Ömer salıncakta yavaş
sallandı. Kaydırakta kaydı.

Kim parka gitti ?

.....

Ömer nereye gitti ?

.....

Ömer ne zaman parka gitti ?

.....

Parkta neler vardı ?

.....

Ömer salıncakta nasıl sallandı?

.....

Ek- 17: Pastane Okuma Metni

Kemal dün pastaneye gitti.
Kemal dondurma aldı. Kemal
soğuk dondurma yedi. Kemal
dondurmayı çok seviyor.

Kim pastaneye gitti ?

.....

Kemal ne zaman pastaneye gitti ?

.....

Kemal nereye gitti ?

.....

Kemal ne aldı ?

.....

Kemal nasıl dondurma yedi ?

.....

Ek- 18: Bayram Okuma Metni

Salı günü Kurban Bayramı.
Osman sabah camiye gitti.
Sonra eve geldi. Osman
bayramda yeni elbiseler
giydi. Anne ve babasının elini
öptü. Babası Osman'a para
verdi

Kim camiye gitti ?

.....

Ne zaman Kurban Bayramı ?

.....

Osman nereye gitti?

.....

Osman nasıl elbiseler giydi ?

.....

Babası Osman'a ne verdi ?

.....

Ek- 19: Gamze Okuma Metni

Gamze sabah fırına gitti. İki tane sıcak simit aldı. Eve geldi. Simit yedi, çay içti. Gamze simidi çok seviyor

Gamze ne zaman fırına gitti?

.....

Gamze ne içti ?

.....

Gamze nereye gitti?

.....

Gamze nasıl simit aldı ?

.....

Gamze kaç tane simit aldı ?

.....

Ek- 20: Hasta Okuma Metni

Yasemin perşembe günü çok hasta oldu. Yasemin hastaneye gitti. Doktor Yasemine hap verdi. Yasemin eve geldi. Yasemin evde sıcak çorba içti. Hap yuttu ve iyi oldu.

Kim hasta oldu?

.....

Yasemin ne zaman hasta oldu ?

.....

Yasemin nereye gitti?

.....

Doktor ne verdi ?

.....

Yasemin nasıl çorba içti ?

.....

Ek- 21: Aysel Okuma Metni

Aysel akşam markete gitti.
Aysel beş ekmek aldı. Aysel
3 TL para verdi. Aysel
koşarak eve geldi. Akşam
yemeğinde ekmek yedi.

Kim kim markete gitti ?

.....

Aysel ne aldı ?

.....

Aysel nereye gitti?

.....

Aysel kaç ekmek aldı ?

.....

Aysel nasıl eve geldi ?

.....

Ek- 22: Hayvanat Bahçesi Okuma Metni

Mustafa temmuz ayında
Ankara'ya gitti. Hava çok
sıcaktı. Ankara'da hayvanat
bahçesini gezdi. Hayvanat
bahçesinde zürafa gördü.

Kim Ankara'ya gitti ?

.....

Mustafa ne zaman Ankara'ya gitti?

.....

Hava nasıl ?

.....

Mustafa nereye gitti ?

.....

Mustafa ne gördü ?

.....

Ek- 23: Kırmızı Araba Okuma Metni

Bülent şubat ayında kırmızı renk araba aldı. Bülent çok hızlı araba sürüyor. Bülent Nisan ayında İstanbul'da kaza yaptı. Bülent'in ayağı kırıldı.

Bülent ne renk araba aldı ?

.....

Bülent ne zaman araba aldı ?

.....

Bülent nerede kaza yaptı?

.....

Bülent nasıl araba sürüyor ?

.....

Kim araba aldı?

.....

Ek- 24: Atatürk Okuma Metni

Atatürk 1881 yılında Selanik'te küçük bir evde doğdu. Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım. Atatürk cumhuriyeti kurdu.

Atatürk ne zaman doğdu?

.....

Atatürk nerede doğdu ?

.....

Atatürk'ün annesi kim ?

.....

Atatürk neyi kurdu ?

.....

Atatürk nasıl bir evde doğdu ?

.....

Ek- 25: Yaz Tatili Okuma Metni

Halil yaz tatilinde köye gitti. Köyde hindi, kaz, ördek gördü. Ördekler gölde yüzüyordu. Hindilerin büyük kanatları vardı. Halil kazlara yem verdi

Kim köye gitti ?

.....

Halil ne zaman köye gitti ?

.....

Hindilerin nasıl kanatları var?

.....

Halil kazlara ne verdi ?

.....

Halil nereye gitti ?

.....

Ek- 26: Yasemin Okuma Metni

Yasemin okuldan eve geldi.
Hülya ile bahçede top oynadı.
Sonra ödevlerini yaptı. Akşam
yemek yedi. Salonda
televizyon seyretti. Yasemin
saat 10'da uyudu.

Kim eve geldi ?

.....

Yasemin ne zaman uyudu ?

.....

Yasemin nerede televizyon seyretti ?

.....

Yasemin ve Hülya ne oynadı ?

.....

Yasemin nerede top oynadı?

.....

Ek- 27: Bakkal Okuma Metni

Akşam yağmur çok hızlı yağıyordu. Murat bakkala giderken şemsiye açtı. Bakkaldan dört ekmek aldı. Eve geldi.

Kim bakkala gitti ?

.....

Yağmur nasıl yağıyordu ?

.....

Murat ne açtı ?

.....

Murat nereye gitti?

.....

Murat kaç ekmek aldı ?

.....

Ek- 28: Uludağ Okuma Metni

Yılmaz şubat ayında Uludağ'a gitti. Uludağ'da beyaz karlar var. Yılmaz Uludağ'da kayak yaptı. Yılmaz kayak yaparken düştü ve bacağına kırdı.

Kim Uludağ'a gitti ?

.....

Yılmaz ne zaman gitti ?

.....

Yılmaz nereye gitti?

.....

Uludağ'da nasıl karlar var ?

.....

Yılmaz Uludağ'da ne yaptı ?

.....

Ek- 29: Hülya Okuma Metni

Babası Hülya'ya bisiklet aldı. Hülya kasım ayında bisikletten düştü. Kolu kırıldı. Hastaneye gitti. Doktor kırık kola alçı yaptı. Hülya iki hafta okula gitmedi.

Kim bisiklet aldı ?

.....

Ne zaman bisikletten düştü?

.....

Nereye gitti?

.....

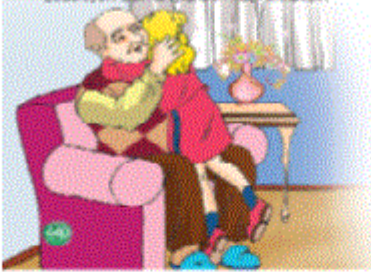
Hülya kaç hafta okula gitmedi ?

.....

Doktor kırık kola ne yaptı ?

.....

Ek- 30: Dedem Okuma Metni

Dedem kurban bayramında keçi kesti. Dedem fakir insanlara et verdi. Ben bayramda yeni elbise giydim. Dedem bana 50 TL para verdi.

Kim keçi kesti?

.....

Dedem ne kesti ?

.....

Dedem ne zaman keçi kesti?

.....

Dedem nasıl insanlara et verdi ?

.....

Dedem bana kaç para verdi ?

.....

Ek- 31: Piknik Okuma Metni

Hakan ve Akif hafta sonu ormana gitti. Ormanda piknik yaptı. Hakan köfte yedi. Akif acılı sucuk yedi. Sonra top oynadılar.

Kimler ormana gitti ?

.....

Ne zaman gitti ?

.....

Nereye gittiler?

.....

Akif nasıl sucuk yedi?

.....

Hakan ne yedi?

.....

Ek- 32: Kirpi Okuma Metni

Arzu cumartesi sabah saat 9'da uyandı. Kahvaltı yaptı. Bahçeye çıktı. Arzu bahçede küçük bir kirpi gördü. Kirpinin sivri dikenleri vardı. Kirpi su içti ve koşarak gitti.

Kim bahçede kirpi gördü?

.....

Arzu nerede kirpi gördü?

.....

Arzu ne zaman kirpi gördü?

.....

Kirpinin nasıl dikenleri var ?

.....

Kirpi ne içti ?

.....

Ek- 33: Doğum Günü Okuma Metni

7 Ocak Duygu'nun doğum günü. Annesi doğum günü için çikolatalı pasta aldı. Kardeşi ablasına toka aldı. Duygu salonda mumları üfledi.

Ne zaman doğum günü_?

.....

Anne nasıl pasta aldı ?

.....

Kim mumları üfledi ?

.....

Kardeşi ne aldı ?

.....

Duygu nerede mumları üfledi ?

.....

Ek- 34: Akşam Yemeği Okuma Metni

Ayşe akşam yemeği için annesine yardım etti. Masaya kaşık ve çatal koydu. Anne tencereye makarna koydu. Makarnalar çok uzun. Makarna pişti. Aile mutfakta yemek yedi.

Ayşe kime yardım etti ?

.....

Ayşe masaya ne koydu?

.....

Makarnalar nasıl ?

.....

Anne nereye makarna koydu ?

.....

Aile nerede yemek yedi ?

.....

Ek- 35: Serçe Okuma Metni

Meral sabah pencereyi açtı. Pencerenin önünde küçük bir serçe gördü. Serçe üşümüştü. Serçeyi içeri aldı. Serçeye ekmek ve su verdi. Serçe mutlu oldu.

Kim pencereyi açtı?

.....

Meral ne zaman pencereyi açtı?

.....

Serçeye ne verdi ?

.....

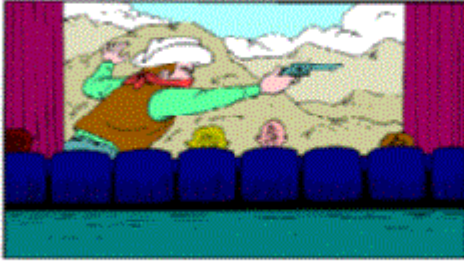
Meral nasıl bir serçe gördü ?

.....

Meral nerede serçe gördü ?

.....

Ek- 36: Sinema Okuma Metni

Cumartesi günü Mehmet ile Hüseyin sinemaya gitti. Sinemada ön koltuklara oturdular. Film izlerken patlamış mısır yediler. Sinemadan sonra çay içtiler.

Kimler sinemaya gitti?

.....

Ne zaman sinemaya gittiler?

.....

Mehmet ile Hüseyin nereye gitti?

.....

Nasıl mısır yediler ?

.....

Mehmet ile Hüseyin ne içtiler ?

.....

7. "Ke__" hecesine aşağıdaki seslerden hangisini getirirsek oluşan iki hece de anlamlı olur?
a) r,l b) n,m c) k,s

8. "__nnem" kelimesinde boşluğa aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) E b) A c) İ

9. "Defter" kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır?
a) 6 b) 7 c) 8

10. "Bir haft_ yedi günd_r." Cümlesinde boşluklara aşağıdaki seslerden (harflerden) hangileri getirilmelidir?
a) a,ü b) ü,e c) i,a

11. "Evde r_sim, okulda r_sim. Biz hep r_sim yaparız." Cümlesinde boş bırakılan ses (harf) aşağıdakilerden hangisidir?
a) o b) e c) u

12. Kale__
Sala__

Yukarıdaki kelimelerde boş bırakılan ses (harf) hangisidir?

a) p b) d c) m

13. “Çok ders çalışıyorum.” Cümlesinde kaç
“ o ” sesi (harfi) vardır.
a) 5 b) 2 c) 4

14. “Kitap okursak zeki çocuk oluruz.” Cümlesinde
“ i ” sesinin (harfinin) geçtiği kelime
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Çocuk b) zeki c) oluruz

15. Sen benim minicik,
Sen benim küçücük,
En sevgili annem.
Her şeyimsin.

Yukarıdaki şiirde kaç tane “ ü ” sesi (harfi) vardır?
a) 4 b) 5 c) 3

16. Sıca_
Soğu_
Sine_
Yukarıdaki kelimelerin sonuna aşağıdaki
seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) p b) k c) r

17. “ k_şmak ” kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) e

b) i

c) o

18. “ La_ba . ” kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) m

b) r

c) ğ

19. Ba__
Sa__

Yukarıdaki hecelerin sonuna aşağıdaki seslerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı bir kelime olur?

a) ç

b) p

c) ğ

20. “ Babam ve dedem geldi.” Cümlesinde sadece bir defa kullanılan ses(harf) hangisidir?

a) e

b) v

c) a

Ek- 38: Birinci Ara Değerlendirme Hece Ölçeği

1. “Komşular” kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Kom-şu-lar b) Ko-m-şu-lar c) Kom-ş-u-lar
2. “ Babam okula geldi.” Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır?
a) 5 b) 6 c) 7
3. “Annemize yardım ede___” cümlesindeki boşluğa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?
a) lum b) lım c) lim
4. “Sev_____” hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirirsek oluşan kelime isim olmaz?
a) gi b) mek c) tap
5. “Ay___” hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime anlamsız olur?
a) ran b) rı c) zu
6. “ Bilgisayar ” kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Bil-gi-sa-yar b) Bilgi-sa-yar c) Bil-gi-sa-y-ar

7. "Kitaplar pek güzelmiş." cümlesinde hangi sözcük tek (bir) hecelidir?

- a) güzelmiş b) kitaplar c) pek

8. "Akşam evde ödev___ yapılacak." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) lar b) ler c) lur

9. "Güneşten korunmak için ___lük kullanılır." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) Göz b) möz c) gör

10. "Bı___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek kesici bir araç adı olur?

- a) çak b) rak c) yık

11. "Si___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime bir renk adı olur?

- a) nek b) yah c) mit

12. "Soygun___" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek izinsiz eşya çalan kimse anlamına gelir?

- a) mak b) lar c) cu

13. "Okumak için çok çalışıyorum." Cümlesi kaç heceden oluşmuştur?

a) 9

b) 10

c) 11

14. " ___takal " kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisi gelirse bir meyve adı olur?

a) Yor

b) por

c) mor

15. Sar__

Dol__

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelimeler iki yiyecek adı olur?

a) ma

b) lı

c) gı

16. Aşağıdaki cümle hangi şıkta hecelerine doğru ayrılmıştır?

a) A-li yaz-ı y-az-dı

b) A-li ya-zı yaz-dı

c) A-li y-azı yaz-dı

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

a) Ay-şe ye-mek ye-di.

b) Se-ma o-yun oy-na-dı.

c) Kem-al ka-lem al-dı.

18. ___luk
___cuk

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı birer kelime olur?

- a) Su b) bon c) bol

19. “Dersimi bilgisayarda yaptım.” Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

- a) Yaptım b) dersimi c) bilgisayarda

20. “ Ne Mutlu Türk’üm Diyene! ” cümlesinde hece sayısı en az olan kelime hangisidir?

- a) Ne b) Mutlu c) Diyene

Ek- 39: Birinci Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği

1. “ Yemekten önce ellerimi yıkarım. ” cümlesi kaç kelimedenden oluşmaktadır?
a) 4 b) 3 c) 5
 2. “Çok televizyon bakarsan ----- bozular.” Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) Burnun b) gözlerin c) kulakların
 3. “ İyilik -----, iyilik bul.” Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) tat b) yap c) bas
 4. “ A, K, R, E ” seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamayız?
a) Kar b) Kir c) Kare
 5. “Ayşe tablet oynamak istiyor----- annesi izin vermiyor.” Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) ile b) ise c) fakat
 6. “Kurallara her zaman uymalıyız.” Cümlesinde kaç tane kelime var?
a) 4 b) 3 c) 5
 7. “ Dün” kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek anlamlı bir kelime olur ?
a) li b) mak c) ya
-

8. “ Kulağımızla ----- duyarız. ” cümlesinde boş bırakılan yere aşığıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?

a) renk

b) ses

c) tat

9. Aşığıdaki cümlelerin hangisinde sayı bildiren bir kelime vardır?

a) Benim üç bisikletim var.

b) Annem hasta oldu.

c) Ayşe resim yaptı.

10. “Sınıfımızdaki kirlili olan yerleri silelim.” Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

a) Sınıfımızdaki

b) kirlili

c) silelim

11. Aşığıdaki cümlelerden hangisinde dört tane kelime vardır?

a) Mehmet ile oynadım.

b) Babam ile markete gittim.

c) Yarın okula gideceğim.

12. Aşığıdaki cümlelerin hangisinde bir renk adı geçmektedir?

a) Dedem yavaş yavaş yürüyor.

b) Kuşlar havada uçuyor.

c) Maymun sarı muz yedi.

13. Kemal bugün 1 .sınıfa başladı. Kemal okulda oyun oynadı. Öğretmen Kemal' e adını sordu. Kemal de sınıfa kendini anlattı.

Yukarıdaki paragrafta * Kemal * adı kaç defa yazılmıştır?

- a) 3 b) 4 c) 5

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir hayvan adı geçmektedir?

- a) Ablama hediye aldık.
b) Komşunun kedisi çok acıkmış.
c) Tabletın camı kırıldı.

15. En sevdiğim.....güldür.

Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?

- a) Çiçek b) hayvan c) ders

16. En sevdiğim.....seksek.

Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?

- a) tatlı b) oyun c) kitap

17. "Şapka" kelimesinin geçtiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Sabah erkenden okula gittim.
- b) Abime elbise aldık.
- c) Kırmızı şapka çok yakıştı.

18. "Serdar okuduğu masalı deftere yazdı." Cümlesinde kaç tane kelime vardır?

- a) 5
- b) 6
- c) 7

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir kuş adı geçmektedir?

- a) Evde oyun oynadık.
- b) Evde yemek yedik.
- c) Evde papağan besledik.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir spor adı geçmektedir?

- a) Okulumuzla geziye gittik.
- b) Okulumuzla kutlama yaptık.
- c) Okulumuzla basketbol oynadık.

Ek- 40: Birinci Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği

1. Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir?
 - a) Resul, resim yaptı.
 - b) Resul
 - c) Resul, resim

2. Ben arkadaşlarımı hiç rahatsız etmem. Sınıfımı temiz tutarım. Herkes mutlu olsun isterim.
Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur?
 - a) 2
 - b) 3
 - c) 4

3. "Başarılı olmak için çok -----"
Boşluğu aşağıdakilerden hangisi tamamlar?
 - a) yemeliyiz
 - b) alışmalıyız
 - c) çalışmalıyız

4. "Düzenli beslenmek gerekir. Düzenli beslenmek hasta olmayı engeller."
Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatırsınız?
 - a) Düzenli beslenmek faydalıdır.
 - b) Düzenli beslenen kişiler hasta olmaz.
 - c) Beslenmek için çok yemeliyiz.

5. Resim – yapacağım – ben.
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Resim yapacağım ben.
b) Yapacağım resim ben.
c) Ben resim yapacağım.
6. “Otuz – gündür – ay – bir.” Bu kelimelerden
oluşan kurallı cümle aşağıdakilerden hangisidir?
a) Bir ay otuz gündür.
b) Otuz ay bir gündür.
c) Ay bir oyuz gündür.
7. Abim çok üzüldü çünkü _____
Noktalı yere aşağıdaki cümlelerden hangisi
getirilmelidir?
a) Abime telefon aldım..
b) Tatile gittik.
c) Sınavı kötü geçmiş.
8. Yağmurdan korunmak için _____
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
a) Kalem almalıyız.
b) Gazete okmalıyız.
c) Şemsiye almalıyız.

Sabah erken kalkmalıyız. Kahvaltımızı yapmalıyız. Kahvaltı bitince ellerimizi yıkamalıyız. Dişlerimizi fırçalamalıyız.

9. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşuyor?

- a) 4 b) 5 c) 6

10. Yukarıdaki paragrafın ikinci cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Kahvaltımızı yapmalıyız.
b) Dişlerimizi fırçalamalıyız.
c) Sabah erken kalkmalıyız.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Kemal' in üzüldüğünü anlatıyor?

- a) Kemal yazı yazıyordu.
b) Kemal gözyaşını silerek oyuncağını aradı.
c) Kemal hediye alınca güldü.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Kemal' in sevindiğini anlatıyor?

- a) Kemal yazı yazıyordu.
b) Kemal gözyaşını silerek oyuncağını aradı.
c) Kemal hediye alınca güldü.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir mevsim anlatılıyor?

- a) Yaşlılara yardım etmeliyiz.
b) Hayvanları sevmeliyiz.
c) Sonbaharda yapraklar dökülür.

1 4. Aşağıdakilerden hangisinde yemekte yapılması gereken bir davranış anlatılıyor?

- a) Ödevlerimizi yapmalıyız.
- b) Peçete kullanmalıyız.
- c) Başımızı yıkamalıyız.

1 5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir trafik kuralı anlatılıyor?

- a) Kırmızı ışıkta durmalıyız.
- b) Dişlerimizi fırçalamalıyız.
- c) Düzenli beslenmeliyiz.

1 6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir çizgi kahramandan bahsediyor?

- a) Yemek çok güzeldi.
- b) Keloğlan ile dev konuştu.
- c) Koyunlar ot yedi.

1 7. Abim defter aldı.

Abim kitap aldı.

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümlede nasıl söyleriz?

- a) Abim defter aldı.
- b) Abim kitap aldı.
- c) Abim defter ve kitap aldı.

Ek- 41: Salon Okuma Metni

SALON

Sabah kahvaltıdan sonra baba ve kız salona geldi. Baba perdeyi açtı. Pencerenin önünde küçük çiçek var. Baba küçük çiçeğe su verdi. Sonra baba dolaptan gazete ve kitaplar aldı. Baba kitapları masanın üstüne koydu. Baba koltuğa oturdu, gözlüklerini taktı ve gazete okudu.

Burcu yerdeki büyük çiçeğe su verdi. Sonra Burcu dolaptan üç kitap aldı. Kanepeye oturdu. İki kitabı kanepenin üzerine koydu. Burcu kitap okudu. Kanepenin üstünde yastık ve kitaplar var.

Köpek top ile oynadı, sonra köpek minderin üzerine oturdu. Köpek dolaba bakıyor. Dolap içinde kitaplar, televizyon, telefon var.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Baba ve kız nereye geldi ?

Cevap -2:

Soru -3: Baba neyi açtı ?

Cevap -3:

Soru -4: Kim küçük çiçeğe su verdi ?

Cevap -4:

Soru -5: Baba ne okudu ?

Cevap -5:

Soru -6: Burcu ne okudu ?

Cevap -6:

Soru -7: Kanepenin üstünde neler var ?

Cevap -7:

Soru -8: Dolap içinde neler var ?

Cevap -8:

Ek- 42: Salon Metni Etkinlikleri

Baba perdeyi	konuştu
	yedi
	açtı

Köpek minderin üzerine	yazdı
	oturdu
	okudu

Burcu kanepeye	seyretti
	oturdu
	yürüdü

Baba çiçeğe su	verdi
	ağladı
	yıkadı

Baba gazete	zıpladı
	içti
	okudu

Ek- 43: Banyo Metni

BANYO

Cemil pazar günü bahçede arkadaşları ile top oynadı. Cemil eve geldi. Annesi "Cemil banyo yap." dedi. Cemil ayakkabılarını, çoraplarını, pantolonunu, kazağını çıkardı ve yere attı. Annesi küvetin içine sıcak su doldurdu. Cemil küvetin içine girdi.

Cemil şampuan ile saçlarını yıkadı. Sonra annesi sabun ile Cemil'i yıkadı. Askıda bornoz var. Banyo bitince Cemil askıdan bornozu aldı ve vücudunu kuruladı. Cemil temiz elbiselerini giydi. Cemil basküle çıktı, kilosuna baktı. Cemil 25 kg.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Cemil bahçede ne oynadı ?

Cevap -2:

Soru -3: Annesi ne dedi ?

Cevap -3:

Soru -4: Kim küvetin içine su doldurdu ?

Cevap -4:

Soru -5: Cemil şampuan ile ne yıkadı ?

Cevap -5:

Soru -6: Askıda ne var ?

Cevap -6:

Soru -7: "temiz" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Cemil kaç kg ?

Cevap -8:

Ek- 44: Banyo Metni Etkinlikleri

Cemil top	oyladı
	yürüdü
	içti

Cemil kazak	konuştu
	oturdu
	çıkardı

Cemil saçlarını	seyretti
	yıkadı
	uyudu

Cemil eve	uçtu
	geldi
	bindi

Cemil banyo	yaptı
	uyudu
	uyandı

Ek- 45: Öğle Yemeği Metni

ÖĞLE YEMEĞİ

Saat 13.00. Aile öğle yemeği yiyecek. Baba salona geldi. Lambayı kapattı ve perdeyi açtı.

Anne mutfakta yemek yapıyor. Baba, Ayşe ve Ahmet anneye yardım etti. Ayşe masaya tabak, kaşık, çatal, bıçak koydu. Ahmet masaya bardak, sürahi koydu. Baba meyve getirdi. Sonra baba radyoyu açtı. Baba radyoda şarkı dinledi.

Baba, Ayşe ve Ahmet sandalyeye oturdu. Onlar çok aç.

Küçük kedi yemeğini yedi ve tok. Küçük kedi yerde ip ile oynuyor.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Kim öğle yemeği yiyecek ?

Cevap -2:

Soru -3: Anne mutfakta ne yapıyor ?

Cevap -3:

Soru -4: Ahmet masaya ne koydu ?

Cevap -4:

Soru -5: Ayşe masaya ne koydu ?

Cevap -5:

Soru -6: Kim radyoyu açtı ?

Cevap -6:

Soru -7: "tok" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Kedi ne ile oynuyor ?

Cevap -8:

Ek- 46: Öğle Yemeği Metni Etkinlikleri

Anne mutfakta yemek	oynadı
	ütülüyor
	yapıyor

Baba lambayı	kapattı
	oturdu
	yedi

Ahmet sandalyeye	seyretti
	oturdu
	oynadı

Ayşe masaya tabak	güldü
	geldi
	koydu

Baba radyoda şarkı	ağladı
	uyudu
	dinledi

Ek- 47: Çocuk Odası Okuma Metni

ÇOCUK ODASI

Ahmet ve Ayşe kardeş. Ayşe ve Ahmet ödevlerini bitirdi. Salonda televizyon seyretti. Sonra Ahmet ve Ayşe çocuk odasına gitti. Ahmet top, kamyon, bebek ve ev ile oynadı. Ahmet oyuncaklarını rafa koydu. Ahmet pijamasını giydi. Ahmet terliklerini çıkarttı ve merdiven ile üst yatağa çıktı.

Ayşe ip ve ayı ile oynadı. Ayşe ayıyı yastığın üstüne bıraktı. Ayşe elbiselerini çıkarttı, dolap içinde askıya astı. Ayşe pijamasını giydi. Ayşe terliklerini çıkarttı, yatağına yattı. Ayşe üç kitap aldı. Ayşe kilim üstüne iki kitap koydu ve kitap okudu. Ahmet "iyi geceler" dedi ve uyudu. Ayşe de kitaplarını okudu ve uyudu.

Çocuk odasında iki sandalye var.

SORU – CEVAP

Soru -1: Metnin adı **ne** ?

Cevap -1:

Soru -2: Ahmet ve Ayşe **ne** bitirdi ?

Cevap -2:

Soru -3: Ahmet **ne** ile oynadı ?

Cevap -3:

Soru -4: Ayşe **ne** ile oynadı ?

Cevap -4:

Soru -5: Ayşe **ne** giydi ?

Cevap -5:

Soru -6: Kim "iyi geceler" dedi ?

Cevap -6:

Soru -7: "üst" kelimesinin zıt anlamı **ne** ?

Cevap -7:

Soru -8: Çocuk odasında **kaç** sandalye var ?

Cevap -8:

Ek- 48: Çocuk Odası Metni Etkinlikleri

Ayşe televizyon	okudu
	seyretti
	yüzdü

Ahmet oyuncak kamyon ile	kapattı
	tırmandı
	oyndı

Ayşe kitap	okudu
	oturdu
	oyndı

Ayşe elbiseleri askıya	güldü
	geldi
	astı

Ahmet pijamsını	ağladı
	giydi
	dinledi

Ek- 49: Park Okuma Metni

PARK

Yaz mevsimi. Hava çok güzel. Parkta çok çocuk var.

Alper ve babası evde uçurtma yaptı. Alper uçurtmaya ip bağladı. Sonra Alper ve babası parka geldi. Alper uçurtma uçurdu. Baba uçurtmaya baktı.

Tuğba ve Yasemin tahterevalliyeye bindi. Tahterevalli yukarı çıkıp, aşağıya iniyor.

Ayşe merdivene tırmandı ve kaydıraktan kaydı. Hakan merdiven ile kaydırağa çıktı.

Oya, Pinar ve annesi parka geldi. Oya ve Pinar önce kaydıraktan kaydı. Sonra Oya ve Pinar salıncağa bindi. Anne salıncağı salladı. Oya ve Pinar çok mutlu.

Parkta kuşlar var. Kuşlar yem yiyor.

Tanık ve Meral parkta top oynadı. Meral ve Tanık kuşları gördü ve kuşların yanına koştu. Tanık yerde taşı görmedi, ayağı taşa takıldı ve düştü. Tanık kalktı ve kuşların yanına geldi. Meral ve Tanık kuşlara yem verdi

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Hangi mevsim ?

Cevap -2:

Soru -3: Tuğba ve Yasemin neye bindi ?

Cevap -3:

Soru -4: Kuşlar ne yiyor ?

Cevap -4:

Soru -5: Anne ne salladı ?

Cevap -5:

Soru -6: Tanık'ın ayağı neye takıldı ?

Cevap -6:

Soru -7: Meral ve Tanık kuşlara ne verdi ?

Cevap -7:

Soru -8: Kim kaydıraktan kaydı ?

Cevap -8:

Ek- 50: Park Metni Etkinlikleri

Pınar salıncak	okuyor
	uçuyor
	sallanıyor

Ayşe kaydıraktan	kayıyor
	yürüyor
	uçuyor

Alper uçurtma	uçurdu
	oturdu
	bindi

Kuşlar yem	gölüyor
	koşuyor
	yiyor

Yasemin tahterevalli	ağlıyor
	giyiyor
	biniyor

Ek- 51: Pazar Okuma Metni

PAZAR

Elif ve annesi pazara geldi. Elif annesinin elinden tuttu ve pazarda gezdiler. Pazarda meyveler, sebzeler ve balıklar var.

Elif ve annesi pazarda balıkları gördüler. Elif balık seviyor. Kasaların içinde balıklar var. Anne iki kilo balık istedi. Balıkçı abla balıkları tartıda tarttı ve anneye verdi. Anne balıkları pazar çantasına koydu. Anne sonra ananas ve muz aldı.

Suzan ve küçük köpeği beraber pazara geldi. Suzan pazardan portakal, elma, armut aldı. Suzan meyveleri sepete koydu. Suzan para verdi.

Küçük köpek yerde kılçık gördü. Küçük köpek havladı. Küçük köpek kılçığı yedi.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı **ne** ?

Cevap -1 :

Soru -2: Elif ve annesi **nereye** geldi ?

Cevap -2:

Soru -3: Anne pazardan **neler** aldı ?

Cevap -3:

Soru -4: Suzan pazardan **ne** aldı ?

Cevap -4:

Soru -5: Küçük köpek yerde **ne** gördü ?

Cevap -5:

Soru -6: Suzan meyveleri **nereye** koydu ?

Cevap -6:

Soru -7: "küçük" kelimesinin zıt anlamı **ne** ?

Cevap -7:

Soru -8: Sen balık **seviyor** musun?

Cevap -8:

Ek- 52: Pazar Metni Etkinlikleri

Elif ve annesi pazara	yüzdü
	oturdu
	geldi

Suzan meyveleri sepete	ıçtı
	koydu
	uyudu

Anne pazardan balık	tırmandı
	aldı
	bindi

Suzan para	güldü
	yıkadı
	verdi

Küçük köpek	havladı
	miyavladı
	öttü

Ek -53: Kış Okuma Metni

KIŞ

Kış mevsimi. Şubat ayı. Hava soğuk. Çok kar yağdı.

Kemal, Buket ve Meral kardeş. Kemal, Buket ve Meral kardan adam yaptı. Kemal havuç burun taktı, Meral kardan adama şapka taktı.

Kemal sepete yem koydu, kuşlara yem verdi. Kuşlar yem yiyor.

Meral kızak bindi. Buket kızak ittirdi. Kızak çok hızlı gitti. Meral mutlu oldu. Küçük köpek koştu. Meral kış mevsimini seviyor.

Baba kürek ile bahçedeki karları attı. Anne süpürge ile duvar üstündeki karları süpürdü. Baba ve anne çok yoruldu.

Evde soba yanıyor. Evin bacasından duman çıkıyor. Ev çok sıcak.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Hangi ay ?

Cevap -2:

Soru -3: Kimler kardan adam yaptı ?

Cevap -3:

Soru -4: Meral ne bindi ?

Cevap -4:

Soru -5: Kim kızak ittirdi ?

Cevap -5:

Soru -6: Evin bacasından ne çıkıyor ?

Cevap -6:

Soru -7: "sıcak" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Sen hangi mevsimi seviyorsun ?

Cevap -8:

Ek-54: Kış Metni Etkinlikleri

Kemal kardan adam	yüzdü
	oturdu
	yaptı

Anne süpürge ile kar	kokluyor
	seviyor
	süpürüyor

Kuşlar yem	iyor
	alıyor
	biniyor

Bacadan duman	çıkıyor
	yıkıyor
	siliyor

Meral kardan adama şapka	uyudu
	çektı
	taktı

Ek- 55: Temizlik Okuma Metni

TEMİZLİK

Pazar günü anne evde temizlik yaptı. Ömer ve Canan evde annesine yardım etti.

Canan kirlı elbiseleri çamaşır makinesinde yıkadı. Sonra ıslak elbiseleri bahçede ipe astı.

Canan süpürge ile mutfağı süpürdü. Çöpleri küreğe koyup, çöp kutusuna attı.

Canan kirlı tabak, kaşık ve bıçakları yıkadı. Sonra bıçak ve kaşıkları çekmeceye koydu.

Ömer eve bir damacana su getirdi. Damacana içinde su var. Sonra buzdolabına sürahi ile su koydu. Ömer yoruldu. Ömer tabureye oturdu ve çay içti.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Hangi gün temizlik yapıldı ?

Cevap -2:

Soru -3: Kimler evde annesine yardım etti ?

Cevap -3:

Soru -4: Canan amaşır makinesinde ne yıkadı ?

Cevap -4:

Soru -5: Kim eve bir damacana su getirdi ?

Cevap -5:

Soru -6: Ömer neye oturdu ?

Cevap -6:

Soru -7: "kirlı" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Sen evde annene yardım ediyor musun ?

Cevap -8:

Ek- 56: Temizlik Metni Etkinlikleri

Ömer çay	gülüyor
	yiyor
	içiyor

Canan kirlı tabakları	kokluyor
	yıkıyor
	süpürüyor

Ömer tabureye	oturuyor
	içiyor
	biniyor

Canan süpürge ile	çıkıyor
	yıkıyor
	süpürüyor

Canan çöpleri	uyudu
	çektı
	attı

Ek- 57: Hayvanat Bahçesi Metni

HAYVANAT BAHÇESİ

Hayvanat bahçesinde hayvanlar var. İnsanlar hayvanları merak ediyor. İnsanlar hayvanat bahçesini geziyor. İnsanlar hayvanlara bakıyor.

Meral aslanlara bakıyor. Aslanlar et yiyor.

Zürafaların boyu uzun. Zürafalar ot ve yaprak yiyor.

Tavus kuşunun güzel kuyruğu var. Yavuz fotoğraf makinesi ile Oya, Salih ve tavus kuşunun fotoğrafını çekiyor.

Havuzda ördekler, penguenler ve flamingolar var.

Penguenler kulübeden çıkıyor. Ördekler havuzda yüzüyor.

Pınar ve Mehmet flamingolara bakıyor. Kemal ve babası penguenlere bakıyor.

Emine baloncudan kırmızı balon aldı. Emine annesine "penguenlere bakalım" dedi.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Hayvanat bahçesinde neler var?

Cevap -2:

Soru -3: Kim aslanlara bakıyor ?

Cevap -3:

Soru -4: Aslanlar ne yiyor ?

Cevap -4:

Soru -5: Havuzda neler var ?

Cevap -5:

Soru -6: Kim flamingolara bakıyor ?

Cevap -6:

Soru -7: "uzun" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Sen hayvanat bahçesi gördün mü ?

Cevap -8:

Ek- 58: Hayvanat Bahçesi Metni Etkinlikleri

Ördekler havuzda	yüzüyor
	uçuyor
	koşuyor

Pınar flamingolara	kokluyor
	yıkıyor
	bakıyor

Yavuz fotoğraf	oturuyor
	çekiyor
	biniyor

Zürafa ot	çıkıyor
	yıkıyor
	iyor

Emine baloncudan balon	uyudu
	aldı
	yazdı

Ek- 59: Mutfak Okuma Metni

MUTFAK

Mutfakta anne, baba, nine ve çocuklar var. Baba pazara gitti. Baba pazardan meyve ve sebze aldı. Sepet içinde sebze ve meyve var. Meyve ve sebzeleri buzdolabına koyuyor.

Anne pasta yapıyor. Anne kaşık ile un ve yağ karıştırıyor. Kemal ve Nazmiye anneye yardım ediyor. Nazmiye pastaların üstüne kiraz koyuyor. Kemal masaya tencere ve bardak koydu.

Mine kediye yemek verdi. Kedi yemek yiyor.

Nine ocak üstünde yemek pişiriyor. Nine raftan tabak aldı. Tabığa yemek koydu.

SORU – CEVAP

Soru -1: Metnin adı ne ?

Cevap -1:

Soru -2: Sepet içinde neler var ?

Cevap -2:

Soru -3: Kim pazara gitti ?

Cevap -3:

Soru -4: Anne ne yapıyor ?

Cevap -4:

Soru -5: Havuzda neler var ?

Cevap -5:

Soru -6: Kemal masaya ne koydu ?

Cevap -6:

Soru -7: *var* kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Kim kediye yemek verdi ?

Cevap -8:

Ek- 60: Mutfak Metni Etkinlikleri

Kedi yemek	yüzüyor
	iyor
	koşuyor

Anne pasta	yapıyor
	yıkıyor
	okuyor

Kemal masaya bardak	kesiyor
	yazıyor
	koyuyor

Nine ocakta yemek	çıkıyor
	zıplıyor
	pişiriyor

Nazmiye anneye yardım	kokluyor
	aldı
	ediyor

Ek- 61: Sıcak Ev Okuma Metni

SICAK EV

Kış mevsimi, aralık ayı. Hava soğuk ve kar yağıyor. Evde dede, nine, baba, anne ve çocuklar var.

Baba "hava çok soğuk," dedi. Baba odun getirdi ve sobaya odun attı. Ev çok sıcak oldu. Çocuklar ve dede televizyon seyretti. Sonra dede çocuklara masal anlattı.

Nine sandalyeye oturdu. Nine sobanın üstünde kestane pişirdi. Pişen kestaneleri tabağa koydu. Aile kestane yedi.

Anne çay yaptı, çaydanlığı sobanın üstüne koydu. Anne bardaklara çay koydu. Dede, nine ve baba sıcak çay içti.

Bütün aile çok mutlu.

Duvarda lamba ve takvim var.

SORU – CEVAP

Soru -1: Metnin adı ne ?

Cevap -1:

Soru -2: Hangi ay ?

Cevap -2:

Soru -3: Baba ne getirdi ?

Cevap -3:

Soru -4: Kim sandalyeye oturdu ?

Cevap -4:

Soru -5: Anne bardaklara ne koydu ?

Cevap -5:

Soru -6: Nine soba üstünde ne pişirdi ?

Cevap -6:

Soru -7: "mutlu," kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Duvarda neler var ?

Cevap -8:

Ek- 62: Sıcak Ev Metni Etkinlikleri

Dede çay	yüzdü
	yedi
	içti

Baba sobaya odun	atıyor
	yıkıyor
	okuyor

Çocuklar kestane	yiyor
	yazıyor
	ötüyor

Dede televizyon	çıkıyor
	seyrediyor
	pişiriyor

Nine sandalyeye	kokladı
	aldı
	oturdu

Ek- 63: Köy Okuma Metni

KÖY

Anne inekten süt sağıyor. Kova içinde süt var. Özlem tavuklara, ördeklere ve horoza yem veriyor. Kümes içinde hindi var. Özlem hindiye yem verdi.

Ömer'in arkasında köpek var. Köpek Ömer'e bakıyor. Ömer keçilere ot veriyor. Keçiler ot yiyor. Ömer sonra kuzulara ot verdi.

Baba atı ahıra koydu. Ahır içinde at var. Baba ata ot verdi, at ot yiyor. Baba eşiği ağaca ip ile bağladı. Eşek ot yiyor. Baba traktör bindi ve tarlaya gitti.

Kuyu içinde su var. Özlem kuyudan su çekti ve eve su götürdü. Ahır üstünde kuşlar var. Kuşlar ötüyor.

SORU – CEVAP

Soru -1 : Metnin adı ne ?

Cevap -1 :

Soru -2: Anne inekten ne sağıyor ?

Cevap -2:

Soru -3: Özlem tavuklara ne verdi ?

Cevap -3:

Soru -4: Baba neye bindi ?

Cevap -4:

Soru -5: Kuyu içinde ne var ?

Cevap -5:

Soru -6: Baba nereye gitti ?

Cevap -6:

Soru -7: *üstünde* kelimesinin zıt anlamı ne ?

Cevap -7:

Soru -8: Eşek ne yiyor ?

Cevap -8:

Ek- 64: Köy Metni Etkinlikleri

Keçiler ot	yüzüyor
	iyor
	ıyor

Baba traktöre	biliyor
	uyor
	uyor

Anne inekten süt	biliyor
	üyor
	ıyor

Özlem ördeklere yem	veriyor
	eyrediyor
	şiriyor

Baba tarlaya	kokladı
	gitti
	oturdu

7. "sa__" hecesine aşağıdaki seslerden hangisini getirirsek oluşan iki hece de anlamlı olur?
a) r,s b) t,y c) ,b

8. "__nlük" kelimesinde boşluğa aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) E b) A c) Ö

9. "kamyon" kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır?
a) 6 b) 7 c) 8

10. "bir yıld_ on ik_ ay vardır." Cümlesinde boşluklara aşağıdaki seslerden (harflerden) hangileri getirilmelidir?
a) e,ı b) a,i c) ö,ü

11. "büy_klere saygı göster, k_ükleri sev." Cümlesinde boş bırakılan ses (harf) aşağıdakilerden hangisidir?
a) ü b) o c) i

12. Kasa_
Kita_

Yukarıdaki kelimelerde boş bırakılan ses (harf) hangisidir?

a) k b) ř c) p

13. “burnumuz koku alma organıdır.”
Cümlesinde kaç “ u ” sesi (harfi) vardır.
a) 5 b) 2 c) 4

14. “tüm çocuklar mutlu doğar.” Cümlesinde “ ğ ”
sesinin (harfinin) geçtiği kelime aşağıdakilerden
hangisidir?
a) doğar b) çocuklar c) tüm

15. Sevgi her şey,
Sevmek her şey,
Sevilmek ise,
En güzel şey.

Yukarıdaki şiirde kaç tane “ ş ” sesi (harfi) vardır?
a) 4 b) 5 c) 3

16. sarm_
dolm_
yazm_
Yukarıdaki kelimelerin sonuna aşağıdaki
seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) e B) a c) i

17. "g_zete " kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) a

b) ı

c) ü

18. " Se_ze . kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) ç

b) b

c) m

19. Mu__

Tu__

Yukarıdaki hecelerin sonuna aşağıdaki seslerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı bir kelime olur?

a) z

b) p

c) t

20. " Çok ders çalışacağım. " Cümlesinde sadece bir defa kullanılan ses(harf) hangisidir?

a) ç

b) ğ

c) ı

Ek- 66: İkinci Ara Değerlendirme Hece Ölçeği

1. "Oyuncak" kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) O-y-un-cak b) O-yun-cak c) Oy-un-cak
2. "Bugün resim yaptım." Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır?
a) 6 b) 5 c) 8
3. "Herkes yardım etmeli..." cümlesindeki boşluğa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?
a) lim b) lik c) yiz
4. "Ke..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime isim olmaz?
a) rem b) mal c) sin
5. "ek..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime anlamsız olur?
a) ran b) si c) ha
6. "saklambaç" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Sak-lam-baç b) sa-k-lam-baç c) sak-la-m-baç

7. "Bir fidanla orman olmaz." cümlesinde hangi sözcük tek (bir) hecelidir?

- a) Bir b) fidanla c) olmaz

8. "Konuşmak için i___ almalıyız." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) zin b) çin c) kız

9. "Telefonumu ta___ ettirdim."

Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) rık b) kul c) mir

10. "ça___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek yemek için araç adı olur?

- a) tak b) tal c) kal

11. "ka___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime bir elbise adı olur?

- a) zak b) dir c) fa

12. "Ma___" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek meyve satan kimse anlamına gelir?

- a) sa b) nav c) cun

13. "Geleceğim için ağaç dikiyorum." Cümlesi kaç heceden oluşmuştur?
a) 11 b) 12 c) 13

14. " __tates " kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisi gelirse bir sebze adı olur?
a) ya b) pa c) ta

15. Si___
 |___

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelimeler iki hayvan adı olur?
a) nek b) lik c) pek

16. Aşağıdaki cümle hangi şıkta hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Ayş-e el-bi-se al-dı.
b) Ay-şe el-bi-se al-dı.
c) Ay-şe elb-i-se al-dı.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?
a) Se-rap çim-le-ri su-la-dı.
b) Me-tin şu-rup iç-ti.
c) Ert-u-ğ-rul der-s ça-lış-tı.

18. --şet
--len

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı birer kelime olur?

- a) So b) po c) şi

19. “Yarın sınava gireceğim.” Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

- a) gireceğim b) sınava c) Yarın

20. “Her gün bir iyilik yapacağım.” cümlesinde hece sayısı en az olan kelime hangisidir?

- a) iyilik b) Her c) yapacağım

Ek- 67: İkinci Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği

1. "Bayramda büyüklerimi ziyaret ederim." cümlesi kaç kelimedenden oluşmaktadır?
a) 4 b) 3 c) 5
2. "Zeka oyunları ----- geliştirir." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) Burnu b) bacakları c) beyni
3. "Saygı -----, saygı gör." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) göster b) yaz c) oku
4. " P, T, S, A " seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamayız?
a) Sat b) Tas c) Pis
5. "Esra ders çalışır ----- öğretmen gülen yüz verir." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) ile b) ise c) fakat
6. "Her sabah düzenli kahvaltı yapmalıyız." Cümlesinde kaç tane kelime var?
a) 5 b) 3 c) 4
7. " bile" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek anlamlı bir kelime olur ?
a) rak b) zik c) ya

8. “ Ailemizle ----- duyarız. ” cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?

- a) izin b) karar c) gurur

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayı bildiren bir kelime vardır?

- a) Senin adını unuttum.
b) Akşam 7 de sinemaya gidelim.
c) Dün sınav oldum.

10. “Ağaçlarımız oksijen ihtiyacını karşılar.” Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

- a) Ağaçlarımız b) karşılar c) oksijen

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde beş tane kelime vardır?

- a) Hep birlikte oyun oynayalım.
b) Samet ile çok iyi arkadaş olduk.
c) Keşke ben de ödevimi yapsaydım.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sebze adı geçmektedir?

- a) Pazardan soğan aldık.
b) Ormanda geyik gördüm.
c) Arkadaşımdan özür diledim.

13. Bugün Sibel ile ormana pikniğe gittik. Sibel sepetinden kek çıkardı. Sibel ve ben birlikte yedik. Ben de Sibel'e pasta ikram ettim. Sibel pastayı çok beğendi. Sibel bana teşekkür etti. Yukarıdaki paragrafta * Sibel * adı kaç defa yazılmıştır?
a) 5 b) 6 c) 7

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir çiçek adı geçmektedir?
a) Bahçede kartopu oynadık.
b) Fareler peynir sever.
c) Ablam papatyaları suladı.

15. En sevdiğim.....araba.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) yemek b) oyuncak c) çiçek

16. En sevdiğim.....keloğlan.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) yemek b) meyve c) çizgi film

17. "beraber." kelimesinin geçtiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Bayramda köye gittik.
- b) Arkadaşıma çiçek verdim.
- c) Bayramlar birlik ve beraberlik günüdür.

18. "Babamın sevdiği bir insan olmaktı isteğim." Cümlesinde kaç tane kelime vardır?

- a) 4
- b) 6
- c) 7

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ders adı geçmektedir?

- a) Okulda piknik yaptık.
- b) Akşam süt içtim.
- c) Matematik notum zayıf geldi.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bayram adı geçmektedir?

- a) Kurbanda et ve tatlı yedik.
- b) Spordan sonra banyo yaptım.
- c) Bugün de annemle vakit geçirdim.

Ek- 68: İkinci Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği

- 1 .Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir?
 - a) Mehmet ile
 - b) Mehmet ile oynadım.
 - c) Mehmet

2. Yaz tatili gelmek üzere. Haftaya karne alacağız. Öğretmenimi özleyeceğim ama denizi de çok seviyorum. Ailemle birlikte bu yaz denize gideceğiz.
Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur?
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 5

3. "Kumandalı arabama pil _____"
Boşluğu aşağıdakilerden hangisi tamamlar?
 - a) Tutacağım.
 - b) Keseceğim.
 - c) Alacağım.

4. "Çocukları sevmeliyiz. Seversek mutlu bireyler yetişir."
Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatırsınız?
 - a) Çocuklar sevmelidir.
 - b) Mutlu bireyler olmalıyız.
 - c) Sevilen çocuklar mutlu bireyler olur.

5. yarın – gideceğim – ben.
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Ben yarın gideceğim.
b) Gideceğim ben yarın.
c) Yarın ben gideceğim.
6. “yedi – gündür – hafta– bir. ” Bu kelimelerden
oluşan kurallı cümle aşağıdakilerden hangisidir?
a) Yedi hafta bir gündür.
b) Bir hafta yedi gündür.
c) Hafta bir yedi gündür.
7. “Büyüklerimin ellerini öptüm çünkü _____
Noktalı yere aşağıdaki cümlelerden hangisi
getirilmelidir?
a) Ders çalıştık.
b) Yemeğe gittik.
c) Bugün Kurban Bayramı.
8. Kağıtları kesmek için _____
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
a) Yazı yazmalıyız.
b) Makas kullanmalıyız.
c) Gözlük takmalıyız.

Haftada en az iki defa banyo yapmalıyız. İ amaşrlarımızı değiştirmeliyiz. Yeni elbiseler giymeliyiz. Tırnaklarımızı kesmeliyiz.

9. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşuyor?

- a) 4 b) 5 c) 6

10. Yukarıdaki paragrafın üçüncü cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Haftada en az iki defa banyo yapmalıyız
b) İ amaşrlarımızı değiştirmeliyiz.
c) Yeni elbiseler giymeliyiz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğretmenin kızdığını anlatıyor?

- a) Öğretmen hayır diye bağırdı.
b) Öğretmen dersini anlattı.
c) Öğretmen aferin dedi.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi öğretmenin sevdiğini anlatıyor?

- a) Öğretmen hayır diye bağırdı.
b) Öğretmen dersini anlattı.
c) Öğretmen aferin dedi.

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir masal anlatılıyor?

- a) Dün akşam teyzeme gittik.
b) Bir varmış bir yokmuş.
c) Yarın karne alacağım.

14. Aşağıdakilerden hangisinde kütüphanede yapılması gereken bir davranış anlatılıyor?

- a) Sarı ışıkta hazırlanmalıyız.
- b) Tırnakları kesmeliyiz.
- c) Kitap okuyanları rahatsız etmemeliyiz.

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yemek kuralı anlatılıyor?

- a) Çok hızlı yememeliyiz.
- b) Saçlarımızı kestirmeliyiz.
- c) Banyo yapmalıyız.

16. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde hayvan sevgisinden bahsediyor?

- a) Odamı toplamalıyım.
- b) Anneme yardım etmeliyim.
- c) Hayvanlara zarar vermemeliyiz.

17. Ömer ekmek yedi.

Ömer su içti.

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümlede nasıl söyleriz?

- a) Ömer ekmek yedi.
- b) Ömer ekmek yedi ve su içti.
- c) Ömer su içti.

Ek- 69: Orhan'ın Bir Günü Okuma Metni

ORHAN'IN BİR GÜNÜ

Orhan sabah saat 7 de uyandı. Annesine "Günaydın, dedi. Elini ve yüzünü yıkadı. Kahvaltı yaptı. Pijamalarını çıkardı. Okul formasını giydi. Okul çantasını aldı. Annesine "Hoşça kal, dedi. Evden çıktı.

Orhan okul servisine bindi. Arkadaşlarına "Günaydın, dedi. Koltuğa oturdu. Servis okula geldi. Öğrenciler tören için sıraya girdi. Öğrenciler İstiklal Marşını ve sonra Andımızı okudu. Daha sonra öğrenciler sınıflara girdi. Öğretmen sınıfa geldi.

Öğrenciler işitme cihazlarını kulaklarına taktı. Öğretmen ders anlattı. Öğrenciler dinledi. Zil çaldı, öğrenciler teneffüse çıktı. Orhan tuvalete gitti, su içti, bahçede oynadı.

Saat 12 yemek saati. Orhan yemekten önce ellerini yıkadı ve sıraya girdi. Bütün öğrenciler yemeklerini yediler. Orhan arkadaşlarına "Afiyet olsun, dedi. Yemekten sonra öğrenciler tekrar sınıfta ders yaptılar.

Saat 15 te zil çaldı. Ders bitti. Öğrenciler okul servisine bindi. Orhan eve geldi Orhan okul formasını çıkardı. Ödevi yaptı. Kardeşi Suna ile oynadı. Babası işten eve geldi. Babası ile sohbet etti.

Annesi mutfakta yemek hazırladı. Annesi "yemek hazır, dedi. Herkes sandalyeye oturdu. Akşam yemeğinde çorba, patates yemeği ve tatlı yediler. Orhan yemekten sonra televizyon seyretti.

SORULAR

1 - Metnin adı ne ?

.....

2- Kim okula gitti ?

.....

3- Orhan neye bindi ?

.....

4- Orhan öğle yemeğini saat kaçta yedi ?

.....

5- Orhan evde kim ile oynadı ?

.....

6- Akşam yemeğinde ne yediler ?

.....

7- Orhan akşam saat kaçta uyudu ?

.....

Ek-70: Gamze ile Köpeği Okuma Metni

GAMZE İLE KÖPEĞİ

Gamze sabah sınıfa girince şaşırıldı. Emre sınıfa köpek yavruları getirmişti. Gamze köpekleri çok sevdi. Benekli köpeği eve götürmeyi çok istiyordu. Ama anne ve babası evde köpek istemezlerdi. Gamze okuldan eve geldi.

Babasına sordu: "Eve küçük bir köpek alalım mı ?"

Baba "Hayır olmaz. Köpek çok havlar" dedi. Gamze üzüldü.

Gamze bahçeye çıktı. Annesi bahçede çamaşır asıyordu.

Gamze: "Anne eve köpek alalım mı ?" dedi.

Anne: "Hayır olmaz. Köpek evi kirlendir" dedi. Gamze üzüldü. Gamze çok üzgündü.

Akşam oldu. Yatağına yattı. Gamze köpeği düşündü.

Gamze: "Bir köpeğim olsa onu severdim." dedi

Sabah okula gitti. Küçük köpeği çantasına koydu eve geldi.

Gamze: "Sus, sessiz ol. Seni tavana saklayacağım." dedi.

Gamze: "Babam ve annem seni görmesin." dedi.

Gamze köpeği tavana koydu. Köpek tavanda fare gördü. Köpek fareyi kovaladı. Köpek tavanda çok gürültü yaptı Gamze, anne ve babası akşam yemeği yiyordu. Tavandaki gürültüyü duydular.

Anne: "Tavanda gürültü var" dedi.

Baba: "Fareler koşuyordur." dedi. Gamze hiç konuşmadı. Gamze yemeğini yedi ve hemen tavana çıktı. Köpeği hemen kendi odasına getirdi. Gamze küçük köpeğe kızdı: "Uslu dur, gürültü yapma" dedi. Ama köpek çok yaramazdı. Köpek oda da çok gürültü yaptı. Gamze düşündü ve köpeği kümese götürmeye karar verdi. Sessizce bahçeye çıktı, kümese gitti. Köpeği kümese koydu. Kümeste tavuklar, horozlar vardı. Küçük köpek kümeste de çok yaramazdı. Köpek tavukları ve horozları ısırıyor, onları kovaladı. Tavuk ve horozlar bağırdı ve kaçtı. Köpek çok gürültü yapınca Gamze kümese geldi.

Gamze kümese baktı ve şaşırıldı. Gamze köpeği posta kutusunun içine koydu.

Gamze: "Gürültü yapma, sessiz ol" dedi. Gamze eve gitti ve uyudu. Sabah oldu. Gamze uyandı. Babasının kucağında küçük köpeği gördü.

Baba: "Posta kutusunda köpek buldum" dedi.

Baba: "Köpek çok güzel, annen de çok beğendi, köpeği eve alalım" dedi.

Gamze çok sevindi. Mutlu oldu.

SORULAR

1. Hikayenin adı ne ?

.....

2. Emre sınıfa ne getirdi ?

.....

3. Anne bahçede ne asıyor ?

.....

4. Gamze küçük köpeği nereye sakladı ?

.....

5. Köpek tavanda ne kovaladı ?

.....

6. Kümeste hangi hayvanlar var ?

.....

7. "mutlu" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

8. "yaramaz" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

Ek- 71: Uçurtma Şenliği Okuma Metni

UÇURTMA ŞENLİĞİ

Yasemin, Gamze ve Uğur ödevlerini bitirdi. Bahçede oyun oynadılar. Erkan pencereden çocukları seyretti. Erkan'ın canı çok sıkılıyordu. Erkan da çocuklar ile beraber oynamak istiyordu.

Çocuklar Erkan'ın evine gitti. Erkan tekerlekli sandalyede oturuyordu. Erkan "Hoş geldiniz. dedi. Yasemin "Bizim ile top oynar mısın?," dedi. Erkan " İstiyorum ama ben yürüyemiyorum," dedi. Çocuklar çok üzüldü. Erkan "Annem eve gelince beni bahçeye getirir.," dedi

Annesi Erkan'ı bahçeye getirdi. Annesi anahtarı evde unutmuştu eve gitti. Çocuklar bahçede top oynuyordu. Erkan tekerlekli sandalyede oturdu. Çocukları seyretti. Top Erkan'ın yanına geldi. Erkan topu almak için eğildi ama düştü. Bütün çocuklar koştu ve Erkan'a yardım etti. Erkan teşekkür etti. Annesi Erkan'ı eve götürdü.

Sonraki gün annesi Erkan'ı bahçeye çıkardı. Çocuklar Erkan'a merhaba dedi. Uğur "beraber uçurtma yapalım," dedi Erkan "tamam yapalım," dedi. Erkan ve arkadaşları beraber uçurtma yaptı. Uğur uçurtmanın iplerini bağladı. Erkan uçurtmanın kuyruğunu yaptı. Erkan mutlu oldu. Çocuklar uçurtmayı yaptı. Erkan uçurtmayı uçurdu. Bütün çocuklar çok mutlu oldu.

SORULAR

1 -Hikayenin adı ne ?

- A) Arkadaşlar ve Erkan
C) Güle güle Oya

- B) Erkan ve Uçurtma
D) Uçurtma Şenliği

2- Kim tekerlekli sandalyede oturuyor ?

- A) Yasemin
C) Gamze

- B) Erkan
D) Uğur

3- Anne evde ne unuttu ?

- A) anahtar
C) para

- B) çanta
D) uçurtma

4- Erkan ne uçurdu ?

- A) top
C) uçurtma

- B) ödev
D) sandalye

5- Çocuklar nerede top oynuyor?

- A) çiftlik
C) balkon

- B) bahçe
D) salon

Ek- 72: Kırmızı Bisiklet Okuma Metni

KIRMIZI BİSİKLET

Ömer okuldan eve geldi. Çantasını yere koydu. Okul formasını çıkarırken kırmızı bisikleti gördü. Şaşırıp ve sevindi. Ömer annesine sordu: "Bisikleti kim aldı?". Anne: "Baban sana aldı." dedi. Ömer çok mutlu oldu.

Akşam baba işten eve geldi. Ömer babasına sarıldı ve öptü. Babasına teşekkür etti. Baba: "Ödevlerini bitirdikten sonra bisiklete binebilirsin." dedi. Ömer: "Tamam." dedi. Baba: "Cadde de bisiklete binme, arabalar çarpar. Dikkatli ol." dedi. Ömer: "Tamam. Dikkat ederim." dedi. Akşam oldu. Ömer yatağına yattı. Kırmızı bisikletini düşündü.

Sabah oldu. Ömer kahvaltı yaptı. Sonra evde kırmızı bisikletine bindi. Ömer çok mutluymuştu. Babası Ömer'e kızdı: "Evde bisiklete binme. Bahçede bin." dedi. Ömer "Tamam. Bahçede binerim." dedi. Baba işe gitti.

Ömer kırmızı bisikleti ile dışarı çıktı. Annesi cadde bisiklete binme, arabalar çarpar dedi.

1 saat sonra kapı zili çaldı. Anne kapıyı açtı. Komşu Ayşe : "Ömer' e araba çarptı." dedi. "Ben ambulansı aradım. Hastaneye gitti." dedi. Anne çok üzüldü. Ağladı. Hemen içeri girdi. Babayı telefon etti ve Ömer'e araba çarptığını söyledi.

Baba hemen eve geldi. Anne evde ağlıyordu. Baba hemen hastaneye gidelim dedi. Baba ve anne hastaneye gitti. Ömer'in bacağı kırılmıştı. Doktor bacağını sarmıştı. Anne ve baba "geçmiş olsun." dedi. Ömer "Ben hatalıyım. Caddeye gitti. Araba çarptı." dedi.

SORULAR

1. Hikayenin adı ne ?

.....

2. Bisikleti kim aldı ?

.....

3. Ömer'in neresi kırıldı ?

.....

4. Kim ambulansı aradı ?

.....

5. Kim ağladı ?

.....

6. "hasta" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

7. Ambulansın telefonu kaç?

.....

Ek- 73: Hoş Geldin Oya Okuma Metni

HOŞ GELDİN OYA

Yaz tatilinde Oya, anne ve babası köye gitti. Mehmet amca misafirlere "hoş geldiniz, dedi. Mehmet amca misafirleri kucakladı. Salih misafirleri görünce sevindi. Emine teyze kapıyı açtı ve misafirlere "hoş geldiniz, dedi. Baba "hoş bulduk, dedi. Emine teyze çok mutlu oldu. Baba valizleri eve çıkardı. Oya etrafı seyretti. Köyde inekler, atlar, koyunlar, horozlar vardı.

Sabah oldu. Oya ve Salih berber köyü gezmeye başladılar. Emine teyze tavuk ve civcivlere mısır veriyordu. Oya ben de mısır vermek istiyorum dedi. Emine teyze Oya'nın avucuna mısır koydu. Oya tavuk ve civcivlere mısır attı. Tavuk ve civcivler mısırları yedi. Oya mutlu oldu. Oya "çok tattılar, dedi. Oya, Emine teyzeye teşekkür etti. Daha sonra Salih ve Oya köyü gezmeye devam ettiler.

Köyde koyunları gördüler. Koyunlar ağla girdi. Oya ve Salih'te ağla girdi. İlyas amca koyunlardan süt sağıyordu. Oya ben de süt sağmak istiyorum dedi. Salih amca, Oya'ya süt sağmasını öğretti. Sonra Oya ve Salih köyü gezmeye devam ettiler.

Oya "Ben çok acıktım, dedi. Salih cebinden çekirdek çıkardı ve Oya'ya verdi. Beraber çekirdek çitlediler. Oya, "Annem ve babam bizi merak eder. Artık eve gidelim, dedi. Beraber eve yürüdüler.

Eve geldiler. Mehmet amca bahçede tulumbadan su çekiyordu. Mehmet amca "ellerinizi yıkayın, yemek hazır, dedi. Oya tulumbadan su çekti, ellerini yıkadı. Oya bizim evimizde tulumba yok dedi. Oya ve Salih eve girdi.

Herkes yer sofrasında oturuyordu. Oya daha önce hiç yer sofrası görmemişti. Yer sofrası daire şeklindeki ve altında örtü vardı. Sofranın üstünde yemekler vardı. Emine teyze çok güzel yemekler pişirmişti.

Yemekten sonra Oya köyde gördüklerini annesine anlattı. Mehmet amca elinde bir paket ile içeri girdi. Mehmet amca hediye paketini Oya'ya verdi. Oya şaşırdı. Oya paketi açtı. İçinden köy elbiseleri çıktı. Oya elbiseleri giydi. Çok mutlu oldu. Herkes çok beğendi.

Emine teyze tepsi ile çay getirdi. Misafirlere çay verdi. Oya çok yorulmuştu. Emine teyze Oya için yer yatağı hazırladı. Oya yer yatağına yattı ve uyudu.

SORULAR

1- Hikayenin adı ne ?

- A) Hoş geldin Oya
B) Nasılsın Oya
C) Güle güle Oya
D) Oya Köyde

2- Hangi mevsim tatile gittiler ?

- A) Yaz
B) İlkbahar
C) Kış
D) Sonbahar

3- Emine teyze tavuklara ne verdi ?

- A) arpa
B) mısır
C) su
D) buğday

4- İlyas amca hangi hayvanları sağlıyor ?

- A) keçi
B) inek
C) at
D) koyun

5- Oya nereden su çekti ?

- A) çeşme
B) ağaç
C) tulumba
D) ağıl

6- Oya nerede uyudu ?

- A) koltuk
B) ağaç
C) yer yatağında
D) ağıl

Ek- 74: Hande ile Köpeği Okuma Metni

HANDE İLE KÖPEĞİ

Hande ve arkadaşları bisiklet ile geziye gittiler. Hande'nin köpeği de geziye gitti. Hande "Hoşça kal anne. dedi. Anne "Güle güle Hande. dedi. Hande ve arkadaşları köprüden geçti. Köprü'nün altından güzel bir akarsu akıyordu.

Hande ve arkadaşları çok acıktı Hande "Piknik sepeti nerede?.dedi. Ayşe "Piknik sepetini evde unuttum. dedi. Hande ve arkadaşları çok üzüldü. Hande köpeğine "Git eve , sepeti getir. dedi. Köpek piknik sepetini getirdi. Hande ve arkadaşları çok sevindi. Hande "Teşekkür ederim. dedi

Hande ve arkadaşları yemek yediler. Hande ve arkadaşları yemekten sonra gezdiler. Ama yolu inekler kapatmıştı.Hande "Yolda inekler var.Yol kapalı. dedi. Ayşe inekleri itiyor. Fakat inekler gitmiyor. Köpek havladı ve inekler korktu.İnekler kaçıyor.

Hande ve arkadaşları geziyi çok sevdiler Hande "Artık eve gidelim..dedi.

Hande ve arkadaşları eve gittiler.

SORULARI CEVAPLAYIN

1-Hande nereye gidiyor ?

.....

2-Hande hangi taşıt ile gidiyor ?

.....

3-Hande ne dedi?

.....

4-Hande ve arkadaşları nereden geçiyor?

.....

5-Köprü'nün altında ne akıyor?

.....

6-Sepet nerede kaldı ?

.....

7-Ayşe ne dedi?

.....

8-Sepeti kim getirdi?

.....

9-Sepetin içinde neler var ?

.....

10-Hande ve arkadaşları ne yapıyor?

.....

11-Yolda hangi hayvanlar var ?

.....

12-Hande ne dedi?

.....

13-Yolu kim açtı ?

.....

Ek- 75: Boyacı Çocuk Okuma Metni

BOYACI ÇOCUK

Soğuk bir kış günü. Her yerde kar vardı. Çatılarda buz sarkıtlar var. Dışarıda rüzgar var. Hava çok soğuk. Telde kuşlar üşüyordu. Can sabah uyandı ve pencereden baktı. Can pencereyi açtı kuşlara buğday attı. Can "hava çok soğuk." dedi.

Kuşlar buğdayları yiyorlardı. Can kuşları seyretti. Can dışarıda bir çocuk gördü. Çocuğun omzunda boya sandığı vardı. Çocuğun eski mont ve eski pantolonu vardı. Boyacı çocuk eski bot giyiyordu Boyacı çocuk çok üşüyordu. Boyacı çocuk çok fakirdi. Boyacı çocuk yavaş yavaş yürüyerek gitti. Can, boyacı çocuğun arkasından baktı. Annesi "Can kahvaltı hazır." diye bağırdı

Annesi kahvaltı hazırlamıştı. Ev sıcaktı ve Can kahvaltı yapıyordu. Can, boyacı çocuğu düşündü. Can, annesine boyacı çocuğu anlattı. Can: "Boyacı çocuk fakir, eski botları var, Hava soğuk ve ayakları üşüyor." dedi. Anne "Fakir insanlara yardım etmek gerekir." dedi.

Can: "Benim 2 tane botum var, bir tanesini Boyacı çocuğa vermek istiyorum." dedi. Anne: "Tamam ver." dedi.

Ertesi gün pencerede boyacı çocuğu bekledi. Boyacı çocuk yine yolda yürüyordu. Pencereyi açtı ve bağırdı: "Boyacı çocuk bekle." dedi. Boyacı çocuk, Can'ı duydu. "Tamam bekliyorum." dedi. Can "benim iki botum var, bir tanesini sana vermek istiyorum." dedi. Boyacı çocuk çok sevindi. Teşekkür etti ve yeni botları giydi. Eski botlarını çöpe attı.

Can koşarak hemen eve girdi. Pencereden boyacı çocuğa baktı. Can mutlu oldu. Boyacı çocuk da Can'a el salladı. Hava soğuktu ama boyacı çocuğun ayakları üşümüyordu.

Pazar günü Can ve babası gezmeye çıktı. Yolda kalabalık gördüler. Merak ettiler ve oraya gittiler. Yerde bir çocuk yatıyordu. Ambulans gelmişti. Çocuğu sedyeye koydular.

Hemşireler sedyeyi ambulansa koydu. Can, çocuğu tanıdı. Daha önce botlarını vermişti. Hemşire "Botları olmasa üşüyüp ölebilirdi." dedi.

SORULAR

1 . Hikayenin adı ne ?

.....

2. Hangi mevsim ?

.....

3. Telde hangi hayvanlar var ?

.....

4. Can kuşlara ne verdi ?

.....

5. Can, boyacı çocuğa ne verdi ?

.....

6. "fakir" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

7. "eski" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

Ek- 76: Gamze Yeni Evinde Okuma Metni

GAMZE YENİ EVİNDE

Gamze ve ailesi yeni eve aldı. Yeni eve taşındılar. İşçiler eşyaları kamyon koydu. Küçük köpekte yardım etti. Gamze de ailesine yardım etti. Çekiç ile tahtalara çivi çaktı. Babası Gamze'ye teşekkür etti.

İşçiler eşyaları yeni eve koydu. İşçiler yoruldu. Anne işçilere yemek verdi. Babası da işçilere parasını verdi ve işçilere teşekkür etti. Gamze de köpeğe yemek verdi. Küçük köpek sevindi. Gamze kedisini için tabağa yemek koydu. Gamze kedisini aradı bulamadı. Gamze çok şaşırıldı.

Gamze kedisini eski evde unutmuş. Gamze bisiklete bindi. Küçük köpek ile beraber eski eve gitti. Gamze düşündü: "Acaba kedi eski evde var mı?".

Gamze eski eve geldi. Küçük kediyi aradı. Oyuncakların altına baktı. Salondan köpeğin sesini duydu. Hemen salona gitti. Köpek kediyi bulmuştu. Gamze oyuncakların altında kediyi görünce şaşırıldı. Gamze kedi ve köpek beraber eve gitti.

Gamze kediyi çok özlemişti. Gamze çok mutlu oldu. Gamze tekrar yeni evine geldi. Kedisini sepete koydu. Onu sevdi. Sonra eşyalarını yeni evine yerleştirdi. Odada sesler duydu. Babası ile beraber odaya gitti. Köpek ve kedi oyuncak fare ile oynuyordu. Onları seyretti. Mutlu oldu. Akşam oldu. Herkes çok yoruldu.

Gamze anne ve babasına "iyi geceler" dedi ve uyudu. Köpek ve kedi de yatağın üstünde uyudu.

SORULAR

1. Hikayenin adı ne?

.....

2. Gamze eski evde ne unuttu ?

.....

3. Gamze neye bindi ?

.....

4. Köpek ve kedi ne ile oynadı ?

.....

5. Gamze kedisini nerede buldu ?

.....

6. Köpek ve kedi ne ile oynadı ?

.....

Ek- 77: Beni Dinleyin Okuma Metni

BENİ DİNLEYİN

Zeynep koşarak okuldan eve geldi. Zeynep çok mutluydu. Öğretmen Zeynep'e ödev vermişti. Zeynep hemen ödevini yapmak istiyordu. Annesi mutfakta kek yapıyordu. Anne "koşma, düşersin. dedi. Keki bitirip, fırına koyacağım, sonra beraber yaparız dedi.

Zeynep salona gitti. Annesi de keki fırına koydu ve salona geldi. Zeynep çantasından boya kalemlerini, makasını, defterini çıkardı. Anne sordu: "Ödevin ne?". Zeynep: "Hikaye kitabı yapacağım. dedi. Zeynep defterini açtı. Yapacağı hikayeyi düşündü. Annesi Zeynep'e kek ve çay getirdi.

Zeynep kek yedi, çay içti. Sonra ödevini yapmaya başladı. Zeynep yapıştırıcı ile deftere bebek resmi yapıştırdı. Annesine gösterdi. Sonra hikayesini yazdı. Ödevini bitirdi.Uyudu.

Sabah oldu. Zeynep uyandı. Hemen koştu ve ödevine baktı. Çok mutluydu. Kahvaltı yaptı. Ödevini aldı ve okula gitti.

Okula gitti Bütün arkadaşları ve öğretmen sınıfa geldi. Zeynep çok heyecanlıydı. Zeynep mindere oturdu. Hikayesine tekrar baktı. Bütün çocuklar mindere oturdu. Zeynep hikayesini okumaya başladı. Fakat arkadaşları Zeynep'i dinlemiyordu. Zeynep çok üzüldü. Hikaye kitabını kapattı. Öğretmen : "Neden üzüldün Zeynep?". dedi.

Zeynep: "Arkadaşlarım beni dinlemiyor. dedi Öğretmen : "Herkes Zeynep'i dinlesin. dedi. Bütün öğrenciler tekrar mindere oturdu ve Zeynep'i dinledi Zeynep hikayesini okudu ve arkadaşları Onu dinledi. Zeynep çok mutlu oldu. Hikayesi bitince arkadaşlarına dinledikleri için teşekkür etti.

Soruları Cevaplayalım

1. Hikayenin adı ne ?

.....

2. Anne mutfakta ne yapıyor ?

.....

3. Zeynep sınıfta nereye oturdu ?

.....

4. Zeynep neden üzüldü ?

.....

5. Annesi Zeynep' ne getirdi ?

.....

Ek- 78: Trafik Kazası Okuma Metni

TRAFİK KAZASI

Hasan arabası ile işe gidiyordu. Hasan arabayı çok hızlı sürüyordu.

Kırmızı ışıkta durmadı ve yaya geçidinde çocuğa çarptı. Çocuk yere düştü. Çocuğun ayağı kırıldı.

Hasan cep telefonu ile 112'yi aradı ve ambulans geldi. Ambulans çocuğu hastaneye götürdü. Doktor çocuğu muayene etti.

Trafik polisi geldi ve Hasan'ı Karakola götürdü. Hasan çok üzüldü.

Soruları Cevaplayalım

1. Metnin adı ne ?

.....

2. Kim araba ile işe gidiyor ?

.....

3. Hasan nereye gidiyordu ?

.....

4. Çocuğun neresi kırıldı ?

.....

5. Ambulansın telefonu ne ?

.....

6. "hızlı" kelimesinin zıt anlamı ne ?

.....

7. "doktor" kelimesinin eş anlamı ne ?

.....

8. "araba" kelimesini eş anlamı ne ?

.....

9. "üzgün" kelimesinin zıt anlamı ne ?

Ek- 79: Yasemin Bebeği Okuma Metni

Yasemin'in Bebeği

Pazar günü Yasemin evde oyuncakları ile oynadı. Yasemin oyuncak bebeğin kolunu kırdı. Yasemin üzüldü ve ağladı. Annesi "ağlama, yeni bebek alalım. dedi. Yasemin ve annesi beraber oyuncakçıya gitti.

Oyuncakçıda çok güzel oyuncakla var. Yasemin bebeklere baktı. Yasemin kırmızı bebeği çok sevdi. Oyuncakçı bebeği kutuya koydu. Annesi adama 10 TL para verdi. Yasemin bebeği aldı.

Yasemin ve annesi eve geldi. Akşam yemekten sonra baba gazete okudu. Anne kazak rd. Yasemin kırmızı bebek ile oynadı.

SORULAR

1. Metnin adı **ne** ?
.....
2. **Hangi** gün Yasemin evde oynadı ?
.....
3. Yasemin **ne** kırdı ?
.....
4. Yasemin **ne** renk bebek aldı ?
.....
5. Annesi adama **kac** TL para verdi ?
.....
6. Baba **ne** okudu?
.....
7. Anne **ne** ryor ?
.....
8. "akşam" kelimesinin zıt anlamı **ne** ?
.....
9. "yeni" kelimesinin zıt anlamı **ne** ?
.....
10. "bebek" kelimesinde **kac** harf var ?
.....

Ek- 80: Üçüncü Ara Değerlendirme Ses Ölçeği

1. *Anneciğim,* kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır.
a) 8 b) 9 c) 10
2. * Simitçi * kelimesinde kaç tane * i * sesi vardır?
a) 3 b) 4 c) 5
3. *Pilo_* kelimesinde boşluğa aşağıdaki harflerden hangisi getirilirse bir mesleğin adı olur?
a) k b) t c) v
4. *Miya_* hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kedi sesi olur?
a) m b) k c) v
5. *otu_* hecesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse bir sayı olur?
a) z b) r c) b
6. *Benim koc_man b_bam.* Cümlesinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) a b) i c) u
7. “Se__” hecesine aşağıdaki seslerden hangisini getirirsek oluşan iki hece de anlamlı olur?
a) ğ,l b) n,y c) v,n

8. *_yuncak_* kelimesinde boşluğa aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) E b) O c) İ

9. *_yavrucuğum_* kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır?
a) 10 b) 9 c) 8

10. *_tatild_ ödev y_ptim_* Cümlesinde boşluklara aşağıdaki seslerden (harflerden) hangileri getirilmelidir?
a) a, i b) ü, e c) e, a

11. “İnsana s_ygı, hayvana s_ygı. Biz hep s_ygılıyız.” Cümlesinde boş bırakılan ses (harf) aşağıdakilerden hangisidir?
a) u b) a c) e

12. oyu_
koyu_

Yukarıdaki kelimelerde boş bırakılan ses (harf) hangisidir?

a) p b) d c) n

13. *_Küçüklerimi hep seviyorum_* Cümlesinde kaç *_i_* sesi (harfi) vardır.
a) 3 b) 4 c) 5

14. *Birlikten kuvvet doğar.* Cümlesinde *u* sesinin (harfinin) geçtiği kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- a) kuvvet b) birlikten c) doğar

15. Hep yanımdasın,
Hep canımdasın,
Sen kocamansın,
Canım babam.

Yukarıdaki şiirde kaç tane *m* sesi (harfi) vardır?

- a) 4 b) 5 c) 3

16. _ablet
_elefon
_elevizyon

Yukarıdaki kelimelerin başına aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?

- a) s b) k c) t

17. *k_lebek* kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

- a) e b) i c) o

18. "ku_baĝa ." kelimesine ařaĝıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) m

b) r

c) ĝ

19. Za__
Ta__

Yukarıdaki hecelerin sonuna ařaĝıdaki seslerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı bir kelime olur?

a) k

b) m

c) y

20. " Temiz olmak saĝlıktır." Cümlesinde sadece bir defa kullanılan ses(harf) hangisidir?

a) a

b) ı

c) z

Ek- 81: Üçüncü Ara Değerlendirme Hece Ölçeği

1. *Çalışkan* kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Çal-ış-kan b) Ça-l-ı-ş-kan c) Ça-lış-kan
2. *Gözünde su damlası var.* Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır?
a) 7 b) 8 c) 9
3. *Kola zararlı bir içe____* cümlesindeki boşluğa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?
a) dek b) lek c) cek
4. *Ay____* hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirirsek oluşan kelime isim olmaz?
a) mak b) şe c) fer
5. *So____* hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime anlamsız olur?
a) ğan b) mi c) pa
6. *İhtiyar* kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) İh-tiy-ar b) İh-ti-yar c) İh-t-i-yar
7. *Okula geç kaldım.* cümlesinde hangi sözcük tek (bir) hecelidir?
a) geç b) kaldım c) Okula

8. "Ağustos böceği ile karın...." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) ma b) ca c) da

9. "Okula ___valtı yapmadan gitmemeliyiz." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) Kah b) vah c) yah

10. "Sa___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek güneşin doğduğu vakit olur?

- a) bun b) yın c) bah

11. "So___" hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime bir ısınma aracı olur?

- a) pa b) ru c) ba

12. "Lokan___" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek yemek yenilen yer anlamına gelir?

- a) ta b) cı c) mak

13. "Bayramda büyükleri ziyaret ederiz." Cümlesi kaç heceden oluşmuştur?

- a) 11 b) 12 c) 13

14. "Latalık" kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisi gelirse bir sebze adı olur?

- a) ma b) sa c) ya

15. Ku__

Su__

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelimeler anlamli olur?

- a) ru b) lak c) cu

16. Aşağıdaki cümle hangi şıkta hecelerine doğru ayrılmıştır?

- a) Ser-dar ta-t-i-le git-ti.
b) Ser-dar ta-ti-le git-ti.
c) Ser-dar ta-ti-l-e git-ti

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

- a) Re-sul ay-ran i-ç-ti.
b) Ser-dar su is-te-di.
c) İs-met i-şe git-ti.

18. Sil...

Bil...

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı birer kelime olur?

a) ye

b) gi

c) re

19. "Tırnaklarımızı her hafta keselim ." Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

a) keselim

b) her

c) Tırnaklarımızı

20. "Yaz tatili gelmek üzere. ." cümlesinde hece sayısı en az olan kelime hangisidir?

a) Yaz

b) gelmek

c) üzere

Ek- 82: Üçüncü Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği

1. *Asitli içeceklerden uzak durmak gerekir.* cümlesi kaç kelimedenden oluşmaktadır?
a) 4 b) 3 c) 5
2. *Hasta olursak ----- gideriz.* Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) markete b) doktora c) sinemaya
3. * Spor -----, güçlü ol.* Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) tut b) kap c) yap
4. * S, A, I, R * seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamayız?
a) Sarı b) Sıra c) Soru
5. *Doktor olmak istiyorum ----- hastaları iyileştirmek istiyorum.* Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) çünkü b) ise c) fakat
6. *Akşam olmadan erkenden evimize girmeliyiz.* Cümlesinde kaç tane kelime var?
a) 5 b) 4 c) 3
7. * Kol * kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek anlamlı bir kelime olur ?
a) lak b) tuk c) ma

8. "Kışın ----- elbise giymeliyiz." cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) eski b) yeni c) kalın
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayı bildiren bir kelime vardır?
a) Yarın teyzeme gideceğiz.
b) Yedi kişi futbol oynadık.
c) Meyve suyu içtik.
10. "Sınıf arkadaşlarımı çok seviyorum." Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?
a) Arkadaşlarımı b) çok c) Sınıf
11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde dört tane kelime vardır?
a) Geçen sene okulumu bitirdim.
b) Bu sene notlarım çok iyi.
c) Büyüyünce öğretmen olacağım.
12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir renk adı geçmektedir?
a) Bahçede çilek yetiştirdik.
b) Kırmızı gülleri kokladım.
c) Havuzda top oynadım.

13. "Resul çok ders çalışıyor. Çünkü Resul doktor olmak istiyor. Resul yorulduğu zaman arkadaşlarıyla vakit geçiriyor. Resul' un çalışması öğretmenini de mutlu ediyor. Çünkü Resul' ü o da çok seviyor."
Yukarıdaki paragrafta " Resul " adı kaç defa yazılmıştır?
a) 3 b) 4 c) 5

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir hayvan adı geçmektedir?
a) Hayvanat bahçesinde fil gördüm.
b) Anneler gününü kutladık.
c) Babamla sinemaya gittik.

15. Arılar _____ yapar.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) süt b) peynir c) bal

16. En sevdiğim _____ maden suyu.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) hayvan b) içecek c) arkadaş

17. "sebze" kelimesinin geçtiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Lütfen sessiz olalım.
- b) Marketten sebze almayı unuttum.
- c) Yanlış yere park etmeyin.

18. "Serdar sınıfta polis olacağını söyledi."
Cümlesinde kaç tane kelime vardır?

- a) 6
- b) 5
- c) 4

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir kuş adı geçmektedir?

- a) Güvercinler yem istiyor.
- b) Komşularla iyi geçinmeliyiz.
- c) Çok şeker yemek zararlıdır.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir hastalık adı geçmektedir?

- a) Serdar teşekkür etti.
- b) Resul grip olmuş.
- c) Öğretmen izin almış.

Ek- 83: Üçüncü Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği

1. Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir?
 - a) Sekiz
 - b) Sekiz armut
 - c) Sekiz armut aldım.

2. Okuldan gelince ödevlerimi yaparım. Sonra biraz oyun oynarım. Sokaktan gelince ellerimi yıkarım. Sonra yemeğimi yerim. Biraz kitap okurum. Akşam erkenden yatarım.
Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur?
 - a) 6
 - b) 7
 - c) 8

3. *sokaktan gelince ellerimi _____*
Boşluğu aşağıdakilerden hangisi tamamlar?
 - a) sararım
 - b) boyarım
 - c) yıkarım

4. *Ders çalışmalıyız. Başarılı olanlar çalışkan insanlardır.*
Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatırsınız?
 - a) Ders çalışmalıyız.
 - b) Ders çalışanlar ileride başarılı olur.
 - c) Çalışırken yorulmamalıyız.

5. sarılacağım – anneme - ben.
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Sarılacağım anneme ben.
b) Ben anneme sarılacağım.
c) Anneme ben sarılacağım.
6. *erken-kalkmalıyız-erken-yatıp.*Bu kelimelerden
oluşan kurallı cümle aşağıdakilerden hangisidir?
a) Erken kalkmalıyız erken yatıp.
b) Yatıp erken kalkmalıyız erken.
c) Erken yatıp erken kalkmalıyız.
7. Ablam çok ders çalıştı çünkü -----
Noktalı yere aşağıdaki cümlelerden hangisi
getirilmelidir?
a) Çok karnı acıktı.
b) Yarın sınavı var.
c) Elbisesi kirlendi.
8. *Çok şişman olursak ----- .*
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
a) Çalışkan oluruz.
b) Hızlı koşarız.
c) Hasta oluruz.

Serdar erkenden kalktı. Elini yüzünü yıkadı. Kahvaltısını yaptı. Çantasını hazırladı. Okula geldi. Defter ve kitaplarını hazırladı. Öğretmenini bekledi.

9. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşuyor?

- a) 6 b) 8 c) 7

10. Yukarıdaki paragrafın ikinci cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Elini yüzünü yıkadı.
b) Çantasını hazırladı.
c) Öğretmenini bekledi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Resul' ün üzüldüğünü anlatıyor?

- a) Resul ödev yapıyordu.
b) Resul gülerек kardeşini öpüyordu.
c) Resul dudağı bükük kırılan oyuncağına bakıyordu.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Resul' ün sevindiğini anlatıyor?

- a) Resul ödev yapıyordu.
b) Resul gülerек kardeşini öpüyordu.
c) Resul dudağı bükük kırılan oyuncağına bakıyordu.

1 3) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde özel bir gün anlatılıyor?

- a) Kalemimin ucu kırıldı.
- b) Yarın ablamın doğum günü.
- c) Öğle yemeğinde patlıcan var.

1 4) Aşağıdakilerden hangisinde konuşurken yapılması gereken bir davranış anlatılıyor?

- a) Yüksek sesle konuşmamalıyız.
- b) Önümüzden yemeliyiz.
- c) Başımızı güzelce yıkaalıyız.

1 5) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir temizlik kuralı anlatılıyor?

- a) Sarı ışıkta hazırlanmalıyız.
- b) Tırnaklarımızı kesmeliyiz.
- c) Sıramızı beklemeliyiz.

1 6) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir çizgi film kahramanından bahsediyor?

- a) Yemek çok güzel olmuş.
- b) Süpermenin gözlerinden ışık çıkıyor.
- c) Karpuzu çok severim.

1 7) Serdar ödev yaptı.

Serdar oyun oynadı.

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümlede nasıl söyleriz?

- a) Serdar ödev yaptı.
- b) Serdar ödev yaptı ve oyun oynadı.
- c) Serdar oyun oynadı.

Ek- 84: Metin Sonrası Etkinlik Örnekleri

Isı ve ışık verir

Ş N E G Ü

.....

Sesleri duyuz

L A K U K

.....

Bir hayvan

U N M A M Y

.....

Bir müzik aracı

U L V D A

.....

Hastaları iyileştirir

O K O T D R

.....

Kışın giyilen bir giyecek

O N M T

.....

Bir okul aracı

TEVCLE

.....

Acı bir yiyecek

EBİRB

.....

Bir meyve

AKZİR

.....

Uzun bir hayvan

LAIYN

.....

Bir sebze

ÇAHVU

.....

Bir taşıt

YMOKAN

.....

Bir giyecek

LÖKMEG

.....

Bir meslek

İPLOS

.....

Bir içecek

EKVAH

.....

Bir erkek adı

ETMAH

.....

Bir meslek

EĞENTÖM

.....

Bir kız adı

İLBES

.....

Evin bir bölümü

T U F M K A

.....

Okulu yönetir

Ü R M D Ü

.....

Bir sayı

İ K S Z E

.....

Yazı yazma aracı

L E M A K

.....

Ellerimizi yıkarız

B N A S U

.....

İnsanlar ile konuşma aracı

F N O E L T E

	Yasemin bebeğin kırdı.	kalbini
		başını
		kolunu

	Yasemin ve anne..... gidiyor.	oyuncakçıya
		hastaneye
		manava

	Anne veriyor.	hediye
		para
		defter

	Yasemin ile oynuyor.	kazak
		kamyon
		bebek

	Elif el ve yüz	fırçalıyor.
		giyiyor.
		yıkıyor.

	Elif yapıyor.	ödev
		kahvaltı
		banyo

	Elif diş	tutuyor.
		kesiyor.
		fırçalıyor.

	Elif giyiyor.	mont
		forma
		şapka

HAYVANLARI BULALIM

y	h	i	d	t	v	s	p	t	g	d
a	s	l	a	n	a	a	b	k	u	w
f	d	o	a	c	r	l	t	u	r	o
b	l	f	i	s	ı	h	l	ş	g	p
k	n	q	n	e	n	k	e	d	i	z
ö	s	y	e	e	i	e	z	l	z	c
p	q	c	k	l	y	b	b	x	h	f
e	t	k	f	q	p	a	l	m	p	q
k	a	t	a	f	w	l	v	q	s	o
j	e	t	y	i	o	ı	x	g	e	p
s	p	j	ı	l	m	k	c	t	p	q

aslan
köpek
kuş
kedi
fil
inek
balık
at
arı
ayı

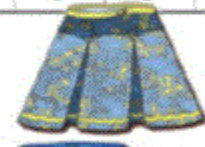

GİYECEKLERİ BULALIM

e	h	f	e	i	b	n	z	v	l	x
e	m	m	b	o	t	s	g	ç	y	h
e	l	d	i	v	e	n	h	o	v	p
v	q	k	ü	l	o	t	u	r	a	a
g	h	m	o	n	t	y	w	a	n	n
k	s	g	x	m	c	v	b	p	h	t
a	j	a	y	a	k	k	a	b	i	o
z	q	n	l	d	z	b	a	x	k	l
a	t	e	c	a	t	l	e	t	l	o
k	r	n	v	v	h	e	t	e	k	n
m	w	d	z	n	f	b	f	f	f	f

atlet
ayakkabı
mont
külot
kazak
etek
eldiven
çorap
bot
pantolon

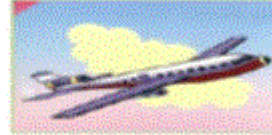

TAŞITLARI BULALIM

h	e	l	i	k	o	p	t	e	r	w
b	i	s	i	k	l	e	t	q	l	q
w	o	d	e	i	q	x	u	ç	a	k
o	j	l	q	a	k	a	y	ı	k	f
t	r	e	n	o	x	v	f	u	q	g
o	m	o	t	o	s	i	k	l	e	t
b	f	g	n	t	v	a	u	z	d	a
ü	w	r	j	k	u	c	g	e	m	i
s	a	r	a	b	a	y	j	w	v	u
f	q	u	q	t	m	k	t	n	t	h
k	a	m	y	o	n	p	x	m	u	y

araba
tren
uçak
kamyon
kayık
gemi
helikopter
bisiklet
motosiklet
otobüs

MESLEKLERİ BULALIM

m	u	a	ş	ç	i	n	u	d	s	m
ö	w	e	z	z	h	y	k	i	f	y
ğ	p	o	s	t	a	c	ı	l	k	t
r	q	j	m	a	n	a	v	n	x	r
e	y	p	i	p	i	l	o	t	y	v
t	v	x	m	a	r	a	n	g	o	z
m	k	i	n	r	d	e	j	q	l	y
e	p	j	v	p	o	l	i	s	k	r
n	r	g	q	ç	ö	p	ç	ü	v	l
n	d	o	k	t	o	r	l	t	a	r
r	d	w	u	a	s	k	e	r	q	j

asker
aşçı
postacı
polis
pilot
öğretmen
doktor
çöpçü
marangoz
manav

Ek- 86: Dördüncü Ara Değerlendirme Ses Ölçeği

1. *Gökyüzü* kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır.
a) 7 b) 8 c) 9
2. *Kördüğüm* kelimesinde kaç tane *ö* sesi vardır?
a) 3 b) 2 c) 1
3. *Marango* kelimesinde boşluğa aşağıdaki harflerden hangisi getirilirse bir mesleğin adı olur?
a) l b) r c) z
4. *Yasa* hecesine aşağıdaki seslerden hangisi getirilirse izin verilmeyen şey olur?
a) m b) k c) t
5. *yü* hecesine aşağıdaki seslerden (harfleren) hangisi getirilirse bir sayı olur?
a) n b) k c) z
6. *Lütfen g_ler y_zlü olun.* Cümlesinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?
a) a b) i c) u

7. *yo_ hecesine aşağıdaki seslerden hangisini getirirsek oluşan iki hece de anlamlı olur?

- a) k,l b) n,y c) v,r

8. *_rman_ kelimesinde boşluğa aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?

- a) E b) O c) İ

9. *_evlatlarım_ kelimesi kaç sestem (harften) oluşmaktadır?

- a) 8 b) 9 c) 10

10. *_İlkbaharda _ekler a_r_ Cümlesinde boşluklara aşağıdaki seslerden (harflerden) hangileri getirilmelidir?

- a) i,a b) ü,e c) e,a

11. *_Sabah sp_r_ akşam sp_r_ Biz sp_rcuyuz_ Cümlesinde boş bırakılan ses (harf) aşağıdakilerden hangisidir?

- a) o b) a c) e

12. oku_
akı_

Yukarıdaki kelimelerde boş bırakılan ses (harf) hangisidir?

- a) m b) l c) n

13. *Bayramlarda eller öpülür.* Cümlesinde kaç *ö* sesi (harfi) vardır.

- a) 3 b) 2 c) 1

14. *Ailemle daha çok vakit geçirmeliyim.* Cümlesinde *v.* sesinin (harfinin) geçtiği kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- a) vakit b) daha c) Ailemle

15. Minicik ellerin,
Minicik gözlerin,
Ne sevimlisin,
Canım kardeşim.

Yukarıdaki şiirde kaç tane *c* sesi (harfi) vardır?

- a) 4 b) 5 c) 3

16. _alam

_osis

_ucuk

Yukarıdaki kelimelerin başına aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilmelidir?

- a) h b) k c) s

17. *Ş_mpiyon.* kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

- a) e b) a c) o

18. "bera_er" kelimesine aşağıdaki seslerden (harflerden) hangisi getirilirse kelime anlamlı olur?

a) s

b) m

c) b

19. Bi_

Ki_

Yukarıdaki hecelerin sonuna aşağıdaki seslerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı bir kelime olur?

a) r

b) s

c) t

20. "Sabah erken kalkarım." Cümlesinde sadece bir defa kullanılan ses(harf) hangisidir?

a) e

b) ı

c) k

Ek- 87: Dördüncü Ara Değerlendirme Hece Ölçeği

1. "Temizlik" kelimesi aşağıdakilerden hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Tem-iz-lik b) Te-m-i-z-lik c) Te-miz-lik
2. "Ben özel bir öğrenciyim." Cümlesi kaç heceden oluşmaktadır?
a) 7 b) 8 c) 9
3. "Çayı şekerle içmeli..." cümlesindeki boşluğa aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?
a) sir b) yiz c) lik
4. "Ha..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisi getirirsek oluşan kelime isim olmaz?
a) run b) cer c) ler
5. "Ar..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime anlamsız olur?
a) mut b) ye c) tık
6. "bilezik" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde hecelerine doğru ayrılmıştır?
a) Bi-lez-ik b) bil-e-zik c) bi-le-zik
7. "Müzik dersinden beş aldım." cümlesinde hangi sözcük tek (bir) hecelidir?
a) Müzik b) beş c) dersinden

8. "Akvaryumdaki kırmızı ba...". Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) lık b) şık c) dik

9. "Havuzdan önce duş ...malıyız." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilmelidir?

- a) as b) sat c) al

10. "sak..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek çiçek konulan eşya olur?

- a) sı b) lan c) mak

11. "bas..." hecesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelime yaşlılar için alet olur?

- a) ma b) kol c) ton

12. "Eşof..." kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek spor elbisesi anlamına gelir?

- a) lar b) man c) tak

13. "Konuyu tekrar ettim." Cümlesi kaç heceden oluşmuştur?

- a) 7 b) 8 c) 9

14. *__gara_ kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisi gelirse zararlı bir şeyin adı olur?
a) ma b) si c) re

15. Ge__
Pe__

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek oluşan kelimeler anlamlı olur?
a) mi b) çin c) ri

16. Aşağıdaki cümle hangi şıkta hecelerine doğru ayrılmıştır?

- a) Ser-dar s-oru sor-du.
- b) Ser-dar sor-u so-r-du.
- c) Ser-dar so-ru sor-du.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

- a) Re-sul mü-zik din-le-di.
- b) Ser-dar ö-d-e-v yap-tı.
- c) İs-met a-ra-ba al-dı.

18. Tab___
At___

Yukarıdaki hecelere aşağıdaki hecelerden hangisi getirilirse her ikisi de anlamlı birer kelime olur?

- a) let b) mış c) lo

19. "Terli iken su içmeyelim ." Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?

- a) Terli b) içmeyelim c) su

20. "Boşa akan su israftır. ." cümlesinde hece sayısı en az olan kelime hangisidir?

- a) israftır b) Boşa c) su

Ek- 88: Dördüncü Ara Değerlendirme Kelime Ölçeği

1. "Bu hafta sonu ailemle piknik yapacağız." cümlesi kaç kelimedenden oluşmaktadır?
a) 4 b) 5 c) 6
2. "Fakirlere _____ ederiz." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) şaka b) yardım c) zarar
3. "Ayaklarını _____ , başını serin tut." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi gelmelidir?
a) uzak b) sıcak c) ıslak
4. "V, A, İ, L" seslerini kullanarak aşağıdaki kelimelerden hangisini yazamayız?
a) Vali b) Ali c) Alev
5. "Çok çalıştım _____ birinci olamadım." Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) ise b) ama c) ile
6. "Meslek sahibi olacağım, ailemi mutlu edeceğim." Cümlesinde kaç tane kelime var?
a) 4 b) 5 c) 6

7. * M. kelimesine aşağıdaki hecelerden hangisini getirirsek anlamlı bir kelime olur ?
a) yuh b) hr c) yat
8. *Yazın çok ----- içmeliyiz.* cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) ilaç b) su c) kola
9. AŞağıdaki cümlelerin hangisinde hasta olan biri anlatılıyor?
a) Yarın teyzeme gideceğiz.
b) Yedi kişi futbol oynadık.
c) Midem bulanıyor, sürekli kusuyordum.
10. *Arkadaşımı görünce çok mutlu oldum.* Cümlesinde hece sayısı en fazla olan kelime hangisidir?
a) görünce b) çok c) oldum
11. AŞağıdaki cümlelerden hangisinde dört tane kelime vardır?
a) Keşke ben de ders çalıŐsaydım.
b) Bu sene tatile gideceğiz.
c) lkemi çok seviyorum.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir meslek adı geçmektedir?
a) Bahçede çilek yetiştirdik.
b) Kırmızı gülleri kokladım.
c) Terzi elbisemi dikti.
13. "Serdar yolda yaşlı bir adam gördü. Sonra ona sarıldı. Yaşlı adam Serdar' a baktı. Serdar canım öğretmenim dedi. Yaşlı adam Serdar' ın ilkokul öğretmeniydi. Yıllar sonra Serdar öğretmenini tanıdı."
Yukarıdaki paragrafta "Serdar" adı kaç defa yazılmıştır?
a) 4 b) 5 c) 6
14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir tanışma anlatılmaktadır?
a) Hayvanat bahçesinde fil gördüm.
b) Merve çok öksürüyordu.
c) Merhaba, ben resul.
15. Misafirler _____ yedi.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) süt b) çay c) yemek

16. Ablamın _____ Esra.
Cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdaki kelimelerden hangisi getirilmelidir?
a) adı b) saçı c) mesleği
17. "lütfen" kelimesinin geçtiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?
a) Lütfen sessiz olalım.
b) Marketten sebze almayı unuttum.
c) Yanlış yere park etmeyin.
18. "Yeni okuduğum masalı deftere yazacağım."
Cümlesinde kaç tane kelime vardır?
a) 6 b) 5 c) 4
19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kötülük yapan birisi geçmektedir?
a) Güvercinler yem istiyor.
b) Komşularla iyi geçinmeliyiz.
c) Samet küfür etti.
20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir meslek adı geçmektedir?
a) Serdar hasta oldu.
b) Resul roman okudu.
c) Mimar çizim yaptı.

Ek- 89: Dördüncü Ara Değerlendirme Cümle Ölçeği

1. Aşağıdakilerden hangisi bir cümledir?
 - a) Teyzem
 - b) Teyzem vazo
 - c) Teyzem vazo aldı.

2. Okulumu düzenli giderim. Çünkü okulumu seviyorum. Düzenli gitmezsem derslerden geri kalırım. Öğretmenimi çok seviyorum. Onu üzmem.
Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşmuştur?
 - a) 5
 - b) 6
 - c) 7

3. "Saçlarım uzayınca ----- giderim.
Boşluğu aşağıdakilerden hangisi tamamlar?
 - a) polise
 - b) berbere
 - c) dışçıye

4. "Yaşlıları sevmeliyiz. Onlara yardım etmeliyiz."
Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümleyle nasıl anlatırsınız?
 - a) Yaşlıları sevmeliyiz.
 - b) Yaşlılara yardım etmeliyiz.
 - c) Yaşlılar hasta olur.

5. yaşımdayım – sekiz - ben.
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Yaşımdayım sekiz ben.
b) Ben sekiz yaşımdayım.
c) Yaşımdayım sekiz ben.
6. *açık-kapatmalıyız-kalan-muslukları.*
Bu kelimelerden oluşan kurallı cümle
aşağıdakilerden hangisidir?
a) Açık kalan muslukları kapatmalıyız..
b) Kapatmalıyız muslukları kalan açık..
c) Kalan açık kapatmalıyız muslukları.
7. Okulda futbol oynadım, çünkü _____
Noktalı yere aşağıdaki cümlelerden hangisi
getirilmelidir?
a) Müzik dersi vardı.
b) Resim dersi vardı.
c) Beden eğitimi dersi vardı.
8. *İnekler _____ yer.*
Boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
a) Ot
b) Taş
c) Toprak

Akşam yemek saati geldi. Resul sofraya oturdu. Sofrada babasını bekledi. Babası geldi. Resul yemeğe başladı. Karnı doydu. Resul annesine teşekkür etti.

9. Yukarıdaki paragraf kaç cümleden oluşuyor?

a) 6

b) 8

c) 7

10. Yukarıdaki paragrafın altıncı cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

a) Akşam yemek saati geldi.

b) Babası geldi.

c) Karnı doydu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Resul'ün korktuğunu anlatıyor?

a) Resul kahkaha attı..

b) Resul kitap okudu.

c) Resul köpeği görünce ağladı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Resul'ün sevindiğini anlatıyor?

a) Resul kahkaha attı..

b) Resul kitap okudu.

c) Resul köpeği görünce ağladı.

1 3) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bayram günü anlatılıyor?

- a) Kurban bayramında köye gittik.
- b) Elbisem kirlendi.
- c) Akşam erkenden uyudum.

1 4) Aşağıdakilerden hangisinde derste uyulması gereken davranış anlatılıyor?

- a) Kalın elbiseler giymeliyiz.
- b) Sofrada büyükleri beklemeliyiz..
- c) Tahtaya kalkmak için parmak kaldırmalıyız.

1 5) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir temizlik kuralı anlatılıyor?

- a) Ambulansa yol vermeliyiz.
- b) Arkadaşımın sözünü kesmemeliyim.
- c) Terleyince banyo yapmalıyız.

1 6) Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir çizgi kahramandan bahsediyor?

- a) Çizmeli kedi konuşmaya başladı.
- b) Dedem gözlük aldı.
- c) Salataya tuz ekdim.

1 7) Serdar el kaldırdı.

Serdar fikrini söyledi.

Yukarıdaki iki cümleyi tek bir cümlede nasıl söyleriz?

- a) Serdar el kaldırdı.
- b) Serdar fikrini söyledi.
- c) Serdar el kaldırdı ve fikrini söyledi.

Ek-90: Bekir Okuma Metni

Aşağıdaki metni okuyalım.

BEKİR

Bekir, yeni bir mahalleye taşınmıştı. Eski mahallesinden ayrıldığı için çok üzülmüş, mahalledeki yeni arkadaşlarına alışmaya başlamıştı.

Okula arkadaşlarıyla birlikte gidiyordu. Derslerinde başarılı ancak şımarık olan Bekir, öğretmeni tarafından sürekli uyarılıyordu. Çünkü derste öğretmeni ve arkadaşları konuşurken sözlerini kesip kimseyi dinlemiyordu. Bu sorun yüzünden arkadaşları ile anlaşmazlık yaşamaya başlamıştı.

Öğretmeni Bekir'in bu sorununa çözüm bulmak için ona "Öğretmenimi Dinliyorum" adlı kitabı hediye etti. Bu kitabı okumasını ve okuduklarını sınıftaki arkadaşlarına anlatmasını istedi. Bekir, kitabı okuyup arkadaşlarına anlattı. Bekir, artık öğretmeni ve arkadaşları ile nasıl davranması gerektiğini öğrenmişti. Öğretmenini üzmüyor, arkadaşları ile çok iyi anlaşılıyordu.

Yasemin SAĞLAM
(Bu kitap için hazırlanmıştır.)

Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayıp noktalı yerlere yazalım.

1. Bekir neden arkadaşlarıyla anlaşmazlık yaşamaya başlamıştı?

.....
.....
.....
.....

2. Bekir okuduğu kitapta neyi öğrenmişti?

.....
.....
.....
.....

Ek-91: Dostluk Okuma Metni

DOSTLUK

Dağın zirvesinde yalnız bir kartal yaşardı. Kartal günlerini göklerde süzülüp av aramakla geçirirdi. Mavi göklerde süzülen kartal çok mutsuzdu. Mutsuzluğunun sebebi ise dostunun olmamasıydı.

Bir sabah avlanmak için yuvasından çıktığında kayalıkların eteğinde bir karartı gördü. Avını bulabileceğini düşünerek hızla aşağıya süzüldü. Karartıya yaklaştıkça onun, yavru bir aslan olduğunu fark etti. Yavru aslan, kartalı görünce kendini korumak istedi.

İkinci bir hamle yapan kartal, yavru aslanın yaralı olduğunu fark etti. Ona acıdığı için yardım etmeye karar verdi. Tekrar süzüldü.

Yanına yaklaştığında kartal:

- Sakın korkma aslançık, ben sana zarar vermeyeceğim, dedi.

Yavru aslanın yarası pek derindi. Çaresiz kartala güvendi. Kartal yavaş yavaş aslançığa yaklaştı, yaralarını sarmaya başladı. Aslançığın acısı azalmıştı.

Günden güne iyileşmeye başladı aslançık. Kartal avını da onunla paylaştı. Artık iyi arkadaş olmuşlardı. Beraber kayalıklarda oynuyorlardı. Aslan:

- Bana yardım ettin. Sen olmasaydın iyileşemezdim, dedi.

Kartal:

- Sana yardım etme fırsatını verdiğin için ben teşekkür ederim.

O günden sonra aslançık hiçbir zaman kartalı yalnız bırakmadı. Kartal artık çok mutluydu.

Elif SÖĞÜTLÜ
(Bu kitap için hazırlanmıştır.)

Ek-92: Zerdali ile am Ağacı Okuma Metni

ZERDALI İLE ÇAM AĞACI

Rüzgâr, ağaçların sararmış yapraklarını söktü aldı. Yerdeki yapraklarla birlikte, hepsini önüne kattı.

Zerdali Ağacı:

- Sonbaharı sevmiyorum, diye sızlandı. Hele, bu deli gibi esen rüzgârı hiç sevmiyorum. Sonbahar gelince, yapraklarım sapsarı olup dökülüyor. Çırlıçırlak kalıyorum. Keşke am Ağacı olsaydım. Ne güzel, yaz-kış yemyeşil kalırdım.

Bu sözleri am Ağacı duydu.

- Yapraklarının dökülmesine çok üzülüyorsun. Ama sonbahara ve rüzgâra kızma. am ağacı olmaya özenme, dedi. Şimdi çıplaksın fakat baharda dalların çiçeklerle donanacak. Yine yemyeşil olacaksın, meyve vereceksin. İnsanlar meyvelerinden reçeller, marmelatlar yapacaklar. am Ağacı olsaydın bunların hiç biri olmazdı.

Zerdali Ağacı, çamın bu sözlerini doğru buldu. Gelecek baharı düşünerek hayallere daldı.

Hüsniye ÖZATALAT

(Daha Kolay Okuyalım Dizisi-6)

Ek-93: Islak Halı Okuma Metni

ISLAK HALI

Dün bir telgraf geldi. Kayseri'de oturan halamın kocası birden hastalanmış. Bugün, babamla annem onu ziyarete gittiler. Annem, kapıdan çıkmadan önce bana:

- Akşam olunca perdeleri kapayın Ceylan. Buzdolabında yemekler var, ısıtır yersiniz. Sakın ocağı açık bırakmayın. Televizyon seyretmek isterseniz, sadece düğmesinden açıp kapatın. Çalışmazsa kurcalamayın. Balkonda oynarken de dikkatli olun. Akşam yatarken balkon kapısını kilitlemeyi de unutmayın, dedi.

- Tamam anne unutmayız, dedim.

Daha sonra kardeşim Selim ile beraber balkondan, annemle babamın arkasından el salladık.

O gün her şey yolunda gitti. Akşama kadar güzel güzel oynadık. Annemin söylediklerine çok dikkat ettik. Ama sabahleyin uyandığımızda, beklenmedik bir durumla karşılaştık. Yatak odamızın halısı su içinde yüzüyordu. Yatmadan önce sular kesilmişti. Muslukları açık bırakmışız. Banyodan taşan sular her yeri ıslatmıştı. Çok üzüldüm. Annem, dikkatli olmamız için bizi ne kadar uyarmıştı. Onu üzmemek için kardeşimle balkona çıkarıp güneşe serdik. Taşan suları da kovaya toplayıp döktük.

Gündüz ÇAKIROĞLU
(Kolay Okuyalım Kitap Dizisi-3)

Ek-94: Hasan Bey Okuma Metni

HASAN BEY

Hasan Bey, bir sonbahar sabahı kapısını iki kez kilitledikten sonra bir daha kontrol etti. Bahçesindeki çiçeklere tek tek baktı. Ağaçlarda yeni açmış çiçekleri süzdü sevgiyle. Çıktı bahçeden, bahçe kapısını örttü. Yürüdü dar bir sokağa doğru.

Köşe başındaki büfenin önüne gelince sıralanmış gazetelerin başlıklarına baktı. Elli yıldır okuduğu gazeteji seçti aralarından, aldı. İki tane de yeni gazete seçti. Koltuğunun altına koydu gazeteleri. Cebinden çıkardığı paraları büfeciye verdi. Caddeden çıktı. Banka oturdu. Gazetelerden birini seçerek okumaya başladı. Gazetelerin her bir sayfasını dikkatlice okudu. Kalktı.

Karnı acıkmıştı.

"Ulus'a gidip bir çorba içeyim." dedi.

19 Mayıs Stadyumu'nun yanından Rüzgârlı Sokak'a girdi. Ortalık kalabalıktı.

Çorbacıya girdi.

Garson :

- İşkembe, kelle paça, tavuk suyu, ezogelin, mercimek, diye saymayı sürdürürken

"Durl" derçesine elini kaldırdı.

"Mercimek." dedi.

Garson gitti, çorbasını getirdi.

Çorbayı içti.

Kalktı, parasını ödedi.

"İyi işler." deyip çıktı.

Gençlik Caddesine doğru yürüdü.

Anıtkabir'e girdi. Yürüdü.

İlk kez öğrenci iken gelmişti bir 10 Kasım günü okulla birlikte. Bütün okullar Anıtkabir'e yönelmişti. Ne görkemli bir kalabalıktı. Bugün de aynı kalabalık buradaydı.

Gençliğindeki gibi diri adımlarla Aslanlı Yol'a yürüdü.

Güvercinler sevinç serptiler üstüne.

Coşkulu bir kalabalığın arasına daldı.

İbram ERDEM

ÇINAR AĞACI

(Yazar bu kitap için düzenlemiştir.)

Ek-95: Aslanın Ağzındaki Ekmek Okuma Metni

ASLANIN AĞZINDAKİ EKMEK

Tahir Bey, Utku'nun babasının arkadaşıydı. Lokantası vardı. Dolup taşıyordu. Tahir Bey iyi bir insandı. Kimseyi kırmayan, dost canlısı biriydi. Bayramlarda Utku'ya harçlık verir, zaman zaman okul kitaplarını alırdı.

Bir gün Utku okuldan çıktıktan sonra lokanta cemeânının önünden birkaç kez geçti.

Tahir amca, garson ve tanımadığı bir adam önlerindeki pideleri yiyordu.

Karnı guruldamaya başladı.

Utandı.

Hızla aşağı doğru koşacakken garson:

"Utku." diye bağırdı.

"Tahir amca, seni çağırıyor."

Sevinçle döndü.

Gitti, Tahir amcasının elini öptü.

"Buyur amca." dedi.

"Otur. Birkaç lokma ye, sonra konuşuruz." dedi.

Tahir Bey, hafif hafif aksayarak dışarı çıktı. Masada epeyce pide vardı. Utku o kadar acıkmıştı ki şimdiye kadar hiçbir şey yememiş gibi hissetti. Bir lokma aldı. Ağır ağır çiğnedi. İkinci lokmayı alınca gırtlığı düğümlendi. İki kız kardeşinin de aç olabileceği aklına geldi. Bir bardak su içti. Tahir Bey geldi.

"Utku neden yemiyorsun?" diye sordu.

Utku: "Kardeşlerimde aç olabilir." dedi.

Tahir amca masadaki pideleri güzelce paketledi.

"Durumunu biliyorum. Senin de bir işe ihtiyacın var. Gel buranın temizliğini yap, servislerle ilgilen. Paketi eve götür. Bu da haftalığının yarısı. Annene ver. Gel hemen çalışmaya başla." dedi.

Utku yerinden kalktı, Tahir amcasının elini öptü.

Koştı.

Annesi bahçede topladığı çalı çırpyıla ateş yakmaya çalışıyordu.

"Annel.." diye bağırdı.

Kız kardeşleri ona koştular. Elindeki paketi onlara verdi. Cebinden çıkardığı parayı da annesine uzattı.

"Tahir amcanın yanında çalışacağım. Bu da haftalığımın yarısı."

Utku artık büyümüş birisi olarak lokantanın yolunu tuttu.

Aslanın ağzındaki ekmeğin peşine düşüş böylece başlamıştı.

İbrahim ERDEM

(Yazar bu kitap için düzenlemiştir.)

Ek-96: İnatçı Fareler Okuma Metni

OKUMA METNİ

İNATÇI FARELER

Bir farenin üç yavrusu vardı. Birbirleriyle hep kavga ederlerdi. Anneleri çok üzülürdü.

Anne fare bir gün üç tabak getirdi. Tabakların birinde peynir, birinde sucuk, birinde pasta vardı. Tabakları birbirinden uzak köşelere koydu. Baba fare, yavruların kuyruklarını birbirine bağıladı ve:

— Haydi bunları yiyin, dedi.

Farelerden biri pastayı, biri sucuğu, biri de peyniri yemek istedi. Tabaklara gitmek için birbirlerini çektiler. Hiç biri yemek yiyemedi. Zaman geçti. Anne fare tabakları geri götürdü.

Yavru fareler aç kalmıştı. En küçüğü ağlamaya başladı. Büyük kardeş:

— Haydi birbirimizle anlaşalım, yemekleri sırayla yiyelim, dedi.

Az sonra, anne fare yine üç tabak yemek getirdi. Tabakları yerlerine koydu.

Üç kardeş birbirlerini çekmediler. Birlikte önce peyniri, sonra sucuğu, daha sonra da pastayı yediler.

Baba fare, çocuklarının anlaşmışını görünce, kuyruklarını çözdü. Yavru fareler sevindiler, annelerini ve babalarını öptüler.

İsmet TUNÇ ve Ali TUNÇ

Ek-97: Bahar Gezintisi Okuma Metni

OKUMA METNİ

BAHAR GEZİNTİSİ

Bir ilkbahar günü, arkadaşlarımla kıra gittik. Çimenlerin üstünde koştuk, oynadık. Öğleye doğru açtık. Ömer:

— Haydi arkadaşlar, yemeklerimizi yiyelim, dedi.

Yiyecek paketlerimizi açtık. Yiyeceklerimizi birlikte yedik. Yemekten sonra oynadık, çiçekler topladık. Gül, papatya, hanımeli, aslanağzı... Hepsinin ayrı ayrı kokusu vardı.

Çiçeklerden bir demet yaptım. Bu demeti ertesi gün sınıfa getirdim. Öğretmenim ve arkadaşlarım kır çiçeklerini çok sevdiler. Onları özenle vazoya yerleştirdiler ve çalışma masamızı onunla süslediler.

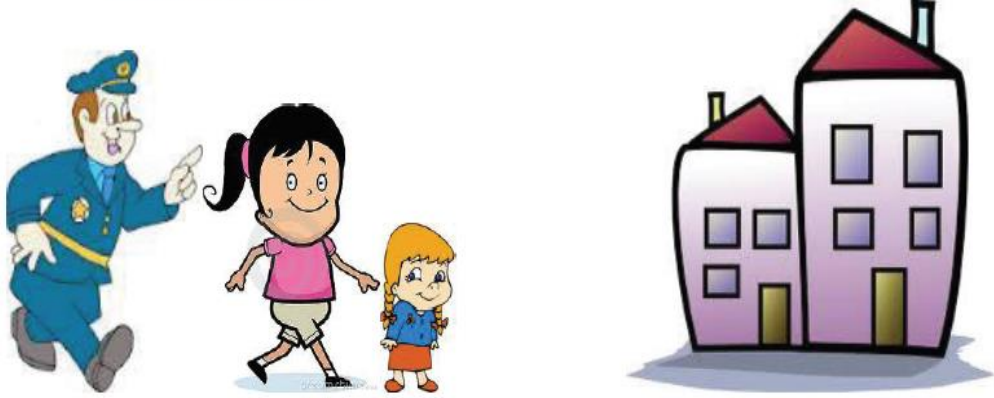
Öğretmenim bana:

— Bak Ömer, çiçekler masamızı ne kadar güzelleştirdi. Sınıfımıza temiz kır havası getirdin. Sana teşekkür ederiz, dedi.

Ali TUNÇ

Ek-98: Dayımızın Yeni Evi Okuma Metni

OKUMA METNİ

DAYIMIZIN YENİ EVİ

Elif, annesine sarılıp sordu:

— Anne bu hafta sonu kardeşimle birlikte dayımlara gidebilir miyiz?

Annesi Elif'in saçlarını okşadı:

— Gidebilirsiniz, ama biliyorsunuz dayınlar Karşıyaka'ya taşındılar. Önce telefon edip adresi öğrenelim, dedi.

Elif ile kardeşi İrem çok sevindiler. Anneleri dayılarını arayıp adresi öğrendi.

Cumartesi günü Elif ile İrem erkenden uyanıp hazırlandılar. Otobüse binip Karşıyaka'da indiler. Etraflarına bakındılar. Biraz ileride bir polis memuru gördüler. Yanına gittiler.

Elif:

— Affedersiniz Barış Mahallesi Huzur Sitesi'ne nasıl gidebiliriz, diye sordu.

Polis memuru:

— Buradan karşıya geçiniz. İki yüz metre ilerideki üçüncü caddeden yürüyünüz. Huzur Sitesi'ni göreceksiniz.

Elif ve İrem polis memuruna teşekkür ettiler. Dikkatlice karşıya geçtiler. Üçüncü caddeden yürüdüler.

Elif sevinçle:

— İrem, bak Huzur Sitesi yazıyor.

Hızlı adımlarla yürüdüler. Dayıları onları bekliyordu. Hasretle kucaklaştılar.

Necla KASAP
Mutlu Prenses
(Düzenlenmiştir.)

Ek- 99: Araştırmacı İletişim Bilgi Formu

Ad Soyad : İsmet GEVREK
Adres : Çinikent Özel Eğitim Ortaokulu
Telefon : 05445812549
E-Posta : ismetgevrekg@gmail.com

Özgeçmiş

Kişisel Bilgiler

Adı soyadı: İsmet GEVREK

Doğum tarihi: 26.05.1985

Doğum yeri: Kütahya/Merkez Ahiler Köyü

Adres: Yıldırım Beyazıt Mah. Akif Sokak No: 21 Kütahya/Merkez

E- posta: ismetgevreck@gmail.com

Öğrenim Durumu

2000-2003: Kütahya Merkez Atatürk Lisesi- (Lise)

2003-2006: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü
(Lisans 3 yılda tamamlanmıştır).

İş Deneyimi

2006- 2007: İstanbul/Büyükçekmece- Esenyurt Fevzi Danış İlköğretim Okulu-
Sınıf Öğretmeni

2007-2009: Mardin/Savur- Kayatepe İlkokulu Müdür Yetkili Öğretmen

2009-2010: Mardin/Savur- Kayatepe Sadi-Sabahattin Evrensel İlköğretim Okulu
Müdür Vekili

2010-2011: Kütahya/Merkez- Karaöz ilkokulu- Müdür Yetkili Öğretmen

2011-2012: Kütahya/Aslanapa - Adaköy İlkokulu-Sınıf Öğretmeni

2012-2013: Kütahya Merkez Çinikent Özel Eğitim Ortaokulu- Özel eğitim
Öğretmeni

2013-2014: Kütahya/Aslanapa - Ortaca İlkokulu-Sınıf Öğretmeni

2014-2015: Kütahya/Merkez - Köprüören İlkokulu-Sınıf Öğretmeni

2015- Halen devam ediyor: Kütahya Merkez Çinikent Özel Eğitim Ortaokulu-
Özel Eğitim Öğretmeni